Bundel - Raadscommissie van 3 april 2024

Agenda bijlagen

Korte Weergave raadscommissie 3 april
Ondertiteling raadscommissie 3 april 2024

1 Opening en mededelingen
Gast van de raad: Lars Wever

2 Vaststelling agenda

3 Rondvraag Publiek
De heer De Lugt spreekt in (over: omgevingsvisie 2024 LTO Texel, als inspiratie voor de gemeentelijke omgevingsvisie)

4 Rondvraag Commissieleden

5 Texel in de Regio (Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst)
Portefeuillehouders kunnen op deze plaats de gemeenteraad informeren over wetenswaardigheden die zich hebben voorgedaan in organisaties waarmee de gemeente samenwerkt via verlengd bestuur, bijvoorbeeld.

6 Informatie over Texelse onderwerpen vanuit burgemeester of college, zoals: Openbare Orde en veiligheid, het stikstofdossier.

7 Plan van Aanpak Inwonersberaad 2024
Het college stelt de gemeenteraad voor het Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024 vast te stellen. Dit Plan van Aanpak (PvA) gaat in op alle algemene kaders van een inwonersberaad, toegespitst op het onderwerp: Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie. De adviezen van het Inwonersberaad worden door de gemeenteraad als zwaarwegend beschouwd en in principe overgenomen als het aan de meegegeven randvoorwaarden voldoet.
De adviezen van het inwonersberaad moeten rekening houden met de mate van invloed van de gemeente, de praktische, juridische en financiële uitvoerbaarheid, bestaand gemeentelijk-, provinciaal- en Rijksbeleid en de afwegingskaders die genoemd worden in het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied zoals fysieke impact op het landschap, natuurwaarden, economie en kernwaarden. De adviezen hoeven hier niet precies binnen te passen, maar afwijkingen worden meegegeven aan de gemeenteraad ter overweging. Tenslotte moeten de adviezen een sociaal, eerlijke en rechtvaardige uitwerking voor alle Texelaars hebben.

Dossier 1801 voorblad
Bestuurlijk advies PvA Inwonersberaad 2024
Bijlage 1 - PvA Texels Inwonersberaad 2024 "Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie"
Bijlage 2 - Rapport systeemstudie Texel, presentatie resultaten Royal Haskoning DHV
Persbericht: Politiek legt energievraagstuk voor aan inwoners

8 Opvang ontheemden uit Oekraïne na maart 2024
In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is het nodig dat de gemeenteraad een besluit neemt voor de te maken uitgaven en inkomsten (subsidieaanvraag) opvang ontheemden Oekraïne.

Bestuurlijk advies

9 Wandelnetwerk Texel
Het college heeft besloten de raad voor te stellen om een bedrag van € 138.509,- beschikbaar te stellen voor de realisatie van een provinciaal dekkend wandelnetwerk volgens de inrichtingsprincipes van Wandelnetwerk Noord-Holland. Een kwalitatief goed wandelnetwerk past in de uitvoering van het Toeristisch Toekomstplan Texel.
De provincie heeft een subsidie beschikbaar gesteld van 50% voor de realisatie van het wandelnetwerk. STIFT verstrekt hiervoor een bijdrage van € 46.600,- en VVV Texel verstrekt een bijdrage van € 30.000,- exclusief btw.
Bij het opzetten van deze samenwerkingsovereenkomst zijn verschillende stakeholders zoals Provincie, VVV Texel, STIFT en gemeente betrokken.

Dossier 1805 voorblad
Bestuurlijk advies
Bijlage 1 - Samenvatting rapportage Quickscan wandelnetwerk Texel
Bijlage 2 - Uitgangspunten Kwaliteitsslag Wandelnetwerk Texel

10 Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029

De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel hebben, mede op basis van input van de partners in het Sociale Domein, een Regiovisie voor het Sociaal Domein 2024-2029 opgesteld. De gemeenteraden worden verzocht 'de Regiovisie voor het Sociaal Domein van de Kop van Noord-Holland 2024-2029' vast te stellen.
De Regiovisie beschrijft hoe de gemeenten de onderlinge samenwerking en de samenwerking met partners in het Sociaal Domein willen vormgeven.
Met de Regiovisie als kompas in de hand, kunnen we voor de inwoners:
· de zorg die nodig is nog beter organiseren,
· de benodigde, zorgfuncties beschikbaar houden,
· de leefbaarheid verder vergroten,
· het mee kunnen doen in de maatschappij bevorderen,
· het zorglandschap continue blijven verbeteren.
Wat we in het Sociaal Domein (gaan) doen moet bijdragen aan het realiseren van de ambities die in de Regiovisie zijn opgenomen.

Dossier 1819 voorblad
Bestuurlijk advies
Bijlage 1 - Advies regiovisie sociaal domein van de kop van Noord-Holland
Bijlage 2 - De Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029
Bijlage 3 - Gebundelde adviezen adviesraden aangaande de Regiovisie SD
Antwoorden op vragen D66 nav RRN agendapunt 8 Regiovisie Sociaal Domein

11 Resultaat evaluatie Regionale RaadsRapporteurs
In 2021 is binnen de RRN een pilot regionale raadsrapporteurs gestart. In de eerste helft van 2023 is deze werkwijze geëvalueerd. Op basis van de respons is in de agendacommissie van de RRN besloten de pilot te verlengen tot en met de kadernota's 2025 van de gemeenschappelijke regelingen. In de agendacommissie is geconstateerd dat de inzet van de raadsrapporteurs door de leden van de RRN als steeds waardevoller wordt ervaren. Gelet op het bovenstaande is in de agendacommissie RRN van 29 februari 2024 besloten om de raden van de vier deelnemende gemeenten een formeel besluit te laten nemen over het benoemen en de inzet van de regionale raadsrapporteurs. En om dit voorstel adviserend te bespreken in de RRN van 28 maart a.s.

Advies RRN over Raadsvoorstel Raadsrapporteurs
01 Aanzet tot een 'Handreiking pilot Regionale RaadsRapporteurs'
02 Highlights eerste evaluatie Regionale Raadsrapporteurs juli 2021
03 Evaluatie raadsrapporteurs Den Helder
04 Evaluatie raadsrapporteurs Hollands Kroon
05 Evaluatie raadsrapporteurs Schagen
06 Evaluatie raadsrapporteurs Texel

12 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet reeds beantwoord)

13 Sluiting

Gemeente Texel .txl

Korte weergave raadscommissie 3 april 2024

Klik hier om de vergadering terug te kijken.
Aantal digitale kijkers: 70

1 Opening en mededelingen

Gast van de raad: Lars Wever

Wethouder Van de Belt meldt dat het stuk 'Tijdelijke huisvesting voor De Vliekotter' door een omissie van het college niet op de agenda staat, waarvoor excuses worden aangeboden. Het stuk wordt vanavond nog naar de raad- en commissie gestuurd zodat het nog in de raadscommissie van 4 april kan worden behandeld.

2 Vaststelling agenda

De heer Albers verzoekt om bij agendapunt 7 bij de inhoudelijke behandeling twee sprekers per fractie toe te laten. De raadscommissie neemt dit aan.

3 Rondvraag Publiek

De heer De Lugt spreekt in (over: omgevingsvisie 2024 LTO Texel, als inspiratie voor de gemeentelijke omgevingsvisie).

Essentie: De heer De Lugt overhandigt de verkorte versie Omgevingsvisie 2024 LTO Noord afdeling Texel aan wethouder Kieft. Deze visie biedt o.a. lokale oplossingen voor de landbouwsector op het eiland. De heer De Lugt nodigt daarnaast de raads- en commissieleden uit voor een werkbezoek op woensdag 29 mei, om verder in gesprek te gaan over de toekomst van de landbouwsector. De uitgebreide versie van de Omgevingsvisie van de LTO zal samen met de uitnodiging voor het werkbezoek aan de raad- en commissieleden worden toegestuurd.

4 Rondvraag Commissieleden

Mevrouw Van der Werf heeft een aantal vragen met betrekking tot de haven Oudeschild, over de hoge service kosten voor elektriciteit voor de schepen, ontheffing is niet altijd van toepassing. Is er een andere methodiek mogelijk (op basis van werkelijk gebruik?). Kan de stroomvoorziening op de haven worden aangepast zodat cruiseschepen verplicht via walstroom kunnen worden gevoed (i.p.v. eigen generatoren)? Is het bekend dat cruiseschepen het vuilnis afvoeren in gemeentelijke containers?
Wethouder Kieft geeft aan dat er een governance model wordt opgesteld waaronder ook de randvoorwaarden voor een exploitatieplan voor de haven Oudeschild, qua planning voor de zomer van 2024. Dit plan neemt deze zaken mee. **Wethouder Kieft** zal de kwestie vuilnisafvoer van de cruiseschepen nagaan.

Mevrouw Ter Borg stelt vragen over de onduidelijkheid die heerst over de derdelanders. Heeft het college zicht op een oplossing?
Burgemeester Pol geeft aan dat het college zich terughoudend opstelt met het direct uitzetten van derdelanders vanwege de onzekerheid die er nu is. Er wordt gewacht tot er landelijk meer duidelijkheid is.

De heer Berger verzoekt het college om de schriftelijke vragen die zijn gesteld met betrekking tot het gebruik gewasbeschermingsmiddelen en het hanteren van spuitzones (klik hier) te beantwoorden.

Wethouder Kieft geeft aan dat het antwoord op deze vraag onderweg is naar raad- en commissie.

De heer Hercules stelt het college de vraag waarom er nog geen contact is geweest met basketbalvereniging De Marels over de plaatsing van de basketpaal bij de OSG de Hogeberg (n.a.v. eerdere vraag uit de raadsvergadering van 20 maart 2024). Er zou op korte termijn contact opgenomen met De Marels.
Wethouder Van de Belt geeft aan dat er eerst is gezocht naar de mogelijkheden voor de basketpaal; er wordt contact opgenomen met De Marels hierover.

5 Informatie over Texel in de Regio

Portefeuillehouders kunnen op deze plaats de gemeenteraad informeren over wetenswaardigheden die zich hebben voorgedaan in organisaties waarmee de gemeente samenwerkt via *verlengd* bestuur in de regio, zoals bijvoorbeeld over **gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst.**

Er is geen inbreng geweest bij dit agendapunt.

6 Informatie over Texelse onderwerpen

Portefeuillehouders kunnen op deze plaats de gemeenteraad informeren over wetenswaardigheden die zich op Texel hebben voorgedaan op het gebied van bijvoorbeeld **Openbare Orde en veiligheid of het stikstofdossier.**

Er is geen inbreng geweest bij dit agendapunt.

7 Plan van Aanpak Inwonersberaad 2024

U spreekt vanavond over het Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024. Dit plan gaat in op alle algemene kaders van een inwonersberaad, toegespitst op het onderwerp: Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?

Het inwonersberaad moet rekening houden met de mate van invloed van de gemeente, de praktische, juridische en financiële uitvoerbaarheid, bestaand gemeentelijk-, provinciaal- en Rijksbeleid en de afwegingskaders die genoemd worden in het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied zoals fysieke impact op het landschap, natuurwaarden, economie en kernwaarden.
De adviezen hoeven hier niet precies binnen te passen - afwijkingen kunnen worden meegegeven aan de gemeenteraad ter overweging. Tenslotte moeten de adviezen een sociaal, eerlijke en rechtvaardige uitwerking voor alle Texelaars hebben.
De adviezen van het Inwonersberaad worden door de gemeenteraad als zwaarwegend beschouwd en in principe overgenomen als het aan de meegegeven randvoorwaarden voldoet.

Mevrouw Dros doet via een video namens de controlegroep Inwonersberaad de oproep aan raads- en commissieleden om vrijwilliger te worden om inwoners te ondersteunen die bijvoorbeeld lichamelijke beperkingen hebben of kinderopvang nodig hebben. Zo kan de deelname laagdrempelig gehouden worden. Vrijwilligers kunnen zich aanmelden bij de kwartiermaker van het Inwonersberaad, mevrouw Dinkelman.

De heer Hercules verzoekt om dergelijke ondersteuning uit het budget van het Inwonersberaad te dekken. **Wethouder Kieft** geeft aan dat er aanvullend budget is voor onkosten die deelnemers van het beraad maken.

Onderwerpen van debat:
- Groepsgrootte en representativiteit (postcode/beroep)
- De verhouding tussen raad en Inwonersberaad, over besluitvorming

- Over adviezen die anders zijn dan bestaand beleid of afspraken coalitieakkoord
- Inwoners onder de 30 meer gewicht geven in loting
- Vrijuit meedenken van inwoners

Wethouder Kieft zegt n.a.v. vragen van **de heer Soyer** en **de heer Hercules** toe: dat er met de deskundigen wordt uitgezocht of erbij de loting eventueel andere resultaten worden gegeven indien postcode gelijk gewogen wordt als het criterium leeftijd. Daarnaast zal de raad op de hoogte gehouden worden van het aantal reacties op de brieven aan de inwoners (en over het gehele proces).

VERVOLG: **BESPREEKSTUK** raadsvergadering 17 april 2024

8 Opvang ontheemden uit Oekraïne na maart 2024

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is het nodig dat de gemeenteraad een besluit neemt voor de te maken uitgaven en inkomsten (subsidieaanvraag) opvang ontheemden Oekraïne.

VERVOLG: **HAMERSTUK** raadsvergadering 17 april 2024

9 Wandelnetwerk Texel

U bespreekt vanavond het voorstel om een bedrag van € 138.509, - beschikbaar te stellen voor de realisatie van een provinciaal dekkend wandelnetwerk volgens de inrichtingsprincipes van Wandelnetwerk Noord-Holland. Een kwalitatief goed wandelnetwerk past in de uitvoering van het Toeristisch Toekomstplan Texel.
De provincie heeft een subsidie beschikbaar gesteld van 50% voor de realisatie van het wandelnetwerk. STIFT verstrekt hiervoor een bijdrage van € 46.600,- en VVV Texel verstrekt een bijdrage van € 30.000,- exclusief btw.
Bij het opzetten van deze samenwerkingsovereenkomst zijn verschillende stakeholders zoals Provincie, VVV Texel, STIFT en gemeente betrokken.

Wethouder Kieft geeft vooraf aan dat er een kleine aanpassing gemaakt dient te worden in het advies, een beslispunt hoort onder overwegingen te staan.

Onderwerpen van debat:
- Groene routes
- Analyse knelpunten fietsroutes en wandelaars
- Financiële bijdrage andere partijen zoals Staatsbosbeheer en De Lieuw
- Uniformiteit in verhouding tot Texels ‘eigen’
- Kwaliteitsverbetering (op tijd maaien)

Wethouder Kieft zegt toe dat hij zal laten uitzoeken hoe het bedrag voor promotie en website is opgebouwd met betrekking tot de bijdragen van andere partijen.

VERVOLG: **BESPREEKSTUK** raadsvergadering 17 april 2024

10 Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029

De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel hebben, mede op basis van input van de partners in het Sociale Domein, een Regiovisie voor het Sociaal Domein 2024-2029 opgesteld.

De Regiovisie beschrijft hoe de gemeenten de onderlinge samenwerking en de samenwerking met partners in het Sociaal Domein willen vormgeven.

Met de Regiovisie als kompas in de hand, kunnen we voor de inwoners:
· de zorg die nodig is nog beter organiseren,
· de benodigde, zorgfuncties beschikbaar houden,

· de leefbaarheid verder vergroten,
· het mee kunnen doen in de maatschappij bevorderen,
· het zorglandschap continue blijven verbeteren.

Wat we in het Sociaal Domein (gaan) doen moet bijdragen aan het realiseren van de ambities die in de Regiovisie zijn opgenomen.

De 4 gemeenteraden worden verzocht ‘de Regiovisie voor het Sociaal Domein van de Kop van Noord-Holland 2024-2029’ vast te stellen.

Onderwerpen van debat:

- Lokale signalering zorgbehoefte en kennis van lokale situatie
- Groot i.p.v. lokaal/klein organiseren
- Vergoeding vrijwilligers
- Rol Texelse adviesraad in proces beleidsontwikkeling
- Financiële consequenties visie
- Partnerschap op Texel

VERVOLG: **BESPREEKSTUK** raadsvergadering 17 april 2024

11 Resultaat evaluatie Regionale RaadsRapporteurs

In 2021 is binnen de RRN een pilot regionale raadsrapporteurs gestart. In de eerste helft van 2023 is deze werkwijze geëvalueerd. Dat heeft geleid tot verlenging van de pilot tot en met de **kadernota’s 2025 van de gemeenschappelijke regelingen**. In de Agendacommissie van de regio is geconstateerd dat de inzet van de raadsrapporteurs door de leden van de RRN als steeds waardevoller wordt ervaren. Gelet op het bovenstaande worden de raden van de vier deelnemende gemeenten verzocht over te gaan tot formele benoeming van de regionale raadsrapporteurs.

Daarmee eindigt de pilot en gaan de KOP-gemeenten door met het werken met Regionale RaadsRapporteurs.

VERVOLG: **HAMERSTUK** raadsvergadering 17 april 2024

12 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet reeds beantwoord)

13 Sluiting

Om 21:17 uur.

1 Opening en mededelingen

Goedenavond dames en heren. Ik denk, ik zal meteen indruk maken
de eerste keer. Welkom bij de commissie van de gemeente Texel
op 3 april. Mijn naam is Niels Lely, ik mag vanavond uw voorzitter zijn.
We hebben niet een vreselijk grote agenda, maar wel een belangrijke zoals elke keer.
Ik wil ook welkom heten de raad- en commissieleden.
De burgemeester en wethouders. De vaste dames,
die ik regelmatig spreek. De mensen thuis, de luisteraars, kijkers.
We hebben vanavond ook een gast van de raad,
dat is de heer Wever, u ook welkom. Ik hoop dat u een fijne avond heeft.
We hebben straks nog een klein presentje voor u.
Om u te verleiden om hier de hele avond te blijven,
zal ik het straks pas geven. -[Onhoorbaar 00:01:05].
Ik heb meer kansen, heel fijn. Dank u wel.

2 Vaststelling agenda

Dat was de opening. Ik wil ook vragen of er nog mensen zijn

1 Opening en mededelingen

die mededelingen hebben? De heer Van de Belt.
Dank voorzitter. Twee weken geleden in de raadsvergadering
kondigde ik aan dat er deze maand een stuk naar u toe zou komen
over tijdelijke huisvesting bij de Vliekotter.
Door een omissie aan onze kant, heeft dat niet op tijd
uw commissie bereikt. Ik wil het graag vanavond
nog naar u toezenden zodat het pro forma morgen op uw commissie staat.
En dat we het in ieder geval in de raad over twee weken kunnen bespreken.
Gezien het tempo wat de tijdelijke huisvesting vergt,
is besluitvorming daarover in ieder geval gewenst.
Excuses voor deze omissie van onze kant. -Dank u, wethouder.
Iemand nog een mededeling? Dan ga ik naar het volgende punt.

2 Vaststelling agenda

Dat is de vaststelling van de agenda. Is er iemand die daar iets over te vragen
of te zeggen heeft? De heer Albers.
Dank u wel, voorzitter. Wij wilden voorstellen om bij punt 7,
bij de inhoudelijke behandeling, twee sprekers
of meerdere sprekers per fractie toe te laten.
Ik vroeg me af hoe de andere fracties daarin zitten.
En of we nu kunnen vaststellen of dat mogelijk is. Dank u wel.
Dat is een vraag aan uw mede-commissieleden.
Ik ga peilen, wie is er tegen? -Geen enkel bezwaar.
De heer Hercules? -Sorry voorzitter,
ik heb het niet helemaal gevolgd. Geldt dat voor alle stukken?
Alleen punt 7 is gevraagd, de rest niet. -Volgens mij
is dat aangenomen, dus dat moet kunnen.
De agenda is

3 Rondvraag Publiek

vastgesteld bij deze. Meerdere insprekers bij punt 7.
Het volgende punt is rondvraag publiek. Daar had ik
een inspreker voor aangemeld gekregen. Dat is de heer De Lugt .
Mag ik u verzoeken naar het spreekgestoelte te gaan?
U heeft, zoals u weet, vijf minuten.
Dank u wel, voorzitter. Ik schrok net toen u zei
dat u overging tot de rondvraag. Ik denk: u zal me toch niet vergeten?
Heel fijn dat ik de gelegenheid krijg om kort iets toe te lichten.
En u over een paar minuten de landbouwvisie
voor 2030 te overhandigen. Maar eerst graag een paar woorden.
Geachte raadsleden, commissieleden hoor ik allemaal, geacht college.
Het is een verkorte herijkte versie, die voortkomt uit het toekomstbeeld
dat we in 2019 opgesteld hebben, over de grijze sector
naar de toekomst op Texel. Aanleiding daarvoor is eigenlijk
het opstellen van de Omgevingsvisie toekomst Texel 2050.
Daar doen wij mee als partijgenoot, we doen het participatietraject.
Daarvoor nog onze dank. Want voor ons is dat heel erg belangrijk.
Het is bepalend voor de ruimtelijke ontwikkeling
die de sector krijgt naar de toekomst, als u - als ik goed ben geïnformeerd -
in de zomer die Omgevingsvisie gaat vaststellen.
Dus nogmaals dank daarvoor. Ik denk dat ik niet inhoudelijk
op de visie inga, want het is eigenlijk een verkorte versie.
Ik hoop dat u hem met belangstelling gaat lezen.
Daarvoor is hij opgesteld. We weten dat er veel
landelijke regelgeving op de sector afkomt,
maar ook op dit moment al plaatsvindt. Deze visie is vooral bedoeld om te kijken
naar lokale oplossingen, om de sector Texel
ook enige toekomst te geven. Ik denk dat we daar ook
met elkaar op uit zijn. En dat het blijvend moet leiden
tot een leefbaar en economisch vitaal platteland.
Nogmaals, ik hoop dat u hem met belangstelling gaat lezen.
Daaraan wil ik ook graag koppelen - ik weet niet of dat al is afgestemd -
dat we u willen uitnodigen voor een werkbezoek.
Ik denk dat het belangrijk is dat we de inzichten
meer met elkaar gaan delen. Waar de sector voor staat
en waar de sector mee bezig is. Ook de uitdagingen
en de kansen die de sector ziet naar de toekomst toe.
En dat we daar met elkaar het gesprek over gaan voeren.
Dus het gaat over verbreding. Het gaat over de maatschappelijke opgaven
die we hebben: bodem, water en lucht. Het gaat, denk ik,
over duurzame voedselproductie, *waarin toch de toekomst speelt*
van onze jonge boeren en boerinnen. Ik hoop u daar van harte te zien.
Het is op woensdagavond 29 mei gepland, van half zeven tot half negen.
Er wordt ook voor de inwendige mens gezorgd.
Natuurlijk met allemaal Texelse producten. Ik hoop daar met elkaar
vooral het gesprek aan te gaan. Want ik denk dat deze toekomstvisie
van ons, en de Omgevingsvisie die u straks gaat vaststellen,
vooral een levend document moet blijven. Waar we met elkaar
steeds in gesprek blijven over de nieuwe ontwikkelingen,
die ongetwijfeld nog veel sneller op ons afkomen
dan we op dit moment denken. Dat geldt natuurlijk voor toerisme,
dat geldt voor wonen. Dat geldt voor natuur,
dat geldt op heel veel terreinen. Zeker ook voor de agrarische sector.
Ik wil graag één exemplaar overhandig aan de wethouder.

Als ik goed ben geïnformeerd, is hij de bestuurlijke trekker
van de Omgevingsvisie voor de toekomst van Texel.
[Onhoorbaar
tot 00:07:04].
Dank u wel voor uw inspraak, mijnheer De Lugt .
Het was een verhaal uit het hart. Die avond gaat er zeker komen, denk ik.
Ik hoor van de wethouder dat hij nog even wat wil zeggen
en toevoegen. -Voorzitter, dank u wel.
Mijnheer De Lugt , wij zijn al langer met elkaar in gesprek
over de toekomst van Texel. En dus ook de toekomst
van dat landelijk gebied. U legt nu op onze tafel
de Omgevingsvisie van één van de sectoren die actief zijn in het landelijk gebied.
Die ook leven van het landelijk gebied. De uitdaging in deze zaal zal zijn,
om de belangen voor de toekomst van de landbouw
en de belangen die u zelf ook al noemde: water, natuur, biodiversiteit,
energieopwekking, zullen ook een plekje moeten krijgen
in het landelijk gebied. Die belangenafweging
zal met hulp van uw goede toekomstvisie, hier uiteindelijk
in de raad plaats moeten vinden. Ik ben ervan overtuigd
dat we daar samen tot een goed resultaat zullen komen.
Dank u wel, wethouder. Het gaat zo snel dat er geen vragen zijn geweest
aan de inspreker. U heeft ook een prachtig boekwerkje
gegeven, dus ik denk dat dat niet nodig is.
Zijn er nog andere mensen uit het publiek? -Ik heb nog wel een vraag
aan de inspreker. Mijnheer De Lugt , is het mogelijk
dat wij via onze griffier de uitgebreide visie krijgen
die u net geschetst heeft? En is het mogelijk
dat wij via onze griffier de uitnodiging mogen ontvangen,
zodat we er allemaal kennis van kunnen nemen?
Op beide kan ik dat positief beantwoorden en toezeggen.
In goed overleg met de griffier zullen we zorgen dat het u toekomt.
We zien u natuurlijk van harte terug op 29 mei,
bij iemand op een boerenbedrijf, 's avonds om half zeven.
Iemand anders nog? Zo niet, dan is agendapunt 3 af.
Dan is 4 de rondvraag aan commissieleden. Zijn er mensen uit de commissie?
Ik zie mevrouw Van der Werf. Ik zie mevrouw Ter Borg.

4 Rondvraag Commissieleden

De heer Berger dacht ik?
De heer Hercules.
Mevrouw Van der Werf. -Dank u, voorzitter.
Ik heb een aantal vragen over de haven. Ons is het volgende ter ore gekomen.
Het eerste gaat over servicekosten water en elektriciteit.
Het blijkt dat de servicekosten voor water en elektriciteit
voor een schip in de gemeentehaven per dag 23 euro, exclusief btw is.
Dit is ongeacht het verbruik. Het liggeld komt hier nog bovenop.
Wij zijn ervan op de hoogte dat er een ontheffing
langdurig gebruik kan worden aangevraagd. Deze is echter niet altijd van toepassing,
vanwege bijvoorbeeld wisselende visserij. Daarom willen wij vragen
of er een andere methodiek mogelijk is, waarbij er
op basis van werkelijk gebruik wordt gerekend.
Zo wordt de al onder druk staande visserij niet overmatig belast.
Ook willen we vragen of de stroomvoorziening
op de haven aangepast kan worden. Cruiseschepen worden dan verplicht
via wal stroom gevoed, in plaats van het draaien van stroom

via de eigen generatoren, zoals het nu gebeurt.
Het volgende is het vuilnis van de cruiseschepen.
Op de haven van Oudeschild wordt bij bezoek van cruiseschepen
regelmatig geconstateerd dat zij aanzienlijke hoeveelheden
vuilnis afvoeren via de gemeentelijke containers op de haven.
De cruiseschepen worden hier niet voor belast.
Bent u hiervan op de hoogte? Kan dit systeem worden aangepast
om dit te voorkomen? -Wethouder.
Voorzitter, eerst even de algemene lijn. We zijn op de hoogte
van deze gevoelens in de haven. De mensen hebben ons daar
ook over benaderd. Ons antwoord toen is ook nu het antwoord aan u.
Wij zij bezig met een governance-model, hoe gaan we de haven besturen?
Hoe gaan we de haven op afstand zetten? Dat heb ik al een keer eerder hier gemeld.
Er wordt nu aan een model gewerkt. Daar hoort een soort exploitatieplan
voor de haven bij. In dat exploitatieplan zullen we al deze dingen regelen.
Het opvallende in deze berichtgeving, die nu ook via u bij mij komt,
is dat wij al een aantal keren dat gesprek gevoerd hebben
met de betrokkenen in de haven. De cijfers die gehanteerd worden
zijn op zich correct. Maar elk experiment dat we uitvoeren
om over te stappen naar daadwerkelijk verbruik,
leiden tot hogere kosten. Dus het is wat ingewikkelder
dan u nu in uw vraagstelling laat merken. Mijn verzoek is
om even te wachten. Voor de zomer komen we met een voorstel
voor de verzelfstandiging van de haven en een aantal
randvoorwaarden voor de exploitatie. Ik heb dit ook toegezegd aan de raad.
Dan kunnen wij hier op deze manier uiteindelijk goede afspraken over maken
die toekomstgericht zijn. -Dank u wethouder.
Dit was bijna een te ingewikkelde vraag om even in de rondvraag te doen.
Maar hij wordt gesteld. Had u nog een vervolgvraag
mevrouw Van der Werf? -Het vuilnis van de cruiseschepen nog.
Dat is mij niet bekend, maar ik zal het even nagaan.
Mevrouw Ter Borg had ook nog een vraag. -Dank u, voorzitter.
Mijn vraag betreft derdelanders op Texel. In het land
is veel onzekerheid, onduidelijkheid. De Raad van State of de gemeente zegt iets
en zegt daarna weer iets anders. Rechters doen allemaal
verschillende uitspraken. Heeft u zicht op een oplossing?
Heeft u zicht op wat u er als gemeente Texel mee aan kunt?
Burgemeester, u gaat erover. -Dank u voorzitter.
Zicht op een oplossing, nog niet direct. Want we zijn gewoon erg afhankelijk
van wat er in het land gebeurt. We hebben natuurlijk
de tegenstrijdige berichtgeving ook gezien en gevolgd. We zien ook dat gemeenten
hier verschillend mee omgaan. Wij kiezen ervoor
om wel terughoudend te zijn, als het gaat om nu uitzetten.
Ook omdat we gewoon in de praktijk merken, dat de informatie die wij hebben
soms niet overeenkomt met de informatie die mensen zelf hebben.
Dan ga je mensen uitzetten en blijkt dat het het eigenlijk
helemaal niet terecht is, omdat er toch nog een lopende procedure is.
Dus wij hebben nu gezegd dat we afwachten totdat we meer duidelijkheid krijgen,
dan wel vanuit Den Haag, dan wel een duidelijkere lijn
die andere gemeenten trekken. Maar vooralsnog zijn we even terughoudend
als het gaat om direct uitzetten. Juist vanwege al die onzekerheid
die er op dit moment is. -Dank u, burgemeester.
Is dat voldoende voor nu? -Zeker.
Dank u. Uw buurman, de heer Berger, had ook een vraag.
Dank u wel, voorzitter. Het gaat om het volgende.
Op 13 februari hebben wij een vraag gesteld
over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
met hanteren van spuitzones. Dit was een schriftelijke vraag.

Het gaat over het programma Volksgezondheid, duurzaam en schoon.
We hebben daar nog steeds geen antwoord op.
Die vraag staat nog steeds open. Mijn vraag is eigenlijk
waarom hij nog steeds openstaat? Is dat zo'n moeilijke vraag
om te beantwoorden? Het leeft nogal bij de bevolking,
dus ik dring toch aan op een spoedig antwoord daarop.
Kan de wethouder mij daar iets over vertellen?
Ik zal de wethouder vragen of hij daarop kan antwoorden.
Voorzitter, de vraag is besproken in het college van vorige week.
En ook goedgekeurd, dus hij is naar u onderweg.
Dat is wat ik u kan melden. -Dank u wethouder.
Mijnheer Berger, is dat voldoende voorlopig?
Dat is voldoende zo. Dank u wel. -Dank u. De heer Hercules.
Voorzitter, u doet het overigens goed als nieuwbakken voorzitter, complimenten.
De vergadering is nog lang, dus we zullen zien.
Ik ben er optimistisch over. Voorzitter, twee weken geleden
hebben we tijdens de rondvraag van de raadsvergadering
een vraag gesteld over de extra basketbalpaal bij de OSG.
Die vraag kwam mede namens de basketbalvereniging de Marels.
Nu hebben we begrepen dat er nog niet eens contact is opgenomen.
Dit terwijl de portefeuillehouder had gezegd dat het op korte termijn
kon worden geregeld, aangevlogen. Dat er in ieder geval
een mogelijkheid daartoe bestond. Klopt het dat er nog
geen contact is geweest? Ik kan me ook voorstellen
dat u met beantwoording van deze vraag wacht
tot aan het eind van de vergadering. Dan kunt u ondertussen een mailtje sturen
naar de Marels, om te vragen waar die tweede paal is.
Wethouder, de heer Hercules heeft zijn sport box al aan.
Hij wel graag weten hoe het zit. -Dank u wel, voorzitter.
Twee weken is niet heel erg lang, natuurlijk.
Tussen nu en twee weken geleden. Maar het klopt
dat er nog geen contact is geweest met de Marels.
Ik heb ook nog even de vergadering teruggeluisterd,
maar een beetje misinterpretatie misschien waar die paal zou moeten liggen.
We zijn op zoek naar een paal. We hebben gevraagd bij gemeentewerken
of daar een paal beschikbaar was. Daar is geen sprake van op dit moment.
Dus we gaan nu de Marels contacten, of zij dan die paal hebben.
Hoewel het wellicht nog een mogelijkheid is,
dat het alleen een bord zou betreffen en geen paal.
Dus dan komen we weer opnieuw naar u terug.
We zijn op zoek naar de paal. We zijn ermee bezig.
Dank u wethouder. Waar een kleine gemeente groot in kan zijn.
Zijn er verder nog vragen vanuit de rondvraag,
dat ik iemand gemist heb? Nee? Dan wil ik naar het volgende onderwerp gaan.

5 Texel in de Regio (Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst)

Dat is: informatie over Texel in de Regio. Wie kan ik daarvoor
het woord eventueel geven?
Ik zie niemand zwaaien.
Nee? Dan is dat ook afgehandeld. Dan is het volgende onderwerp:

6 Informatie over Texelse onderwerpen vanuit burgemeester of college, zoals: Openbare Orde en veiligheid, het stikstofdossier.

Informatie over Texelse onderwerpen. Zijn daar nog mededelingen of meldingen?
Mensen die daar iets over kunnen vertellen?

7 Plan van Aanpak Inwonersberaad 2024

Het college heeft daar ook niets daarover te vertellen.
Dan gaan we naar het volgende punt. Dat is: Plan van Aanpak
Inwonersberaad 2024. Het college stelt de gemeenteraad
voor het plan van aanpak Texels Inwonersberaad
2024 vast te stellen. Dit plan van aanpak gaat in
op alle algemene kaders van een inwonersberaad.
Toegespitst op het onderwerp: hoe blijft Texel voorzien
van voldoende energie? De adviezen van het inwonersberaad
worden door de gemeenteraad als zwaarwegend beschouwd.
En in principe overgenomen als het aan de meegegeven randvoorwaarden voldoet.
Bij dit onderwerp heb ik een filmpje doorgekregen,
via de griffier, van mevrouw Dros. Zij kan helaas niet aanwezig zijn
wegens een mogelijke besmetting. Ze wil dat nu
als een soort inspreker aan u laten zien. Namens de controlegroep,
maar dat wil mevrouw Dros doen. Start de band, zou ik zeggen.
Hallo collega's. Vanuit de ziekenboeg en namens de controlegroep
van het inwonersberaad, spreek ik jullie toe.
Onder het motto: doe het goed of doe het niet,
zijn er zeven algemene kaders voor het Texelse
inwonersberaad vastgesteld. Ik wil het graag hebben
over het vijfde kader, namelijk: deelname is laagdrempelig
en toegankelijk. Binnen de mogelijkheden worden zoveel mogelijk
belemmeringen weggenomen, zodat zoveel mogelijk inwoners
zich op kunnen geven en mee kunnen doen. Zo is er een financiële vergoeding
van 50 euro per dag. En is er zo nodig een tolk,
of ondersteuning bij lichamelijke beperkingen.
Dat is mooi, maar daar heb je nog geen kinderoppas voor,
of vervoer vanuit De Cocksdorp als je alleen maar een fiets hebt.
Of iemand die je dementerende partner mantel zorgt.
Bij het bespreken van dit punt in de controlegroep,
werd het idee geboren om ons als gemeenteraad-
en commissieleden als vrijwilliger voor dergelijke taken aan te bieden.
Net wat nodig is en wat en wanneer je kunt en wilt.
Ik vind het een top idee. En hierbij geef ik me dan ook alvast op.
Voel jij je ook geroepen? Meld je dan aan bij Linda Dinkelman,
de kwartiermaker van het Texelse inwonersberaad.
Ze loopt hier waarschijnlijk vanavond nog wel ergens rond.
Anders kun je haar mailen op ldinkelman@texel.nl.
Ik hoop natuurlijk dat velen net zo enthousiast zijn
als dat ik ben en zich zullen opgeven. Ik wens jullie verder
een goede vergadering.
Commissie, ik hoop dat u het een beetje heeft kunnen volgen.
De deur stond open, dat is het. Ik hoop dat u
het een beetje heeft kunnen volgen. In het kort komt het erop neer,

dat voor sommige mensen het vrij lastig is om de thuissituatie los te laten,
vanwege mantelzorg, oppas, lange afstand, reistijd.
Vanuit de groep was voorgesteld, zoals mevrouw Dros zegt,
om eventueel vanuit de commissie een aantal mensen te hebben
die kunnen oppassen, mantelzorgen, misschien mensen ophalen.
Dat is eigenlijk de vraag die voorlag. Die hoeft niet direct met hand opsteken
bevestigd te worden, maar neemt u contact op
met mevrouw Dinkelman. Dan wil ik verder gaan naar het onderwerp
zelf: het Plan van Aanpak, Inwonersberaad 2024. Ik hoop
dat u het allemaal gelezen heeft. Wie heeft er in de eerste ronde
een vraag of vragen?
Ik zie de heer
Albers.
Dat was het?
De heer
Albers. -Dank u wel, voorzitter.
Ik heb een vijftal vragen, waarvan de eerste drie
enige korte inleidingen vergen. Dus geeft u mij alsjeblieft
die ruimte, ik zal het kort houden. De eerste: in de planvorming
wordt gesproken over een groepsgrootte van minimaal 60.
Idealiter tussen de 80 en de 100, als voldoende afspiegeling
van de Texelse maatschappij. Wij vinden dat onvoldoende.
Ik zal zo uitleggen waarom. En stellen voor om dit aantal te verhogen
naar minimaal 150. Wij komen niet zomaar op die 150.
We hebben gekeken in de buurtgemeenten, voorbeeld Schagen.
Ongeveer 30 duizend inwoners tussen de 25 en 30.
Zij die pakken 1 procent, dan zit je op 300.
Als dat voor Texel zou gebeuren, zit je op 140.
We zitten nu onder 0,5 procent. Persoonlijk vind ik 1 procent nog mager.
De vraag die daaruit voortkomt: is het college bereid
dit voorstel of idee over te nemen en de tekst daarop aan te passen?
En dit uit te werken in de definitieve planvorming.
De tweede vraag: de conclusies van het rapport van Royal Haskoning
zijn wat ons betreft klip en klaar. Ook de conclusie
dat Texel niet zelfvoorzienend kan zijn. Om dan een inwonersberaad
te gaan houden, is misschien ook wel zoiets
als een worst voorhouden. Mede omdat die conclusies klip
en klaar zijn. Dat kan ervoor zorgen dat deelnemers
aan zo'n beraad vooraf, tijdens, of nadien teleurgesteld raken.
Dat lijkt me niet zinnig en lijkt ons geen goede zet.
De vraag die daaruit voortkomt: wat is voor het college op dit dossier
de meerwaarde van een inwonersberaad, nu de conclusies en aanbevelingen
al duidelijk zijn? Dan doel ik op de derde wadkabel.
Of de tweede wadkabel, sorry. Dan een hele interessante.
In het voorblad en het voorgenomen raadsbesluit -
u las het net zelf bijna helemaal voor - staat een bijzonder interessant standpunt.
De adviezen van het inwonersberaad worden door de gemeenteraad
als zwaarwegend beschouwd. En in principe overgenomen
als het aan de meegegeven randvoorwaarde voldoet, punt.
Dat betekent voor ons dat de raad buitenspel wordt gezet.
Dat vinden we niet gezond en eigenlijk een beetje kwalijk.
Want volgens ons is de raad een autonoom beslisorgaan.
En moet het gezien de democratische grondslag
altijd de eigen keuze moeten kunnen maken. Burgemeester Van der Zwaag
heeft dat naar aanleiding van een vraag van één van onze commissieleden
ook nog bevestigd. De vraag die eruit voortkomt:
is het college het ermee eens dat de raad altijd zelfstandig mag, moet
en kan beslissen en dat deze passage moet worden herzien?

Dan de laatste twee: wat gebeurt er met adviezen
vanuit het inwonersberaad die haaks staan op het coalitieakkoord:
Bouwen aan Vertrouwen? En wat gebeurt er met de adviezen
vanuit het inwonersberaad die haaks staan op het rapport
en de adviezen van Royal Haskoning? Dank u wel, voorzitter.
Een stevig aantal vragen.
Wethouder. De
heer Hercules had ik als tweede. -Voorzitter, allereerst
even reagerend op de VVD: wij vinden juist de vraagstelling
heel erg goed. Hoe kunnen we Texel op termijn
ook van voldoende energie voorzien? Dat gaat niet over zelfvoorzienendheid,
ik denk dat u daar een verkeerde aanname maakt.
Het kan ook gaan over nog meer kabels naar dit eiland toe leiden,
zodat we in ieder geval in de toekomst voldoende energie hebben.
De andere vanuit uw inbreng is: gaan we dat als raad klakkeloos overnemen?
Nee, natuurlijk niet. Maar we willen wel de ruimte geven
aan die mensen in het bewonersraad. Sorry, ik zeg bewonersberaad,
het is inwonersberaad. Excuus, ik zal het nog
een paar keer zeggen. Dat we inwoners de gelegenheid geven
om hun creativiteit hierbij te gebruiken. En dat we daardoor verrast kunnen worden.
Dat is in ieder geval onze insteek bij dit inwonersberaad.
Verder hebben wij schriftelijk een aantal vragen gesteld.
Die waren bedoeld om duidelijker te krijgen
hoe dit proces gaat verlopen. En de eerste vraag
die we nog onbeantwoord hebben, is: er worden straks
heel veel brieven verstuurd. Iedereen op Texel vanaf zestien
krijgt een brief. Dat vinden wij fantastisch.
Dat betekent dat we een hele grote mogelijkheid geven
aan mensen om in te haken. Maar vervolgens heb je meteen de stap,
althans in een stuk van 60 tot 80 mensen die dan in dat inwonersberaad komen.
Wij zouden het in ieder geval op prijs stellen,
dat de raad ook krijgt te horen hoeveel mensen er hebben gereageerd,
in eerste reactie op die brieven. Als u dat kunt toezeggen,
zouden we dat prettig vinden. Dat is altijd fijn
om ook het proces achteraf te kunnen duiden.
De tweede vraag die we hebben is: we hebben gevraagd of het ook mogelijk is
om jongere mensen, onder de dertig bijvoorbeeld,
zwaarder te laten wegen in de uiteindelijke samenstelling
van het beraad. U heeft daarop geantwoord dat het inderdaad voorkomt.
Betekent dat ook dat u daar positief tegenover staat?
Want uiteindelijk gaat het niet om mensen die oud zijn,
zoals ik bijvoorbeeld, of zoals wij hier zitten.
Maar om mensen, wat ons betreft onder de dertig,
die het grootste deel van de toekomst hier op dit eiland zullen doorbrengen.
Ten derde een opmerking die ook voortvloeit uit onze vragen.
Het gaat hier niet om statistische betrouwbaarheid.
We hebben die vraag wel gesteld. Want dan heb je heel
andere aantallen nodig. Het gaat hier om een betrouwbare afspiegeling
van de Texelse bevolking. Wij denken dat dat met zestig
tot tachtig mensen kan. We hopen natuurlijk
dat er veel meer reacties komen. Maar misschien
is het college dan ook bereid om een grotere groep samen te stellen.
Dank u, mijnheer Hercules. Er werd al wat tweede termijn gedaan,
heb ik het idee. Maar dat is op zich niet zo heel erg.
Ik had als derde
de heer
Soyer.
Dank u wel, voorzitter. Een vraag die eigenlijk direct aansluit

op wat de PvdA net zei. Want naar aanleiding van de beantwoording
van de vragen over de weging van de criteria bij de loting,
dat was het antwoord op de eerste vraag. Daarin heeft u inderdaad aangegeven
dat de criteria voor bepaalde groepen, zoals jongeren, zwaarder kunnen wegen.
Bij ons kwam ook nog de vraag tevoorschijn: dat
geldt dan dus ook voor postcode. Wij gaan ervan uit
dat er maar zeven postcodegebieden zijn en niet verder
uitgesplitst wordt naar de letters. Maar dat betekent dan ook
dat het buitengebied er bekaaid vanaf kan komen.
Bij een gewogen loting bij gelijk gewogen criteria,
betekent dat ruim de helft van de deelnemers
uit Den Burg en omstreken komt. Beter gezegd: postcodegebied 1791.
De vraag: bent u toch voornemens om aan de verschillende criteria,
zoals jongeren of postcode, een gelijk gewicht toe te kennen?
Dank u wel. -Dank u wel, mijnheer Soyer.
Het doet mij denken aan mijn studie geschiedenis met de Griekse democratie,
de gewogen loting. De heer Hercules had nog een nabrander.
Ik was helemaal vergeten te reageren op de inbreng vanuit de controlegroep.
Sowieso heb ik een beetje problemen met die controlegroep,
omdat wij als raad toch al één grote controlegroep zijn.
Nu komt er een idee uit de controlegroep. Dat lijkt ook weer
een ander soort gremium te zijn. Maar ik vind het ook niet het beste idee.
Want ik vind dat wij als raad zover mogelijk weg moeten blijven
bij de inwoners van dit inwonersberaad. Laat dit gewoon professioneel aanpakken.
Zorg voor kinderopvang, zorg voor vervoer als dat nodig is.
We hebben ook een bak geld voor dit project vrijgemaakt.
Ik vind dat je dat best professioneel mag aanpakken.
En dat niet te laten vrijwilligen door mensen
die toevallig met de raad of commissie bezig zijn.
Dank u, mijnheer Hercules. Ik denk dat dat voor de tweede termijn was,
maar ik voel een motie aankomen. Mijnheer Rutten.
Dank u, voorzitter. We hebben een drietal vragen als CDA.
Ten eerste: u heeft een aantal criteria opgesteld voor de loting,
zoals leeftijd, postcodegebied. Allemaal heel logisch.
We misten eigenlijk alleen beroep. Want als je daar niet op selecteert,
zou een oververtegenwoordiging kunnen krijgen van gepensioneerden,
of mensen werkzaam in de toeristische sector.
Ik weet niet of het dan een representatief beeld geeft.
Welke reden heeft u gehad om dat niet mee te nemen?
Ik snap dat u niet alle criteria kunt meenemen,
maar dit leek ons een relevante. Die missen wij.
Dan hamert u in het stuk best wel op het bestaande beleid.
Dat moet als een soort randvoorwaarden gelden.
We vragen ons eigenlijk af waarom? Als je je inwoners nu vraagt
om na te denken over de toekomst van Texel,
is dit misschien ook juist een aanleiding om je bestaande beleid
eens tegen het licht te gaan houden. Beleid kun je veranderen.
Dus hoe wilt u daarmee omgaan, als er ideeën komen
die tegen het bestaande beleid ingaan? Hoeveel ruimte wilt u geven?
Waar wij ons het meest zorgen over maken, we hebben hier al een rapport liggen
van Royal Haskoning. We weten ook dat Braintality bezig is
met vraagstukken rondom energie. Texel Energie
is met een aantal dingen bezig. Hoeveel ruimte hebben de inwoners
werkelijk om vrijuit na te denken? En in hoeverre
worden ze nu al ingeperkt door de uitkomsten
van deze andere trajecten die er lopen vanuit de gemeente?
Dank u wel, mijnheer Rutten. Dat waren flink
wat vragen uit de commissie. Bent u er klaar voor, wethouder?

Voorzitter, dank u wel. Ook dank voor alle vragen.
Om te beginnen: in december 2023 hebt u de kaderstellende notitie
vastgesteld. Daarin is een aantal discussies gevoerd,
ook over rekening houden met bestaand beleid, et cetera.
Dus het lijkt me niet echt de bedoeling om die discussie over te doen.
Ik wil daar wel toelichtend een aantal dingen over zeggen.
Maar die discussie hebt u gevoerd. U hebt de notitie vastgesteld,
dus daar gaan wij vanuit. Wat ik ook graag nog even op wil merken:
het is best moedig van deze raad om een inwonersberaad aan te gaan.
Want je doet iets wat nog niet op heel veel plekken is gebeurd.
Je stelt je ook kwetsbaar op als gemeenteraad.
Je zegt in feite tegen de burgers: ook wij zien wel dat de relatie
tussen lokale overheid en inwoners beter kan.
Dit is een poging om daar in ieder geval een gevoel te creëren,
dat we de dingen samen proberen te doen. Dus je geeft vertrouwen
aan een groep inwoners om jou te adviseren over beleid, wat je zelf lastig vindt.
We hebben de afgelopen twintig jaar wel bewezen dat we dat lastig vinden
in deze gemeente, om op het gebied van energievoorziening et cetera,
tot besluiten te komen die toekomstgericht zijn.
Dat is dus een compliment aan u als raad. Onderschat niet dat het best bijzonder is.
Maar het legt dus ook wel een verplichting bij u neer,
om dit experiment zoveel mogelijk te doen slagen
in de vorm van dit proces. Even los van de resultaten.
Als het proces goed loopt, heb ik persoonlijk
de bereidheid al uitgesproken om de conclusies te accepteren.
Ook al zouden ze haaks staan op wat ik daar persoonlijk van vind.
Juist daarom is het van belang dat dat proces
zo zorgvuldig mogelijk verloopt. Dus ik doe een oproep aan iedereen hier,
in welke vorm en op welk moment dan ook, om inwoners te stimuleren om mee te doen.
En om te waken voor de zorgvuldigheid van het proces.
Dat is ook de rol van de controlegroep waar de heer Hercules even op stipte.
De controlegroep zit niet in de kaderstellende notitie.
Wel vrij snel daarna, via een mailronde in de raad,
zijn mensen gevraagd om daarin te participeren.
Er zijn uiteindelijk uit vier fracties deelnemers
die in die controlegroep meedraaien. Als een soort onafhankelijke audit
commissie voor dit type proces. Niet formeel ingesteld,
maar wel met de opdracht: als je denkt dat het ergens
in de procedure niet goed gaat, moet je je vinger opsteken.
Die is zelfs nog weer gecreëerd hieromheen. Allemaal met het doel
om dat proces zo goed mogelijk te laten lopen.
En om inwoners ook het vertrouwen te geven dat wij belang hechten aan wat ze vinden.
Als zij in de gelegenheid gesteld zijn om alle informatie te halen, te horen
en te laten adviseren die zij nodig achten.
Met dat als voorloper van de antwoorden op de vragen, voorzitter,
loop ik ze allemaal even langs. De groepsgrootte van zestig.
We hebben gezegd: het liefst tachtig tot honderd.
Het is een aantal wat niet zozeer gericht is
op statistische onderbouwing, maar op representativiteit.
Dus een afspiegeling van je bevolking. Daarvoor is een minimum van zestig
het advies dat wij daarover gekregen hebben.
Het minimum van zestig is wel de ondergrens die je moet hanteren,
om een enigszins reële, representatieve afspiegeling te krijgen.
Steden als Utrecht doen het ook met honderd.
Dus het is niet afhankelijk van de grootte van je populatie,
maar van de representativiteit. Weerspiegelt het voldoende de bevolking?
Dat is het eerste antwoord. Dus de concrete vraag van de heer Albers
luidde: bent u bereid dat aan te passen? Dat gaan we niet doen.

De tweede: de conclusies van Royal Haskoning klip en klaar.
Wat is dan de meerwaarde ten opzichte van de conclusies?
De vraagstelling aan Royal Haskoning vloeit voort
uit de discussie in het provinciale netwerk
en is gebaseerd op het hele netcongestie verhaal.
Royal Haskoning heeft hierop gezegd: beste Texel,
jullie roepen al twintig jaar dat je zelfvoorzienend wil zijn.
Willen jullie dit nou echt? Kunnen jullie dat ook?
We hebben daar antwoord op nodig omdat wij de derde wadkabel wel moeten
inprogrammeren in het provinciale meerjaren
infrastructuurprogramma. Ik noem het gemakshalve maar even
de derde wadkabel, de extra wadkabel. Royal Haskoning
heeft op die vraag het antwoord gegeven. De conclusie van Royal Haskoning
was duidelijk. Op dit moment, binnen de huidige beleidsrandvoorwaarden
die op de gemeente Texel gelden, gaat Texel niet zelfvoorzienend worden.
Dus binnen huidige beleidsrandvoorwaarden zoals in de bestemmingsplannen,
dat kan niet. Dat is dus het antwoord dat wij ook
aan de provincie gegeven hebben. Wij hebben hem nodig,
neem hem op in de programmering. Royal Haskoning waarschuwt ook:
ook al neem je hem op in de programmering, dan nog is dat een proces
wat tien, twaalf jaar gaat duren. Wat vele miljoenen gaat kosten
uiteindelijk om hem hier te krijgen. Wij waarschuwen jullie, in de tussentijd
lopen jullie tegen beperkingen aan. Dan is de hoeveelheid stroom op dit eiland
te weinig om alle partijen die stroom nodig hebben,
te voorzien van hun vraag. Dus jullie moeten nadenken
over slimme tussenoplossingen. Daarom staat in de vraagstelling
ook 2030 en 2050 opgesplitst. Jullie moeten ook nadenken
over slimme oplossingen tussen nu en 2035. Om te kijken
of je met de beschikbare capaciteit op het net en de hoeveelheid energie
die door de huidige wadkabels heen kan, toch maximaal bedrijven
en inwoners kan bedienen. En ook nog je eigen energie kunt opwekken.
Dus het is niet zo, mijnheer Albers, dat wij een worst voorhouden aan inwoners.
Welnee, wij hebben hun inventiviteit en creativiteit nodig.
Juist ook om voor die tussenfase tot oplossingen te komen
waar we elkaar nodig zullen hebben. Dat even als antwoord op die vraag.
Het vraagstuk over: hoe zelfstandig is de raad?
De heer Van der Zwaag had natuurlijk 100 procent gelijk.
De raad beslist uiteindelijk zonder last en ruggespraak.
Dat bevestigt dit college ook. Dat kan niet anders,
dat ligt in de Grondwet vast. Maar niettemin
heeft deze raad wel in december vastgesteld dat de adviezen
van het inwonersberaad zwaarwegend zullen zijn.
En op voorwaarde dat ze aan de meegegeven randvoorwaarden
voldoen, ook zeer serieus door deze raad besproken zullen worden.
Dat is geen 100 procent commitment, want dat mag niet.
Maar het is wel een zwaar commitment aan het inwonersberaad,
dat we zeer serieus naar al die mogelijkheden
die zij aandragen zullen kijken. U moet goede argumenten hebben
om te zeggen: wij doen het toch niet. Dat moet u kunnen uitleggen
aan de deelnemers van het inwonersberaad. Dat op dat punt.
Wat gebeurt er als er adviezen haaks op het coalitieakkoord uitkomen?
Voorzitter, ik heb al gezegd dat de zuiverheid van het proces
essentieel is. Dat betekent dat als er adviezen uitkomen
waarvan de inwoners zeggen: geachte coalitie,
of geachte raad, dat kunnen jullie wel willen.
Maar wij denken dat wij - laat ik het voorbeeld
maar gelijk even noemen - een kleine modulaire
kernreactor willen hebben, want dat lost ons probleem op.

Als het proces zuiver is gevoerd, ben ik bereid
dat als conclusie te accepteren. Vandaar ook de nadruk
op de zuiverheid van dat proces. Daar hebben we u allemaal bij nodig.
Als er adviezen zouden komen die haaks staan op Royal Haskoning,
prima, laat maar komen als dat zo is. Want wij gaan ervan uit
dat het inwonersberaad op het moment dat het start
alle informatie op tafel krijgt, die op dat moment verzameld is.
Mag daar alle vragen over stellen, mag daar alle contraexpertise op loslaten,
mag er alle aanvullende expertises bijhalen om die dingen te horen
die zij willen horen. Dan komt het inwonersberaad tot adviezen.
Dus daar is alle ruimte om, afwijkend van wat er tot nu toe gedacht
of geconcludeerd wordt, andere richtingen te kiezen.
Uiteraard wel met het verzoek om het te kunnen onderbouwen.
Ik denk dat ik
daarmee uw vijf vragen ruim beantwoord heb.
Dan kom ik bij de heer Hercules. 12 duizend brieven.
Dat zijn er heel wat. Alle inwoners van zestien jaar en ouder
krijgen die brieven persoonlijk. Uiteraard zullen wij u op de hoogte houden
van het aantal reacties. Geen enkel probleem.
Wij willen dat hele proces transparant hebben.
Dus dat betekent ook dat u al die informatie krijgt.
Mensen onder de dertig extra, dat kan. Er zijn gemeentes
die daar wat extra gewicht aan hebben gegeven.
Dat kunt u ook doen, maar dan heb ik van u een richtlijn nodig.
In welke mate vindt u dat dan wenselijk? Tot nu toe koersen
wij dus op representativiteit op basis van de huidige bevolkingsopbouw.
Statistische betrouwbaarheid, representativiteit
heb ik al benoemd richting de heer Albers. De controlegroep heb ik iets over gezegd.
De heer Soyer zegt: die zeven postcodegebieden in verhouding
tot het aantal inwoners daar, is dat dan nog wel representatief?
Wat ik kan toezeggen, is dat wij dat nog een keer checken
bij de deskundigen die ons ook over die loting begeleiden.
Of dat eventueel tot andere resultaten zou kunnen leiden,
die in de richting gaan die u beoogt. Ik durf zo niet te zeggen
of dat inderdaad dat effect zou hebben. Dus dat moeten we even uitzoeken.
Tot nu toe hanteren wij een gelijk gewicht aan alle criteria.
Maar dan wel op basis van die representativiteit
van de Texelse bevolking. De heer Rutten zegt:
waarom is beroep hier niet een extra criterium?
We hebben vier criteria op basis van de geringe aantallen
op dit eiland. Van die groep van zestig tot honderd
is gezegd: als je meer criteria gaat gebruiken,
moet je groep groter zijn om de representativiteit
nog weer te kunnen waarborgen. Bovendien is de vraag
wat het beroep van iemand toevoegt, aan het kijken naar de energievraag
waar wij tegenaan lopen. En of leeftijd, opleiding, gender en waar
je woont niet al voldoende representativiteit geven.
Dus wij zijn op dit moment zeker niet geneigd
om daar nog een extra criterium aan toe te voegen,
ook gezien de aantallen. U vraagt naar bestaand beleid.
Dat is volgens mij behoorlijk goed uitgewerkt in de tekst.
Men mag afwijken van bestaand beleid. Anders heeft het geen zin
om het ze te vragen. De mate waarin men afwijkt
van bestaand beleid moet natuurlijk in het gesprek
met de deelnemers besproken worden. Er staat dat het niet kan.
Wat is dan nodig om eventueel dat beleid te wijzigen?
Al dat soort dingen moeten dan op tafel komen.
Dan kan het inwonersberaad zeggen: wij vinden dat toch reëel advies

aan de gemeenteraad. Dan is vervolgens de afweging aan de raad,
of je dat ook wilt of niet.
En dan de laatste vraag van mijnheer Rutten was:
hoeveel ruimte hebben inwoners om vrij na te denken?
100 procent. Ze zijn met zijn allen slimmer
dan wij hier in de zaal, ga ik maar even vanuit.
Dus wie weet komen er heel verrassende opmerkingen,
waarvan we dachten: daar hadden we toch niet aan kunnen
denken. Dus volle vrijheid. Maar het moet wel resulteren in adviezen
waar die hele groep participanten in het inwonersberaad van zegt:
dat vinden wij een relevant advies. Tot zover, voorzitter.
Dank u wel, wethouder. Ik hoop dat alle vragen
die zojuist gesteld zijn, hiermee beantwoord zijn.
U had nog een vraag? Ik zag ook mevrouw Van de Wetering nog,
maar eerst de heer Hercules. U had nog een vraag openstaan.
Ik weet niet of dat als een vraag doorkwam.
De controlegroep stelde voor dat wij allen gingen vrijwilligen.
Ik nam aan dat er gewoon budget is om mensen die slecht ter been zijn,
of helemaal in De Cocksdorp wonen, hierheen te vervoeren.
Of voor kinderopvang te zorgen, voor de dagen dat het burgerberaad er is.
Wethouder. -Ik moet even naar het budget kijken
achterin. We hebben dus een vergoeding voor de deelnemers aan het burgerberaad.
Die zijn in principe natuurlijk ook bedoeld
om hun onkosten te dekken. Wat ik uit de oproep van mevrouw Dros
begrijp, is dat ze aan de raadsleden vraagt:
willen jullie een keer rijden, als het zo uitkomt.
Dat doe je natuurlijk op eigen kosten, mag ik aannemen.
Maar er is budget voor. -Er is budget
voor die vergoeding, 50 euro per sessie. Ik kijk even naar Linda.
[Onhoorbaar 00:46:40]. -Dan is die
vraag daarmee beantwoord. Er is aanvullend budget voor onkosten
die mensen maken om er te zijn. -Dat was een inbreng
van het ondersteunend ambtelijk apparaat. Mevrouw Van de Wetering had geloof
ik nog wat te vragen. Zij wenkte mij net. -Ik weet niet of het een vraag is,
het is eigenlijk inhoudelijk. Dan zit er uiteindelijk
nog wel een vraag aan gekoppeld. Maar wat u wilt, voorzitter.
Gezien het feit dat de meeste vragen gesteld zijn,
lijkt het mij handig dat we uw vraag als bruggetje gebruiken
naar de inhoudelijke behandeling. -Dank u. Ik heb naar iedereen
zijn vragen natuurlijk zitten luisteren. En ik heb het stuk natuurlijk
zelf ook gelezen. Even een stukje geschiedenis voor mijzelf.
Volgens mij is het inwonersberaad eigenlijk op tafel gekomen
omdat we met zijn allen aan het strijden waren over windmolens.
En over hoe we Texel nu zelfvoorzienend wilden maken.
Ik hoor net de PvdA zeggen: dit gaat niet over zelfvoorzienendheid.
Maar de doelstelling is voldoende energie. Dus het zou best kunnen gaan
over wel zelfvoorzienend. Ik hoor de wethouder ook zeggen:
bestaand beleid: geen windmolens, is niet bindend.
Het inwonersberaad kan ook met een advies komen
om bijvoorbeeld wel die vijf grote windmolens
neer te zetten, als zij dat als een goede oplossing zouden zien.
Ik vind het dan ook heel interessant dat de VVD natuurlijk komt met:
we zetten de raad buitenspel. Maar dat is nou juist, denk ik,
de bedoeling van dit hele traject met elkaar te lopen.
De conclusies accepteren, ongeacht onze eigen standpunten.
Dat is eigenlijk min of meer mijn vraag. Is iedereen zich daar eigenlijk
wel van bewust? Want stel dat nou wel die vijf grote windmolens eruit komen?
Ik zou van mijn mede-commissieleden heel graag daar

een reactie op willen hebben. Want anders hoeven we dit hele inwonersberaad
volgens mij niet te doen. Als deze raad niet in staat is
om zijn eigen schaduw voorbij te stappen, en de conclusies te accepteren.
Dank u, mevrouw Van de Wetering. Ik ga als voorzitter niet in
op deze discussie, al zou ik graag willen. Maar de eerste vraag was
geloof ik van de heer Albers. -Dank u wel, voorzitter.
Ik wilde eerst nog even reageren op een opmerking van de heer Hercules,
ik wacht heel even tot hij erbij is. U stelde net als
aanname dat wij in ons betoog de vraag niet interessant zouden vinden.
Het tegendeel is waar. Want de vraag over de energievraagstukken,
over hoe we Texel van voldoende elektriciteit
kunnen blijven voorzien, is een hele cruciale vraag.
Dat is zeker ook een startpunt voor hoe wij gekeken hebben naar dit plan.
U wilt interrumperen, mevrouw Koot? -[Onhoorbaar
00:49:47].
Mijn tweede punt gaat over de wegingsfactor,
die ook de heer Hercules benoemt. De wethouder heeft het
over een zeer zuiver proces. Volgens mij heeft de wethouder
dat voorop staan in dit dossier, dat het zuiver moet gebeuren.
Op het moment dat je dan een bepaalde groep
binnen het inwonersberaad een grotere wegingsfactor toebedeeld,
terwijl het een reële afspiegeling moet zijn
van de bevolking - ik durf het bijna niet te zeggen -
maar dan ben je een beetje aan het goochelen als Hans Klok.
Volgens mij is dat niet helemaal de bedoeling van dit inwonersberaad.
Dank u . Ik zag de heer Zegel geloof ik. -Zeker, dank u wel, voorzitter.
Ik wil reageren op mevrouw Van de Wetering.
Zij legde natuurlijk de vraag op tafel of wij als raad bereid zijn
om die aanbevelingen te accepteren? Wij als GroenLinks zijn zeker bereid
om de conclusies en aanbevelingen van het burgerberaad te accepteren.
Wij hebben het volste vertrouwen in de Texelse bevolking en hun vermogen
om een afgewogen advies op tafel te leggen voor deze raad.
We zijn heel blij dat we nu eindelijk bijna van start gaan
hiermee. Dat was het. -Dan was er nog een interruptie
van mevrouw Koot,
geloof ik?
Ja, want ik constateer dat er een spraakverwarring
aan het ontstaan is. Of in ieder geval een verwarring bij mij.
Daarom wil ik aan de wethouder vragen wat juist is.
De vraagstelling gaat worden: voldoende energie.
Energie is niet alleen elektriciteit, maar ook fossiele energie
zoals gas en diesel. Dus ik heb de vraagstelling gelezen,
dat het volledige scala van mogelijkheden van energie,
bijvoorbeeld kernenergie,
in het inwonersberaad wordt meegenomen. Nu hoor ik
uit het antwoord van de VVD dat deze naadloos energie inwisselt
voor elektriciteit. Ik zou toch heel graag willen vermijden
dat straks bij de discussies in het inwonersberaad
alleen nog maar over elektriciteit gepraat wordt. Terwijl energie natuurlijk
ook fossiele energie is en misschien zelfs kernenergie.
Denk eens out of de box. -Dank u wel, mevrouw Koot.
Over fossiele energie was wat anders gezegd, geloof ik.
Mijnheer Rutten. -Dank u, voorzitter.
Ik wil graag reageren op de vraag van mevrouw Van de Wetering
of wij bereid zijn die conclusies over te nemen.
In principe wel. Als je naar de planning van dit inwonersberaad kijkt,
dan loopt het toch een beetje tegen het einde van deze raadsperiode,
dat de adviezen überhaupt nog komen. Dus in hoeverre dit college en deze raad

dan nog aan zet zijn om er iets mee te doen?
Dank u, mijnheer Rutten. Ik dacht dat ik mijnheer Schuiringa
nog had zien zwaaien? -Dank u, voorzitter.
Aan mevrouw Van de Wetering; ik heb toevallig vorige week
de planning gezien van de windmolens op de Noordzee.
Wat er nu staat is toch een behoorlijke hoeveelheid,
maar dat is maar 5 gigajoule. Het totaal te bouwen
windmolens op de Noordzee, die jongens van 200 à 300 meter hoog,
is totaal 50. Dus het tienvoudige wordt nu nog in de komende 20 jaar
geplaatst op de Noordzee. Dus houd toch op met die 5.
[Onhoorbaar 00:53:23]. -Dank u wel mijnheer Schuiringa.
Mijnheer Kooiman. -Dank u wel.
Ik wilde in eerste instantie niet reageren op de vraag van mevrouw Van de Wetering.
Want dan verzanden we weer in: wat als? Dan gaan we nu al beginnen:
wat als de conclusie dit of dat zou zijn? Laten we eerst gewoon beginnen,
mevrouw Van de Wetering. Misschien gaat het wel helemaal niet door,
hebben we te weinig gegadigden. U begint al aan het eind,
maar laten we eerst bij de start beginnen. We wachten gewoon rustig af
wat er straks komen gaat. -Dank u, mijnheer Kooiman.
Ik denk dat de mensen die meedoen met het inwonersberaad
ook van voldoende informatie voorzien worden.
Mijnheer Hoogerheide. -Dank u wel, voorzitter.
De wethouder stelt dat er kaders gesteld zijn
en dat we ons houden aan de kaders. Ja, wij hebben de kaders vastgesteld
en daar horen we ons aan te houden. Maar als nu blijkt tijdens het proces
dat er eventueel hiaten in die kaders zijn,
is de wethouder dan wel bereid om terug te koppelen naar ons?
En om eventueel die kaders te wijzigen of aan te vullen?
Dat kan natuurlijk belangrijk zijn. Wij willen het proces niet storen.
We hebben er het volste vertrouwen in. Maar mocht dat blijken,
dan graag een terugkoppeling. -Dank u wel, mijnheer Hoogerheide.
Toch nog weer even een vraag aan de wethouder.
Wethouder, kunt u hierop antwoorden? -Ik heb twee vragen.
De vraag van mevrouw Koot. Er staat energie.
Er staat niet duurzame energie. Er staat niet fossiele energie.
Er staat niet elektriciteit. Er staat energie.
Maar het inwonersberaad heeft zich natuurlijk wel te verhouden
tot alle maatschappelijke ontwikkelingen die op dit moment spelen.
Alle internationale afspraken die spelen. Dus we zullen zien waar ze mee komen.
Dat is één antwoord. De vraag van de heer Hoogerheide.
Op het moment dat het inwonersberaad van start is gegaan,
heeft dat zijn eigen dynamiek. Mochten daar patstellingen ontstaan,
want zo verklaar ik het dan even. Een patstelling waarin we denken:
wij kunnen niet verder als de raad niet iets zegt.
Dan komen we bij u terug. Maar er zullen in de uitvoering
een heleboel praktische punten zijn, die we als college gewoon af kunnen tikken
en achteraf aan u verantwoorden. -Mijnheer Zegel.
Dank u, voorzitter. Ik wil even reageren op de heer Kooiman.
Ik ben iets optimistischer over het aantal deelnemers
dan de heer Kooiman denk ik. Toch ook nog even reagerend
op mevrouw Koot. De wethouder heeft net al een deel
daarover gezegd. U zei: een beetje verwarring over vormen van energie.
Maar wat denkt u dat er wordt opgewekt met kernenergie?
Elektriciteit. -Dank u mijnheer Zegel.
Mijnheer Hercules was eerst. -Voorzitter,
wij hebben er zin in. We staan er heel erg open in.
We hebben ook nu niet de behoefte om te gaan vernauwen
naar kerncentrales, windmolens of wat dan ook.

Maar laat die mensen uit het burgerberaad ons maar eens verrassen.
Ze hoeven ons niet te verrassen, dat kan ook.
Het kan ook zijn dat er gewoon geen goede oplossingen uitkomen.
Daar moeten we ook op voor voorbereid zijn.
Maar in ieder geval vinden we dat we ze die kans moeten geven.
Even down playen, het is geen magisch proces.
Het is gewoon een verlengstukje van onze democratische instrumenten
die we al hebben. Maar wel een heel mooi verlengstuk
daarvan. We doen het op allerlei manieren. We ondervragen burgers,
we hebben een hele ladder van burgerparticipatie.
En het burgerberaad ontbrak nog in onze instrumenten.
Het is een heel erg fris instrument, wat heel leuke resultaten kan geven.
Dus wij staan er open in. Gaan wel het proces kritisch volgen.
We vinden dat de portefeuillehouder daar gelijk in heeft.
Dat moet heel zuiver lopen. En we zien wat eruit komt.
We laten ons graag verrassen en ik hoop dat u dezelfde instelling hebt.
Dank u, mijnheer Hercules. Dat inwonersberaad wordt toch
een burgerberaad in het spreken, heb ik het idee.
Mevrouw Koot, ik zag u even zwaaien. -Ja, dat klopt.
Naar aanleiding van het antwoord van de wethouder
en de reactie van GroenLinks, denk ik dat het misschien toch handig is
om ter verduidelijking toe te voegen: in welke vorm dan ook.
Dat maakt de vraagstelling wat duidelijker.
Dit om te voorkomen dat, zoals net gebeurde,
de vraag toegespitst wordt in alleen maar het opwekken van elektriciteit.
Terwijl er ook andere vormen van energieopwekking zijn.
Dat bijvoorbeeld de fossiele energie ook een keuze is
om te zeggen dat we het wat langer volhouden
met de gaskraan op Texel, voordat we overstappen
naar iedereen op elektriciteit. Dus ik vraag aan de wethouder
of het mogelijk is om de vraagstelling aan te vullen
met: in welke vorm dan ook? -Dank u, mevrouw Koot.
In de derde regel staat wel: voldoende energie, en niet elektriciteit.
Dus de wethouder mag daar ook verder antwoord op geven.
Maar zo staat het er volgens mij. -Alles is mogelijk,
maar dat voorstel zal niet bij
het college vandaan
komen.
Mijnheer Soyer. -Ik denk dat de inwoners van Texel
slimmer zijn dan veel raadsleden. Dank u.
Praat voor uzelf. Zijn er verder nog mensen
die, de heer Albers. -Dank u wel, voorzitter.
Nog een korte nabrander. Volgens mij is er in een raadsvergadering
nog nooit zoveel over kernenergie gesproken als vanavond.
Mijnheer Zegel, dank voor de interruptie. Fijn dat u ook meedenkt op dat dossier.
Het klopt inderdaad dat je met kernenergie elektriciteit maakt.
Mevrouw Koot, ik nodig u van harte uit om een keer
bij mij op mijn werk te komen kijken. We hebben een pdf met feiten
en fabels kernenergie. Dat kan ik gerust delen.
Dan leg ik alle finesses uit van kernenergie
en de toepassingen daarvan. -Dank u wel, mijnheer Albers.
Ik dacht dat het snel ging, maar het gaat niet zo snel.
De heer Hercules heeft nog een nabrander, zo te zien.
Een ten slotte heb ik. Wij zijn in ieder geval blij
met het voorstel dat voorligt. Dank voor alle reacties.
Wij zullen in de raadsvergadering, of daarvoor, komen met een voorstel
om in ieder geval jongeren meer aandacht te geven
in dit burgerberaad. -Dank u wel, mijnheer Hercules.

Ik zie de heer Rutten nog weer even zwaaien.
Gaat uw gang, mijnheer Rutten. -Dank u, voorzitter.
In de inleiding van het plan van aanpak staat: doe het goed, of doe het niet.
Wij zijn nog steeds niet zo enthousiast als de PvdA.
Maar dit is voor ons wel het leidende principe.
Voor ons is dat nog steeds wat voorop staat.
We zijn op zich blij met wat de wethouder zegt.
Dat de inwoners de maximale ruimte krijgen om na te denken over de toekomst
en wat er zou kunnen. Wij gaan hem daar ook strikt aan houden,
dat dat ook daadwerkelijk gebeurt. Dus wij zullen u kritisch blijven volgen
op dat punt. Want dat staat voor ons voorop.
Als we dit doen, als we met een inwonersberaad
aan de gang gaan, dan moeten de inwoners ook echt aan het woord komen
en de ruimte krijgen. -Dank u wel mijnheer Rutten,
zo ken ik u weer. Zijn er nog mensen die inhoudelijk?
Ik zie mevrouw Van de Wetering een pennetje opsteken.
Dank u wel, voorzitter. Ik heb ook wel vertrouwen in dit proces.
Ik hoop dat onze inwoners wat dat betreft out of the box gaan denken.
Ons met verrassende conclusies om de oren gaan slaan.
En dat de raad dan zoiets heeft: wauw, dat we
daar zelf niet aan gedacht hebben. -Dank u wel, mevrouw Van de Wetering.
Zijn er verder nog mensen die iets aan deze discussie
op dit onderwerp willen toevoegen? Eenmaal, andermaal.
[Onhoorbaar 01:01:54]. -Dat wordt wel een bespreekstuk,
dat denk ik zeker. Dan hebben we punt 7 gehad.

8 Opvang ontheemden uit Oekraïne na maart 2024

Dan gaan wij door naar punt 8, de opvang ontheemden
uit Oekraïne, na maart 2024.
In het kader van de begrotingsrechtmatigheid
is het nodig dat de gemeenteraad een besluit neemt
voor de te maken uitgaven en inkomsten vanwege de opvang
van ontheemden uit Oekraïne. Daar wordt gevraagd
een bedrag van vijf miljoen beschikbaar te stellen,
c.q. voor te financieren ten bate van de opvang
van vluchtelingen uit Oekraïne, tot maart 2025.
En hiervoor aan het Rijk subsidie te vragen
op basis van de bekostigingsregeling daarvoor. Zijn er mensen
die op dit stuk nog vragen hebben. Ik zie de heer Schuiringa.
. -Ja, mijnheer de voorzitter.
Voor ons is het duidelijk. Het mag voor ons een hamerstuk worden.
Dank u. -Dat is heel fijn mijnheer Schuiringa.
De heer Kooiman had ook nog een opmerking of vraag?
Ik had wel een vraag. In hoeverre staat dit advies in verhouding
tot het advies dat we morgen op de agenda hebben?
Wordt er dan ook een deel van dit geld voor gebruikt?
Dat gaat over de woningen aan de Marsweg. -Ik zal het vragen aan de wethouder.
Dank u wel, voorzitter. Dit advies staat daar
in zekere zin los van. Dit gaat gewoon over het aantal
gerealiseerde bedden waar je een bepaalde vergoeding voor krijgt.
En die je vervolgens weer via de subsidies van het Rijk terugkrijgt.
Er is natuurlijk mogelijk wel een relatie tussen de beide voorstellen,
maar daar is in financieel opzicht geen sprake van.
Dus het voorstel wat u morgen heeft, daar is ook een bedrag in genoemd.
Dat bedrag komt uit Oekraïne geld wat wij hebben mogen houden

van het Rijk, omdat we dat niet hebben besteed.
Dat zit in het voorstel van morgen. Maar dat gaat niet over dit voorstel.
Dat staat los van elkaar. -Dat is voldoende?
Zal dit een hamerstuk worden? Of heeft mijnheer Berger nog iets?
Nee? Een schijnbeweging, een misinterpretatie.
Dat is heel fijn, dit is mijn eerste hamerstuk.
Het volgende onderwerp is het wandelnetwerk Texel.

9 Wandelnetwerk Texel

Het college heeft besloten de raad voor te stellen
om een bedrag van bijna 140 duizend euro beschikbaar te stellen
voor de realisatie van een provinciaal dekkend wandelnetwerk.
Dit volgens de inrichtingsprincipes van wandelnetwerk Noord-Holland.
Een kwalitatief goed wandelnetwerk past in de uitvoering
van het toeristisch toekomstplan Texel. Nou wil het geval dat de wethouder
graag een aanvulling wil geven op de stukken die u gelezen heeft.
Want daar staat een fout in. Ik geef eerst even het woord
aan de wethouder. -Dank u wel voorzitter.
De opmerking betreft de formulering van het raadsbesluit.
Punt 1 van het raadsbesluit moet eigenlijk de laatste bullet zijn van: overwegende.
Dus het besluit moet luiden: overwegende dat het college voornemens is
een samenwerkingsovereenkomst wandelnetwerk aan te gaan,
besluit hiervoor een incidenteel bedrag. De samenwerkingsovereenkomst
is een bevoegdheid van het college. Dus het college is van plan
om dat te doen, maar heeft daar een budget nodig
om dat überhaupt te kunnen doen. Daarom ligt de vraag
voor het budget bij u voor.
Met deze aanpassing van het stuk, zijn er mensen
die daarover wat willen vragen?
Dan wil ik deze keer beginnen met de heer Zegel.
Dank u wel, voorzitter. Ik moet zeggen, ik ben meer een hardloper
dan een wandelaar. We zijn hier in de basis
wel positief over. De bordjes chaos op de verschillende routes,
is menigeen een doorn in het oog. Veiligere en duidelijkere routes
zijn zeker welkom. Bovendien: wandelen is gezond.
Wel hebben we een tweetal vragen. Ten eerste, we hebben op Texel
een aantal zogeheten groene routes. Deze zijn van september tot februari
toegankelijk, maar daarbuiten niet vanwege het broedseizoen.
Zijn deze onderdeel van het wandelnetwerk? En zo ja, hoe wordt dit geborgd
binnen onder andere de bewegwijzering. Want we willen natuurlijk voorkomen
dat deze routes tijdens het broedseizoen betreden worden.
En ten tweede, er wordt aangegeven dat er momenteel
een aantal knelpunten zijn bij medegebruik van fietspaden op routes.
Dat zal door velen herkend worden. Er wordt echter geen oplossingsrichting
daarvoor benoemd. Helemaal niks.
Kan het college daar duidelijkheid over verschaffen?
Dank u wel, mijnheer Zegel. Mevrouw Van der Werf.
Dank u, voorzitter. Mijnheer Zegel was me eigenlijk al voor.
Mijn vraag is ook: is er een analyse van knelpunten?
Daarnaast heb ik ook nog een vraag: draagt Staatsbosbeheer
hier ook nog financieel bij? Er wordt ook over hun grond gewandeld,
hoe staan zij hierin? Maar ook De Lieuw, hoe staan zij hier tegenover?
Dank u wel, mevrouw Van der Werf. De heer Schuiringa.
Als u het goed vindt, neem ik hem even over, voorzitter.
Ik weet dat u een fervent wandelaar bent, dus vandaar.

Twee vragen. De eerste vraag gaat over de structurele beheerskosten.
Deze bestaan uit twee bedragen. Ruim 5000 euro en ruim 8600 euro,
met een totaal van 13, bijna 14 duizend. Dat is een pittige verhouding als het gaat
over de web-kosten, promotiekosten, communicatie, et cetera.
Kan er kort worden uitgelegd waar die kosten uit bestaan?
Dat is één. Twee is eigenlijk een vraag die aansluit
bij de opmerking van de heer Zegel, over de verstoring van natuur.
We hebben ooit een goed idee gelanceerd voor een fietspad over de dijk.
Dat werd toen afgeschoten. Dit om het feit dat daar verstoring
zou plaatsvinden door de fietsers. Laten we zeggen dat een fietser
20 kilometer per uur gaat, een wandelaar 4 of 5 op zo'n stukje.
Dat betekent dat die verstoring van de wandelaar in ieder geval
vier tot vijf keer zo lang duurt. Dus ik vroeg me af
of dat nu geen probleem is?
Dank, mijnheer Albers. Ik zal de rest van de vragen
even verzamelen. Mevrouw Van de Wetering. -Dank u wel, voorzitter.
Ik had nog een korte vraag. Mijnheer Zegel had het net al even over de knelpunten.
Wat mij in het stuk opviel, is dat er op sommige plekken
ook een kwaliteitsverbetering gewenst is. Ook daarover staat eigenlijk niet echt
hoe we dat dan gaan doen. Dan zie ik al gelijk
drie meter brede beton fietspaden voor me verschijnen in de natuur.
Dus daar zou ik graag wat uitleg over willen hebben.
Dank u wel, mevrouw Van de Wetering. Interruptie mevrouw Koot.
Ik heb een korte vraag. Worden de boeren ommetjes van De Lieuw
ook in dit wandelnetwerk opgenomen? -Dat is inderdaad een korte vraag.
De volgende op de lijst is de heer Kooiman.
Dank u. Ik zal niet zeggen: ik ben meer een hardloper
dan een wandelaar. Ik ben meer een fietser dan een wandelaar.
Iedereen heeft het over Staatsbosbeheer en De Lieuw.
Ik heb Staatsbosbeheer in het verhaal niet voorbij zien komen.
Worden de paden van Staatsbosbeheer überhaupt wel meegenomen
in dit wandelnetwerk? En wat is de inbreng dan inderdaad,
van Staatsbosbeheer? -Dank u wel, mijnheer Kooiman.
Mevrouw Visser had ook nog een vraag. -Dank u wel, voorzitter.
Een aantal zelfs. Toen wij de profielschets schreven
voor de nieuwe burgemeester waren we er zo trots op, dat op Texel
ieder dorp uniek is, en de bewoners ook. Past een heel
uniform wandelnetwerk eigenlijk wel bij Texel?
Verder geeft Staatsbosbeheer aan dat het te druk is in de bossen.
Wordt het met dit plan daar niet nog veel drukker?
Dan hebben we het over een bijdrage van de VVV en van Stift.
Zij krijgen ook geld van de gemeente. Dus gaan we nu niet
bijna drie dubbelop betalen voor dit plan? Er wordt er gesproken
over beheer- en promotiegelden. Ik vroeg me af of daar
iets meer duidelijkheid over gegeven kan worden. Tot zover.
Dank u wel, mevrouw Visser. Ik zag dat mijnheer Zegel
nog een aanvulling had. -Ja, voorzitter, ik werd toch getriggerd
door de vragen van mijn mede commissieleden.
Ik ben er bij het lezen van het stuk van uitgegaan dat routes
zoals het Ommetje in Den Burg en de Leitjesroute in Oosterend
geen onderdeel zijn van dit wandelpadennetwerk, klopt dat?
Een vraag eigenlijk aan de heer Albers. Wil de heer Albers beweren
dat een wandelaar meer verstoort dan een fatbike of een Solex?
Dank u, mijnheer Zegel. Dat waren de vragen
die in eerste instantie gesteld worden. Dan wil ik daar graag
de wethouder antwoord op laten geven. Dan straks misschien
een van mijn commissieleden. -Voorzitter, de laatste vraag
van mijnheer Zegel is voor de heer Albers bedoeld,

dus die neem ik niet. Ik begin even bij het begin.
Opnieuw de heer Zegel. Misschien is het goed
om vooraf even te vertellen dat zowel Staatsbosbeheer,
als Natuurmonumenten, als defensie, als het Hoogheemraadschap, als De Lieuw
allemaal betrokken zijn bij deze herstructurering
van het wandelnetwerk. De essentie van het verhaal is
dat je al die losstaande routes ook nog onderling verbindt.
Bij die verbinding is dan met name de gemeente vaak aan zet,
omdat er stukjes openbare weg zijn. Dus alle partijen
die wandelpaden hebben op het eiland, zitten hier aan tafel
in die samenwerkingsovereenkomst. We proberen dat dus
op een zo goed mogelijke manier te doen; uniform. De conclusies van dit stuk
komen voort uit een eerste quickscan wandelpaden,
die in het [onhoorbaar 01:23:37] al is aangekondigd.
Bij de verwerking daarvan bleek dat de provincie die subsidieregeling had
om het dan in één keer goed aan te pakken. En gebruik te maken van de structuur
van het wandelpadennetwerk Noord-Holland. Daar is een app voor.
In die app kunt u precies zien hoe dat ook actueel gedaan wordt,
met broedseizoenen. De wandelingen in dat gebied
worden in die app al geblokkeerd. En uiteraard zullen er dan ook
bordjes staan, zoals er nu ook staan, dat dat niet de bedoeling is.
Dus daarmee heb ik denk ik een aantal vragen
gelijk al even meegenomen. Knelpunten fietsroutes.
Ja, maar mijn informatie luidt dat er vrijwel geen stukken zijn,
waar zowel fietsers als wandelaars in dit nieuw op te zetten wandelnetwerk
elkaar in de weg lopen. Dat is een ondergeschikt aantal
kilometers. Dus dat is wel als knelpunt herkend.
Ook in de analyse van de quickscan. We proberen dat
zoveel mogelijk te vermijden. Dan de analyse van de knelpunten,
mevrouw Van der Werf, die heeft inderdaad in die quickscan plaatsgevonden.
In de bijlage die erbij zit, kunt u ook precies de kaders zien
waarmee men dat afgevinkt heeft. Er is ook benoemd welke knelpunten.
Ook de fietspaden, dubbel verkeer, is één van de knelpunten die benoemd is.
Die proberen we dus zoveel mogelijk te vermijden in het definitieve netwerk.
Staatsbosbeheer en de Lieuw, al die partijen
dragen ook bij in dat stukje onderhoud op hun terreinen.
Dan de structurele kosten. Dat is dus deels het stukje onderhoud
wat de gemeente kwijt is voor de stukjes die ze zelf in beheer neemt.
Als u het nodig vindt, zou ik kunnen navragen
wat er in die 8000 voor website, promoties en dat soort zaken zit.
Dat is ook de vraag van mevrouw Visser. Maar dat moet ik even uitzoeken,
dus daar komen we nog even op terug. Verstoring door wandelaars.
Dat is een discussie die ik even laat voor wat het is.
Dat mag u zelf even proberen uit te maken. Dit is gericht op wandelaars.
Alle terreinbeherende organisaties, ook de Lieuw,
zijn ook bezorgd over de verstoring. Dus op de plekken
waar je dat niet wil hebben, zorg je op de momenten
dat de verstoring echt vervelend is voor de natuur,
dat mensen daar niet komen wandelen. De kwaliteitsverbetering.
Drie meter beton? Nee, u moet hier denken aan bijvoorbeeld boerenpaadjes
op tijd maaien. Zodat je daar niet met een tot aan je heupen natte broek loopt,
als je toevallig even een klein ommetje wil lopen.
Dus op het moment dat mensen zich mee laten nemen
in dit wandelnetwerkpad, word je ook geacht
dit op tijd netjes te regelen. De boeren ommetjes van De Lieuw.
Ja, die zitten erbij. De partijen, op de vraag
van de heer Kooiman, heb ik al even genoemd.
Zij zijn allemaal betrokken. Mevrouw Visser vraagt

of we wel uniforme bordjes willen. Dat was wel het uitgangspunt
bij de quickscan en de verstoring, de verrommeling van het landschap
met allerlei verschillende bordjes. Dus ja, dat was aanname
bij wat wij hier op tafel hebben liggen. Stift en VVV.
Stift is een verhaal apart. Zij financieren ook delen
van de fietspaden die de gemeente aanlegt. Dat is u bekend, neem ik aan.
VVV heeft natuurlijk veel meer inkomsten dan alleen de bijdrage
vanuit Top, Teso en de gemeente. De VVV maakt omzet.
Daar zit een marge op waar ze een aantal dingen mee doen.
Onderzoek, promotie en dat soort zaken. Dus dat budget is veel groter
dan dat stukje wat de gemeente daaraan bijdraagt.
Dat is absoluut niet een-op-een doorschuiven van geld.
Daarmee heb ik denk ik de vragen voor nu gehad.
Dat denk ik ook, wethouder. Anders hoor ik het graag
van mijn commissieleden. Er stond nog een eventuele vraag open
van de heer Zegel aan de heer Albers. Mijnheer Albers kennende,
zal hij daar vast op willen antwoorden. -Dank u wel.
Ik voel me een beetje wethouder zo. Het is goed
om een ambitie te hebben, toch? Ik woon in een stukje van Texel,
de Prins Hendrik. Daar wordt heel veel gefietst.
Daar wordt heel veel gewandeld. Ik zie elke dag alle variaties in geluid,
van wandelaars en fietsers. Dus voor mij is op dat vlak
alles mogelijk. Volgens mij zegt de wethouder net ook,
dat ook wandelaars kunnen verstoren. Dus ik houd met alles rekening,
mijnheer Zegel. -Nog een
nabrander van mevrouw Visser. -Ik had nog twee vervolgvragen
aan de wethouder. U gaf aan: we gaan die graspaden op tijd maaien,
zodat we niet tot manshoog in de nattigheid lopen.
Ik neem aan dat we dan wel het maaibeleid van de gemeente aanhouden.
Als de bloemetjes bloeien, maaien we niet? U gaf net aan dat de VVV
haar geld ook uitgeeft aan promotie. Nemen zij het stukje promotie
van die wandelpaden dan niet op zich? -Ik denk dat het twee kontjes hoog blijft.
Misschien dat de wethouder nog een antwoord heeft.
Voorzitter, de vraag van het gemeentelijke maaibeleid
kunnen wij natuurlijk alleen effectueren op gemeentelijke stukken.
Als een boer zijn wandelpad wil onderhouden,
dan kunnen we alleen maar aan hem vragen om dat zo te doen
dat de wandelaar niet drijfnat wordt op bepaalde tijdstippen.
En wat de VVV betreft: als u de site van de VVV volgt,
dan hebben zij heel veel pogingen gedaan met bijvoorbeeld
de Nederlandse wandelbond. Dat is een onderdeel van het doelgroep
management van de VVV. Wij zoeken bezoekers op dit eiland
die voor de kernwaarden voor dit eiland juist komen.
Fietsers en wandelaars zijn daar een hele belangrijke groep in.
Zij focussen op dit moment heel sterk op wandelaars.
Ze proberen arrangementen samen te stellen met de Nederlandse wandelclubs
voor wandelactiviteiten op Texel. Daar zit de VVV heel erg op,
om de goede toerist naar dit eiland krijgen.
Dank u wethouder. Zijn er nog mensen die nog iets inhoudelijks
over dit stuk willen zeggen? Mijnheer Kooiman.
Dank u wel. We hebben dit uitvoerig in de fractie besproken.
Dat ging met name over of andere partijen ook deelnemen in dit wandelpadennetwerk.
Volgens mij zijn wij de laatste gemeenten die hier nog niet bij aangesloten zijn.
Wij streven ook naar uniformiteit in bewegwijzering.
We denken dat het een goed voorstel is. Een aantrekkelijk wandelnetwerk op Texel
is zowel goed voor de eilanders, als zeker ook op toeristisch gebied.
Dus wij kunnen hier volledig mee instemmen.
Dank u wel, mijnheer Kooiman. Mijnheer Rutten.

Dank u, voorzitter. Wat ons betreft is het eigenlijk
een vrij kleine investering in een mooi wandelnetwerk.
Er zit ook wel een logica in om dan aan te sluiten
bij het wandelnetwerk Noord-Holland. Alleen, nu brengt mevrouw Visser
ons wel aan het twijfelen. Want past dit wel bij Texel?
Het is allemaal inderdaad wel erg uniform en aangeharkt.
Dat is niet echt heel Texels, volgens mij. -Dank u wel, mijnheer Rutten.
U was denk ik de laatste. Zou ik toch kunnen voorstellen
dit als hamerstuk door te laten gaan?
Bespreekstuk? Wie wil er een bespreekstuk van maken?
Niemand? Dan is het een hamerstuk. Ik zag geen hand,
daarom vroeg ik het.
Dan gaan we na het wandelen naar de volgende:
de Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029.

10 Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029

De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel,
hebben mede op basis van input van de partners in het sociale domein
een regiovisie voor het sociaal domein 2024-2029 opgesteld.
De gemeenteraden wordt verzocht de Regiovisie voor het Sociaal Domein
van de Kop van Noord-Holland 2024-2029 vast te stellen.
Dat kan ik wel vragen, maar ik zou eerst willen vragen
of er nog vragen over zijn.
Mevrouw
Visser.
Dank u wel voorzitter. Dit stuk is besproken in de vergadering
van de RRN vorige week. Helaas was ik zelf niet in de mogelijkheid
om daarheen te gaan. Door de wonderen der techniek
is de vergadering helaas ook niet terug te zien.
Daarom wil ik de vragen die ik heb laten stellen
door mijn collega uit Hollands Kroon, toch eigenlijk
hier ook nog een keer stellen. Ik heb een vraag over ambitie 4
en over ambitie 6. In ambitie 4 staat: we streven ernaar
dat onze inwoners zoveel mogelijk zelf oplossingen zoeken
voor problemen, klachten en tegenslagen. Als je daar zelf een oplossing voor vindt,
heb je dan een probleem? Dus ik hoop dat het een beetje
een onhandige woordkeuze is. En dat er bedoeld wordt
dat we als gemeente mensen gaan stimuleren om zelf om zich heen te kijken
voor oplossingen, of iets van die aard. Ik vroeg me af of de portefeuillehouder
mij daar een beetje in kan geruststellen. Dan hebben we
ambitie 6. Dat is een beetje het lokale; kwaliteit, op tijd
en zo dicht als mogelijk. We streven naar kwalitatief
goede en tijdige zorg, die bij de inwoner thuis is
of zo dicht mogelijk bij dat huis wordt geboden.
Wij missen in dit onderdeel het goed organiseren
van de lokale signalering van die zorgbehoefte.
En de kennis van de lokale situatie. We nemen ergens wel aan
dat dit onder deze noemer zou moeten vallen,
maar we konden het niet goed terugvinden. Dus op het moment dat het sociaal team
al bij gezinnen thuis komt. We hebben hier lokaal
bijvoorbeeld Texel gezinnen. Hoe gaan we goed
organiseren dat een lokale organisatie bij het sociaal team terecht kan
als zij observeren dat er wellicht hulp nodig is?

Dank u, mevrouw Visser. Ik ga even de vragen verzamelen.
Mevrouw Van de Wetering dacht ik gezien te hebben.
Dank u, voorzitter. Ik was gelukkig wel in de gelegenheid
om digitaal aanwezig te zijn bij de vergadering.
Ik heb hem dus wel kunnen volgen. Een van de vragen die me daar opviel
en triggerde: we gaan toch wat groter, we gaan even wat efficiënter.
De vraag die daaruit voortkwam bij één van de andere commissieleden
van de RRN was: we hebben eigenlijk de Wmo over de schutting gegooid gekregen,
om het kleiner te organiseren. Dichter bij huis, zodat we meer kwaliteit
en directere zorg kunnen leveren aan onze cliënten,
personen die hulp nodig hebben. Onze inwoners die in de problemen zitten.
We doen het juist dichtbij. De vraag die daaruit voortkwam was:
zijn we nu de zaak niet juist aan het omdraaien?
En het efficiënter en groter aan het maken?
Terwijl in het verleden juist bleek dat dit aan de persoonlijke noodzaak,
of wensen van iemand die dat nodig had, voorbij gaat?
Het werd weer een nummer. Daar ben ik ernstig bang voor.
Daar wil ik graag een reactie van de wethouder op.
Dat hij mijn angsten daar gewoon voor wegneemt.
Zodat we toch op Texel onze kleine dingen kunnen blijven doen.
Ik heb daar ook al iets over de vrijwilligers gezegd.
We bouwen ontzettend op onze vrijwilligers.
Daar moeten we ontzettend blij mee zijn. Maar we zien ook allemaal
dat onze vrijwilligers vaak inwoners van ons eiland zijn
die wat meer op leeftijd zijn. Het klinkt heel vervelend
wat ik ga zeggen. Wij worden ook allemaal ouder,
dus misschien schuift het wel op. Dat hoop ik van harte.
Maar misschien moeten we eens kijken naar een kleine financiële vergoeding.
Dat is een gekke vraag aan de wethouder. Hoe staat u daar tegenover?
Hoe denkt u daarover? Of heb ik een heel gek idee?
Dat was het, voorzitter. -Dank u wel, mevrouw Van de Wetering,
voor uw gekke idee. Ik ga verder met het inventariseren
bij mevrouw Ter Borg. -Dank u, voorzitter.
In de Regiovisie die nu ter tafel ligt, wordt onder het kopje geschiedenis
een beeld geschetst van wie er allemaal betrokken was
in het voortraject. Mensen die ook mee hebben kunnen praten.
Er zijn ongeveer tweehonderd bijeenkomsten geweest.
Dat zijn onder andere de adviesraden van de Noordkop,
onder andere de adviesraad van Texel. Ze zijn dus betrokken geweest
bij de totstandkoming van deze Regiovisie. Wat ons dan wel verbaast,
is dat in de aanbevelingen van de adviesraad
naar aanleiding van de Regiovisie die hier nu ligt, expliciet verzocht wordt
om eerder in het proces van de verdere beleidsontwikkeling
te worden meegenomen. Dat verbaast ons, maar hopelijk kunt u dat ons uitleggen?
Verder heb ik nog wat vragen. In diezelfde gebundelde adviezen,
of aanbevelingen van de adviesraden die gedaan zijn
naar aanleiding van deze Regiovisie, daar staat van alles in.
Wat wordt er gedaan met deze aanbevelingen?
Worden die nog verwerkt of opgenomen? Komt daar vervolg aan?
Met name als het gaat over de concretisering.
Nee, mevrouw Van de Wetering, dat staat er niet.
Anders vroeg ik het niet. Twee: is er overwogen om te prioriteren?
Bijvoorbeeld eerst op drie onderwerpen de samenwerking zoeken,
in plaats van de hele paraplu? De laatste: er is nu ook al geïnvesteerd
op het gebied van het sociaal domein, bijvoorbeeld het IJslands Model.
Hoe past dit binnen de Regiovisie? Hoe wordt daarmee omgegaan? Dank u wel.
Dank u wel, mevrouw Ter Borg. Ik had mevrouw Van der Werf.
Dank u, voorzitter. Ambitie 4, waar mevrouw Visser naar refereerde

had ik ook. Maar wij hebben ook nog de vraag:
wanneer en hoeveel wordt het financieel zichtbaar?
Dank u, mevrouw Van der Werf. De heer Schuiringa.
Dank u, voorzitter. Ik kijk ook naar de ambities.
Als ik het zo interpreteer, dan is dit eigenlijk een stuk
dat geschreven is voor de beleidsmedewerkers
van de verschillende gemeentes. Niet zozeer vanuit de ogen van de burger,
zoals we hier ook zo zeggen. Bij die ambities
heb ik eigenlijk overal bijgezet: [onhoorbaar 01:28:40] streven.
Met de toevoeging: zo niet, dan direct naar
de medewerker. Als een burger in nood is,
moet hij meteen naar het gemeentehuis kunnen lopen
of bellen om hulp te vragen. En niet, zoals mevrouw Visser
ook al zei: zelfredzaamheid. Daarvoor zitten we niet
bij het sociaal domein, in mijn ogen. Daarom
dacht ik dat het meer een beleidsstuk was, dan werkbaar voor iedereen.
Uw vraag is dus: is dit niet meer een beleidsstuk?
Zijn er nog meer vragen? Dan geef ik de wethouder het woord.
Dank u wel, voorzitter.
Dat wij hier een visie hebben met de vier gemeentes is best bijzonder.
De meeste gemeentes doen op dit moment alleen een regionale jeugdzorgvisie.
Want dat zijn ze namelijk wettelijk verplicht.
Die hadden wij nog niet, wij moesten die nog maken.
In dat proces kwamen we wel tot de conclusie:
als we dan toch bezig gaan met een regionale jeugdzorgvisie,
laten we dan een hele brede visie doen. Geconstateerd werd ook
dat we dat niet alleen kunnen. Dat moeten wij met partners samen gaan
opstellen, aangezien wij ook partnerschap gaan verwachten
en dat nodig gaan hebben in het vervolg hierop.
Daar zijn geen tweehonderd bijeenkomsten geweest, maar een aantal bijeenkomsten
waar in ieder geval tweehonderd personen aan hebben meegedaan.
Zo uitgebreid was het proces nou ook weer niet.
Het resultaat van al die gesprekken ligt dus hier als visie voor.
Als grote gemene deler zit daar wel in dat we een aantal uitdagingen zien,
die we echt niet meer alleen kunnen oplossen.
Niet alleen als gemeentes, maar ook niet alleen als organisaties.
We hebben allemaal te maken met personeelstekorten.
We zien allemaal, dat vrijwel alle vraagstukken
een integrale aanpak verdienen. En we zien eigenlijk
een toenemende zorgvraag. Iets meer bij andere gemeentes
wellicht dan hier, maar ook hier kan dat zeker gaan spelen.
Een toenemende budgetvraag vanuit de zorg. Die gewoon niet meer in de hand te houden
is, als je daar niet op een andere manier met z'n allen naar gaat kijken.
Die vraag wordt gedeeld. De opgave wordt gedeeld.
Niet alleen door de gemeentes, maar ook door de partners
die daarnaar hebben gekeken. Dat even als inleiding.
Mevrouw Visser gaat specifiek in op twee ambities.
De eerste is eigenlijk over de formulering van het streven naar dat inwoners
zoveel mogelijk zelf oplossingen zoeken. Dat is inderdaad wel het streven.
Dat wil niet zeggen dat bewoners, als ze geen problemen hebben,
niet naar ons toe hoeven komen. Wat ook wel gebeurt,
is dat bewoners niet zien dat het probleem dat ze hebben te ontvlechten is.
En het sociaal team, of andere partners in het sociaal domein,
helpen bij het ontvlechten van het probleem.
Dan wordt het allemaal behapbaarder en beter op te lossen.
Dat lukt niet altijd. Vandaar dat we ernaar streven.
Vandaar dat deze ambitie zo is geformuleerd.
We streven ernaar dat mensen het zelf kunnen doen,

maar we helpen ze er ook bij als dat niet kan.
Dat is wellicht, in uw ogen, ongemakkelijk geformuleerd.
Maar dat is wel precies wat we ermee bedoelen.
U had ook een vraag over ambitie 6. Ik weet eigenlijk niet
of die over ambitie 6 gaat, maar dat gaat meer over de toegang.
Wie bepaalt wanneer er zorg nodig is? Daarover staat vrij
veel in dit visiedocument. We willen juist die lokale samenhang,
die samenhang tussen partners onderling, en juist die onderlinge signalering
zo goed mogelijk voor elkaar hebben. We willen niet dat bewoners van het kastje
naar de muur worden gestuurd. We willen dat bewoners
zo snel mogelijk óf geen probleem meer hebben,
omdat het meeviel. Of dat het opgelost kan worden
met behulp van anderen. Of dat ze zo snel mogelijk
wel in de reguliere zorg terecht gaan komen.
De basis van dit stuk is normaliseren. Zorgen voor een sociale basis.
En ervoor zorgen dat de partners met wie we samenwerken als gemeenten,
ook in hun opdracht hebben vanuit partnerschap te kijken
naar de bewoner. Maar ook naar elkaar en naar de opdracht die er samen ligt.
Dus het is juist één van de grootste opgaven
die we hier samen hebben. Dat raakt ook wel aan de angst
van mevrouw Van de Wetering dat we het nu allemaal gaan opschalen.
Die angsten hoop ik bij u weg te kunnen nemen.
In de visie staat heel duidelijk: de gemeentes werken regionaal samen
als dat meerwaarde heeft, of als het wettelijk moet.
Er zal lang niet altijd sprake zijn van meerwaarde.
Er is natuurlijk heel veel lokaal netwerk waarin het geen meerwaarde heeft,
als we dat op de manier van Schagen doen. Of op grootschalige manier
samen gaan werken met Hollandse Kroon. Dat wil niet zeggen
dat we niet van elkaar kunnen. Wat er in Schagen gebeurt,
is echt niet zo heel veel verschillend van wat hier gebeurt.
Misschien wel helemaal niet verschillend. Zeker niet
als het gaat om de grote opgaven. Dus het altijd maar willen vasthouden
aan wat we op Texel kennen, omdat het zo vertrouwd voelt,
wil niet altijd zeggen dat dat het beste is voor de inwoner.
Dus wat we proberen, is de zorg uit handen te nemen
van de complexe vraagstukken. Zodat we met zijn al ook meer tijd hebben
voor de onderliggende structuren hier. Die we met zijn
allen op Texel kunnen oplossen. Dus de angst
voor het grootschalig opschalen deel ik niet.
Dit zou ook absoluut niet uit deze visie moeten komen.
De basis van de visie is dat we de juiste zorg
voor de juiste persoon op het juiste moment kunnen leveren.
U stelde daarbij ook een vraag over de vrijwilligers.
Volgende maand gaan we het met elkaar hebben over het uitvoeringsprogramma
sociaal domein. Als je het in een trap, ladder of piramidevorm zou willen zien,
dan zit de landelijke wetgeving ergens daar.
En hoe we met verzekeraars omgaan. Daaronder vallen de nieuwe akkoorden
die het Rijk heeft bedacht, zoals het Integraal Zorgakkoord.
Dan komt er een regionale visie met regionale samenwerkingen,
helemaal onder aan. Daar zit eigenlijk die sociale basis
die we met zijn allen op het eiland, of binnen de andere gemeenten
zelf aan het verzorgen zijn. Dat is voor het grootste deel
het preventieve gedeelte. Vraagstukken zoals vrijwilligers,
of daar wel of niet een bijdrage voor geleverd moet worden
vanuit de gemeente, of vanuit een andere organisatie
zitten daar. Niet in een regionale samenwerkingsvisie.
Mevrouw Ter Borg vroeg: wat gaan wij doen met de adviesraden?
Allereerst dank voor de inbreng van de adviesraden.

Zij hebben in het proces ook goed meegedacht en meegesproken.
En uiteindelijk dus ook gevraagd om advies.
Dat hebben ze ook nog allemaal geleverd. Dat toont wel een grote betrokkenheid
van de adviesraden in onze regio. Een van de opmerkingen die wij vaker horen
van de adviesraden is: neem ons nou op tijd mee.
Dat is natuurlijk ook het ingewikkelde tussen een systeemwereld van de gemeente
en een vrijwilligersomgeving van een adviesraad.
Dat is een eeuwige patstelling. Wij staan onder tijdsdruk.
Wanneer neem je iemand mee? Wij denken dat we ze in dit proces
behoorlijk goed hebben meegenomen. In ieder geval is zeker
dat we ze in het proces hierna, ook direct weer gaan meenemen.
Dus de adviezen die zij geven worden onmiddellijk omgezet
in de vraag van de adviesraden. Of zij in de verdere uitwerking
van de visie ook een rol kunnen spelen. Bij de planvorming en de opgave vorming,
die hierna plaats gaat vinden met de partners, rondom de thema's.
De adviezen die ze hebben zullen wij daarin uiteraard ter harte nemen.
U vraagt of er niet een prioritering gesteld had kunnen worden.
Dat hadden we kunnen doen. Je kunt ook zeggen
dat de prioritering had kunnen zijn: we gaan ons alleen
maar op jeugdzorg richten, omdat dit verplicht is.
Zodra je dat principe loslaat en zegt: we gaan in partnerschap
kijken naar de hele breedte van het sociaal domein,
want daar liggen de problemen en de oplossingen,
dan wordt het verdraaid lastig om prioritering aan te brengen
wat je als eerste gaat oppakken. Natuurlijk zit er wel een prioritering in.
Wat is nou echt noodzakelijk om als eerste doen?
Waar zit echt de noodzaak om een aanpassing
op ons huidige beleid te doen? Dat zal voortkomen uit de opgave-
en planvorming die nog dit jaar met de partners zal gebeuren
rondom de thema's. Ook daar zal die prioritering in zitten.
Er wordt eerst geïnventariseerd wat we nu doen.
Doen we het goede volgens deze visie? En zo niet,
moeten we daar aanpassing op doen? Of kunnen we dingen ook laten,
omdat ze wat minder belangrijk zijn dan andere opgaven die we hebben?
Het IJslands Model raakte u nog even. Dat is nou typisch een voorbeeld
van het preventieve beleid wat we samen op Texel
aan het vormgeven zijn volgende maand, in deze arena.
Dan, mevrouw Van der Werf: wanneer wordt het financieel zichtbaar?
Dat is wel een lastige vraag. Want bij wie druppelt het financieel naar beneden?
Als wij heel erg veel aan preventie gaan doen,
heeft dat voordelen voor de zorgverzekeraar.
Want die heeft dan minder zorg. Maar als je hem plat slaat
moeten we het doen met de budgetten die we nu hebben.
Dat staat in deze visie. En dat is ook wel een nadrukkelijke opdracht
die de colleges hebben meegekregen bij de totstandkoming hiervan.
En of dat dan leidt tot een verlaging van de budgetten
zou ik niet willen zeggen. Maar misschien komt het tot een herverdeling
van budgetten. En kunnen we de juiste zorg beter
op een bepaalde plek neerleggen. Dus of er financieel
een duidelijke connectie gaat komen tussen deze visie
en de gemeentefinanciën van de vier deelnemende gemeentes
is onduidelijk. Maar in de planvorming die hierna plaats gaat vinden
binnen de opgave, zal wel degelijk gesproken
gaan worden over waar de financiële lekken zitten.
En hoe we dit kunnen verbeteren. Welke stappen we kunnen gaan nemen
om dat beter te doen. Een eenvoudig voorbeeld is
dat je nu nog op bepaalde thema's tegen iedereen kan zeggen
dat ze een individuele beschikking kunnen krijgen,

om daar gebruik van te maken via de gecontracteerde partners
van de gemeente. Maar je kunt ook zeggen dat we dat voor bepaalde onderwerpen
niet meer doen. Of dat we de lat wat hoger leggen.
Want we bieden namelijk collectieve voorzieningen aan.
Dit is bijvoorbeeld groepstherapie, of andere vormen van collectiviteit.
Dat heeft een financieel voordeel. En misschien ook wel
maatschappelijke voordelen. Maar dat zit meer in de planuitwerking
die aan het einde van dit jaar op basis van deze visie
zichtbaar zal worden. Mijnheer Schuiringa zegt
dat het een stuk voor beleidsmedewerkers is.
Daar doet u alle partners die hieraan hebben meegedacht tekort.
De opgaven zijn natuurlijk wel organisatorisch
en financieel van aard. Maar het draait allemaal om de vraag
of wij met minder mensen en een toenemende zorgvraag,
dezelfde kwaliteit aan zorg kunnen bieden voor onze bewoners.
Daar draait het allemaal om. Met toegang bedoelt u letterlijk hier
de ingang van het gemeentehuis. Maar toegang
bevindt zich op vele terreinen natuurlijk. Ook de toegang is daar een onderdeel van.
De essentie van deze visie is het partnerschap.
En of het nou subsidiepartners zijn of inkooppartners,
dat zij dat met zijn allen ook echt realiseren.
Dat ze niet vanzelfsprekend doen: u moet bij de buurman zijn.
Of vanzelfsprekend: komt u maar bij mij. Terwijl er eigenlijk gewoon een buurman is
die het goedkoper, beter of sneller zou kunnen regelen
voor de bewoner. Daar gaat deze visie over.
Dat wij van onze partners in de toekomst echt dat partnerschap gaan verwachten.
En dus ook partnerschap met ons eigen sociaal team.
Zodat we daar met hen een verbeterslag in maken.
Ik denk dat dit het even was, voorzitter. -Dank u wel, wethouder.
Dat was een heleboel informatie. Ik durf het niet met zekerheid te zeggen,
maar ik heb het vermoeden dat alle vragen die gesteld zijn
door de commissieleden beantwoord zijn. Anders hoor ik het graag.
Zo te zien wel. Zijn er nog mensen die inhoudelijk wat willen zeggen
over dit stuk? Ik zag mevrouw Koot.
Dank u, voorzitter. Een hoop informatie van de wethouder.
Soms wel wat verduidelijkend.
In dit stuk zijn vragen en zorgen geuit vanuit diverse adviesraden.
Onder andere over prioritering, onduidelijke uitwerking, vaagheid
en concrete onderbouwing van kosten en baten.
Daarnaast zou ik zelf wel zorgen hebben, of dit voorstel
de bureaucratie in het sociale domein gaat vergroten.
De vraag doemt op, of de inwoner nog de weg
tot een oplossing weet te vinden. Bij de start van het sociale domein
heeft de gemeenteraad aangegeven - ik dacht dat vooral D66
zich daar toen heel sterk voor heeft gemaakt -
laten we afspreken als uitgangspunt dat we op Texel doen wat we zelf kunnen.
En alleen op de dingen waar het niet meer zelf lukt
zoeken we ondersteuning. Ik denk dat het belangrijk is
om dit uitgangspunt vast te blijven houden.
Om de toegankelijkheid tot het sociale domein voor onze inwoners
zo groot mogelijk te houden. -Dank u wel, mevrouw Koot.
Iemand die hier iets aan toe te voegen heeft?
Nee? Dan beschouw ik dit stuk
als behandeld. Het zal wel een bespreekstuk worden.
Hamerstuk?
Stemming vind ik prima, maar dat doe ik niet zo van deze positie,
maar de volgende keer. -Geen hamerstuk
alsjeblieft, een bespreekstuk. -Een bespreekstuk.

Oké, dat wilde ik graag weten. Dan gaan we door naar het volgende punt.

11 Resultaat evaluatie Regionale RaadsRapporteurs

Punt 11, het Resultaat evaluatie Regionaal RaadsRapporteurs.
In 2021 is binnen de RRN een pilot Regionale
RaadsRapporteurs gestart. In de eerste helft van 2023
is deze werkwijze geëvalueerd. Dat heeft geleid tot verlenging
van de pilot tot met de kadernota's 2025, van de gemeenschappelijke regelingen.
In de agendacommissie van de regio is geconstateerd
dat de inzet van de RaadsRapporteurs door de leden van de RRN
als steeds waardevoller wordt ervaren. Gelet op het bovenstaande
worden de raden van de vier deelnemende gemeentes verzocht
over te gaan tot formele benoeming van de Regionale RaadsRapporteurs.
U heeft het stuk gelezen. Zijn er nog mensen met vragen
over dit stuk? Alleen mijnheer Schuiringa.
Dan geef ik meteen mijnheer Schuiringa het woord.
Misschien even voor de kijkers en luisteraars een kleine uitleg.
Alle vier de gemeenteraden benoemen één persoon
op de gezamenlijke regelingen. Oftewel, bij de GGD
één persoon, bij de veiligheidsregio één persoon en bij de GGD één persoon.
De heer Soyer doet bij wijze van spreken voor Texel de Omgevingsdienst.
En de heer Van Troost doet de veiligheidsregio.
Ikzelf doe de GGD met mevrouw Dros. Zo benoemen alle vier
de gemeenteraden mensen. We bespreken dit in alle samenwerkingsbanden
met vier personen. Dan komen we met een rapport daarover.
De laatste jaren zijn het over het algemeen
goede, scherpe beoordelingen, rapporten en adviezen.
Dit wordt door de verschillende gemeenteraden ook dankbaar aanvaard.
Tot zover. -Dank u wel, mijnheer Schuiringa.
Zijn er andere mensen die iets te vragen hebben?
Of eventueel hieraan toe te voegen? Mag dit dan
een hamerstuk worden? Dat ga ik hier nu niet doen.
Dat laat ik over aan professionals. Dank u wel.

12 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet reeds beantwoord)

Dan gaan we door naar het volgende stuk. Ik heb nog een paar onderwerpjes.
De eerste is de mondelinge beantwoording van rondvragen aan de commissie,
voor zover niet reeds beantwoord. Volgens mij stond daar niets meer open.
Dan heb ik nog het een na laatste. Dat is de heer
Wever. Hij dacht dat ik het niet meer wist,
maar ik had het opgeschreven. Ik kom even
naar u
toe.
Ik heb zojuist een pennenset mogen uitreiken
namens de gemeente aan de heer Wever. Dan het allerlaatste punt,

13 Sluiting

dat is de sluiting.

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	1801
Extern Zaak ID	3436745
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	3 april 2024
Agendapunt	7
Titel	Plan van Aanpak Inwonersberaad 2024
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	H. Kieft
Aanleiding	Programmabegroting

Bijlagen
Bestuurlijk advies PvA Inwonersberaad 2024
Bijlage 1 - PvA Texels Inwonersberaad 2024 "Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie"
Bijlage 2 - Rapport systeemstudie Texel, presentatie resultaten Royal Haskoning DHV
Persbericht: Politiek legt energievraagstuk voor aan inwoners

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	12 maart 2024
Raadscommissie	**3 april 2024**
Raadsvergadering	17 april 2024

Toelichting

Het college stelt de gemeenteraad voor het Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024 vast te stellen. Dit Plan van Aanpak (PvA) gaat in op alle algemene kaders van een inwonersberaad, toegespitst op het onderwerp: Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie. De adviezen van het Inwonersberaad worden door de gemeenteraad als zwaarwegend beschouwd en in principe overgenomen als het aan de meegegeven randvoorwaarden voldoet.

De adviezen van het inwonersberaad moeten rekening houden met de mate van invloed van de gemeente, de praktische, juridische en financiële uitvoerbaarheid, bestaand gemeentelijk-, provinciaal- en Rijksbeleid en de afwegingskaders die genoemd worden in het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied zoals fysieke impact op het landschap, natuurwaarden, economie en kernwaarden. De adviezen hoeven hier niet precies binnen te passen, maar afwijkingen worden meegegeven aan de gemeenteraad ter overweging. Tenslotte moeten de adviezen een sociaal, eerlijke en rechtvaardige uitwerking voor alle Texelaars hebben.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3436745

Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024

Doelenboom

Programma

0	Voor en door bewoners

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Het Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024 vast te stellen:

a. Akkoord te gaan met de volgende aandachtspunten en randvoorwaarden:

De adviezen van het Inwonersberaad houden rekening* met:

"*Rekening houden met" betekent dat de adviezen van het Inwonersberaad niet precies binnen deze voorwaarden hoeven te blijven. We moedigen deelnemers van het inwonersberaad aan om ook buiten deze voorwaarden te denken, juist om met adviezen te komen waar nog niet aan was gedacht of als niet wenselijk werden gezien. Afwijkingen moeten wel meegegeven worden aan de gemeenteraad ter overweging.*

- Mate van invloed gemeente, heeft de gemeente hier invloed of zeggenschap op?
- Praktische, juridische en financiële uitvoerbaarheid*
- Bestaand gemeentelijk beleid*
- Provinciaal- en Rijksbeleid
- Afwegingskaders die genoemd worden in het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied zoals fysieke impact op het landschap, natuurwaarden, economie en de Texelse kernwaarden
- Een sociaal, eerlijke en rechtvaardige uitwerking voor alle Texelaars

Randvoorwaarden organisatie & proces

- De organisatie en begeleiding van de bijeenkomsten zijn in handen van een onafhankelijk bureau: TeamBurgerberaad
- De groepsgrootte is tenminste 60 personen (minimale grens). Voor dit Inwonersberaad wordt een groep samengesteld tussen de 80-100 deelnemers

b. Akkoord te gaan met de vraagstelling:" Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie"

c. Akkoord te gaan met de volgende uitgangspunten voor loting:

- De criteria voor gewogen loting zijn leeftijd, gender, postcodegebied en opleidingsniveau
- De namen van deelname aan het Inwonersberaad worden door de gemeente niet bekend gemaakt
- Deelnemers zijn 16 jaar of ouder

Bijlagen

1. PvA Texels Inwonersberaad 2024 "Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie"
2. Rapport systeemstudie Texel, presentatie resultaten Royal Haskoning DHV

Consequenties

Financieel	☑	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

- Deelnemers zijn een gender representatieve afspiegeling van Texel
- Deelnemers wonen verspreid over het eiland
- Deelnemers hebben een divers opleidingsniveau
- Raad- en commissieleden, wethouders, burgemeester, secretaris, MT-leden en ambtenaren betrokken bij Inwonersberaad mogen niet meedoen
- Transparantie over wijze van loting en selectie
- Deelnemers zijn in principe bij alle bijeenkomsten aanwezig
- Deelnemers ontvangen een vergoeding
- De loting wordt uitgevoerd door een onafhankelijk bureau, met speciaal hiervoor ontwikkelde software

d. Akkoord te gaan met een deelnemersvergoeding bij aanwezigheid van 50 euro per persoon per dag met een maximum van netto 300 euro per persoon

2. De adviezen van het Inwonersberaad worden door de gemeenteraad als zwaarwegend beschouwd en in principe overgenomen als het aan de aandachtspunten en randvoorwaarden, genoemd onder punt 1, voldoen
3. Na uitvoering van het eerste Inwonersberaad het proces, het instrument en de randvoorwaarden te evalueren en vervolgens te bepalen of en in welke vorm het Inwonersberaad wordt ingezet. De conclusies en aanbevelingen worden verwerkt in de Kaderstellende notitie Inwonersberaad (*voorheen Kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, algemene kaders voor het instrument burgerberaad*).

Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024

Samenvatting

Het college stelt de gemeenteraad voor het Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024 vast te stellen. Dit Plan van Aanpak (PvA) gaat in op alle algemene kaders van een inwonersberaad, toegespitst op het onderwerp: Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie. De adviezen van het Inwonersberaad worden door de gemeenteraad als zwaarwegend beschouwd en in principe overgenomen als het aan de meegegeven randvoorwaarden voldoet.

Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie
Texel heeft een grote uitdaging op het gebied van de energie voorziening. Gezien de verdergaande elektrificatie wordt dit probleem de komende tijd urgenter. Veel bedrijven ondervinden nu al problemen en woningbouw op het eiland staat hierdoor ook onder druk. Het is in het belang van het gehele eiland dat er oplossingen worden gevonden voor het energievraagstuk. Daarom legt de gemeenteraad deze vraag ook voor aan het Inwonersberaad: Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie, op de korte, tot 2035, en langere termijn -2050.

De adviezen van het inwonersberaad moeten rekening houden met de mate van invloed van de gemeente, de praktische, juridische en financiële uitvoerbaarheid, bestaand gemeentelijk-, provinciaal- en Rijksbeleid en de afwegingskaders die genoemd worden in het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied zoals fysieke impact op het landschap, natuurwaarden, economie en kernwaarden. * Rekening houden met" betekent dat de adviezen van het Inwonersberaad niet precies binnen deze voorwaarden hoeven te blijven. We moedigen deelnemers van het inwonersberaad aan om buiten deze voorwaarden te denken, juist om met adviezen te komen waar nog niemand aan heeft gedacht. Afwijkingen moeten wel meegegeven worden aan de gemeenteraad ter overweging. Tenslotte moeten de adviezen een sociaal, eerlijke en rechtvaardige uitwerking voor alle Texelaars hebben.

Loting en selectie
Alle Texelaars van 16 jaar en ouder ontvangen een uitnodiging om deel te nemen aan het inwonersberaad. Over het deel dat positief op de uitnodiging reageert wordt een gewogen loting gehouden op basis van de kenmerken leeftijd, gender, postcodegebied en opleidingsniveau. Uit de loting, die onafhankelijk en met speciale software wordt uitgevoerd, komt een groep van 80 -100 inwoners voort, verdeelt over het eiland, van verschillende leeftijd en divers opleidingsniveau. Samen vormen zij een afspiegeling van de Texelse bevolking. Deelnemers zijn in principe bij alle 5 a 6 bijeenkomsten aanwezig. Er wordt hen een vergoeding van 50 euro per dag aangeboden.

Wat is een Inwonersberaad?
Een door loting gevormde groep inwoners die een afspiegeling vormt van de Texelse bevolking buigt zich tijdens een aantal bijeenkomsten over een complex maatschappelijk probleem, in dit geval het energievraagstuk. Zij laten zich grondig informeren door experts en ervaringsdeskundigen en gaan met elkaar op zoek naar oplossingen die de maatschappij het beste dienen. De uitkomsten van het Texels Inwonersberaad worden aan de gemeenteraad gepresenteerd en dienen als belangrijk uitgangspunt voor verder beleid. Meer weten? Zie www.texel.nl/inwonersberaad

Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024

Argumenten tot advies

De gemeenteraad heeft in 2022 besloten om een Texels Inwonersberaad Energie en Klimaat te organiseren. In december 2023 heeft de gemeenteraad de Kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, algemene kaders voor het instrument burgerberaad vastgesteld en tegelijkertijd de naam gewijzigd naar Texels Inwonersberaad. De volgende stap om te komen tot het eerste Inwonersberaad is het vaststellen van dit Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024. Dit Plan van Aanpak gaat in op alle kaders van een inwonersberaad, toegespitst op het Energievraagstuk. Zoals de concrete vraagstelling, de criteria van loting en de specifieke randvoorwaarden die de gemeenteraad het inwonersberaad wil meegeven voor dit inwonersberaad.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

  Kosten € 270.000,00

  Dekking (programmabegroting 2022/2023)

  Bestaand budget kostenplaats 6044031 € 270.000,00

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

In het coalitieakkoord 2022-2026 Bouwen aan vertrouwen, voor een sociaal Texel" staat de aanleiding voor een Inwonersberaad als volgt verwoord: "We willen weten wat de inwoners van Texel vinden van de grote uitdagingen op het gebied van klimaat en energie en welke rol Texel hierin zou moeten spelen. Daarom gaan we hierover een Texels Inwonersberaad organiseren. Dit willen we zorgvuldig voorbereiden en zorgvuldig uitvoeren. Dat kost tijd. De uitkomsten van het Texels Inwonersberaad over klimaat en energie liggen aan het einde van deze raadsperiode op tafel. Dit betekent dat er deze coalitieperiode geen nieuwe beleidsvoorstellen met betrekking tot opwekking van duurzame energie geformuleerd worden. Er komen de komende vier jaar geen windturbines of grote zonneparken op Texel". Met de programmabegroting 2022 heeft de gemeenteraad unaniem besloten voor de uitvoering van een Texels Inwonersberaad.

Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie

Texel heeft een grote uitdaging op het gebied van de energie voorziening. Gezien de verdergaande elektrificatie wordt dit probleem de komende tijd urgenter. Veel bedrijven ondervinden nu al problemen en woningbouw op het eiland staat hierdoor ook onder druk.
Het is in het belang van het gehele eiland dat er oplossingen worden gevonden voor het energievraagstuk. Daarom legt de gemeenteraad deze vraag ook voor aan het Inwonersberaad: Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie, op de korte, tot 2035, en langere termijn -2050.

Waarom een Inwonersberaad?

De politiek (zowel landelijk als lokaal) is op zoek naar nieuwe vormen van democratie waarbij inwoners weer een duidelijke stem hebben en waarbij er meer vanuit gezamenlijkheid gezocht wordt naar oplossingen. Het Inwonersberaad kan hierin een belangrijke rol spelen.

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3436745

Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024

Doelenboom

Programma

0	Voor en door bewoners

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- gemeenteraad heeft besloten tot uitvoering van een Inwonersberaad dat voldoet aan algemene kaders uit de vastgestelde Kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, algemene kaders voor het instrument burgerberaad.

Besluit

1. Het Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024 vast te stellen

a. Akkoord te gaan met de volgende aandachtspunten en randvoorwaarden:

Het advies van het Inwonersberaad dient rekening te houden met:

***** *"Rekening houden met" betekent dat de adviezen van het Inwonersberaad niet precies binnen deze voorwaarden hoeven te blijven. We moedigen deelnemers van het inwonersberaad aan om ook buiten deze voorwaarden te denken, juist om met adviezen te komen waar nog niet aan was gedacht of als niet wenselijk werden gezien. Afwijkingen moeten wel meegegeven worden aan de gemeenteraad ter overweging.*

- Mate van invloed gemeente, heeft de gemeente hier invloed of zeggenschap op
- Juridische, financiële en praktische uitvoerbaarheid*
- Bestaand gemeentelijk beleid*
- Provinciaal- en Rijksbeleid
- Afwegingskaders die genoemd worden in het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied zoals fysieke impact op het landschap, natuurwaarden, economie en kernwaarden
- Een sociaal, eerlijke en rechtvaardige uitwerking voor alle Texelaars

Randvoorwaarden organisatie & proces

- De organisatie en begeleiding van de bijeenkomsten zijn in handen van een onafhankelijk bureau: TeamBurgerberaad
- De groepsgrootte is tenminste 60 personen (minimale grens). Voor dit Inwonersberaad wordt een groep samengesteld tussen de 80-100 deelnemers

Bijlagen

1. PvA Texels Inwonersberaad 2024 "Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie"
2. Rapport systeemstudie Texel, presentatie resultaten Royal Haskoning DHV

b. Akkoord te gaan met de vraagstelling:“ Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie”
c. Akkoord te gaan met de volgende uitgangspunten voor loting:
- De criteria voor gewogen loting zijn leeftijd, gender, postcodegebied en opleidingsniveau
- De namen van deelname aan het Inwonersberaad worden door de gemeente niet bekend gemaakt
- Deelnemers zijn 16 jaar of ouder
- Deelnemers zijn een gender representatieve afspiegeling
- Deelnemers wonen verspreid over het eiland
- Deelnemers hebben een divers opleidingsniveau
- Raad- en commissieleden, wethouders, burgemeester, secretaris, MT-leden en ambtenaren betrokken bij Inwonersberaad mogen niet meedoen
- Transparantie over wijze van loting en selectie
- Deelnemers zijn in principe bij alle bijeenkomsten aanwezig
- De loting wordt uitgevoerd door een onafhankelijk bureau, met speciaal hiervoor ontwikkelde software

d. Akkoord te gaan met een deelnemersvergoeding bij aanwezigheid van 50 euro per persoon per dag met een maximum van 300 euro per persoon.

2. De adviezen van het Inwonersberaad worden door de gemeenteraad als zwaarwegend beschouwd en in principe overgenomen als het aan bovenstaande randvoorwaarden voldoet

3. Na uitvoering van het eerste Inwonersberaad het proces, het instrument en de randvoorwaarden te evalueren en vervolgens te bepalen of en in welke vorm het Inwonersberaad wordt ingezet. De conclusies en aanbevelingen worden verwerkt in de kaderstellende notitie Inwonersberaad (voorheen Kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, algemene kaders voor het instrument burgerberaad).

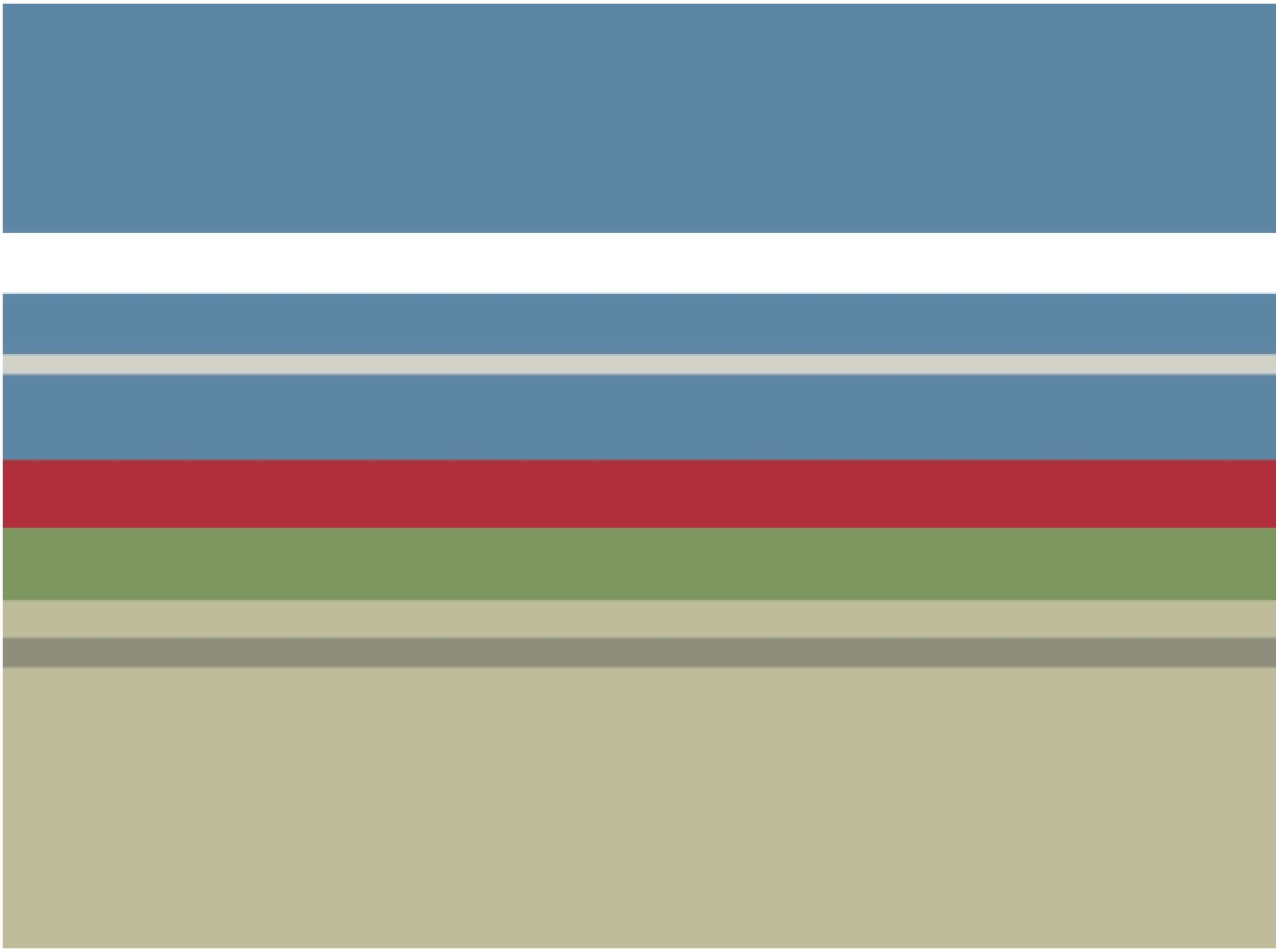
Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17-04-2024,

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Texel

.txl

Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024

Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?

Texels Inwonersberaad

Zaaknummer 3381824

Inhoudsopgave

Inleiding **5**
"Doe het goed of doe het niet" 5

1. Duidelijke opdracht met afspraken over opvolging en randvoorwaarden **7**
1.1 De adviezen houden rekening met*: 7
1.2 Randvoorwaarden organisatie & proces: 7
1.3. Toetsing op praktische, financiële en juridische uitvoerbaarheid 7
Praktische uitvoerbaarheid 7
Juridisch 8
Financieel 8

2. Het onderwerp en de vraagstelling **9**
2.1 Onderwerp en vraag voldoen aan de juiste criteria 9
2.2 Definitieve vraagstelling 9
2.3 Actuele ontwikkelingen op klimaat & energie gebied 10

3. De procesbegeleiding is onafhankelijk **11**

4. Deelnemers zijn een afspiegeling van de Texelse bevolking door een gewogen loting **12**
4.1 Uitgangspunten 12

5. Deelname is toegankelijk en laagdrempelig **13**
5.1 Financiële vergoeding 13
5.2 Extra ondersteuning 13

6. Betrek de samenleving bij het inwonersberaad **14**
6.1 Herkenbaarheid 14
6.2 Communicatie voor, tijdens en na afloop 14

7.Er is voldoende tijd en budget **15**

8.Planning **16**

Inleiding

De Texelse gemeenteraad heeft besloten tot het uitvoeren van een Texels Inwonersberaad over klimaat en energie. De uitkomsten van dit Inwonersberaad liggen in 2025 bij de gemeenteraad. Omdat een inwonersberaad een nieuw instrument is voor de gemeente Texel heeft de gemeenteraad op 19 december 2023 de kaderstellende notitie met algemene kaders voor het instrument inwonersberaad vastgesteld. Deze kaders zijn te gebruiken voor elk komend inwonersberaad. Voorafgaand aan een inwonersberaad worden deze algemene kaders toegepast en de randvoorwaarden aangescherpt en uitgewerkt in een Plan Van Aanpak toegespitst op het betreffende thema.

De vraag die aan het eerste Texelse Inwonersberaad wordt voorgelegd is:

“Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?”

op korte, tot 2035 en langere termijn -2050

Dit Plan van Aanpak gaat in op alle algemene kaders van een inwonersberaad, toegespitst op het onderwerp klimaat en energie. Zoals de concrete vraagstelling, de criteria van loting en de specifieke randvoorwaarden die de gemeenteraad het inwonersberaad wil meegeven.

Algemene kaders voor het Texels inwonersberaad:

“Doe het goed of doe het niet”

1. Duidelijke opdracht met afspraken over **opvolging** en **randvoorwaarden**
   De adviezen van een inwonersberaad worden als zwaarwegend beschouwd en in principe overgenomen door de gemeenteraad als deze voldoen aan de betreffende randvoorwaarden
2. Het onderwerp en de vraagstelling voldoen aan de criteria: maatschappelijk & politiek relevant, geeft zichtbaar resultaat en geschikt voor het instrument inwonersberaad
3. De procesbegeleiding is onafhankelijk
4. Deelnemers zijn een afspiegeling van de Texelse bevolking d.m.v. een gewogen loting en de groep bestaat uit tenminste 60 personen
5. Deelname is toegankelijk en laagdrempelig
6. Betrek de samenleving bij het inwonersberaad
7. Er is voldoende tijd en budget

1. Duidelijke opdracht met afspraken over opvolging en randvoorwaarden

Kaderstellende notitie Texels Inwonersberaad, algemene kaders voor het instrument inwonersberaad (18/12/2023) "De adviezen van het inwonersberaad worden als zwaarwegend beschouwd en worden in principe overgenomen als deze aan de randvoorwaarden* voldoen. De gemeenteraad behoudt zijn beslisrecht".

De gemeenteraad heeft aangegeven de adviezen van het Inwonersberaad over te nemen als deze aan de randvoorwaarden voldoen. Voor dit Inwonersberaad geeft de gemeenteraad de volgende aandachtpunten en randvoorwaarden mee.

1.1 De adviezen houden rekening met*:

* "*Rekening houden met*" betekent dat de adviezen van het Inwonersberaad niet precies binnen deze voorwaarden hoeven te blijven. We moedigen deelnemers van het inwonersberaad aan om ook buiten deze voorwaarden te denken, juist om met adviezen te komen waar nog niet aan was gedacht of als niet wenselijk werden gezien. Afwijkingen moeten wel meegegeven worden aan de gemeenteraad ter overweging.

- Mate van invloed gemeente, gaat de gemeente erover? Gaan de aanbevelingen over zaken waar de gemeente zeggenschap of invloed op heeft?
- Juridische, financiële en praktische uitvoerbaarheid*
- Bestaand gemeentelijk beleid * (waar dus wel wijzigingsvoorstellen voor gedaan kunnen worden)
- Bestaand provinciaal- en Rijksbeleid
- Afwegingskaders die genoemd worden in het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied zoals impact op het landschap, natuurwaarden, economie en de Texelse kernwaarden
- Een sociaal, eerlijke en rechtvaardige uitwerking voor alle Texelaars

1.2 Randvoorwaarden organisatie & proces:

- De organisatie en begeleiding van de bijeenkomsten zijn in handen van een onafhankelijk bureau; TeamBurgerberaad
- De groepsgrootte van een Inwonersberaad is tenminste 60 personen (minimale grens). Voor dit Inwonersberaad wordt een groep samengesteld tussen de 80-100 deelnemers

1.3. Toetsing op praktische, financiële en juridische uitvoerbaarheid

Praktische uitvoerbaarheid

Om te voorkomen dat het Inwonersberaad met adviezen komt die niet uitvoerbaar zijn en dus niet kunnen worden overgenomen, wordt naast deze financiële, juridische en praktische randvoorwaarden ook ruimte geboden voor tussentijdse toets-momenten. De onafhankelijk procesbegeleiding speelt hierbij een belangrijke rol. De procesbegeleiding geeft deelnemers van het Inwonersberaad aan dat zij conceptadviezen kunnen voorleggen aan ambtenaren. Deze ambtenaren (vakspecialisten op het betreffende onderwerp) toetsen de adviezen allereerst aan de vooraf meegegeven randvoorwaarden zoals hierboven beschreven. Als het een advies betreft dat niet voorzien was en waar vooraf geen randvoorwaarden op meegegeven konden worden, dan wordt op dat moment getoetst op (met name praktische) uitvoerbaarheid. Een vereiste bij deze toetsing is een 'ja, mits-houding'. Dit betekent dat er te allen tijde wordt meegedacht over hoe een advies wel te realiseren is. Ambtenaren geven in een gesprek aan wat wel en niet uitvoerbaar geacht wordt en waarom. Voordat een tussentijdse toetsing wordt teruggegeven aan het Inwonersberaad, controleert de

onafhankelijk procesbegeleider hoe er is getoetst op de randvoorwaarden en of er aanvullend is getoetst vanuit een ‘ja, mits-houding’. Ambtenaren worden hiervoor getraind.

Aan het Inwonersberaad wordt gevraagd om adviezen zo concreet mogelijk te maken en ook zelf actief mee te denken over uitvoerbaarheid. Dit brengt de gevolgen ook duidelijk in beeld, waardoor de toets op uitvoerbaarheid beter kan worden en adviezen makkelijker overgenomen kunnen worden. Om het Inwonersberaad hiertoe in staat te stellen, hebben zij ook de mogelijkheid om externe expertise te vragen.

Juridisch

De toetsing van de adviezen wat betreft juridische uitvoerbaarheid omvat in elk geval de volgende punten:

- Adviezen moeten vallen onder de gemeentelijke bevoegdheid, van toepassing zijn binnen het gemeentelijk grondgebied.
- Als de adviezen van het Inwonersberaad strijdig zijn met gemeentelijk beleid of regelgeving of gevolgen hebben voor andere wet- en regelgeving wordt dit meegegeven aan de raad. De raad is vervolgens in positie om te besluiten beleid of regelgeving aan te passen en het advies na wijziging over te nemen
- Adviezen mogen niet strijdig zijn met hogere wetgeving (provinciaal, landelijk, Europees).
- Rechtsbeschermingsmogelijkheden van belanghebbenden in bestuursrechtelijk en privaatrechtelijk . opzicht. De adviezen kunnen geen inbreuk maken op de rechten van belanghebbenden.

Financieel

Het inwonersberaad maakt een reële inschatting van te verwachtte kosten van de adviezen.
De adviezen wordt getoetst en beoordeeld of deze gefinancierd kunnen worden uit bestaande middelen of dat hiervoor extra dekking aangevraagd moet worden. De financiële impact van de adviezen worden meegenomen in de normale begrotingscyclus van 2026.

2. Het onderwerp en de vraagstelling

Besluit gemeenteraad: De gemeenteraad wil weten wat inwoners van Texel vinden van de grote uitdagingen op het gebied van klimaat en energie en welke rol Texel daarin zou moeten spelen. Daarom gaan we hierover een Texels Inwonersberaad organiseren. De uitkomsten van dat Texels Inwonersberaad over klimaat/energie liggen aan het eind van deze raadsperiode op tafel. Dit betekent dat er deze coalitieperiode geen nieuwe beleidsvoorstellen met betrekking tot opwekking van duurzame energie geformuleerd worden. Er komen de komende vier jaar geen windturbines of grote zonneparken op Texel

2.1 Onderwerp en vraag voldoen aan de juiste criteria

Het onderwerp moet geschikt zijn voor een inwonersberaad en voldoen aan de criteria: maatschappelijk en politiek relevant en een zichtbaar resultaat. De vraagstelling moet open, specifiek en begrijpelijk zijn. De vraag geeft aan wat het probleem is, maar is niet sturend richting een oplossing, de vraag moet niet te groot en niet te klein zijn en er moet een politieke wil zijn om bestaand beleid aan te passen.

2.2 Definitieve vraagstelling

Oorspronkelijk was een zeer brede vraag voor het Inwonersberaad geformuleerd ”Wat vinden onze inwoners van de grote uitdagingen op het gebied van klimaat en energie en welk rol zou Texel daarin moet spelen”. De afgelopen tijd is de grote uitdaging op het gebied van de energie voorziening op Texel steeds duidelijker en urgenter geworden. Veel bedrijven ondervinden nu al problemen en woningbouw op het eiland staat hierdoor ook onder druk. Het is in het belang van het gehele eiland dat er oplossingen worden gevonden voor het energievraagstuk.

Deze actuele ontwikkelingen, informatie uit onderzoeken (zie 2.3) en de criteria voor onderwerp & vraagstelling (2.1) hebben er toe geleid om het onderwerp voor het Inwonersberaad te focussen tot het energievraagstuk op Texel en tot de volgende vraagstelling:

“Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?”
op korte, tot 2035 en langere termijn -2050

Het inwonersberaad houdt de mogelijkheid om de vraagstelling verder te verfijnen met meerdere sub-vragen zolang deze binnen de hoofdvraag vallen. Met de deelnemers van het Inwonersberaad wordt besproken of de vraagstelling voldoende duidelijk is of nog verduidelijkt moet worden. Deelnemers aan het Inwonersberaad hebben een verschil in ervaring en kennis over het onderwerp. De onafhankelijke proces begeleiding bespreekt met de deelnemers welke informatie & kennis nodig is om een goed beeld te vormen van het onderwerp en dat verschillende perspectieven op het onderwerp naar voren komen. Hiervoor kunnen deelnemers ook zelf sprekers of informatie aandragen. Het Inwonersberaad kan alle (aangeleverde) informatie door experts laten valideren.

2.3 Actuele ontwikkelingen op klimaat & energie gebied

Vraag naar en aanbod van elektriciteit explosief gegroeid

Landelijk en ook op Texel verduurzamen steeds meer bedrijven en huishoudens. Bedrijven stappen over van fossiele brandstof op (groene) stroom. Huishoudens installeren zonnepanelen, warmtepompen en laadpalen voor elektrische auto's. Al deze ontwikkelingen hebben een enorme impact op ons elektriciteitsnet en inmiddels is de maximale capaciteit op het net bereikt.

Maximale capaciteit op Texels elektriciteitsnet bereikt

Netbeheerder Liander kondigde al in 2020 aan dat het elektriciteitsnet op Texel (net als in het grootste deel van Nederland) zijn maximale capaciteit bereikt. Nieuwe bedrijven die zich op Texel willen vestigen kunnen niet meer vanzelfsprekend een elektriciteitsaansluiting krijgen. Dat geldt ook voor bestaande bedrijven die hun aansluiting willen uitbreiden. Veel bedrijven ondervinden nu al problemen en woningbouw op het eiland staat hierdoor ook onder druk.

Maatregelen noodzakelijk

De gemeente Texel vindt het belangrijk dat huishoudens en bedrijven ook de komende jaren verder kunnen verduurzamen. En dat het gebruik van het stroomnet niet in gevaar komt. Om te garanderen dat er in de komende jaren op Texel voor iedereen voldoende ruimte op het elektriciteitsnet blijft, zijn maatregelen noodzakelijk. Het elektriciteitsnet wordt ontlast als er sprake is van balans tussen vraag en aanbod. Dit kan bijvoorbeeld door de stroom op te slaan in accu's als er meer opgewekt wordt dan er wordt gebruikt, maar ook door afspraken te maken over flexibel gebruik. Ook kunnen afspraken worden gemaakt over de verdeling van de capaciteit die nog wel beschikbaar is. Bedrijven hebben soms een grotere aansluiting dan ze op dit moment nodig hebben. En misschien kunnen ze aansluitingen delen omdat ze op verschillende momenten een elektriciteitsbehoefte hebben.

Oplossingsrichtingen

Royal Haskoning DHV heeft in opdracht van de gemeente Texel onderzoek gedaan naar de totale energiehuishouding op het eiland. Er is onder andere gekeken naar opwekmogelijkheden en besparingsmogelijkheden van warmte en brandstoffen. Ook gaan zij in op mogelijke toekomstscenario's in relatie tot de netcongestie en de wadkabel. Deze resultaten[1] geven een beeld van de actuele Texelse situatie op gebied van klimaat en energie en kunnen dienen als een van de vele bronnen van informatie voor het Inwonersberaad.

Voor de komende 10-15 jaar worden de volgende conclusies en oplossingsrichtingen genoemd:

- Huidige energievoorziening (met wadkabel) is voor de toekomst niet toereikend. Het onderzoek/ rapport van Royal Haskoning DHV laat dit zien. Dit is ook toegelicht aan de gemeenteraad (september 2023/ februari 2024) . Een extra wadkabel is noodzakelijk, maar deze is op z'n vroegst in 2035 beschikbaar. Wat kunnen we voor die tijd doen?
- Kan duurzame opwek lokaal worden vergroot? Lokaal opwekken en gebruiken vergroot de capaciteit op het eiland;
- Is een Texels Energie Management Systeem mogelijk?
- Samen werken en kennis delen is cruciaal. Het energievraagstuk is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor grote stakeholders, Liander en gemeente
- Opstellen gemeentelijk meerjarenplan Infrastructuur Energie en Klimaat (gMIEK)

[1] Zie bijlagen rapport systeemstudie Texel, presentatie resultaten Royal Haskoning DHV

3. De procesbegeleiding is onafhankelijk

De opdracht voor externe procesbegeleiding is gegund aan TeamBurgerberaad.

TeamBurgerberaad
TeamBurgerberaad is een collectief van professionals die kwalitatief goede burgerberaden met impact realiseren. Onze belangrijkste aandachtspunten zijn de onafhankelijkheid van het burgerberaad en het eigenaarschap van de deelnemers. Mensen moeten vrijelijk kunnen spreken terwijl ze toewerken naar een advies waarin ze zichzelf echt herkennen. Tegelijkertijd hebben we oog voor de uitvoerbaarheid van de uitkomst. Ons procesontwerp bouwen we op basis van deze uitgangspunten.
In TeamBurgerberaad verenigen we alle kwaliteiten die nodig zijn voor een goede uitvoering van een burgerberaad. Per opdracht stellen we een team samen met passende ervaring en zo mogelijk zijn de teamleden woonachtig in (of in de buurt van) de gemeente waar het om gaat. Wij zien de voorbereiding en uitvoering van het Texelse inwonersberaad als een gezamenlijke inspanning van de gemeente Texel en TeamBurgerberaad met voor ieder eigen taken en verantwoordelijkheden.

4. Deelnemers zijn een afspiegeling van de Texelse bevolking door een gewogen loting

Deelnemers aan het Inwonersberaad vormen samen een afspiegeling van de Texelse samenleving. Deze afspiegeling wordt gerealiseerd door een gewogen loting. De gewogen loting verloopt in twee rondes.
Voor de eerste ronde wordt een grote groep inwoners uitgenodigd[2]. Voor het eerste Inwonersberaad nodigen we alle inwoners vanaf 16 jaar uit, dit betekent dat ongeveer 12000 inwoners een persoonlijke uitnodiging ontvangen. In de uitnodiging wordt een uitleg gegeven over het Inwonersberaad, het onderwerp, de vergoeding en praktische gegevens. Ook wordt gevraagd of er belemmeringen zijn om deel te nemen, zodat we deze waar mogelijk kunnen wegnemen.
Over het deel dat positief op de uitnodiging reageert wordt een gewogen loting gehouden. De loting wordt gehouden op basis van de kenmerken leeftijd, gender, postcodegebied en opleidingsniveau. Uit de loting, die onafhankelijk en met speciale software wordt uitgevoerd, komt een groep van 80 -100 inwoners voort die een afspiegeling van de Texelse bevolking vormt. Deze geselecteerde deelnemers ontvangen een definitieve uitnodiging om deel te nemen aan het Inwonersberaad.

4.1 Uitgangspunten

- De criteria voor gewogen loting zijn leeftijd, gender, postcodegebied en opleidingsniveau[3]
- De namen van deelnemers aan het Inwonersberaad worden door de gemeente niet bekend gemaakt
- De definitieve groep deelnemers (na gewogen loting) bestaat uit 80-100 deelnemers
- Deelnemers zijn 16 jaar of ouder
- Deelnemers zijn een gender representatieve afspiegeling van Texel
- Deelnemers wonen verspreid over het eiland
- Deelnemers hebben een divers opleidingsniveau[4]
- Raad- en commissieleden, wethouders, burgemeester, secretaris, MT-leden en ambtenaren betrokken bij Inwonersberaad mogen niet meedoen
- Transparantie over wijze van loting en selectie[5]
- Deelnemers zijn in principe bij alle bijeenkomsten aanwezig
- Deelnemers ontvangen een vergoeding
- De loting wordt uitgevoerd door een onafhankelijk bureau, met speciaal hiervoor ontwikkelde software.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De functionaris gegevens bescherming houdt toezicht op alle processen rondom het inwonersberaad zodat dit volgens de AVG-wetgeving verloopt.

---

[2] In de meeste (grotere) gemeenten vindt er voor de eerste ronde van uitnodigingen een willekeurige loting plaats om een grote groep, tussen de 8000- 12.000 inwoners, te selecteren. Gemeente Texel vindt het belangrijk om voor het eerste Inwonersberaad alle Texelaars de mogelijkheid te geven om deel te nemen en nodigt dus alle inwoners boven de 16 jaar uit, dit komt in ons geval uit op zo'n 12000 uitnodigingen.

[3] Er is gekozen om te selecteren op basis van 4 criteria. Binnen een groep van 100- 150 inwoners is het niet mogelijk om representativiteit te krijgen op meer criteria

[4] Bij veel vormen van participatie is een oververtegenwoordiging van theoretisch opgeleiden. Door opleiding mee te nemen in de selectie van het Inwonersberaad hopen wij een goede mix aan zowel praktisch als theoretisch opgeleiden vertegenwoordigd te zien in het Inwonersberaad.

[5] De wijze waarop de loting en selectie plaatsvindt communiceren we transparant. Dit zal ook voor iedereen die een uitnodiging ontvangt uitgelegd worden in de uitnodigingsbrief.

5. Deelname is toegankelijk en laagdrempelig

In de kaderstellende notitie Texels Inwonersberaad, algemene kaders voor het instrument inwonersberaad (18-12-2023) is aangegeven dat meedoen zo makkelijk mogelijk moet zijn. We nemen zoveel mogelijk belemmeringen om deel te nemen uit de weg. Motieven voor inwoners om wel of niet mee te doen zijn met name: persoonlijk- of groepsbelang, interesse en /of betrokkenheid bij het onderwerp. Een deel van onze inwoners zal geen mogelijkheid/ ruimte voelen om deel te nemen aan het inwonersberaad omdat ze alle energie nodig hebben om hun leven te kunnen leven.
Inwoners kunnen ook andere argumenten hebben om niet mee te doen, Zoals geen tijd, geen kinderopvang, twijfelen of je wel serieus genomen wordt, onbekendheid/ geen vertrouwen in het instrument inwonersberaad, of het onderwerp spreekt niet aan. Binnen onze mogelijkheden willen we zoveel mogelijk belemmeringen wegnemen zodat zoveel mogelijk inwoners zich opgeven.

5.1 Financiële vergoeding

Uit ervaring blijkt dat een financiële vergoeding zorgt voor een grotere opkomst en daarmee een betere representativiteit. De vergoeding is bedoeld als dank voor de tijd en inzet en voor eventuele onkosten die deelnemers moeten maken. Deelnemers wordt een vergoeding van 50 euro per dag aangeboden, bij een aanwezigheid van 6 bijeenkomsten komt dit neer op een vergoeding van maximaal netto 300 euro per persoon. De hoogte van deze vergoeding is gebaseerd op de ingeschatte tijdsinvestering rondom het Inwonersberaad. Deelnemers wordt gevraagd om 5 of 6 keer deel te nemen aan een bijeenkomst van maximaal 7 uur. Buiten deze bijeenkomsten om vragen wij hen om gemiddeld 7 uur per bijeenkomst te besteden aan voorbereidende activiteiten, zoals het volgen van de actualiteiten of het bespreken van vraagstukken uit het Inwonersberaad met het eigen netwerk.

5.2 Extra ondersteuning

Naast een financiële vergoeding wordt waar nodig andere ondersteuning aangeboden. Bijvoorbeeld digitale ondersteuning, tolken of ondersteuning bij lichamelijke beperkingen.

6. Betrek de samenleving bij het Inwonersberaad

Een goed inwonersberaad staat in directe verbinding met de samenleving, zowel voor als tijdens en na afloop van het proces. Voor Texel is het instrument Inwonersberaad een nieuwe methode en zal dus ook goed uitgelegd moeten worden. Ook tijdens het inwonersberaad is het noodzakelijk helder en transparant te communiceren. Zoveel mogelijk mensen moeten weten dat er een inwonersberaad gaat plaatsvinden, welke vraag centraal staat, waarom (wat is de urgentie) en wat er met de uitkomsten gaat gebeuren. Hiervoor wordt een publiekscampagne ingezet en wordt gebruik gemaakt van een mix aan digitale en fysieke communicatiemiddelen.

6.1 Herkenbaarheid

We starten een publiekscampagne om bekendheid te geven aan het komend Inwonersberaad. We ontwikkelen hiervoor een passende uitstraling, die terugkomt in alle communicatie uitingen die gaan over het Inwonersberaad bijvoorbeeld voor:

- Lokale media (papier en digitaal)
- Gemeentelijke website & sociale media
- Posters in Abri's en bushokjes
- Dorpskranten
- Nieuwsbrieven en website OSG de Hoge Berg, ARTEX, Young4Ever (Y4E)
- Bibliotheek en dorpshuizen

Proeverijen

Onderdeel van de publiekscampagne zijn bijeenkomsten, proeverijen, waar geïnteresseerden kennis kunnen maken met het instrument Inwonersberaad. Deze bijeenkomsten bieden ons ook de mogelijkheid om te inventariseren hoe we belemmeringen voor deelname kunnen wegnemen door bijvoorbeeld kinderopvang en vervoer te organiseren. We bereiken Texelse jongeren via onze samenwerkingspartners zoals OSG, Artex en Y4E.

6.2 Communicatie voor, tijdens en na afloop

Een Inwonersberaad is balanceren tussen open en beslotenheid. Alle informatie die met het Inwonersberaad gedeeld wordt is openbaar. Het programma, de stukken en de presentaties die de inwoners in het beraad tot zich nemen staan op onze website of op Texelspreekt.nl. Na elke beraad bijeenkomst geeft de voorzitter via een filmverslag een inkijk wat er die dag gebeurd is en worden er sfeerbeelden gedeeld. Ook het uiteindelijke voorstel dat het Inwonersberaad oplevert en het bijgeleverde advies zijn voor iedereen in te zien. De beraadslagingen zelf zijn niet openbaar, de gesprekken vinden in vertrouwelijkheid en vrijheid plaats. Dat betekent geen (ongevraagde) beïnvloeding en geen gelobby. Deelnemers hoeven zich niet aan anderen te verantwoorden voor hun mening. Dat vraagt om 'beslotenheid'.

7.Er is voldoende tijd en budget

De gemeenteraad heeft in 2022 en 2023 een totaal bedrag van 270.000 euro vrijgemaakt voor het eerste Inwonersberaad in 2024. Dit is bedoeld voor projectleiding en projectuitvoering, de bedragen zijn als volgt opgebouwd:

Projectleiding van 0,7 FTE €120.000 voor 2 jaar en €150.000 voor uitvoering

Ambtelijke kosten	Projectleiding, aanstellen van een kwartiermaker Inwonersberaad	€ 120.000
Procesondersteuning	Inhuur externe procesbegeleiding (incl. voorzitterschap, gespreksbegeleiding en verslaglegging).	€ 50.000
Vergoedingen	Vergoedingen voor deelnemers Extra ondersteuning ((digitale ondersteuning, tolken etc)	€ 60.000
Facilitaire kosten	Loting Zaalhuur Catering Tekenaar oid	€ 20.000
Communicatie	Drukwerk, PR campagne, film/ videoproductie	€ 15.000
Onvoorzien		€ 5.000
Totale begroting		€270.000

Met de evaluatie van het eerste Inwonersberaad wordt bekeken of deze inschatting reëel is gebleken, of op welke onderdelen een tekort dan wel overschot is ontstaan. Deze ervaring wordt meegenomen in de definitieve kadernotitie Inwonersberaad en wordt aan de gemeenteraad voorgelegd.

8.Planning

Tijd	Doel	Doelgroep	Document
1. Maart- april ‘24	Duidelijkheid over aanpak, vraagstelling, randvoorwaarden en loting Inwonersberaad Energie	College-raad	PvA Inwonersberaad Energie
2. Mei’24 – juni’25	Bekendheid op Texel over het Inwonersberaad, het onderwerp, de loting/ selectie, het proces, de uitkomsten en navolging	Inwoners van Texel	PR-campagne
3. Sept-dec ‘24	Succesvol Inwonersberaad (qua proces), advies wordt overhandigd aan de gemeenteraad	College-raad	Advies inwonersberaad
4. Dec’24- jan ‘25	Inwonersberaad wordt ontbonden, monitor groep blijft in stand		
5. Jan-maart ‘25	Ambtelijke advies over uitvoerbaarheid aanbevelingen	College-raad	totaalpakket adviezen Inwonersberaad met de eindtoets op uitvoering
6. Juni ‘25	Na het eerste Inwonersberaad wordt het proces, het instrument en de voorwaarden geëvalueerd en bepaald of en in welke vorm het Inwonersberaad wordt ingezet. Bij doorgang worden de conclusies en aanbevelingen verwerkt tot een definitieve aanpak Inwonersberaad	College - raad	Kadernotitie Inwonersberaad vernieuwd (aangevuld met resultaten evaluatie)

RAPPORT

Systeemstudie Texel

Klant: Gemeente Texel

Referentie: BJ1866IBRP001F01

Status: Definitief/

Datum: 15 september 2023

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

HASKONINGDHV

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Netherlands
Industry & Buildings

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Systeemstudie Texel

Referentie: BJ1866IBRP001F01
Status: Definitief/01
Datum: 15 september 2023
Projectnaam: Systeemstudie Texel
Projectnummer: BJ1866

Classificatie
Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderzins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Samenvatting

Texel zit, net als heel Nederland, midden in de energietransitie: de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzaam opgewekte energie. Hierdoor verandert er veel in ons energiesysteem en in hoog tempo. We lopen daardoor ook tegen de grenzen aan van de infrastructuur, met name het elektriciteitsnet. Texel heeft te maken met netcongestie op het eiland en de vraag is hoe lang de capaciteit van de Wadkabel toereikend zal zijn. Tegelijk is er de beleidswens om duurzaam en zelfvoorzienend te worden, waarvan de implicaties echter nog niet geheel helder zijn.

Royal HaskoningDHV heeft hiervoor een systeemstudie uitgevoerd. We hebben de huidige situatie in kaart gebracht, twee scenario's opgesteld waarin Texel zo veel als mogelijk zelfvoorzienend is en een derde scenario om zicht te krijgen op welke verduurzaming gefaciliteerd kan worden binnen de huidige Wadkabel. Het ene zelfvoorzienende scenario heeft als uitgangspunt maximale aanwending van lokale bronnen voor groen gas, en het tweede gaat uit van maximale elektrificatie en bijpassende lokale opwek.

Klimaatneutraal Texel is haalbaar, energieneutraal vraagt opwek buiten bestaande kaders, zelfvoorzienend beoordelen we als onrealistisch

Een klimaatneutraal (duurzaam) energiesysteem betekent dat er netto geen broeikasgassen worden uitgestoten. Voor klimaatneutraliteit van het Texelse energiesysteem zullen de fossiele brandstoffen moeten plaatsmaken voor hernieuwbare elektriciteit en mogelijk groen gas of andere schone brandstoffen. Doelstelling in Nederland is dat de elektriciteitssector in 2035 geheel CO_2-vrij is en Texel levert daar een bijdrage aan met in ieder geval zonnepanelen. Het betekent dat de opgave voor een klimaatneutraalTexel vooral is gelegen in de verduurzaming van de vraagzijde. Dit is een haalbaar doel.

Energieneutraal betekent dat op jaarbasis evenveel energie moet worden gewonnen op Texel als er wordt gebruikt, en hiervoor is grootschalige opwek nodig uit zon en wind ruim buiten bestaande regelgeving. Er kan lokaal ook productie van groen gas plaatsvinden, aanvullend is dan alsnog zon en wind buiten bestaande kaders nodig. In de praktijk zal hooguit voor een zesde van de gebouwde omgeving groen gas beschikbaar zijn uit biomassa van Texel, en de economische haalbaarheid is er nu niet. We bevelen aan om te inventariseren welke gebouwen moeilijk te elektrificeren zijn, daarmee zicht te krijgen op de vraag naar groen gas die er op den duur kan zijn, en vandaar te kijken of dit lokaal geproduceerd kan worden. Een energieneutraal Texel is niet noodzakelijk in het licht van het Nederlandse energiesysteem en de verduurzaming daarvan, en de doelstelling kan daarom het best in samenhang met de wenselijkheid van bijbehorende opwek worden afgewogen.

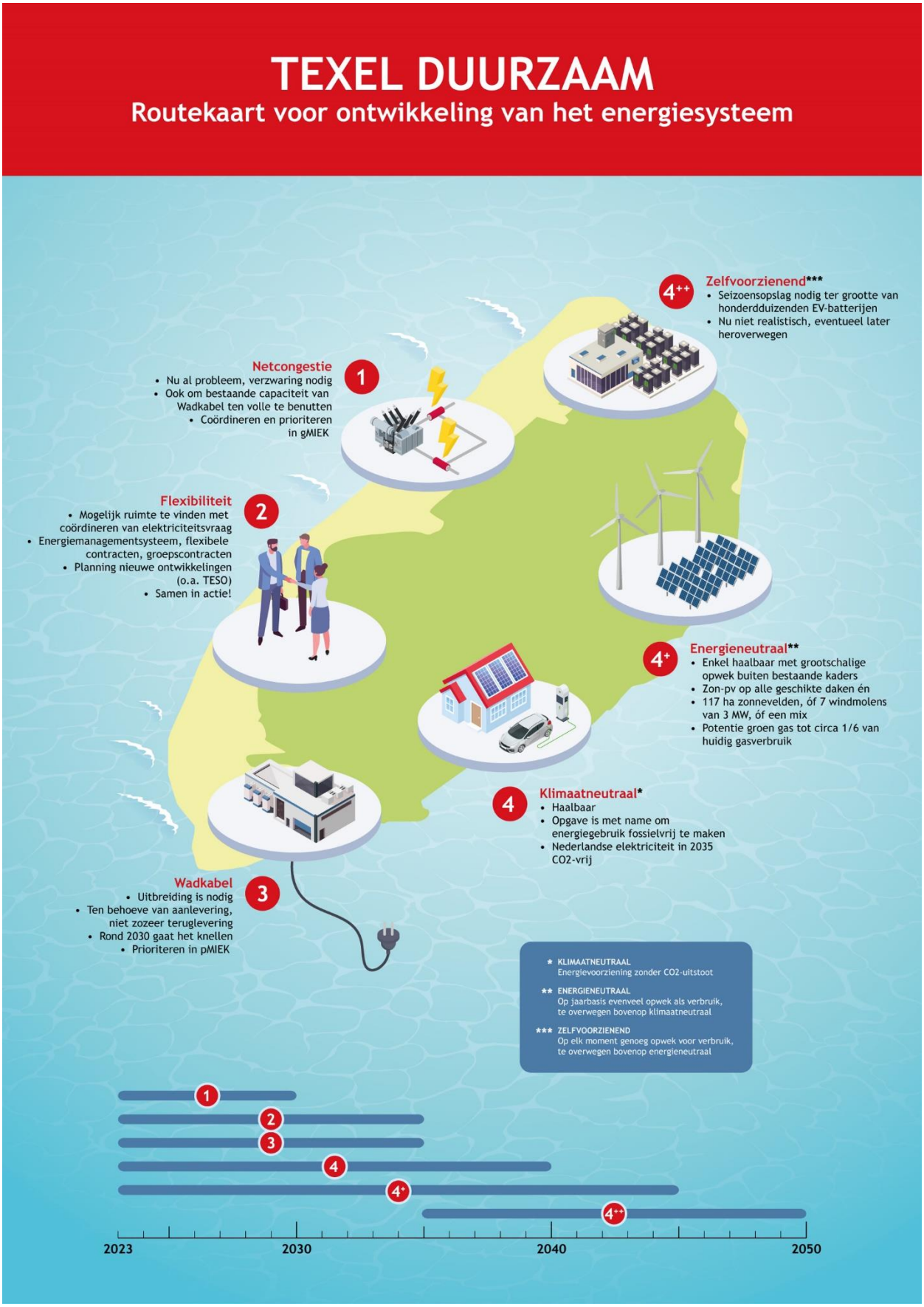
Zelfvoorzienend betekent dat niet alleen op jaarbasis, maar op elk moment vraag en aanbod in balans moeten zijn, en dit vraagt behalve grootschalige opwek ook grootschalige flexibiliteit om energie-aanbod op te slaan voor perioden met meer vraag. De benodigde seizoensopslag is enorm groot: de ordegrootte is te vergelijken met honderdduizenden EV-batterijen. Een zelfvoorzienend Texel achten wij daarom niet realistisch.

Uitbreiding van de Wadkabel en aanpak van netcongestie zijn nodig, en om verduurzaming en andere ontwikkelingen door te laten gaan is het nodig dat Texelaars gezamenlijk flexibiliteit organiseren

Om het klimaatneutrale energiesysteem te faciliteren, is uitbreiding van de Wadkabel noodzakelijk ten behoeve van aanlevering. Bij maximale elektrificatie zou een verdubbeling van de huidige capaciteit volstaan. We raden aan de Wadkabel te prioriteren in het volgende pMIEK (provinciale Meerjarenprogramme Infrastructuur Energie en Klimaat). Voor teruglevering is er meer capaciteit beschikbaar en vormt de Wadkabel pas een knelpunt bij zeer grootschalige opwek, om energieneutraal te zijn bij maximale elektrificatie.

Aanpak van de netcongestie op het eiland is nu direct al een voorwaarde voor verduurzaming van de energievraag én voor uitbreiding van opwek. Ook is het een voorwaarde om de bestaande capaciteit van de Wadkabel ten volle te benutten, in ieder geval station Den Burg moet hiervoor worden uitgebreid. We raden aan om een gemeentelijk MIEK (gMIEK) op te stellen en bij te houden om de aanpak te coördineren en hierin zo nodig te prioriteren.

De ontwikkelingen die sowieso gaande zijn – hybride warmtepompen, elektrisch auto's en ov, en voorbereidingen van TESO voor elektrificatie – zijn in 2030 niet geheel te faciliteren met de huidige Wadkabel. Dit vraagt om flexibiliteit en grote nieuwe ontwikkelingen moeten met zorg gepland worden. TESO wil mogelijk in 2033 een eerste elektrische boot in de vaart nemen, maar het is niet uitgesloten dat dit in de aanloop leidt tot ongebruikte netcapaciteit. Hier is mogelijk ruimte om andere ontwikkelingen te faciliteren terwijl TESO aan haar planning kan vasthouden. Andere opties voor flexibiliteit zijn verschuiving of tijdelijke reductie van vraagpieken, curtailment van aanbodpieken, en eventueel een batterij. Om de verduurzaming en andere ontwikkelingen voort te laten gaan, is de opgave om zulke flexibiliteit te organiseren met Texelaars – inwoners, ondernemers en ontwikkelaars van hernieuwbare opwek. Wanneer zij deelnemen aan een gezamenlijk energiemanagementsysteem (EMS), flexibele contracten (non-firm ato) of groepscontracten, dan kan mogelijk meer efficiënt gebruik gemaakt worden van de bestaande netcapaciteit. Een nader onderzoek naar het te behalen voordeel, technische mogelijkheden, bereidheid, organisatie, regelgeving, kosten en andere voorwaarden is nodig als volgende stap om kansen te identificeren en Texelaars daarop samen te brengen. Een gezamenlijke inspanning is nodig, iedereen kan helpen, en waar een wil is, is een weg.

TEXEL DUURZAAM
Routekaart voor ontwikkeling van het energiesysteem
4++ Zelfvoorzienend***
• Seizoensopslag nodig ter grootte van honderdduizenden EV-batterijen
• Nu niet realistisch, eventueel later heroverwegen
1 Netcongestie
• Nu al probleem, verzwaring nodig
• Ook om bestaande capaciteit van Wadkabel ten volle te benutten
• Coördineren en prioriteren in gMIEK
2 Flexibiliteit
• Mogelijk ruimte te vinden met coördineren van elektriciteitsvraag
• Energiemanagementsysteem, flexibele contracten, groepscontracten
• Planning nieuwe ontwikkelingen (o.a. TESO)
• Samen in actie!
4+ Energieneutraal**
• Enkel haalbaar met grootschalige opwek buiten bestaande kaders
• Zon-pv op alle geschikte daken én
• 117 ha zonnevelden, óf 7 windmolens van 3 MW, óf een mix
• Potentie groen gas tot circa 1/6 van huidig gasverbruik
4 Klimaatneutraal*
• Haalbaar
• Opgave is met name om energiegebruik fossielvrij te maken
• Nederlandse elektriciteit in 2035 CO2-vrij
3 Wadkabel
• Uitbreiding is nodig
• Ten behoeve van aanlevering, niet zozeer teruglevering
• Rond 2030 gaat het knellen
• Prioriteren in pMIEK
* KLIMAATNEUTRAAL
Energievoorziening zonder CO2-uitstoot
** ENERGIENEUTRAAL
Op jaarbasis evenveel opwek als verbruik, te overwegen bovenop klimaatneutraal
*** ZELFVOORZIENEND
Op elk moment genoeg opwek voor verbruik, te overwegen bovenop energieneutraal
1
2
3
4
4+
4++
2023
2030
2040
2050

Inhoud

1	**Inleiding**	**1**
2	**De huidige situatie op Texel**	**5**
2.1	Energievraag	5
2.2	Energie-aanbod	6
2.3	Jaarbalans, seizoensbalans en piekvermogens	7
2.4	Infrastructuur	9
3	**De energietransitie en Texel 'Duurzaam & Zelfvoorzienend'**	**11**
4	**Scenario duurzaam en zelfvoorzienend met maximaal groen gas**	**15**
4.1	Energievraag	15
4.2	Energie-aanbod	17
4.3	Jaarbalans, seizoensbalans en piekvermogens	19
4.4	Infrastructuur	21
4.5	Flexibiliteit	21
5	**Scenario duurzaam en zelfvoorzienend maximaal elektrisch**	**23**
5.1	Energievraag	23
5.2	Energie-aanbod	24
5.3	Jaarbalans, seizoensbalans en piekvermogens	25
5.4	Infrastructuur	27
5.5	Flexibiliteit	28
6	**Scenario overbrugging**	**30**
6.1	Energievraag	30
6.2	Energie-aanbod	31
6.3	Jaarbalans, seizoensbalans en piekvermogens	31
6.4	Infrastructuur	33
6.5	Flexibiliteit	34
7	**Conclusies en aanbevelingen**	**36**
7.1	Conclusies	36
7.2	Aanbevelingen	37

1 Inleiding

Aanleiding

Nederland zit midden in de energietransitie (de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzaam opgewekte energie). Woningen, bedrijven en voertuigen verduurzamen. Gas- en kolengebruik neemt af. Opwekken van energie uit wind, zon en biologische reststoffen neemt toe. Hierdoor verandert er veel in ons energiesysteem en in hoog tempo.

Deze veranderingen vragen om aanpassing en vooral uitbreiding van onze energie-infrastructuur: de kabels, leidingen en buizen die onze energie transporteren en opslaan. En het vraagt om slimme oplossingen voor het omgaan met fluctuerende beschikbaarheid van zonne- en windenergie, bijvoorbeeld met batterijen, het maken van waterstof en innovaties. Een nieuw energiesysteem is nodig.

De verandering van het energiesysteem vraagt om intensieve samenwerking en gezamenlijke sturing. De samenhang tussen het energiesysteem, ruimtelijke ontwikkelingen en verduurzaming van industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit, is essentieel. Daarom werkten IPO, VNG, Netbeheer Nederland, het Nationaal Programma RES en de ministeries van EKZ en BZK gezamenlijk aan afspraken over het programmeren van regionale energie-infrastructuur. In het voorjaar van 2023 werd van iedere provincie een provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) verwacht, het pMIEK van Noord-Holland is inmiddels vastgesteld en er wordt nu gestart met het pMIEK voor 2025. Het pMIEK bevat een prioritering van en plannen voor uitbreidingsinvesteringen van regionale energie-infrastructuur. Daarnaast bevat het afspraken over het borgen van de keuzes in investeringsplannen van netbeheerders en in het ruimtelijk beleid van provincies en gemeenten.

Ook op lokaal niveau is overheidsregie nodig om de realisatie van infrastructuurprojecten te versnellen, slimmer gebruik te maken van bestaande infrastructuur en waar nodig projecten te prioriteren. Zo ook op de Waddeneilanden. Er wordt een forse verschuiving van aardgas naar elektriciteit verwacht, waarbij de kans groot is dat elektrificatie beperkingen heeft (capaciteit). Daarnaast heeft de gemeente de ambitie om zelfvoorzienend(er) te worden voor energie en water. De gemeente Texel wil daarom inzicht in wat voor impact dit heeft op de Wadkabels en –leidingen. Dit inzicht is nodig om te kunnen anticiperen en te kunnen sturen op ontwikkelingen.

Probleemstelling

Gemeente Texel merkt op dat er problemen in het energiesysteem ontstaan en ook dat er tekort aan inzicht is in de ontwikkelingen en wat er nodig is om die in goede banen te leiden. Specifiek noemt zij:

- Op Texel is transportschaarste op het middenspanningsnet.
- Mogelijk moet de Wadkabel verzwaard worden. Bij welke ontwikkelingen dit nodig is en wat er dan nodig is om de verzwaring te realiseren, daarin is nog niet voldoende inzicht.
- Daarnaast is het onduidelijk wat er mogelijk is binnen de capaciteit van de huidige Wadkabel.
- De gemeente heeft, ook buiten de Wadkabel, nog geen zicht op projecten die cruciaal zijn voor de energie-infrastructuur de komende jaren en die daarom voorrang moeten krijgen bij de realisatie.

- Wens in het beleid is om zelfvoorzienend te zijn. Concrete implicaties hiervan zijn niet geheel helder.
- De partijen, waaronder de provincie, zijn sectoraal georiënteerd. Daardoor is er beperkt inzicht in sectoroverstijgende en toekomstbestendige infrastructuur (industrie, mobiliteit, woningbouw etc.).
- Eerdere studies zijn nog niet voldoende concreet.

Onderzoeksvragen

Om meer inzicht te krijgen in het toekomstige energiesysteem en de noodzaak van Wadkabeluitbreiding voert Royal HaskoningDHV een energiesysteemanalyse voor Texel uit. Op basis van de probleemstelling zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Welke bouwblokken zijn onderdeel van het toekomstige energiesysteem en welke invloed hebben die op het elektriciteitsnet?
- Is het mogelijk om, zoals de wens in het beleid, zelfvoorzienend te worden?
- Wat is in de toekomst de mogelijk benodigde Wadkabelcapaciteit?

Niet alle onderdelen uit de probleemstelling worden in deze studie beantwoord. Deze studie focust op de energiehuishouding van het eiland als geheel en daarmee op de Wadkabel en niet op het oplossen van netcongestie op het eiland zelf.

Deze systeemanalyse zou bijvoorbeeld kunnen worden gebruikt om een gemeentelijk meerjarenprogramma elektriciteitsinfrastructuur en klimaat (gMIEK) op te stellen. De studie dient ook als input voor besluitvorming in de Raad en als input voor het burgerberaad.

Methode en disclaimer

Om de systeemanalyse uit te voeren zijn allereerst alle bouwblokken van een toekomstig energiesysteem in kaart gebracht. Op infosheets is weergeven wat de potentie en beperkingen van de bouwblokken op Texel zijn. Alle relevante inzichten hebben hun weg gevonden naar dit rapport. Daarnaast is een dashboard gebouwd waarin we het huidige energiesysteem reconstrueren en toekomstige scenario’s doorrekenen op uurbasis. De reconstructie van het huidige energiesysteem is geheel gebaseerd op publieke data en niet op meetgegevens van Liander, maar is wel doorgesproken met Liander ter validatie. De toekomstscenario’s zijn opgesteld in overleg met de gemeente. Ze geven inzicht zowel in jaarlijkse energievraag en -aanbod als in uurlijkse vermogenspieken. Daarmee hebben we, tot slot, de noodzaak voor uitbreiding van de Wadkabel en andere balanceringsopties, zoals opslag of vraagsturing, geanalyseerd.

De berekeningen vormen een representatieve weergave van hoe het Texels energiesysteem nu is en in de toekomst kan zijn. Het is niet zo dat alles precies verloopt zoals de berekeningen aangeven. Voor de vertaling van jaarlijkse energie naar uurlijkse vermogens hebben we gebruik gemaakt van profielen, die de energie verdelen over alle 8760 uren van het jaar (365 keer 24 uur). Deze profielen zijn gebaseerd op Nederlandse data. Op enkele punten hebben we aanpassingen gedaan om ze meer op specifiek Texel te laten passen. Maar uiteraard is elk jaar anders en dit wordt niet gevangen in de gebruikte set profielen.

Het idee is dat de meeste situaties die zich kunnen voordoen, wel voorkomen in de berekeningen. De resultaten zijn representatief en de conclusies robuust.

Energie, vermogen, netbelasting

De systeemanalyse begint bij het in kaart brengen van energie en werkt daarna vermogens en netbelasting uit. We leggen deze drie begrippen kort uit, en in onderstaande tabel staan enkele referentiewaarden.

Energie kan verschillende vormen aannemen, zoals elektrische energie (elektriciteit), warmte (warm water, warme lucht) en chemische energie (de energie die is opgeslagen in moleculen zoals aardgas, benzine of waterstof). De eenheid voor energie gebruiken we Joules of veelvouden ervan: kilo-, mega-, giga-, en terajoule (kJ, MJ, GJ, TJ). Een andere eenheid voor energie is wattuur of veelvouden (kWh, MWh, GWh). In dit rapport gebruiken we vooral terajoule en megawattuur voor energie.

Vermogen is de energie per tijdseenheid: 1 Watt vermogen is gelijk aan 1 Joule energie per seconde, en wanneer 1 uur lang een vermogen van 1 kilowatt wordt geleverd, dan is in totaal 1 kilowattuur aan energie geleverd. We gebruiken in dit rapport vooral megawatt als eenheid voor vermogen.

Voor netbelasting kijken we naar vermogens en niet zozeer energie, maar deze geven we niet weer in megawatt (MW) maar in megavoltampère (MVA). Elektriciteit heeft een component stroom met daarnaast een component van zogenaamde blindstroom, en vermogen (MW) geeft alleen de eerste component weer en de belasting (MVA) geeft het totaal weer. In onze berekeningen komt het erop neer dat 1 MW aan zich vertaalt in 1,05 tot 1,2 MVA.

Energie	1 terajoule (TJ) = 278 megawattuur (MWh)
	Texel heeft nu een totale energievraag van ruim 1300 TJ per jaar
	1 huishouden verbruikt gemiddeld circa 1300 m^3 aardgas, dit is 0,04 TJ of 11 MWh
	1 huishouden verbruikt gemiddeld circa 2800 kWh elektriciteit, oftewel 2,8 MWh of 0,01 TJ
	1 elektrische auto heeft een batterij met een capaciteit van circa 65 kWh, oftewel 0,0002 TJ
	1 zonnepaneel levert jaarlijks circa 400 kWh, oftewel of 0,001 TJ
Vermogen	1 LED-lamp heeft een vermogen van circa 5 watt (W)
	1 huishouden heeft een netaansluiting van 3 x 25 A, oftewel 17 kW of 0,017 MW
	1 elektrische auto laadt op straat met 11 kW, of aan snelladers met circa 150 kW
	1 zonnepaneel heeft een piekvermogen van circa 400 W
Netbelasting	1 MW vermogen geeft een netbelasting van 1,05 tot 1,2 megavoltampère (MVA)

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we het huidige energiesysteem van Texel weer. In hoofdstuk 3 schetsen we in algemene zin de opgave van de energietransitie in Nederland en Texel aan de hand van de begrippen ‘duurzaam’, ‘klimaatneutraal’, ‘energieneutraal’ en ‘zelfvoorzienend’. Hoofdstukken 4 en 5 gaan over de toekomstscenario’s en hoofdstuk 6 over het overbruggingsscenario. In hoofdstuk 7 trekken we conclusies op basis van de bevindingen uit de verschillende scenario’s en doen vandaar aanbevelingen aan de gemeente Texel.

2 De huidige situatie op Texel

We geven hier de centrale kenmerken weer van het huidige energiesysteem op Texel. We bespreken de energievraag, het aanbod, de balans over het jaar en binnen het jaar, en de infrastructuur. De getallen zijn voornamelijk gebaseerd op gegevens over 2021 van Klimaatmonitor[1,2,3] en waar nieuwere of betere data bekend zijn, is dit aangegeven.

2.1 Energievraag

Gebouwde omgeving

De gebouwde omgeving omvat alle woningen en gebouwen voor dienstverlening. Daaronder vallen huisjesparken, naast winkels, bedrijfsgebouwen, zorgvoorzieningen, overheidsdiensten en overige gebouwen. In de warmtevraag wordt nu voorzien met aardgas en voor een klein deel met biomassa (met name open haarden), daarnaast is er elektriciteitsverbruik voor apparaten en verlichting. Uitgaande van gegevens uit de Klimaatmonitor, was het aardgasverbruik 627 TJ in 2021, het elektriciteitsverbruik 237 TJ en het verbruik van biomassa 25 TJ. Woningen en dienstverlening hebben ongeveer een even grote energievraag, hoewel die zelfs nog iets groter is bij dienstverlening. Dit is anders dan in andere gemeenten en komt door de huisjesparken. De warmtevraag is uiteraard het grootst in de winter, zodat doorgaans ongeveer tweederde van het gasverbruik valt in één derde van het jaar (december tot en met maart).

Mobiliteit

Op Texel is autoverkeer van de bewoners en ook van toeristen (92 TJ). Daarnaast zijn er openbaar vervoer en toeristisch busvervoer (5 TJ) en zijn er bestelauto's, vrachtwagens en mobiele werktuigen (151 TJ). Het gaat hier nog grotendeels om benzine- en dieselvoertuigen. Daarnaast zijn er de veerboten van TESO: de Dokter Wagemaker vaart op diesel, en de Texelstroom op CNG oftewel aardgas. Het totale energiegebruik is 226 TJ per jaar, daarvan schrijven we hier de helft toe aan Texel (113 TJ). Tot slot is er overige vaart, zoals pleziervaart en visserij, waarvan de energievraag nu ook bestaat uit benzine of diesel (51 TJ).

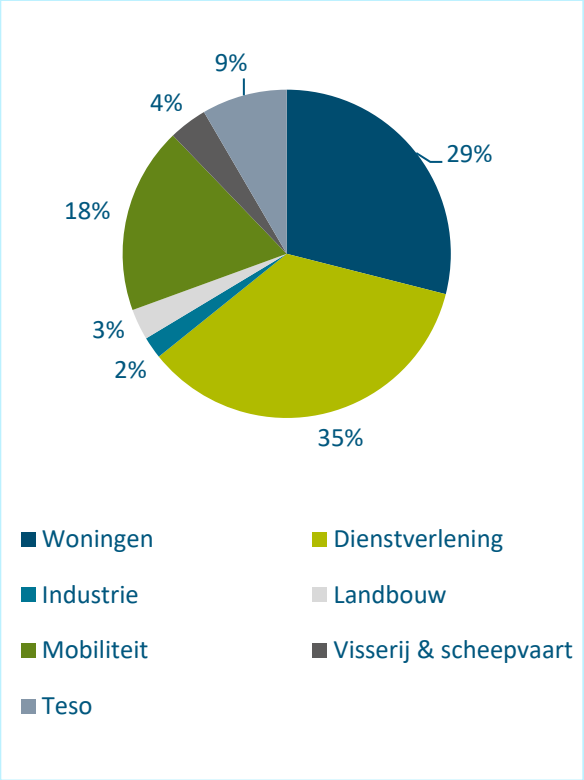
Industrie en landbouw

Er is weinig energie-intensieve industrie en geen glastuinbouw gevestigd op het eiland. Dat maakt industrie en landbouw tot relatief kleine categorieën in de huidige energievraag op Texel, met samen 36 TJ gasverbruik en 34 TJ elektriciteitsverbruik.

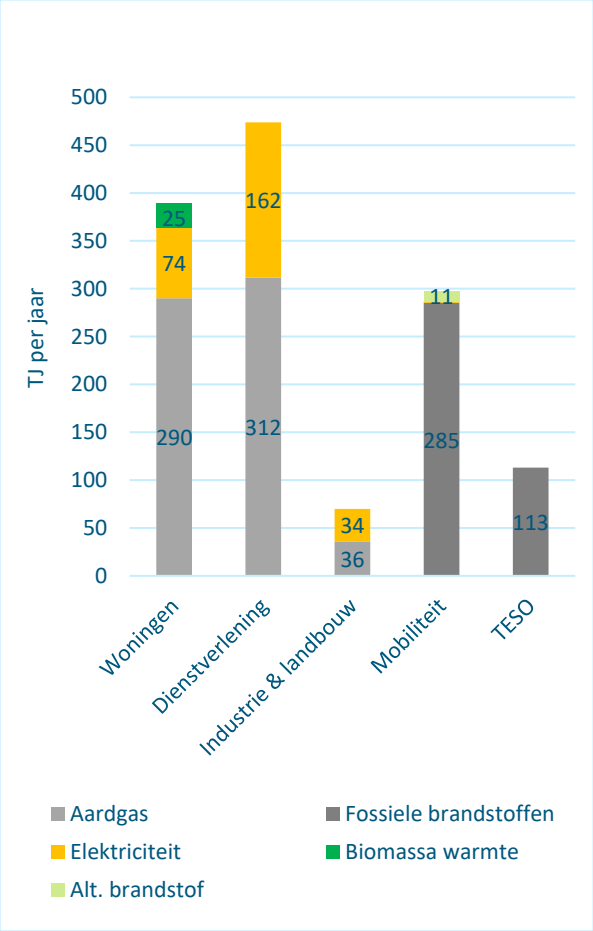
[1] https://klimaatmonitor.databank.nl/Jive?workspace_guid=590abb94-df0f-419d-8661-c20cf7f8888f
[2] https://klimaatmonitor.databank.nl/Jive?workspace_guid=91d7c4b0-b189-4c5b-8261-5a976dc32b48
[3] https://klimaatmonitor.databank.nl/Jive?workspace_guid=d4e65f4a-ddd2-4d51-9f14-92553a4c96ad

Per energiedrager

De totale energievraag van Texel is daarmee circa 1343 TJ per jaar. Uitgesplitst naar energiedrager komt 638 TJ van aardgas (48%), 271 TJ van elektriciteit (20 %), 398 TJ van fossiele brandstoffen met 11 TJ bijgemengde biobrandstoffen (samen 30%), en 25 TJ betreft warmte uit biomassa (2%).

Figuur 1: Verdeling energiebehoefte Texel per sector in 2021. De totale energievraag is 1343 TJ in 2021.

Figuur 2: Verdeling energiebehoefte per sector en energiedrager in 2021. Fossiele brandstoffen omvatten in het geval van TESO ook CNG (gecomprimeerd aardgas).

2.2 Energie-aanbod

Zon en wind

In 2021 waren zonnepanelen goed voor 44 TJ volgens Klimaatmonitor, met ruim 6 MW vermogen aan geregistreerde zonnepanelen op daken van woningen en 10 MW in grote installaties. Gegevens van Zonnedakje wijzen op 22 MW aan zonnepanelen in grote installaties in 2022.[4] De verschillende gegevensbronnen lopen niet precies met elkaar in de pas, maar duidelijk is dat er sterke groei is in zonnepanelen op Texel, net als in heel Nederland. Er staat daarnaast één windmolen op Texel met een vermogen van 0,3 MW. Deze kan tot 2 à 3 TJ aan elektriciteit per jaar leveren.

[4] Gegevens van Zonnedakje aangeleverd door gemeente Texel.

Groen gas en biomassa

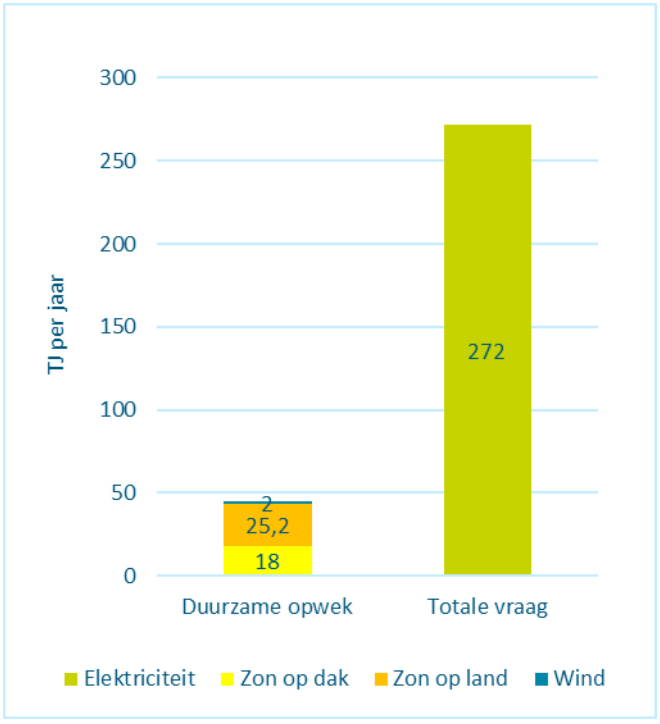
We nemen aan dat de biomassa gebruikt voor gebouwverwarming houtige biomassa betreft, mogelijk van Texel zelf afkomstig. Dit zorgde in 2021 nu voor 25 TJ aan warmte. Er is op dit moment geen productie van groen gas. In 2018 werd een vergisterproject geïnitieerd voor jaarlijks bijna 50 TJ of 1,5 miljoen m^3 aan groen gas , maar dit is niet gerealiseerd (Green Goods Texel). Met vergisting van natte biomassa wordt biogas geproduceerd, en als dit wordt opgewerkt tot de kwaliteit van het aardgas in het gasnet, dan wordt het groen gas genoemd. Groen gas kan worden ingevoed in het net en gebruikt voor verbranding en verwarming.

2.3 Jaarbalans, seizoensbalans en piekvermogens

We gaan verder in op vraag en aanbod en op de verhouding daartussen, specifiek voor elektriciteit. Die kunnen we bekijken over een heel jaar (jaarbalans), maar ook binnen een jaar (seizoensbalans), inzoomend op de meest extreme momenten (piekvermogens). Dit verdiept het inzicht in de belasting van de Wadkabel.

Een jaarbalans kijkt naar vraag en aanbod over een heel jaar, ongeacht seizoensgebonden schommelingen

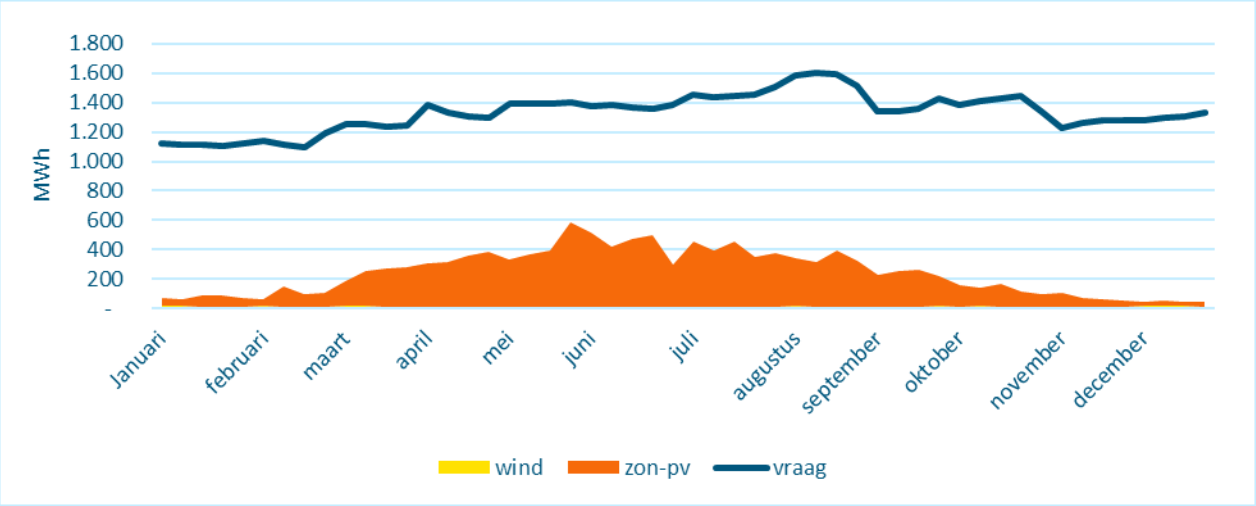
Een jaarbalans is een overzicht dat de energievraag en -aanbod gedurende een heel jaar weergeeft. Texel had in 2021 een elektriciteitsvraag van 271 TJ en een elektriciteitsopwek van 45 TJ. Inmiddels zal de opwek verder zijn gegroeid, zoals de gegevens van Zonnedakje over 2022 aangeven, maar dit brengt Texel niet in de buurt van energieneutraal. Om energieneutraal te zijn moet over het jaar evenveel worden opgewekt als er verbruikt wordt.

Figuur 3: Energievraag en duurzame opwek op Texel in 2021

Een seizoensbalans houdt rekening met variaties in vraag en opwek gedurende de seizoenen

De vraag naar energie is in de winter meestal hoger dan in de zomer vanwege de behoefte aan verwarming en verlichting. Nu de warmtevoorziening nog gebaseerd is op aardgas, is dit patroon nog niet te zien in de elektriciteitsvraag. Die is nu redelijk vlak met een lichte piek in augustus, mogelijk in verband met toerisme. Bij het aanbod is er wel een duidelijk patroon: de zonnepanelen op Texel leveren in de zomer veel meer stroom dan in de winter, vanwege de langere dagen en hogere zonnestand. Ook in de zomer is de opwek echter niet voldoende om de elektriciteitsvraag te dekken. Om zelfvoorzienend te zijn, zal altijd, zowel in de winter als in de zomer, genoeg elektriciteit moeten worden opgewekt om in de vraag te voorzien of zal in de zomer een overschot nodig zijn dat wordt opgeslagen om ook in de winter in de elektriciteitsvraag te kunnen voorzien.

Figuur 4: Elektriciteitsvraag en aanbod door het jaar heen in weektotalen voor het jaar 2021

Piekvermogens geven aan wat de maximale hoeveelheid gelijktijdige elektriciteit is

Naast de seizoensfluctuaties zijn er nog piekmomenten. Er zijn ten eerste piekmomenten in de vraag, bijvoorbeeld wanneer mensen thuiskomen van werk en veel elektrische apparaten gebruiken. Piekmomenten kunnen verschillen op dagelijkse, wekelijkse en seizoensgebonden basis, afhankelijk van gedrags- en gebruikspatronen en externe factoren zoals het weer. Er zijn ten tweede piekmomenten in aanbod, bijvoorbeeld op een zonnige middag in juni, zodat zonnepanelen op vol vermogen elektriciteit opwekken. De pieken in vraag en aanbod vallen meestal niet tegelijkertijd, zodat er ten derde piekmomenten zijn in het verschil tussen vraag en aanbod, oftewel netto vraag of netto aanbod. De huidige piekvraag is, volgens onze berekeningen, 16 MW en de piek in het aanbod is 10 MW. De maximale netto aanlevering is 16 MW (piekvraag) en het maximale netto teruglevering is 2,4 MW (piekaanbod). Het elektriciteitsnet zou voldoende capaciteit moeten hebben om deze pieken op te vangen.

2.4 Infrastructuur

De Wadkabel heeft nu nog voldoende capaciteit

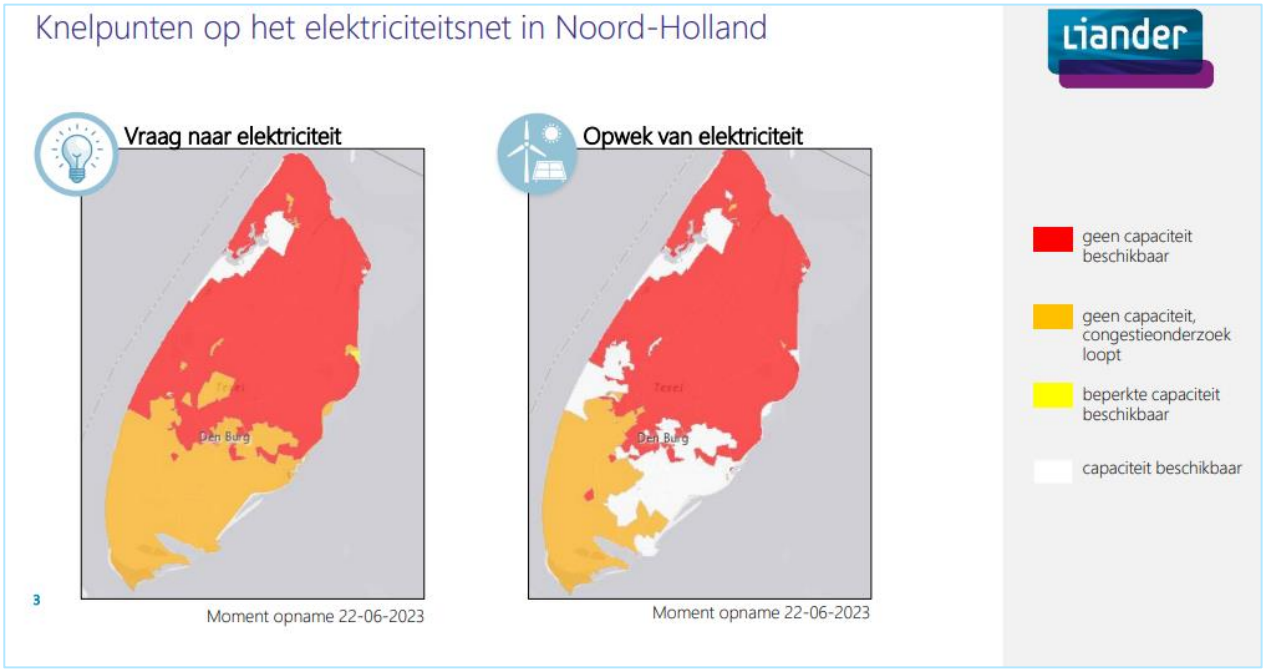
De Wadkabel heeft een capaciteit van 31 MVA voor aanlevering van elektriciteit van het vasteland aan Texel. Om de maximumcapaciteit te kunnen benutten, moet ook de infrastructuur op het eiland dit aankunnen. Hiervoor moet in ieder geval station Den Burg worden uitgebreid, die nu een capaciteit heeft van 18 MVA. Voor teruglevering van elektriciteit van Texel aan het vasteland kan in de toekomst ook een reservekabel ingezet worden, zodat voor het afvoeren van elektriciteitsoverschotten eventueel een capaciteit beschikbaar is van 61 MVA. Voorwaarde is dat het 50 kV-net in de Kop van Noord-Holland wordt aangepast. Ook het net op het eiland zelf is nu op dergelijke belasting nog niet voorbereid.

Bovenstaand zijn de berekende piekvermogens weergegeven in megawatt (MW) en deze vertalen we nu naar de netbelasting (MVA). Het huidige piekvermogen in de vraag is circa 18 MVA en het huidige piekvermogen in aanbod is circa 11 MVA. De piekbelasting op de Wadkabel is circa 18 MVA voor aanlevering en 2 MVA voor teruglevering. We wijzen erop dat het hier gaat om onze reconstructie van de huidige situatie, en niet om meetgegevens van netbeheerder Liander.

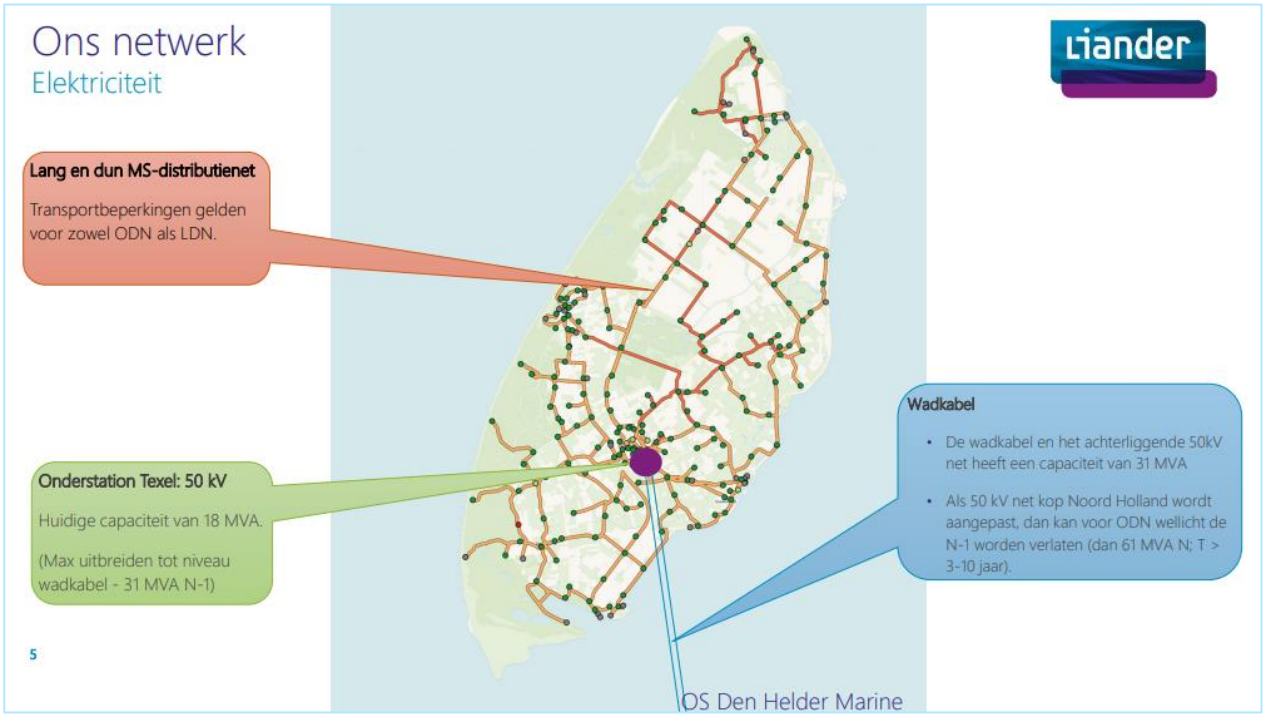
Het elektriciteitsnet op het eiland kan ontwikkelingen niet meer faciliteren

Het elektriciteitsnet op het eiland is niet berekend op de huidige ontwikkelingen op het vlak van verduurzaming, groei en digitalisering, en Liander heeft congestie gemeld. Er is geen of beperkte transportcapaciteit beschikbaar voor meer afname van elektriciteit voor grootverbruik (aansluitingen groter dan 3 x 80 A), en voor meer teruglevering geldt hetzelfde.[5] Ook het aansluiten van woningbouwprojecten is problematisch, en er zijn problemen om de spanning te handhaven in het noorden van het eiland. Om de problemen te verhelpen, gaat Liander een regelstation realiseren en kabels verzwaren.[6]

[5] https://www.liander.nl/nieuws/2023/06/22/congestie-afgekondigd-op-verdeelstation-texel-en-den-helder-vogelwijk en https://www.liander.nl/grootzakelijk/transportschaarste/beschikbaarheid-capaciteit
[6] https://www.liander.nl/texel

Figuur 5. Netcongestie op Texel. Bron: Liander.

Figuur 6. Het netwerk op Texel. LDN = levering door netbeheerder (aan eindgebruiker). ODN = opname door netbeheerder (van opwek). Bron: Liander.

Gas

De gasvoorziening van Texel gaat door buisleidingen vanuit Harlingen. Er zijn geen capaciteitsproblemen bekend met de gasvoorziening naar of op het eiland, en Liander heeft daarvoor dan ook geen investeringen gepland.

3 De energietransitie en Texel ‘Duurzaam & Zelfvoorzienend’

Gemeente Texel heeft als beleidswens om ‘duurzaam en zelfvoorzienend’ te worden. We geven hier een korte beschouwing op deze begrippen en wat ze inhouden en impliceren.

Duurzaam en klimaatneutraal

‘Duurzaamheid’ is een begrip dat gaat over welvaart in evenwicht met de aarde, zonder uitputting. Duurzaamheid kan daarmee gaan over grondstoffen en circulariteit, en ook over een klimaatneutraal energiesysteem. ‘Klimaatneutraal’ betekent dat er netto geen broeikasgassen worden uitgestoten. Om de uitstoot te reduceren moet het gebruik van fossiele brandstoffen worden verminderd. Eventueel kunnen broeikasgassen worden afgevangen en opgeslagen (CCS) zodat deze niet in de atmosfeer komen, maar dit is voor Texel niet aan de orde. Momenteel is Texel niet klimaatneutraal: zoals aangegeven in hoofdstuk 2 wordt er aardgas gestookt voor verwarming, en benzine en diesel voor mobiliteit, bovendien is ook de elektriciteit niet geheel CO_2-vrij geproduceerd. In Nederland zijn diverse gascentrales actief en nog enkele kolencentrales.

Energieneutraal of zelfvoorzienend

‘Energieneutraal’ betekent dat er netto evenveel energie wordt opgewekt als gebruikt. Vraag en aanbod hoeven niet op elk moment met elkaar in evenwicht te zijn, maar *op jaarbasis* moeten ze dat wel zijn. We gebruiken de term ‘zelfvoorzienend’ met de betekenis dat er *binnen het jaar op elk moment* genoeg energie beschikbaar is uit eigen bronnen om te voldoen aan de vraag. Dit is sterker dan energieneutraal, omdat het evenwicht tussen vraag en aanbod er niet enkel op jaarbasis moet zijn, maar op elk moment. Bij energieneutraal kan er import en export plaatsvinden, in het geval van Texel gaat het dan om transporten van energie van of naar het vasteland. Momenteel is Texel niet energieneutraal: aardgas en brandstoffen worden aangevoerd, en ook voor elektriciteit is er op jaarbasis meer verbruik dan opwek. Als Texel geheel zelfvoorzienend zou zijn, dan zou een connectie met het vasteland in principe niet meer nodig zijn.

Klimaatneutraal is onafhankelijk van energieneutraal of zelfvoorzienend. Een land kan klimaatneutraal zijn zonder energieneutraal of zelfvoorzienend te zijn, bijvoorbeeld met import van groene stroom of groene waterstof. Andersom kan een land energieneutraal of zelfvoorzienend zijn zonder klimaatneutraal te zijn, bijvoorbeeld met lokale winning van fossiele brandstoffen. Het doel van Texel is zelfvoorzienend en duurzaam oftewel klimaatneutraal.

Energieneutraal

→ Je wekt zoveel op als je zelf verbruikt, maar gebruikt nog wel het nationale systeem als buffer

Een woning of kantoor noem je bijvoorbeeld energieneutraal als het energieverbruik op jaarbasis op 0 uitkomt

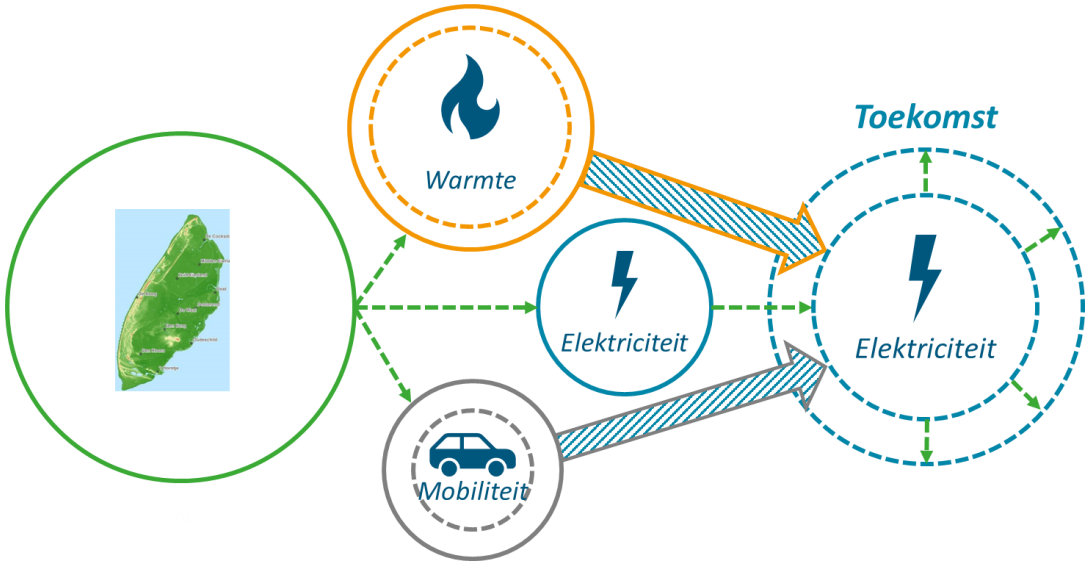
Zelfvoorzienend

→ Alles wordt op het eiland zelf opgewekt en gebalanceerd

Geen connectie meer met het nationale systeem

Texel vaart mee met de transitie van het Nederlandse energiesysteem

Een klimaatneutraal energiesysteem impliceert een transitie van fossiele brandstoffen naar zon, wind, biomassa, geothermie en eventueel kernenergie. Het Nederlandse energiesysteem wordt in toenemende mate gedreven door windparken op zee, naast zonnepanelen en windmolens op land, en aanvullend centrales voor als er weinig zon of wind is. Het kabinet wil dat de elektriciteitssector in 2035 geheel CO_2-vrij is.[7] Voor de vraagzijde betekent de energietransitie veelal elektrificatie, bijvoorbeeld verwarming met een warmtepomp in plaats van een cv-ketel, en voertuigen met een elektromotor in plaats van een brandstofmotor. Andere opties voor de vraagzijde zijn gebruik van groen gas of biobrandstoffen uit biomassa, waterstof uit groene stroom, en warmtenetten gevoed uit geothermie.

Figuur 7: Door de energietransitie zien we dat woningen en auto's van aardgas en fossiele brandstoffen afstappen en gaan elektrificeren. Hierdoor neemt de elektriciteitsvraag in de toekomst toe.

[7] https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2023/04/26/extra-pakket-maatregelen-dicht-gat-tot-klimaatdoel-2030

De vergroening van alle elektriciteit in Nederland brengt ook Texel al een stuk in de richting van klimaatneutraal. Daar heeft Texel een aandeel in, met lokale zonnepanelen bijvoorbeeld. Met dit als gegeven, is de opgave voor Texel om duurzaam of klimaatneutraal te worden vooral gelegen aan de vraagzijde en de elektrificatie daarvan. Om energieneutraal te worden, komt er de opgave bij van lokale energiewinning. En om zelfvoorzienend te worden, komt er de opgave bij van continue balancering van vraag en aanbod met bijvoorbeeld energie-opslag.

Relatie met netbeheer en energiemarkten

Zelfs als 'zelfvoorzienend' energetisch allemaal kloppend is te maken in berekeningen, dan is het in de praktijk brengen ervan nog iets anders. Het kan veranderingen impliceren in de relatie met netbeheer en met energiemarkten.

Huishoudens en andere kleinverbruikers hebben met de netbeheerder een contract voor een bepaalde aansluitcapaciteit. Grootverbruikers zoals bedrijven en grootschalige opwek hebben een aansluit- en transportovereenkomst (ato) met een bepaald vermogen. Netbeheerders moeten in principe energie kunnen leveren (of opnemen) conform die capaciteit of dat gecontracteerde vermogen, hoewel inmiddels is toegestaan om enige flexibiliteit op te nemen in de contracten. Netbeheerders kijken wel naar de daadwerkelijke belasting voor het vaststellen van beschikbare capaciteit, maar het is niet zo dat capaciteit die tijdelijk ongebruikt blijft bij de ene aangeslotene zomaar ten goede kan komen aan anderen. Wat rekenkundig mogelijk is om zelfvoorzienend te zijn, dat zal in de praktijk toch meer marge vragen of meer flexibiliteit dan men nu gewend is, zowel bij de netbeheerder als bij de aangeslotenen op Texel. Denk aan congestiemanagement, flexibele contracten met de netbeheerder (non-firm ato), coördinatie op de elektriciteitsvraag met een energiemanagementsysteem, *minigrids* achter één aansluiting en aan *cable pooling* van zon en wind.[8]

Bovendien impliceert strikt zelfvoorzienend ook een andere relatie tot de energiemarkten. De marktordening is ingericht op balancering op nationaal niveau, er vindt nu geen sturing plaats op het balanceren van vraag en aanbod op Texel. Inwoners en bedrijven hebben contracten met energieleveranciers. Energieleveranciers kopen op de groothandelsmarkt elektriciteit in van producenten, bijvoorbeeld windparken of centrales, en energieleveranciers hebben vaak ook zelf productiefaciliteiten. De markt is zo ingericht dat op elk moment van de dag vraag en aanbod precies in balans zijn: eerst wordt voor elk uurblok van de volgende dag gehandeld, op de dag zelf wordt voor elk kwartier gehandeld, en uiteindelijk wordt tot op de laatste minuut nog gehandeld en bijgeregeld met centrales en ook steeds meer met batterijen en andere flexibele middelen. Ook lokale energiecoöperaties kunnen niet zonder afspraken met energieleveranciers en hun activiteit op de markt om te zorgen dat er altijd elektriciteitsaanbod is passend bij de vraag en vraag passend bij het aanbod. Als Texel strikt zelfvoorzienend wil zijn, dan zou de balancering op het eiland moeten plaatsvinden met een Texelse elektriciteitsmarkt en Texelse energieleveranciers. Als nu een grote batterij zou worden geplaatst op Texel, dan zou deze vooral reageren op prijssignalen in de Nederlandse markt en niet per se Texels vraag en aanbod balanceren.

[8] Zie ook https://www.liander.nl/over-liander/transportschaarste/innovaties

Twee toekomstscenario’s en een overbruggingsscenario

Maar zonder zo ver te gaan, kan Texel wel in de richting van zelfvoorzienend bewegen. Dat zou als voordeel kunnen hebben dat Texel niet afhankelijk is van de capaciteit van de Wadkabel en eventuele uitbreiding daarvan. We hebben twee scenario’s opgesteld die klimaatneutraal en zo veel mogelijk energieneutraal zijn, waarna we hebben bekeken hoe om te gaan met tekorten en overschotten binnen het jaar. Dat behelst enerzijds mogelijkheden voor balancering binnen Texel en zo dus een zelfvoorzienend karakter, en anderzijds implicaties voor de Wadkabel. Het eerste scenario heeft als uitgangspunt maximaal groen gas met daarnaast elektrificatie, en het tweede maximale elektrificatie. Tot slot hebben we een scenario opgesteld voor de overbruggingsperiode, om te onderzoeken welke ontwikkelingen wel en niet passen binnen de huidige capaciteit van de Wadkabel.

4 Scenario duurzaam en zelfvoorzienend met maximaal groen gas

In dit scenario bouwen we het energiesysteem op vanuit allereerst lokaal aanbod van groen gas en aanvullend hernieuwbare elektriciteit. We kijken hoe de vraag hierop ingericht kan worden en welk aanbod ontwikkeld moet worden. Daarna gaan we in op de balans op jaarbasis en daarbinnen, wat de opgave is voor flexibiliteit voor balancering en het terugbrengen van piekvermogens, en wat tot slot de implicaties zijn voor de infrastructuur.

4.1 Energievraag

Maximale energiebesparing

Aangezien de het energieaanbod op Texel beperkt zal zijn, is maximale energiebesparing essentieel. Dit betekent voor de gebouwde omgeving dat die geheel naar energielabel A moet worden gebracht. We gaan ervan uit dat 20% besparing mogelijk is op de energievraag voor gebouwverwarming. Ook op elektriciteitsverbruik kan bespaard worden, dit is een trend die sowieso gaande is met steeds efficiëntere apparaten en Europees en nationaal beleid op dit vlak. We gaan uit van 14% efficiëntiewinst.

Ook elektrificatie kan bijdragen aan reductie van de effectieve energievraag. Een warmtepomp haalt warmte uit lucht, water of bodem en verbruikt daarbij elektriciteit. Het elektriciteitsverbruik hierbij is een factor 3,5 lager dan het gasverbruik in een HR-ketel om dezelfde hoeveelheid warmte te leveren. Bij mobiliteit geldt iets soortgelijks: een elektromotor is een factor 2 tot 2,5 efficiënter dan een verbrandingsmotor.[9]

Maximale inzet van groen gas met daarnaast elektrificatie van de mobiliteitssector

Voor alle vraagsectoren zijn verschillende opties voor verduurzaming. In de gebouwde omgeving gaat het voornamelijk om groen gas, warmtepompen en warmtenetten. We gaan in dit scenario uit van maximale inzet van groen gas in de gebouwde omgeving. Elektrificatie is het uitgangspunt in het volgende scenario en voor warmtenetten is het potentieel beperkt. Er zijn immers weinig warmtebronnen: geringe restwarmte van industrie, elektriciteits- of afvalcentrales; geothermie is onzeker; aquathermie is gecompliceerd vanwege de getijden en levert lagetemperatuurwarmte die alsnog opgewaardeerd moet worden met warmtepompen; en hetzelfde geldt voor zonthermie.

Voor mobiliteit volgen we landelijke trends rondom elektrificatie, aangezien gemeente Texel daar relatief weinig invloed op heeft. Daarnaast zal de elektriciteitsvraag vanuit huishoudelijke apparaten blijven bestaan. Het is daardoor niet mogelijk alle energiebehoefte te voorzien met groen gas.

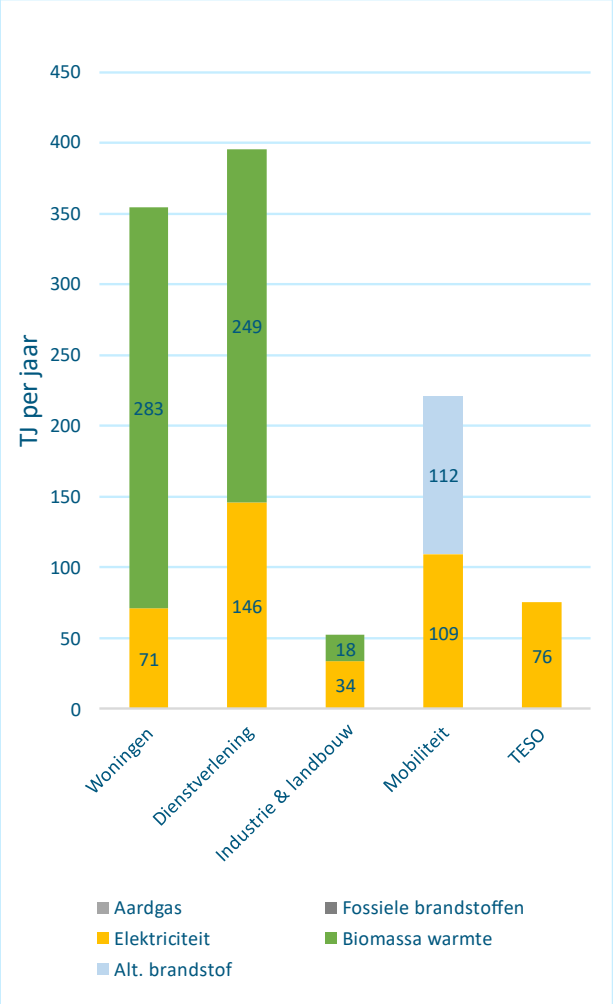
[9] https://ce.nl/wp-content/uploads/2023/02/CE_Delft_210506_STREAM_Personenvervoer_2022_DEF.pdf
https://ce.nl/wp-content/uploads/2021/03/CE_Delft_190325_STREAM_Goedervervoer_2020_DEF_Versie2.pdf

Per sector

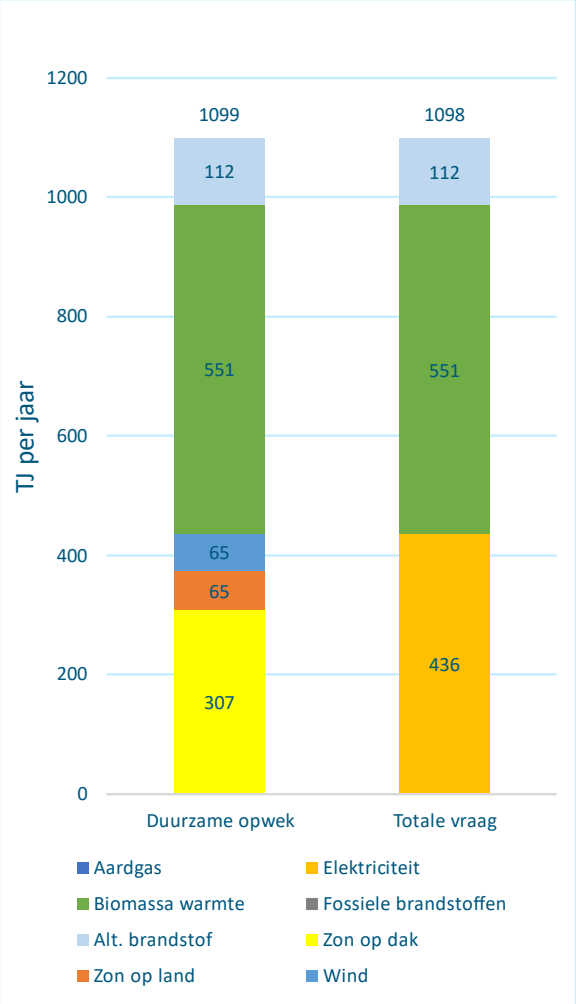
100% van de gebouwde omgeving komt in dit scenario op cv-ketels met groen gas en 0% op warmtepompen. We houden daarnaast rekening met 7% groei in het woningbestand en 0% groei van het toerisme. Bij wegverkeer gaan we uit van landelijke trends, oftewel 75% elektrificatie en 25% alternatieve brandstoffen (biobrandstoffen, waterstof) en daarnaast 0% groei. Voor TESO gaan we uit van elektrificatie. In industrie en landbouw gaan we uit van 0% elektrificatie en 100% biomassa, bij respectievelijk een groei van 0% en een groei van 7%.

Per energiedrager

De totale energievraag van Texel komt daarmee uit op circa 1098 TJ per jaar. Dit is 18% minder dan de huidige energievraag, wat komt door besparing en de efficiëntiewinst bij elektrificatie van mobiliteitsector. Uitgesplitst naar energiedrager komt 551 TJ van groen gas of biomassa (50%), 436 TJ van elektriciteit (40%), 112 TJ van alternatieve brandstoffen (10%). Merk op dat de elektriciteitsvraag, ondanks de beperkte elektrificatie omdat groen gas prioriteit krijgt, in dit scenario groeit van de huidige 271 TJ naar 436 TJ. Dit is een toename van 62%.

Figuur 8: De energievraag per sector en energiedrager in het maximaal groen gas scenario

Figuur 9: De totale duurzame opwek en de energievraag per jaar in het maximaal groen gas scenario

4.2 Energie-aanbod

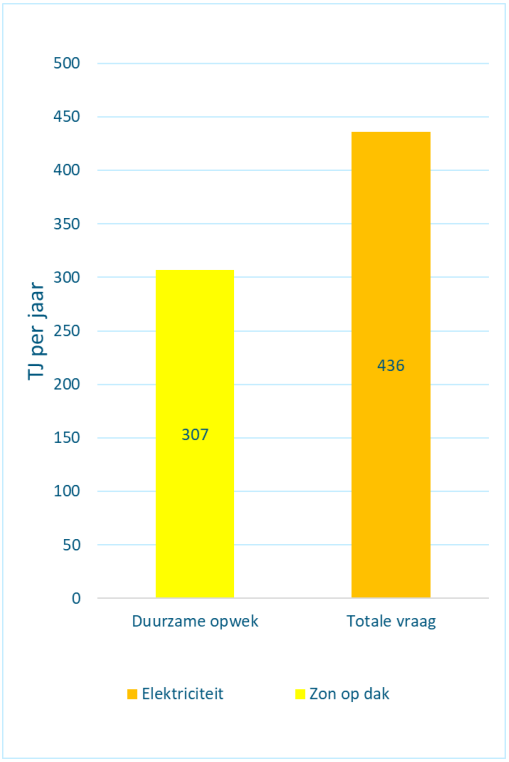
Groen gas biedt potentie, maar is ook een opgave om te realiseren

De potentie voor biogas geproduceerd uit bronnen op Texel wordt in de Warmteatlas geschat op 970 TJ per jaar.[10] Het merendeel hiervan zou komen uit natuurgras en reststromen van akkerbouw, een deel uit mest van koeien op Texel, en een klein deel uit gft-afval en uit frituurvet van cafetaria. Om de maximale potentie van alle biomassastromen te benutten, zouden huidige toepassingen daarvan moeten wijken, en moet geïnvesteerd worden in verzameling van de biomassa en in vergisters. Een ruwe inschatting van beschikbaarheid van biomassa voor groen gas gaat uit van grassen en mest uitkomend op circa 100 TJ. Dat is ongeveer een zesde is van het huidige gasverbruik. Op het moment komt productie van groen gas, ondanks doelstellingen in het Klimaatakkoord, nauwelijks op gang. Er lijkt nu dus geen economische levensvatbaarheid.

Zon en wind binnen bestaande kaders zijn ontoereikend

In de RES zijn actueel geen zoekgebieden aangewezen op Texel voor zonnevelden of windparken.[11] Een groot deel van het landoppervlak van Texel komt hier volgens de Omgevingsverordening ook niet voor in aanmerking (het valt onder het Natuur Netwerk Nederland, stiltegebieden of bijzonder provinciaal landschap). Wel is er nog potentie voor zon op dak en op parkeerterreinen. De potentie voor zon op dak is 62 MW oftewel 213 TJ.[12] De potentie van zon op parkeerterreinen schatten we op 6 MW oftewel 18 TJ boven 5000 parkeerplaatsen. Samen met het bestaande aanbod vanuit zon en wind, komt de totale lokale elektriciteitsproductie op 307 TJ. Dit is echter nog niet voldoende om energieneutraal of zelfvoorzienend te zijn.

[10] https://www.warmteatlas.nl/viewer/app/Warmteatlas/v2?bookmark=5fc6a35575e1476cb734e50662c8c4d3
[11] https://energieregionhn.nl/res-viewer
[12] Op basis van gegevens van Zonnedakje aangeleverd door gemeente Texel.

Figuur 10: Duurzame opwek middels zon op dak is onvoldoende om de elektriciteitsvraag in het maximaal groen gas scenario te voorzien.

Zon en wind om aan te sluiten op de elektriciteitsvraag

Wanneer we buiten bestaande kaders treden, dan zijn er wel opstellingen van zon en wind voorstelbaar om tot voldoende jaarlijkse elektriciteitsproductie te komen. In hoeverre dit wenselijk is, daarop gaan we hier niet in. We komen op totale benutting van dakoppervlak voor zonnepanelen, 22 hectare aan zonnevelden, 1 molen van 3 MW en een ashoogte van 130 meter, en 10 kleinere molens van 10 kW. Samen leveren die ongeveer 437 TJ aan elektriciteit per jaar. Met de zonnevelden en windturbines treedt dit scenario echter buiten bestaande regelgeving voor landgebruik en hernieuwbare energie.

Potentie van innovatieve technieken is te wankel om beleid op te maken

Een alternatief voor windmolens kunnen wokkels zijn, oftewel kleine windmolens die op daken geplaatst kunnen worden. Ze zijn er met uiteenlopende vermogens en leveren tussen 2000 tot 3500 kWh per jaar, oftewel circa 0,01 TJ. Dit is ongeveer gelijk aan het elektriciteitsverbruik van één huishouden nu. Als we uitgaan van wokkels die jaarlijks circa 0,01 TJ leveren, dan leveren bijna vijfduizend wokkels evenveel elektriciteit als één windmolen van 3 MW. Met een dergelijke wokkel op elk gebouw in Texel, in totaal ruim dertien duizend, is jaarlijks tot 130 TJ aan elektriciteit op te wekken. Gegevens over vollasturen, kosten en betrouwbaarheid zijn op dit moment schaars. In het algemeen geldt dat hoe groter een windmolen, des te lager de kosten per opgewekte elektriciteit.

Andere innovatieve technieken kunnen mogelijk in de toekomst een bijdrage leveren aan de energievoorziening op Texel. Een kite of vlieger die een lier uittrekt levert jaarlijks circa 1,6 TJ, en een onderwatervlieger die een lier uittrekt aangedreven door getijdenenergie kan jaarlijks circa 7 TJ aan elektriciteit leveren. Op Ameland wordt nu de TidalKite van SeaQurrent getest. Deze technieken zijn al enige tijd bekend maar niet doorgebroken. Betrouwbaarheid op de lange duur is onbekend, de investeringskosten zijn relatief hoog in relatie tot technieken waar wel al een leercurve is gemaakt, en veiligheid, ruimtelijke ordening en landschappelijke inpassing behoeven aandacht. Daarnaast zijn er ontwikkelingen voor *small modular reactors* (SMR's) oftewel kleine kernreactoren met vermogens van tientallen tot enkele honderden megawatt. Over kosten en benodigde maatregelen voor veiligheid en radio-actief afval is nog weinig bekend.

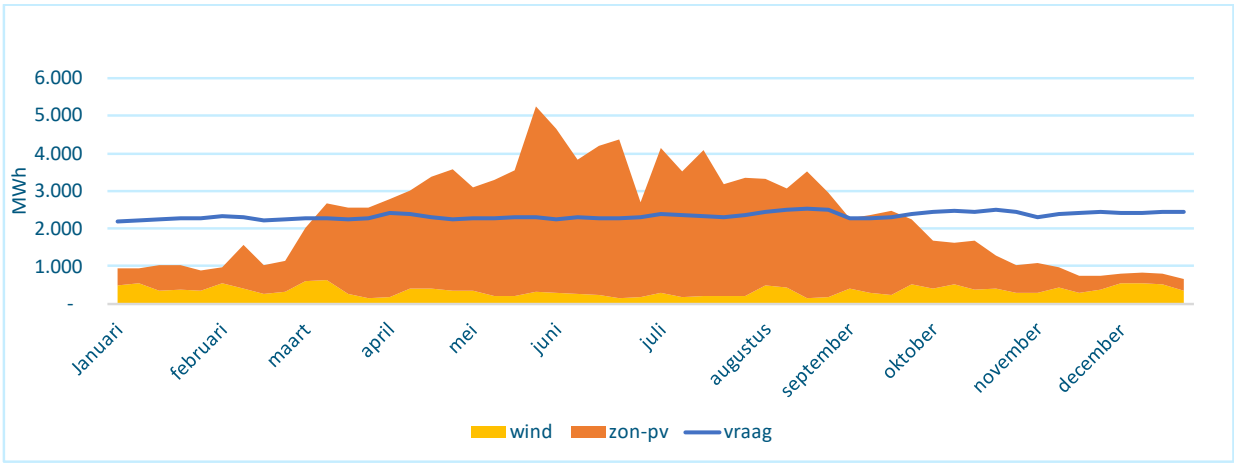
4.3 Jaarbalans, seizoensbalans en piekvermogens

Jaarbalans

De elektriciteitsvraag in dit scenario is op jaarbasis 436 TJ. De elektriciteitsopwek in dit scenario is op jaarbasis 437 TJ. Daarmee is Texel in dit scenario over het jaar gezien in balans.

Seizoensbalans

Wanneer we inzoomen op de seizoensbalans, dan zien we dat er in de zomer overschotten aan elektriciteit zijn en in de winter tekorten. Dit komt vooral door het aanbod van zonne-energie. Het aanbod van windenergie fluctueert evengoed, maar niet met zo'n duidelijk patroon over de seizoenen. Als buiten de bestaande kaders enkel op windenergie zou worden ingezet, dan zouden de tekorten in de winter kleiner zijn, omdat het in de winter vaker waait dan dat er zon is. De hoeveelheid energie die in totaal van zomer naar winter moet worden geschoven om altijd in balans te zijn, is ongeveer 100 TJ oftewel bijna een kwart van de totale elektriciteitsvraag.

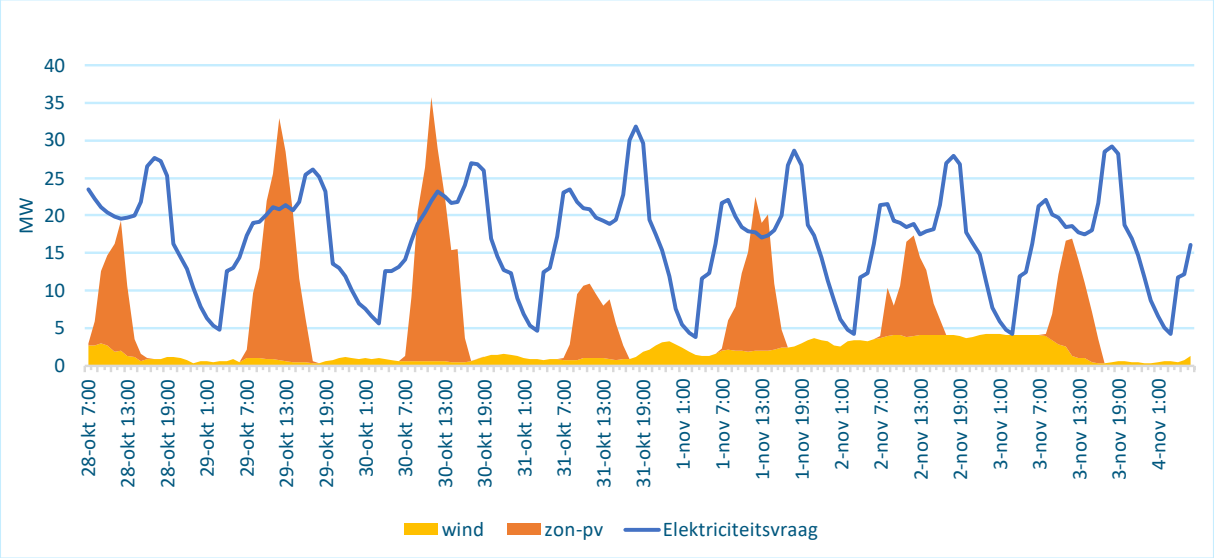

Figuur 11: Elektriciteitsvraag en aanbod door het jaar heen in weektotalen in het maximaal groen gas scenario

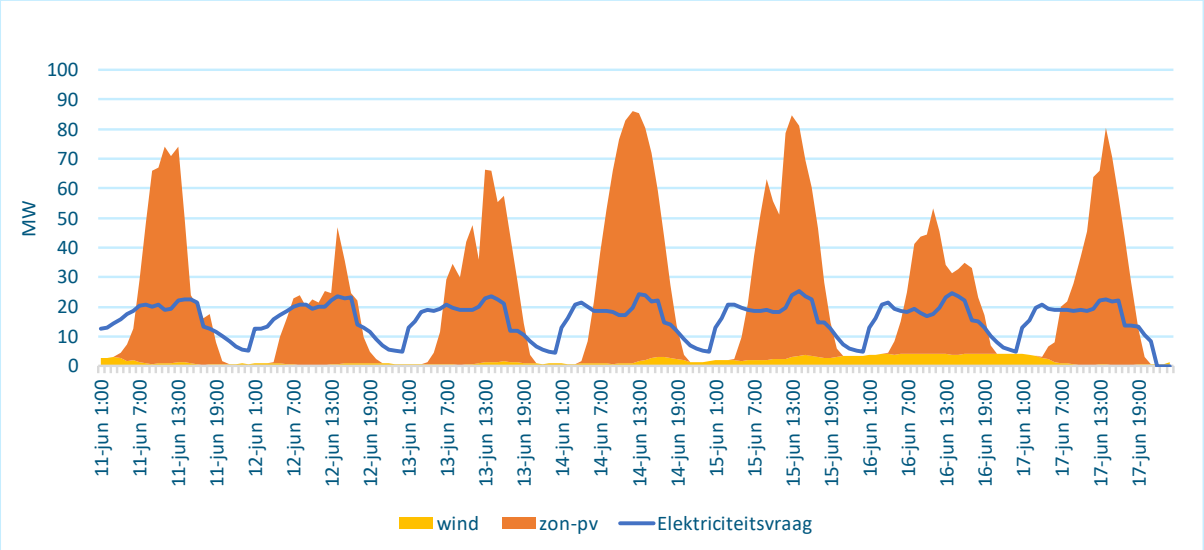
Piekvermogens

In dit scenario is er beperkte elektrificatie, maar desondanks toch 62% toename in de elektriciteitsvraag ten opzichte van nu, en een zeer grote toename in het aanbod om op jaarbasis in balans te zijn met de vraag. Dit zien we terug in de piekvermogens. De piekvraag is 32 MW en de piek in het aanbod is 87 MW. De maximale netto aanlevering is 31 MW en de maximale netto teruglevering is 69 MW.

Onderstaande figuren geven twee weken met extremen weer: het eerste met grote vraagpieken, en het tweede met grote aanbodpieken. Te zien is dat het kan voorkomen dat op momenten met grote elektriciteitsvraag er weinig aanbod is, en andersom dat op momenten met veel aanbod er niet vanzelfsprekend ook veel vraag is. Dit betekent dat er elektriciteit aan- of afgevoerd moet worden via de Wadkabel of dat er op het eiland nieuwe voorzieningen voor flexibiliteit nodig zijn.

Figuur 12: Een week in het jaar waarin de wadkabel maximaal moet aanleveren in het maximaal groen gas scenario

Figuur 13: Een week in het jaar waarin de wadkabel maximaal moet terugleveren in het maximaal groen gas scenario

4.4 Infrastructuur

Wadkabel

Als Texel geheel zelfvoorzienend zou zijn, dan zouden geen energietransporten van of naar het eiland nodig zijn. De Wadkabel zou in principe overbodig zijn, net als de gasleiding naar Texel. Zoals aangegeven zijn elektriciteitsvraag en -aanbod op jaarbasis ongeveer in evenwicht, maar doordat vraag en aanbod niet op dezelfde momenten vallen, is de Wadkabel toch nodig. De netto piekvermogens komen neer op 34 MVA in aanlevering en 72 MVA in teruglevering. Deze pieken treden buiten de capaciteit van de Wadkabel, maar het gaat om korte periodes. De netto vraag is ongeveer 10 uur per jaar groter dan wat de Wadkabel kan leveren, en het netto aanbod is ongeveer 70 uur groter dan wat de Wadkabel kan transporteren naar het vasteland.

Congestie op het eiland

Dit scenario biedt geen oplossing voor de congestie op het eiland, de behoefte aan verzwaring van het net op Texel wordt groter. Ook wanneer er andere vormen van flexibiliteit worden ingezet, die we hieronder bespreken, dan blijft de behoefte aan verzwaring bestaan.

Gas

Groen gas is een belangrijke pijler voor het energiesysteem in dit scenario. Het huidige gasnetwerk zal hiervoor volstaan. Wel is het een grote opgave om voldoende groen gas te produceren. Tijdelijke overschotten en tekorten kunnen worden af- of aangevoerd met de buisleiding naar het vasteland, maar om strikt zelfvoorzienend te zijn, zou ook gasopslag op Texel nodig zijn.

4.5 Flexibiliteit

In plaats van uitbreiding van de Wadkabel of, indien Texel strikt zelfvoorzienend wenst te worden, in plaats van gebruik van de Wadkabel, zijn ook andere opties voorstelbaar om de nodige flexibiliteit te bieden.

Elektriciteitsverbruik reduceren, vraagverschuiving en slim laden

Deze methode houdt in dat het elektriciteitsverbruik wordt aangepast aan de beschikbaarheid van energie. Het kan bijvoorbeeld betekenen dat bepaalde apparaten of processen worden uitgesteld tot een moment waarop er meer hernieuwbare energie beschikbaar is. Als er geen andere opties beschikbaar zijn, kan het verminderen van het elektriciteitsverbruik een manier zijn om de energiebalans te beheren. Deze opties zijn geschikt om overschotten en tekorten over een korte tijdspanne (uren, eventueel dagen) naar elkaar toe te trekken, zodat de pieken in elektriciteitsoverschot kleiner worden en weer binnen de capaciteit van het elektriciteitsnet komen. Deze opties zijn niet geschikt voor een langere tijdspanne (weken, seizoenen). Om de pieken in het elektriciteitsverbruik binnen de capaciteit van de Wadkabel te brengen, zou op jaarbasis minder dan 1% gereduceerd of verschoven moeten worden.

Batterij

Het gebruik van batterijen kan helpen bij het opslaan van overtollige energie voor later gebruik. Om het elektriciteitsoverschot van de zomer naar de winter te brengen, zou een batterij nodig zijn met een vermogen van 69 MW en een opslagcapaciteit van 29 GWh nodig zijn. Dit beschouwen we als een onrealistische grootte. Ter referentie: deze opslagcapaciteit komt overeen met ruim 400.000 elektrische auto's en de grootste aangekondigde batterij in Nederland is 68 MWh (Alfen en SemperPower in Vlissingen). Batterijopslag is niet geschikt voor seizoensopslag, want daarvoor wordt de batterij groot en duur terwijl die maar één cyclus maakt per jaar, zodat kosten en baten niet in verhouding staan.

Wanneer enkel een batterij wordt ingezet om pieken af te schaven zodat deze binnen de huidige capaciteit van de Wadkabel blijven, dan zou de batterij 10 MW en 28 MWh groot moeten zijn. Dit beschouwen we wel als een realistische grootte. De batterij zou nog kleiner kunnen wanneer deze enkel dient om de vraagpieken terug te brengen tot binnen de capaciteit van de Wadkabel, namelijk 5 MW en 9 MWh. Dit 4kan worden verdeeld over een aantal batterijen verspreid over het eiland, op strategische plekken in het netwerk.

Conversie en seizoensopslag

Conversie betekent dat elektriciteit wordt omgezet in een andere energiedrager, bijvoorbeeld warmte of waterstof. Die zijn beter op te slaan en lenen zich dan ook voor seizoensopslag: elektriciteitsoverschotten in de zomer worden omgezet en opgeslagen als warmte of waterstof, en deze energie wordt in de winter gebruikt.

Warmteopslag kan in wko's onder de grond, en deze warmte kan later een warmtenet voeden. De warmte moet eerst opgewaardeerd worden naar de gewenste temperatuur met een warmtepomp, zodat er in de winter elektriciteitsvraag bij zou komen. Daarmee zou deze oplossing een reeks voorzieningen vergen: aanleg van warmteopslag zoals een wko en een warmtenet, plus een elektriciteitsnet dat sterk genoeg is voor de vraag van de warmtepompen.

Met elektrolysers is elektriciteit om te zetten in waterstof, die kan worden opgeslagen in hogedruktanks, en later terug worden omgezet in elektriciteit met brandstofcellen. Deze optie is beperkt in capaciteit en kostbaar. Vanwege energieverliezen in de conversieslagen, zullen bovendien extra zon-pv en windmolens geïnstalleerd moeten worden.

Curtailment

Pieken in het aanbod van zonne- en windenergie kunnen afgetopt worden met curtailment. Men sluit een zonne- of windpark bijvoorbeeld aan met een kleinere aansluiting dan het opgestelde vermogen, waardoor het vermogen voor teruglevering begrensd is. Omdat het alleen gaat om de pieken, valt de hoeveelheid verloren energie doorgaans mee. Als de pieken in netto teruglevering worden begrensd tot de maximale capaciteit van de Wadkabel (61 MVA), dan zou in dit scenario meer dan 99% van de elektriciteitsproductie kunnen worden teruggeleverd. Minder dan 1% zou niet teruggeleverd kunnen worden. Voorwaarde is dat het net op het eiland is toegerust op de belasting.

5 Scenario duurzaam en zelfvoorzienend maximaal elektrisch

In dit scenario bouwen we het energiesysteem op vanuit maximale elektrificatie. We kijken hoe de vraag er dan uitziet en welk aanbod aan zon en wind ontwikkeld moet worden, zodanig dat vraag en aanbod van elektriciteit zo goed mogelijk op elkaar aansluiten. Daarna gaan we weer in op de balans op jaarbasis en daarbinnen, wat de opgave is voor flexibiliteit voor balancering en het terugbrengen van piekvermogens, en wat tot slot de implicaties zijn voor de infrastructuur.

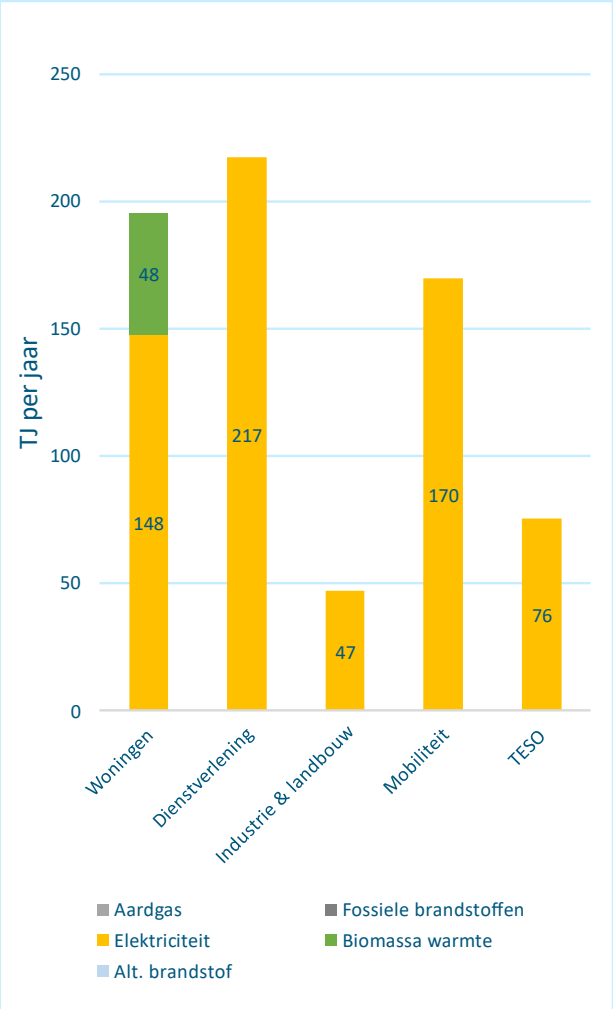
5.1 Energievraag

Maximale elektrificatie

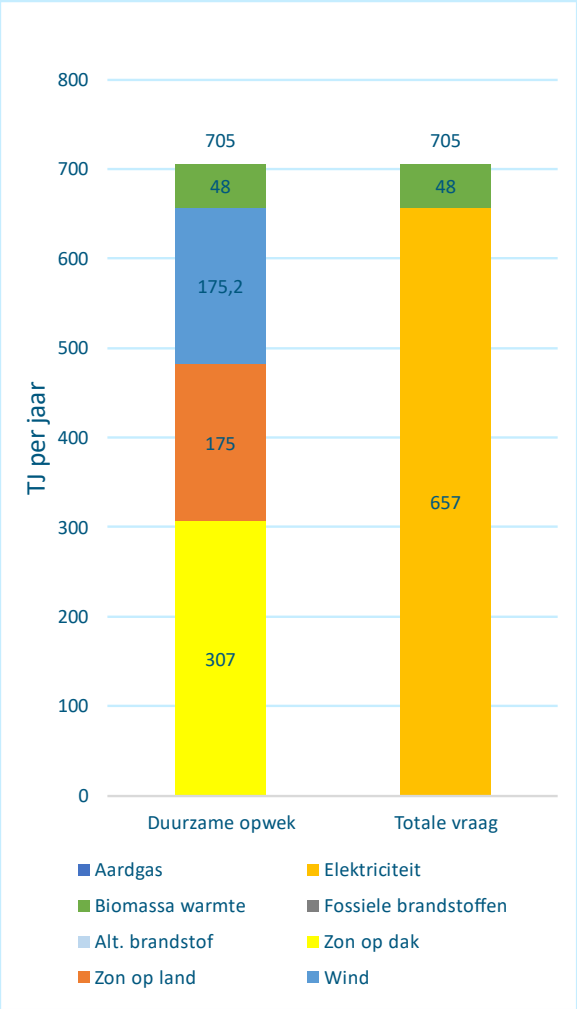
Het uitgangspunt in dit scenario is om waar mogelijk te elektrificeren. Dit betekent dat vrijwel de gehele gebouwde omgeving overgaat op warmtepompen. Groen gas wordt niet gebruikt, enkel het huidige gebruik van biomassa (open haarden etc.) resteert. Voor alle vormen mobiliteit gaan we uit van volledige elektrificatie, er wordt elektrisch gereden en gevaren, en ook voor industrie en landbouw gaan we uit van elektrificatie.

Per energiedrager

De totale energievraag van Texel komt daarmee uit op circa 705 TJ per jaar. Dit is 48% minder dan de huidige energievraag, wat vooral komt door de efficiëntiewinst bij elektrificatie. Uitgesplitst naar energiedrager is de vraag opgebouwd uit 48 TJ van biomassa (7%) en 657 TJ van elektriciteit (93%). Merk op dat de elektriciteitsvraag in dit scenario groeit van de huidige 271 TJ naar 657 TJ. Dit is meer dan een verdubbeling.

Figuur 14: De energievraag per sector en energiedrager in het maximaal elektrisch scenario

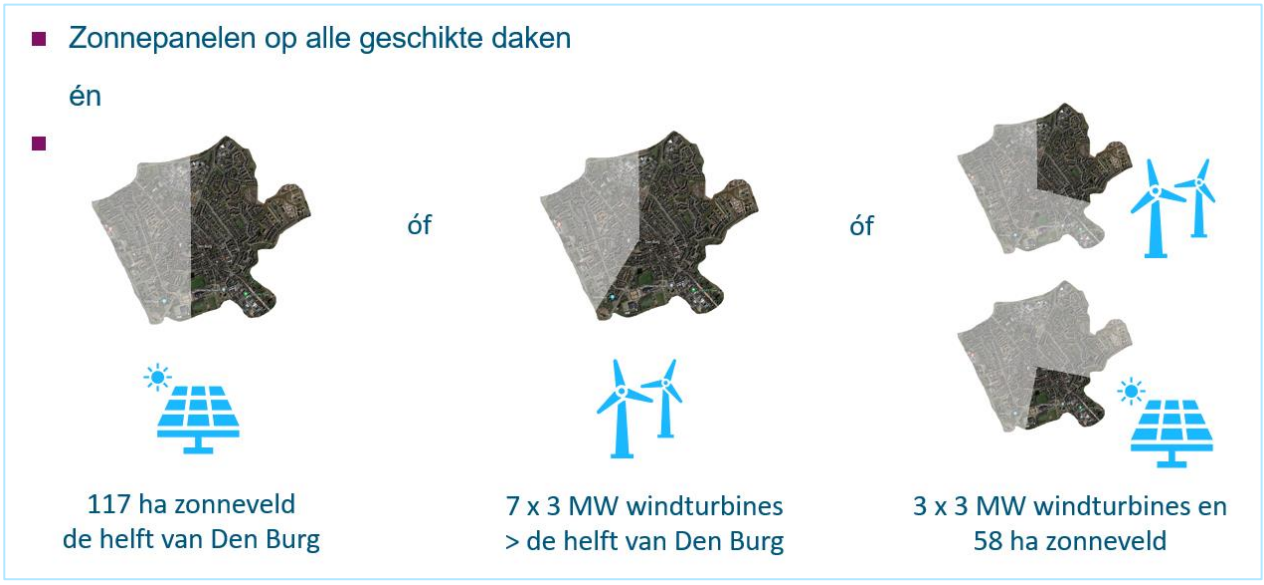

Figuur 15: De totale duurzame opwek en de energievraag per jaar in het maximaal elektrisch scenario

5.2 Energie-aanbod

Zon en wind nodig buiten bestaande kaders

We gaan in dit scenario uit van volledige benutting van daken voor zonnepanelen, goed voor 307 TJ. Dit is niet voldoende om op jaarbasis voldoende elektriciteit te produceren bij de vraag. Daarom gaan we bovendien uit van 58 hectare aan zonnevelden, oftewel 54 MW vermogen en 175 TJ opwekking per jaar. Voor wind is gekozen is voor drie windturbines van 3 MW, honderd windwokkels en zeventien kleine turbines van 10 kW, samen goed voor 175 TJ elektriciteitsproductie per jaar. Met de zonnevelden en windturbines treedt ook dit scenario buiten bestaande regelgeving voor landgebruik en hernieuwbare energie. Er zijn wel andere configuraties mogelijk – met naast de zonnepanelen op daken ofwel alleen zonnevelden (117 ha), ofwel alleen windmolens (8 turbines van 3 MW), of iets ertussenin – maar ze gaan sowieso buiten bestaande kaders. Zonder dat is het niet mogelijk om op jaarbasis voldoende elektriciteit te produceren bij de vraag.

Figuur 16. Benodigde zon-pv en/of windturbines voor energieneutraal bij maximale elektrificatie

Groen gas

In dit scenario speelt groen gas geen rol en is geen aanbod voorzien.

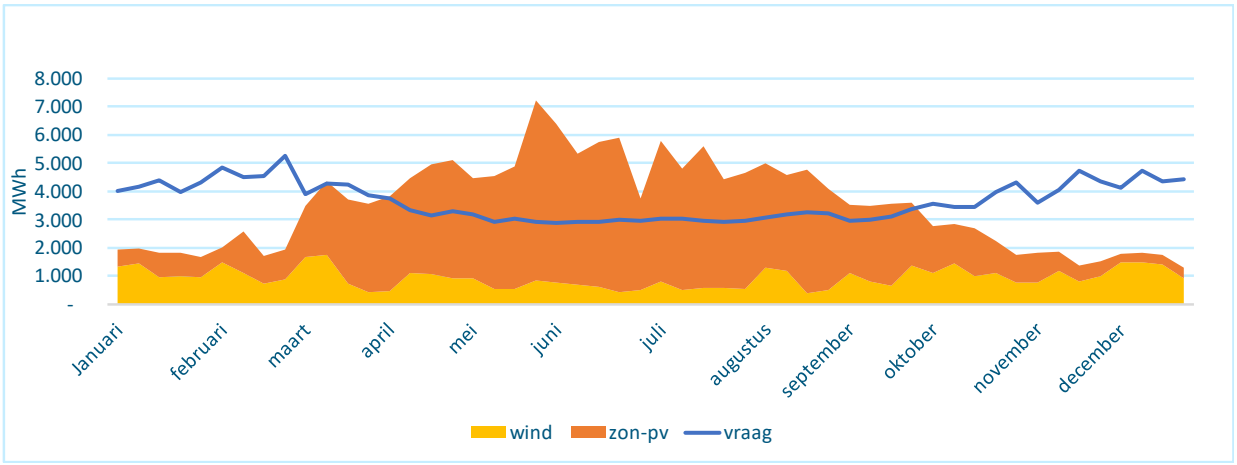
5.3 Jaarbalans, seizoensbalans en piekvermogens

Jaarbalans

De elektriciteitsvraag in dit scenario is op jaarbasis 657 TJ. De elektriciteitsopwek in dit scenario is op jaarbasis 657 TJ. Daarmee is het scenario over het jaar in balans.

Seizoensbalans

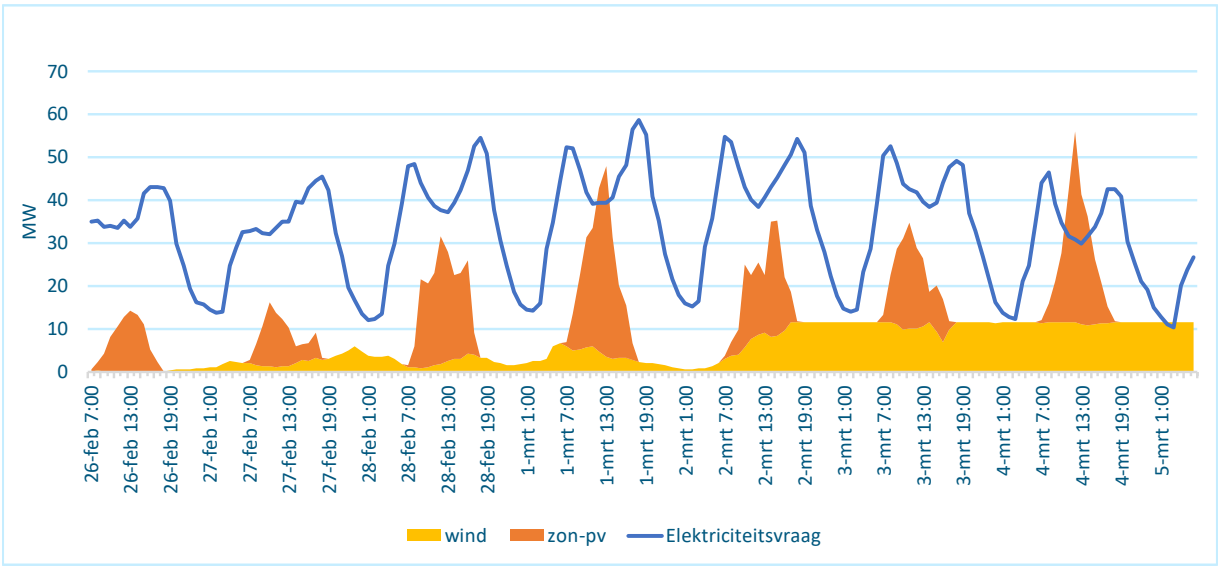
Door de elektrificatie van de warmtevraag, is de elektriciteitsvraag in dit scenario groter in de winter dan in de zomer. Het meeste aanbod valt juist in de zomer, door de zonne-energie. Er zijn dus overschotten in de zomer en tekorten in de winter. De hoeveelheid energie die in totaal van zomer naar winter moet worden geschoven om de seizoensbalans te herstellen, is ongeveer 160 TJ.

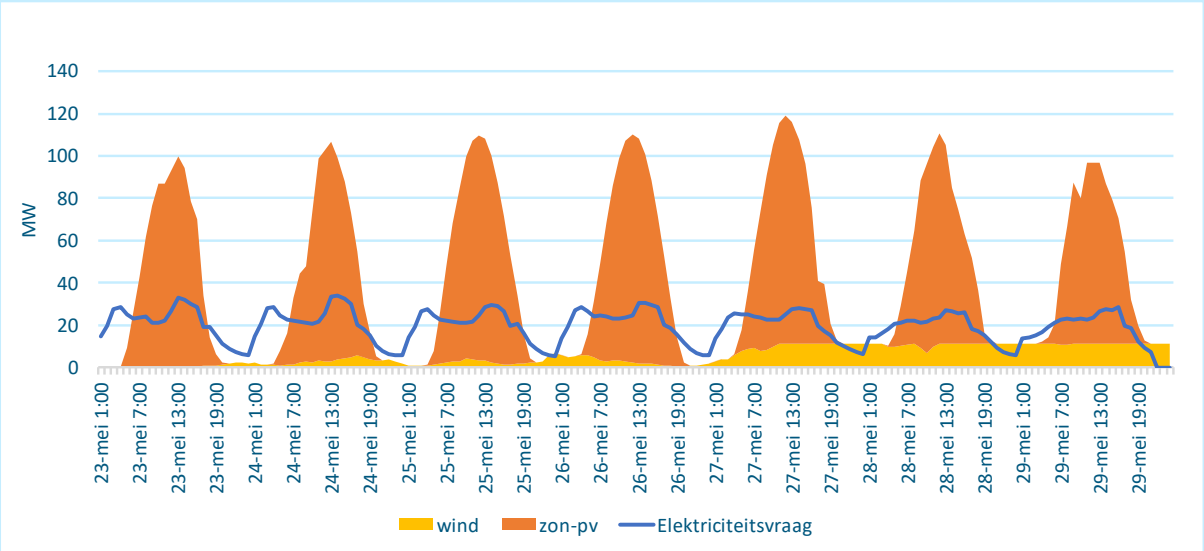
Figuur 17: Elektriciteitsvraag en aanbod door het jaar heen in weektotalen in het maximaal elektrisch scenario

Piekvermogens

De maximale elektrificatie werkt uiteraard door in de piekvermogens. De piekvraag is 59 MW en de piek in het aanbod is 118 MW. De maximale netto aanlevering is 57 MW en het maximale netto teruglevering is 95 MW. De piekvermogens zijn dus weer een slag groter dan in het scenario dat uitgaat van maximaal groen gas, waar ze al een slag groter waren dan in de huidige situatie. Onderstaande figuren geven twee weken met extremen weer: de eerste met grote vraagpieken, en de tweede met grote aanbodpieken. Hoge vermogens in elektriciteitsvraag komen in dit scenario gedurende een groot deel van de dag voor, met de absolute pieken in de ochtend en het eind van de middag of begin van de avond.

Figuur 18: Een week in het jaar waarin de wadkabel maximaal moet aanleveren in het maximaal elektrisch scenario

Figuur 19: Een week in het jaar waarin de wadkabel maximaal moet terugleveren in het maximaal elektrisch scenario

Effecten van een andere mix van zon en wind

Een andere samenstelling van hernieuwbare opwek uit zon en wind kan positief uitpakken op de seizoensbalans, maar heeft beperkt effect op de piekvermogens. In de basis hebben we in dit scenario gekozen voor veel opwek met zonnepanelen en aanvullend windmolens en -wokkels. Een energiesysteem met minder zonnepanelen en meer windmolens kan evengoed op jaarbasis energieneutraal zijn, bijvoorbeeld zonder 58 hectare zonnevelden en met zeven in plaats van drie grote windmolens. De opwek is dan minder geconcentreerd in de zomer, zodat die beter aansluit op de elektriciteitsvraag over de seizoenen. Er moet circa 110 TJ aan energie van zomer naar winter gebracht worden in plaats van 160 TJ. Als we kijken naar de piekvermogens, dan is het beeld dubbelzinnig. Er zullen nog steeds momenten zijn waarop er grote elektriciteitsvraag is en bijna geen aanbod, daardoor veranderen de pieken in netto aanlevering niet. Ook zullen er nog steeds momenten zijn met groot aanbod en weinig vraag. Deze piekvermogens zullen wel lager zijn, omdat minder vermogen aan wind nodig is voor eenzelfde elektriciteitsproductie in vergelijking met zon. In dit geval kan dat tot 28 MW uitmaken.[13]

5.4 Infrastructuur

Wadkabel

De netto piekvermogens komen neer op 59 MVA in aanlevering en 101 MVA in teruglevering. Deze pieken treden buiten de capaciteit van de Wadkabel en het gaat hier om langere periodes dan in het scenario met groen gas. De netto vraag is ongeveer 700 uur per jaar groter dan wat de Wadkabel kan leveren, en het netto aanbod is ongeveer 350 uur groter dan wat de Wadkabel nu kan transporteren naar het vasteland. Een verdubbeling van de huidige capaciteit van de Wadkabel zou volstaan om verduurzaming met maximale elektrificatie te faciliteren. In een alternatieve configuratie met minder zon

[13] Een vergelijkbare gevoeligheidsanalyse is uitgevoerd voor de andere scenario's, met kwalitatief dezelfde conclusies.

en meer wind veranderen de piekvermogens in netto aanlevering niet en is tot een verdubbeling van de Wadkabel nodig. Wel blijven de piekvermogens in netto teruglevering lager en deze komen dan tot 72 MVA.

Congestie op het eiland

Dit scenario verhevigt de behoefte aan verzwaring van het net op Texel. Ook wanneer er andere vormen van flexibiliteit worden ingezet, die we hieronder bespreken, dan blijft de behoefte aan verzwaring bestaan.

Gas

In dit scenario is geen aardgas of groen gas voorzien. Dit zou betekenen dat het gasnet op den duur moet worden verwijderd door de netbeheerder, zoals de regel is voor kabels en leidingen die niet meer in gebruik zijn.

5.5 Flexibiliteit

In plaats van uitbreiding van de Wadkabel of, indien Texel strikt zelfvoorzienend wenst te worden, in plaats van gebruik van de Wadkabel, zijn ook andere opties voorstelbaar om de nodige flexibiliteit te bieden. Het is belangrijk om op te merken dat ook met inzet van de huidige Wadkabel en daarnaast grootschalige opwek met zon en wind het niet mogelijk is om maximale elektrificatie te faciliteren zonder daarnaast voorzieningen voor flexibiliteit. Immers, de piekvraag is te groot voor de Wadkabel en op piekmomenten is er ook niet per se lokaal aanbod vanuit zon en wind. Anders gezegd: meer opwek niet de oplossing wanneer de Wadkabel een knelpunt vormt, de oplossing is gelegen in uitbreiding van de Wadkabel of nieuwe vormen van flexibiliteit.

Elektriciteitsverbruik reduceren, vraagverschuiving en slim laden

Om de pieken in het elektriciteitsverbruik binnen de capaciteit van de Wadkabel te brengen, zou op jaarbasis 4% gereduceerd of verschoven moeten worden.

Batterij

Om het elektriciteitsoverschot van de zomer naar de winter te brengen, zou een batterij nodig zijn met een vermogen van 95 MW en een opslagcapaciteit van 45 GWh. Dit beschouwen we als een onrealistische grootte. Ter referentie: deze opslagcapaciteit komt overeen met circa 700.000 elektrische auto’s. Ook bij een andere mix van zon een wind blijft de benodigde batterij onrealistisch groot. Wanneer de batterij wordt ingezet om pieken af te schaven om ze binnen de capaciteit van de huidige Wadkabel te brengen, dan zou de batterij 36 MW en 165 MWh groot moeten zijn. Dit beschouwen we als zeer groot, maar niet geheel onrealistisch. Het komt overeen met ruim 2500 elektrische auto’s.

Conversie en seizoensopslag

De behoefte aan seizoensopslag is in dit scenario groter dan in het scenario met groen gas. Dezelfde overwegingen zijn echter van toepassing: warmteopslag heeft het nadeel dat een wko en een warmtenet aangelegd moeten worden en alsnog warmtepompen nodig zijn voor het opwaarderen van de opgeslagen warmte. De route met waterstof is erg kostbaar.

Curtailment

Als de pieken in netto teruglevering worden begrensd tot de maximale capaciteit van de Wadkabel (61 MVA), dan zou in dit scenario 98% van de elektriciteitsproductie kunnen worden teruggeleverd en 2% niet.

6 Scenario overbrugging

In dit scenario onderzoeken we de mogelijkheden van de energietransitie binnen de huidige capaciteit van de bestaande Wadkabel. Liander verwacht dat uitbreiding van de Wadkabel circa tien jaar zal duren vanaf het moment van besluitvorming tot vergunningsaanvraag en uiteindelijke realisatie. Gedurende deze periode zal de energietransitie niet stilstaan, door landelijke trends zal er beweging zijn in energievraag en -aanbod, en ook gemeente Texel, de eilandbewoners en lokale ondernemers zullen aan de slag willen met plannen voor verduurzaming. De vraag is in hoeverre de capaciteit van de huidige Wadkabel beperkingen oplevert voor deze trends en plannen. Zoals eerder aangegeven is de maximale capaciteit om elektriciteit te leveren aan Texel nu 31 MVA en om terug te leveren 61 MVA. De huidige pieken zijn berekend op respectievelijk 18 en 9 MVA. Dat betekent dat er nog enige ruimte is voor ontwikkelingen, aangenomen dat het net op het eiland zelf daartoe uitgerust wordt.

6.1 Energievraag

De verwachte trends en doelstellingen gelden als uitgangspunten voor het overbruggingsscenario.

Gebouwde omgeving 25% elektrificatie (hybride) in 2030

Voor woningen mogen vanaf 2026 geen cv-ketels meer verkocht worden, tenzij hybride in aanvulling op een warmtepomp. In 2030 zou in Nederland circa een kwart van de cv-ketels kunnen zijn vervangen door hybride warmtepompen, en in principe geldt dit ook voor Texel. De warmtevraag zal dus deels elektrificeren. Tegelijk kan door isolatie de energievraag – gas of elektriciteit – verminderd worden. We gaan uit van 5% reductie. Ondernemers op Texel zetten zich in voor het verduurzamen van onder meer vakantieparken en restaurants. Net zoals bij woningen, zal er een trend zijn om gebouwverwarming (deels) te elektrificeren. We gaan hier eveneens uit van een kwart elektrificatie in 2030 en 5% besparing.

Mobiliteit 20% en ov 100% elektrificatie in 2030

De verwachting is dat er in 2030 in Nederland 1,9 miljoen elektrische auto's rondrijden, ongeveer 20% van het wagenpark.[14] We nemen aan dat deze trend ook zal gelden voor toeristen en ook voor de inwoners van Texel. Voor vrachtverkeer en mobiele werktuigen nemen we ook 20% elektrificatie aan. Voor het openbaar vervoer gaan we uit van 100% elektrificatie, in lijn met het Bestuursakkoord Zero Emissie Busvervoer.

TESO in voorbereiding voor elektrificatie

TESO is aan de slag met elektrificatie. De volgende nieuwe veerboot komt rond 2033 in de vaart en TESO overweegt om dan te investeren in een volledig elektrisch voortgestuwde veerboot. TESO heeft de voorbereidingen hiervoor al in gang gezet en is in gesprek met netbeheerder Liander over een verzwaring van de stroomaansluiting op de veerhavens. TESO heeft dit tijdig aangegeven, opdat Liander in een vroeg stadium de impact en noodzakelijke aanpassingen op het elektriciteitsnet in kaart kan brengen en eventuele werkzaamheden starten.[15]

[14] https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/auto/overheid-stimuleert-milieuvriendelijker-rijden
[15] https://www.teso.nl/over-teso/nieuws/duurzame-bereikbaarheid-texel/

In hoeverre de aanvraag voor de aansluiting doorwerkt op de beschikbare capaciteit, daarover is in dit onderzoek geen duidelijkheid verkregen. Op het moment is er netcongestie en worden geen nieuwe aansluitingen uitgegeven, en wanneer capaciteit beschikbaar komt, dan zal dit worden aangeboden aan de eerstvolgende op de wachtlijst. Niettemin is het voorstelbaar dat de netbeheerder op een gegeven moment wel rekening houdt met deze aansluiting en er in praktijk nog geen gebruik van wordt gemaakt tot rond 2033. Dit zou betekenen dat er significante capaciteit ongebruikt blijft. Ook na 2033 kan dit het geval blijven, namelijk als één elektrische boot in de vaart is genomen tegenover een aansluiting die al berekend is op twee.

Industrie en landbouw 10% elektrificatie in 2030

Bij industrie en landbouw gaan we uit van een trend naar 10% elektrificatie in 2030.

Per energiedrager

Deze uitgangspunten resulteren in een totale energievraag van 1211 TJ. Dit is 10% minder dan de huidige energievraag, wat vooral komt door de efficiëntiewinst bij elektrificatie. Uitgesplitst naar energiedrager is de vraag opgebouwd uit 461 TJ aardgas (38%), 51 TJ van biomassa (4%), 341 TJ van elektriciteit (28%), 354 TJ van fossiele brandstoffen bijgemengd met 5 TJ biobrandstoffen (samen 30%). Merk op dat de elektriciteitsvraag in dit scenario groeit van de huidige 271 TJ naar 341 TJ. Dit is een toename van 26%.

6.2 Energie-aanbod

Zon en wind

Zoals besproken in 4.2, zijn er in de RES geen zoekgebieden aangewezen op Texel voor zonnevelden of windparken. Die passen niet binnen bestaande kaders uit de regelgeving. Wel is er nog potentie voor zon op dak en op parkeerterreinen. Samen met het bestaande aanbod vanuit zon en wind, kan de totale lokale elektriciteitsproductie op 307 TJ uitkomen. Het is wel een opgave om dit te realiseren, immers alle geschikte plekken moeten daadwerkelijk worden benut.

Groen gas

Er is enige groei van groen gas of biomassagebruik voorzien. Dit kan van Texel zelf komen of deel uitmaken van het gas dat via buizen naar Texel wordt aangevoerd.

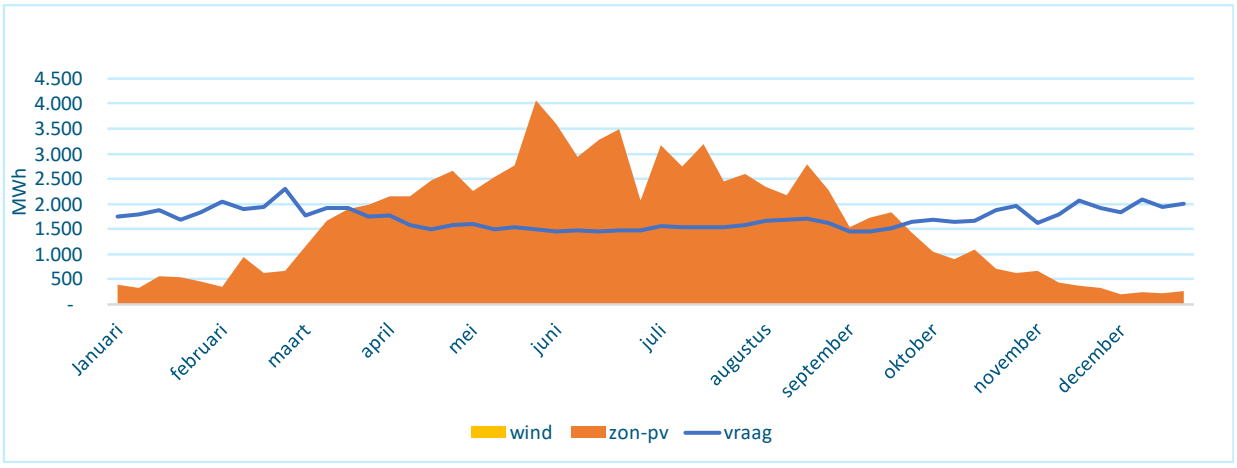
6.3 Jaarbalans, seizoensbalans en piekvermogens

Jaarbalans

Op jaarbasis is 307 TJ aan opwek van elektriciteit tegenover 341 TJ aan vraag. Texel is dus niet energieneutraal in dit scenario.

Seizoensbalans

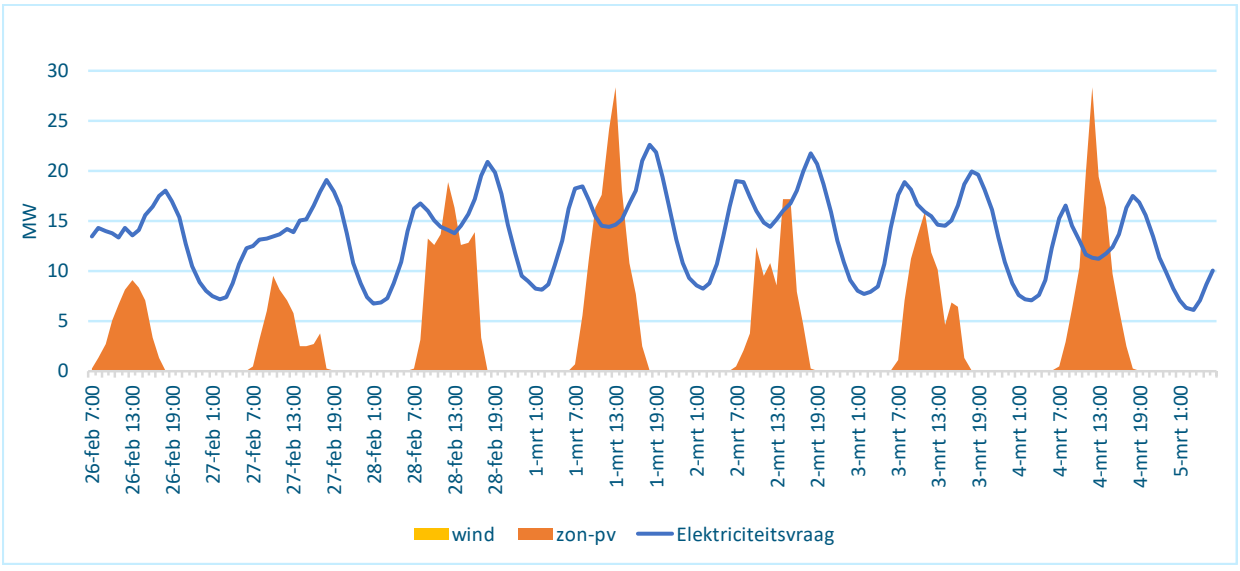
Wanneer we kijken naar de verdeling over de seizoenen, dan valt op dat in dit scenario de elektriciteitsvraag met name in de winter begint toe te nemen. Dit komt doordat de warmtevraag deels ingevuld wordt door elektriciteit. In de winter is er een tekort, in de zomer is er een overschot.

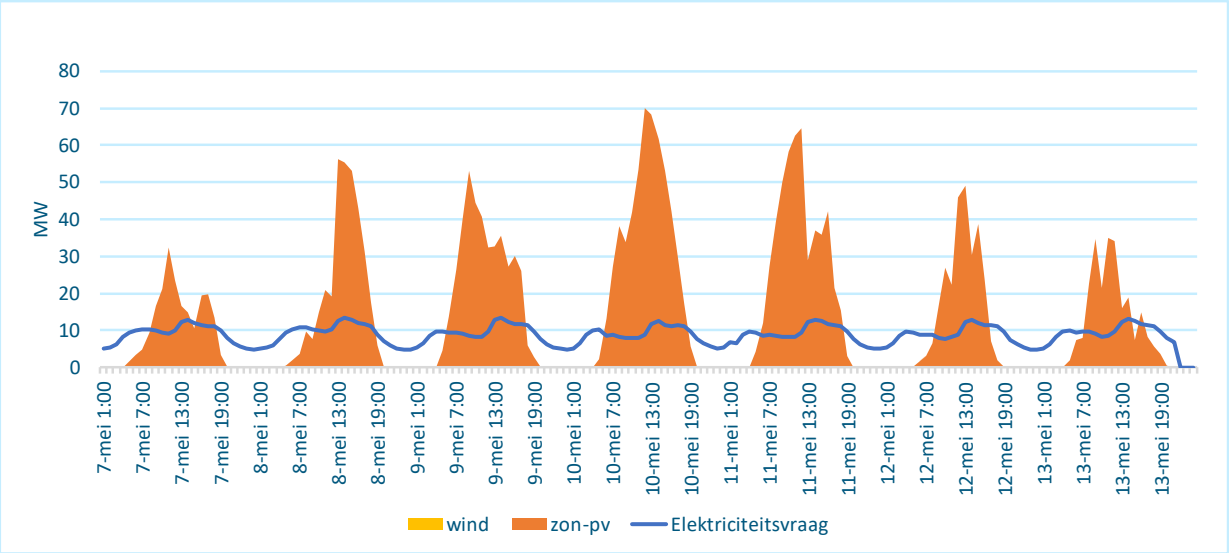
Figuur 20: Elektriciteitsvraag en aanbod door het jaar heen in weektotalen in het overbruggingscenario

Piekvermogens

De gedeeltelijke elektrificatie geeft een piekvermogen in de vraag van 23 MW en de groei in zonnepanelen geeft een piek in het aanbod van 71 MW. De maximale netto aanlevering is 23 MW en het maximale netto teruglevering is 62 MW. Onderstaande figuren geven twee weken met extremen weer: het eerste met grote vraagpieken, en het tweede met grote aanbodpieken.

Figuur 21: Een week in het jaar waarin de wadkabel maximaal moet terugleveren in het overbruggingscenario

Figuur 22: Een week in het jaar waarin de wadkabel maximaal moet terugleveren in het overbruggingscenario

6.4 Infrastructuur

Wadkabel kan trends voor elektrificatie in 2030 niet faciliteren

De netto piekvermogens komen neer op maximaal 26 MVA in aanlevering. Dit blijft in principe binnen de capaciteit van de Wadkabel. Met de beoogde aansluiting voor TESO erbij zou de beschikbare capaciteit van de Wadkabel echter worden overschreden. Grofweg zijn de aannames 25% elektrificatie in de gebouwde omgeving en 20% in mobiliteit; rekening houdend met de aansluiting voor TESO kan ongeveer 13% elektrificatie in beide sectoren kan worden gefaciliteerd. Hoe dan ook is een voorwaarde dat het net op het eiland op deze ontwikkelingen wordt toegerust.

De maximale teruglevering komt neer op 75 MVA, wat groter is dan de capaciteit van de Wadkabel van 61 MVA. Dit betekent dat de potentie aan zonne-energie op Texel niet geheel gefaciliteerd kan worden met de huidige Wadkabel, of althans de pieken in de teruglevering. De opgewekte elektriciteit kan wel bijna geheel getransporteerd worden (zie curtailment onder 6.5).

Congestie op het eiland

Voorwaarde om de Wadkabel daadwerkelijk tot maximale capaciteit te kunnen gebruiken, is dat het net op het eiland dergelijke elektriciteitsstromen ook kan verwerken. Specifiek noemen we station Den Burg, waar de Wadkabel aanlandt, en dat uitbreiding behoeft om de capaciteit van de Wadkabel ten volle te kunnen benutten. Aanpak van de netcongestie op het eiland is noodzakelijk om de trends in elektrificatie te faciliteren. Mogelijk dat woningen wel over kunnen op een hybride warmtepomp binnen hun huidige aansluitcapaciteit. Dienstverlening zal waarschijnlijk grotere aansluitingen nodig hebben, zowel voor warmtepompen als voor laadpalen voor elektrisch vervoer, en daarvoor is nu geen capaciteit beschikbaar. Ook voor verdere ontwikkeling van hernieuwbare opwek is aanpak van de netcongestie essentieel.

Gas

De gasvraag neemt af, dus zijn er geen knelpunten te verwachten.

6.5 Flexibiliteit

Het lijkt niet mogelijk om alle ontwikkelingen op het vlak van elektriciteit te faciliteren voordat de Wadkabel is uitgebreid. Het is belangrijk om op te merken dat meer opwek van zon en wind daarvoor niet de oplossing is. Immers, op momenten met piekvraag is er niet per se lokaal aanbod vanuit zon en wind. De vraag is of er oplossingen mogelijk zijn in flexibiliteit. We wijzen erop dat daarbij sowieso het net op het eiland versterkt moet worden.

Elektriciteitsverbruik reduceren, vraagverschuiving en slim laden

Om de pieken in het elektriciteitsverbruik binnen de capaciteit van de Wadkabel te brengen, inclusief elektrificatie van TESO, zou op jaarbasis minder dan 1% gereduceerd of verschoven moeten worden. Het faciliteren van alle ontwikkelingen ligt dus, in ieder geval tot 2030, niet ver buiten bereik. Het gaat om korte pieken en kleine hoeveelheden energie. Met enige flexibiliteit is er perspectief.

Flexibiliteit zou gezocht kunnen worden bij de TESO. Allereerst moet duidelijkheid komen in hoeverre de beoogde aansluiting beslag zal leggen op de capaciteit van de Wadkabel voordat er daadwerkelijk elektrische boten in de vaart zijn genomen. Ook is het mogelijk dat er na 2033 een tijdlang één elektrische boot vaart, met een aansluiting berekend op twee. Mogelijk is op deze punten ruimte te vinden terwijl TESO onverminderd aan haar planning kan vasthouden.

Ook bij andere Texelaars zou flexibiliteit gezocht kunnen worden. Met een energiemanagementsysteem (EMS) kan de elektriciteitsvraag van verschillende gebruikers gecoördineerd worden, zodat de er minder hoge pieken zijn in het verbruik. Nieuwe grootverbruikers kunnen een groepscontract of non-firm ato aangaan met de netbeheerder, oftewel een overeenkomst waarin het vermogen collectief of flexibel is afgesproken. Hierbij kan een energiemanagementsysteem ook behulpzaam zijn. Zo kan meer efficiënt gebruik gemaakt worden van de bestaande netcapaciteit en kunnen nieuwe ontwikkelingen worden gefaciliteerd terwijl de netbeheerder de zekerheid heeft dat de gelijktijdige elektriciteitsvraag binnen de netcapaciteit blijft, meer specifiek de capaciteit van de Wadkabel. In hoeverre dit ook kan helpen om de huidige netcongestie te verlichten, is niet meteen duidelijk, want daarvoor zou moeten worden ingezoomd op de specifieke, plaatsgebonden congestie en de aansluitingen die daaronder vallen. Hier is alleen gekeken naar het eiland als geheel in relatie tot de Wadkabel.

Batterij

Wanneer de batterij wordt ingezet om vraagpieken af te schaven en binnen de capaciteit van de huidige Wadkabel te brengen met reservering voor TESO, dan zou de batterij 4 MW en 6 MWh groot moeten zijn. Wanneer de batterij ook wordt ingezet om aanbodpieken te schaven, dan zou de batterij iets groter moeten zijn, namelijk 5 MW en 11 MWh. Deze groottes beschouwen we wel als realistisch. Ter referentie: de opslagcapaciteit komt overeen met circa 150 elektrische auto’s, het vermogen met circa 3000 snelladers. Een dergelijke batterij vergt wel een investering en de vraag is wie hiervoor uiteindelijk de

kosten moeten dragen. Bovendien is de vraag hoe de inzet ervan praktisch te regelen is. Een netbeheerder mag niet in een dergelijke voorziening investeren noch deze beheren, omdat ze dan ook energie op het net zou zetten en zou acteren als energieleverancier, terwijl die functies juist gescheiden moeten blijven. En wanneer een netbeheerder externe aanbieders van flexibiliteit wil aanroepen voor congestiemanagement, dan dient er marktwerking te zijn met meerdere, concurrerende aanbieders.

Conversie en seizoensopslag

Conversie en opslag vormen geen geschikte route om de elektrificatie te faciliteren.

Curtailment

Curtailment is geen oplossing voor het capaciteitstekort voor elektrificatie van de vraagzijde, maar is gericht op de aanbodzijde. Als de pieken in netto teruglevering worden begrensd tot de maximale capaciteit van de Wadkabel (61 MVA), dan zouden in dit scenario slechts enkele pieken afgetopt moeten worden en kan vrijwel alle hier voorziene elektriciteitsproductie worden teruggeleverd (afgerond 100%). Zoals eerder opgemerkt, moet de netinfrastructuur op het eiland dan wel worden toegerust om vermogens op te nemen en te transporteren naar gebruikers op Texel of via de Wadkabel naar het vasteland.

7 Conclusies en aanbevelingen

We hebben in dit onderzoek het huidige energiesysteem van Texel gereconstrueerd en drie toekomstscenario's opgesteld. Twee daarvan hebben 'duurzaam en zelfvoorzienend' als vertrekpunt en één is een tussenscenario voor 2030. We hebben geanalyseerd wat de mogelijkheden zijn voor verduurzaming van de vraag en of daarbij voldoende potentie is vanuit lokale energiebronnen, daarna hebben gekeken naar de seizoensbalans en piekvermogen, en ten slotte hebben we de implicaties voor de Wadkabel geanalyseerd en onderzocht wat er alternatief nodig zou zijn aan flexibiliteit. Hieronder presenteren we onze conclusies en aanbevelingen.

7.1 Conclusies

We vatten onze conclusies samen in onderstaande lijst, die we daaronder nader toelichten.

1. **Om klimaatneutraal te worden, kan Texel meevaren op de ontwikkeling van CO_2-vrije elektriciteitsproductie in Nederland en de lokale energievraag elektrificeren, daarnaast kan Texel inzetten op groen gas.**
2. **Om energieneutraal te worden, is opwek buiten bestaande kaders nodig, zelfs in een scenario waar maximaal groen gas ingezet wordt.**
3. **Om zelfvoorzienend te worden, is bovendien grootschalige seizoensopslag nodig en dit achten we niet realistisch.**
4. **Uitbreiding van de Wadkabel ten behoeve van aanlevering is sowieso nodig, tot maximaal een verdubbeling.**
5. **Uitbreiding van de Wadkabel ten behoeve van teruglevering is niet kritisch, tenzij alle potentie voor opwek binnen bestaande kaders wordt benut of opwek buiten bestaande kaders wordt toegestaan.**
6. **Aanpak van de netcongestie op het eiland is nodig om de ontwikkelingen op Texel te faciliteren.**
7. **Landelijke trends voor elektrificatie zijn slechts gedeeltelijk (ongeveer half) te faciliteren met de huidige Wadkabel, tenzij er flexibiliteit georganiseerd kan worden.**
8. **Met flexibiliteit van energiegebruikers (vraagverschuiving of -reductie, EMS), van leveranciers (curtailment) en van de netbeheerder (reserveringen van capaciteit) kunnen trends in elektrificatie worden gefaciliteerd binnen de huidige Wadkabel, eventueel aangevuld met een batterij.**

(1) Voor klimaatneutraliteit (duurzaamheid) van het Texelse energiesysteem zullen de fossiele brandstoffen moeten plaatsmaken voor hernieuwbare elektriciteit en mogelijk groen gas of andere brandstoffen van biomassa. Doelstelling in Nederland is dat de elektriciteitssector in 2035 geheel CO_2-vrij is en Texel levert daar een bijdrage aan met in ieder geval zonnepanelen. Het betekent dat de opgave voor een klimaatneutraal Texel vooral is gelegen aan de vraagzijde en de elektrificatie daarvan. (2) Energieneutraal betekent dat op jaarbasis evenveel energie moet worden gewonnen op Texel als er wordt gebruikt, en hiervoor is grootschalige opwek nodig met zon en wind die ruim buiten bestaande regelgeving

zou treden. De precieze mix van zon en wind kan op verschillende manieren worden ingevuld. Er kan lokaal ook productie van groen gas plaatsvinden, maar de biomassa daarvoor, zoals gras en mest, heeft nu andere toepassingen. In de praktijk zal hooguit voor een zesde van de gebouwde omgeving groen gas beschikbaar zijn uit biomassa van Texel, en de economische haalbaarheid lijkt er nu niet te zijn. Wel zorgt inzet van groen gas voor lagere netbelasting dan maximale elektrificatie. (3) Zelfvoorzienend betekent dat niet alleen op jaarbasis, maar op elk moment vraag en aanbod in balans moeten zijn, en dit vraagt behalve grootschalige opwek ook grootschalige flexibiliteit om energie-aanbod op te slaan voor wanneer er vraag is. De precieze mix van zon en wind is hierop wel van invloed, maar hoe dan ook achten we de benodigde seizoensopslag onrealistisch groot.

(4) Om het klimaatneutrale energiesysteem te faciliteren, is uitbreiding van de Wadkabel noodzakelijk ten behoeve van aanlevering. Bij maximale elektrificatie zou een verdubbeling van de huidige capaciteit volstaan. De precieze mix van zon en wind heeft hierop geen effect. (5) Voor teruglevering is er meer capaciteit beschikbaar en vormt de Wadkabel minder een knelpunt. Dat is pas het geval bij zeer grootschalige opwek, om energieneutraal te zijn bij maximale elektrificatie.

(6) De capaciteit van het net op het eiland zelf is voor zowel aanlevering als teruglevering nu reeds een knelpunt en versterking ervan is voorwaarde om klimaatneutraal te worden en dit geldt nog sterker voor energieneutraal en zelfvoorzienend. Het net op het eiland en met name station Den Burg zijn nu bovendien niet toereikend om de capaciteit van de Wadkabel ten volle te benutten.

(7) De ontwikkelingen die sowieso gaande zijn – hybride warmtepompen, elektrisch auto’s en ov, en voorbereidingen van TESO voor elektrificatie –, zijn in 2030 niet geheel te faciliteren met de huidige Wadkabel. TESO wil mogelijk in 2033 een eerste elektrische boot in de vaart nemen, maar het is niet uitgesloten dat dit in de aanloop leidt tot ongebruikte netcapaciteit. Hier is mogelijk ruimte om andere ontwikkelingen te faciliteren terwijl TESO aan haar planning kan vasthouden. (8) Andere opties voor flexibiliteit zijn verschuiving of tijdelijke reductie van vraagpieken, EMS, curtailment van aanbodpieken, en eventueel een batterij. Een EMS oftewel energiemanagementsysteem brengt ongebruikte capaciteit van eindgebruikers bij elkaar en verzorgt coördinatie van de vraag zodat die vlakker verdeeld wordt over de tijd. Een batterij voor seizoensopslag is geen haalbaar plan, maar een batterij kan wel bijdragen om vraag- en aanbodpieken binnen de capaciteit van de Wadkabel te brengen.

7.2 Aanbevelingen

Gelet op de conclusies, komen we tot onderstaande aanbevelingen. Onder de lijst lichten we deze nader toe.

1. **Houd de beleidswens om klimaatneutraal (duurzaam) worden vast.**
2. **Overweeg de beleidswens om energieneutraal te worden in samenhang met de kaders voor grootschalige opwek.**
3. **Laat de beleidswens om zelfvoorzienend te worden los.**

4. **Werk de verduurzaming van de gebouwde omgeving verder uit in samenhang met de ontwikkeling van het net op het eiland en inventariseer voor welke gebouwen behoefte zal zijn aan groen gas.**
5. **Faciliteer de verduurzaming (elektrificatie) van mobiliteit.**
6. **Geef prioriteit aan uitbreiding van de Wadkabel in het pMIEK.**
7. **Werk een gMIEK uit voor de aanpak van netcongestie op het eiland en geef hierin prioriteit aan uitbreiding van station Den Burg.**
8. **Onderzoek met TESO en Liander welke mogelijkheden er zijn zodanig dat TESO tijdig kan verduurzamen én het eiland verder kan met verduurzaming voordat de Wadkabel zal zijn uitgebreid.**
9. **Onderzoek met bewoners en bedrijven op Texel en met Liander welke mogelijkheden voor flexibiliteit er zijn om nieuwe ontwikkelingen te faciliteren voordat de Wadkabel zal zijn uitgebreid.**

(1) De beleidswens voor duurzaamheid of klimaatneutraliteit sluit aan bij Nederlandse doelstellingen en is belangrijk tegen klimaatverandering. Het is ook goed haalbaar om het Texelse energiesysteem klimaatneutraal te maken. (2) Een energieneutraal Texel is niet noodzakelijk in het licht van het Nederlandse energiesysteem en de verduurzaming daarvan, bovendien vraagt dit grootschalige opwek die ruim buiten bestaande kaders zou treden. De doelstelling om energieneutraal te worden, kan daarom het best in samenhang met bijbehorende opwek worden afgewogen. (3) Een zelfvoorzienend Texel achten wij niet realistisch.

(4) Voor de verduurzaming is het belangrijk dat iedereen duidelijkheid krijgt over wat hen te doen staat en wat de mogelijkheden zijn. Dit geldt uiteraard voor de gebouwde omgeving. In de Transitievisie Warmte heeft de gemeente de koers uitgezet en deze dient verder uitgewerkt te worden, in samenhang met de planning van Liander en wat, waar en wanneer door de netbeheerder kan worden gefaciliteerd. Het verdient aanbeveling om een inventarisatie te doen van gebouwen waar elektrificatie geen optie lijkt. Groen gas zal daar een belangrijk alternatief zijn. Met zicht op de vraag kan vervolgens worden onderzocht of lokaal het nodige aanbod geproduceerd kan worden. (5) Mobiliteit ontwikkelt zich meer autonoom, maar elektrische auto’s hebben laadfaciliteiten nodig. In de ontwikkeling en planning hiervan is een regierol van de gemeente wenselijk.

(6) De Wadkabel moet sowieso worden uitgebreid ten behoeve van aanlevering. Zorg voor prioriteit hiervan, in gesprek met de netbeheerder, en door agendering met name in het pMIEK. (7) De netcongestie op het eiland is al een probleem en heeft de aandacht van Liander. Voor bijvoorbeeld de ontwikkelingen in gebouwde omgeving is het belangrijk om inzicht te hebben wat waar wanneer mogelijk is. Werk als gemeente in samenwerking met betrokken partijen een gMIEK uit om de aanpak te coördineren en hierin eventueel prioriteiten aan te wijzen. Uitbreiding van station Den Burg is nodig om de huidige capaciteit van de Wadkabel ten volle te kunnen benutten.

(8) Grote nieuwe ontwikkelingen moeten met zorg gepland worden. We noemen met name TESO, die tijdig aan de slag is met elektrificatie, wat te prijzen is, maar het is niet uitgesloten dat dit leidt tot ongebruikte netcapaciteit. Dit verdient aandacht. (9) Ook met andere Texelaars – inwoners, ondernemers en ontwikkelaars van hernieuwbare opwek – is meer flexibiliteit te organiseren zodat de verduurzaming verder kan. Wanneer zij deelnemen aan een gezamenlijk energiemanagementsysteem (EMS), flexibele contracten (non-firm ato) of groepscontracten, dan kan mogelijk meer efficiënt gebruik gemaakt worden van de bestaande netcapaciteit. Een nader onderzoek naar het te behalen voordeel, technische mogelijkheden, bereidheid, organisatie, regelgeving, kosten en andere voorwaarden is nodig als volgende stap om kansen te identificeren en Texelaars daarop samen te brengen. Een gezamenlijke inspanning is nodig, iedereen kan helpen, en waar een wil is, is een weg.

Persbericht

Aan	Pers	Datum	14 maart 2024
Van	voorlichting	Telefoonnummer	0222 - 362244

Politiek legt energievraagstuk voor aan inwoners

Het college stelt de gemeenteraad voor om op 17 april a.s. het Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024 vast te stellen en het Inwonersberaad de volgende vraag voor te leggen: "Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?". De adviezen van het Inwonersberaad neemt de gemeenteraad heel serieus en worden in principe over genomen als deze voldoen aan een aantal randvoorwaarden zoals praktische, juridische en financiële uitvoerbaarheid.

Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?
Texel heeft een grote uitdaging op het gebied van de energie voorziening. Gezien de verdergaande elektrificatie wordt dit probleem steeds urgenter. Veel bedrijven ondervinden nu al problemen en woningbouw op het eiland staat hierdoor onder druk.
Rikus Kieft: " Het is in het belang van het gehele eiland dat er oplossingen worden gevonden voor het energievraagstuk, juist ook op de korte termijn. Daarom leggen we deze vraag ook voor aan het Inwonersberaad. Wij hebben voor dit complexe onderwerp hulp nodig van onze inwoners. Ik heb hoge verwachtingen van deze nieuwe vorm van samenwerken en ik kijk uit naar hun adviezen".

Hoe werkt een inwonersberaad?
Na de komende zomervakantie ontvangen alle Texelaars van 16 jaar en ouder een uitnodiging om deel te nemen aan het eerste Texelse Inwonersberaad. Over het deel dat positief op de uitnodiging reageert wordt een gewogen loting gehouden op basis van leeftijd, gender, postcodegebied en opleidingsniveau. Uit deze loting, komt een groep van 80 -100 inwoners voort, verdeeld over het eiland, van verschillende leeftijd en divers opleidingsniveau. Samen vormen zij een afspiegeling van de Texelse bevolking. De deelnemers laten zich tijdens maximaal 6 dagen grondig informeren door experts en ervaringsdeskundigen en gaan met elkaar op zoek naar oplossingen voor het eiland. De uitkomsten van het Texels Inwonersberaad worden aan de gemeenteraad gepresenteerd en dienen als belangrijk uitgangspunt voor verder beleid.
Deelnemers wordt een vergoeding van 50 euro netto per dag aangeboden. Meer weten? Kijk op www.texel.nl/projecten/inwonersberaad/

Einde bericht

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3436533

Opvang ontheemden uit Oekraïne na maart 2024

Doelenboom

Programma

1	Veiligheid op orde

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Een bedrag van €5.000.000,-- beschikbaar te stellen en voor te financieren t.b.v. de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne tot maart 2025 en hiervoor aan het rijk subsidie te vragen op basis van de bekostigingsregeling daarvoor.
2. Op basis van nacalculatie de definitieve kosten en ontvangen subsidie te verantwoorden via de reguliere P&C cyclus.

Toelichting

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is het nodig dat de gemeenteraad een besluit neemt voor de te maken uitgaven en inkomsten (subsidieaanvraag) opvang ontheemden Oekraïne.

Bijlagen

Geen bijlagen

Consequenties

Financieel	☑	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Opvang ontheemden uit Oekraïne na maart 2024

Samenvatting

Het college heeft besloten de raad voor te stellen een bedrag van € 5 miljoen als voorfinanciering beschikbaar te stellen voor de opvang van Oekraïense ontheemden, een en ander tot maart 2025. Het Rijk compenseert gemeenten zoals aangegeven in de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne. Op basis van nacalculatie worden de feitelijke kosten en ontvangen subsidie verantwoord. Als de feitelijke kosten hoger zijn dan de subsidie volgens de bekostigingsregeling, heeft de gemeente de mogelijkheid om aan het rijk extra subsidie te vragen voor de meerkosten.

Opvang ontheemden uit Oekraïne na maart 2024

Argumenten tot advies

Helaas is de oorlog in Oekraïne nog niet ten einde. Daardoor zal de opvang van Oekraïense ontheemden moeten worden voortgezet. Op EU-niveau is de tijdelijke bescherming tot 4 maart 2025 verlengd. De tijdelijke bescherming kan voorts na politieke besluitvorming op EU-niveau met nog een jaar worden verlengd, tot 4 maart 2026. Of de bescherming verder wordt verlengd hangt onder meer af van de toekomstige ontwikkelingen en de veiligheidssituatie op dat moment. Dat is nu nog onzeker. In de tijdelijke wet opvang Oekraïners (momenteel in consultatie) wordt de taak van de gemeentes voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne voor langere termijn vastgelegd, namelijk voor de loop van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming plus 1 jaar. Op het moment van schrijven is dit dus tot 4 maart 2026.

Om die reden wordt wederom budget gevraagd aan de gemeenteraad. De vergoeding van het Rijk wordt middels halfjaarlijkse voorschotten opgevraagd en achteraf via de SiSa-verantwoording verantwoord.

Voor de huidige stand van zaken met betrekking tot de opvang van Oekraïense ontheemden wordt verwezen naar de Raadsinformatiebrief van 19 december 2023. De in de Raadsinformatiebrief genoemde aanbesteding loopt momenteel nog. Gunning zal naar verwachting eind april plaatsvinden. De aanbesteding zou tot gevolg kunnen hebben dat de kosten hoger zullen uitvallen dan het bedrag dat nu aan de raad wordt gevraagd en/of hoger zullen uitvallen dan de subsidie volgens de bekostigingsregeling. Als de feitelijke kosten hoger zijn dan de subsidie volgens de bekostigingsregeling, heeft de gemeente de mogelijkheid om aan het rijk extra subsidie te vragen voor de meerkosten. Het uitgangspunt van het Rijk is dat gemeenten nimmer zelf opdraaien voor de opvangkosten. In dat geval zal voor die meerkosten opnieuw een voorstel aan de raad worden gedaan.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten		
Incidenteel Dekking vergoeding Rijk	Maart 2024 - Maart 2025	€ 5 miljoen -/- € 5 miljoen

*** Toelichting**

Naar verwachting zullen de kosten voor het komende jaar orde grootte € 5 miljoen bedragen. Het gaat dan om o.a. de huur van de boot, leefkosten en maaltijdvoorziening. Reden daarvan is tevens de lopende Europese aanbesteding zoals in de Raadsinformatiebrief van 19 december 2023 staat beschreven. Daarom worden op basis van nacalculatie de definitieve kosten verantwoord via de reguliere P&C cyclus.
Op grond van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne ontvangt de gemeente van het Rijk een vergoeding. Volgens deze regeling ontvangt de gemeente een normbedrag per dag, per beschikbaar bed voor Oekraïense ontheemden. Dit normbedrag is per 1 januari 2024 bijgesteld naar € 61,00 per dag, per gerealiseerde opvangplek

(exclusief leefgeld). Mocht het normbedrag niet dekkend zijn, dan bestaat de mogelijkheid de werkelijke meerkosten bij het Rijk te declareren.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Richtlijn Tijdelijke Bescherming (2001/55 EG)
- Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is het nodig dat de gemeenteraad een besluit neemt voor de te maken uitgaven en inkomsten (subsidieaanvraag).

Op 24 mei 2022 heeft de raad besloten om een bedrag van €2.992.200,-- beschikbaar te stellen en voor te financieren t.b.v. de eerste 6 maanden van de opvang. Vervolgens heeft de raad op 26 oktober 2022 besloten een bedrag van €2.500.000,-- beschikbaar te stellen en voor te financieren voor de daaropvolgende 6 maanden. Tot slot heeft de raad op 22 maart 2023 besloten een bedrag van € 5.000.000,-- beschikbaar te stellen en voor te financieren voor de daarop volgende 12 maanden.

Ter dekking van alle bovengenoemde kosten zijn subsidies bij het Rijk aangevraagd en ontvangen conform voornoemde Bekostigingsregeling.

Over het jaar 2022 is van deze subsidie een bedrag van ruim 2,4 miljoen overgebleven, welk bedrag niet aan het Rijk hoeft te worden terugbetaald. Aan de raad zal een separaat voorstel (dan wel meerdere voorstellen) worden gedaan voor de bestemming van dit overschot.

De subsidie over het jaar 2023 is door het Rijk naar beneden bijgesteld. De SiSa-verantwoording over de in 2023 ontvangen subsidie zal nog moeten plaatsvinden. Naar verwachting zijn de uitgaven binnen de beschikbaar gestelde subsidie gebleven. Mocht er van deze subsidie ook een bedrag overblijven, dan zal tevens aan de raad een separaat voorstel (dan wel meerdere voorstellen) worden gedaan voor de bestemming van dat overschot.

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3436533

Opvang ontheemden uit Oekraïne na maart 2024

Doelenboom

Programma

1	Veiligheid op orde

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat de oorlog in Oekraïne nog gaande is;
- Dat er vluchtelingen worden opgevangen;

Besluit

1. Een bedrag van €5.000.000,-- beschikbaar te stellen en voor te financieren t.b.v. de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne tot maart 2025 en hiervoor aan het rijk subsidie te vragen op basis van de bekostigingsregeling daarvoor.
2. Op basis van nacalculatie de definitieve kosten en ontvangen subsidie te verantwoorden via de reguliere P&C cyclus.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17-04-2024,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

Geen bijlagen

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	1805
Extern Zaak ID	3402778
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	3 april 2024
Agendapunt	9
Titel	Wandelnetwerk Texel
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	H. Kieft
Aanleiding	

Bijlagen
Bestuurlijk advies
Bijlage 1 - Samenvatting rapportage Quickscan wandelnetwerk Texel
Bijlage 2 - Uitgangspunten Kwaliteitsslag Wandelnetwerk Texel

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	12 maart 2024
B&W	19 maart 2024
Raadscommissie	**3 april 2024**
Raadsvergadering	17 april 2024

Toelichting

Het college heeft besloten de raad voor te stellen om een bedrag van € 138.509,- beschikbaar te stellen voor de realisatie van een provinciaal dekkend wandelnetwerk volgens de inrichtingsprincipes van Wandelnetwerk Noord-Holland. Een kwalitatief goed wandelnetwerk past in de uitvoering van het Toeristisch Toekomstplan Texel.
De provincie heeft een subsidie beschikbaar gesteld van 50% voor de realisatie van het wandelnetwerk. STIFT verstrekt hiervoor een bijdrage van € 46.600,- en VVV Texel verstrekt een bijdrage van € 30.000,- exclusief btw.
Bij het opzetten van deze samenwerkingsovereenkomst zijn verschillende stakeholders zoals Provincie, VVV Texel, STIFT en gemeente betrokken.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3402778

Wandelnetwerk Texel

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.4	Recreatie faciliteren
Beleidsdoel	3.4.2	Toerisme kwalitatief stimuleren

Raadsvoorstel

1. De samenwerkingsovereenkomst wandelnetwerk Texel aan te gaan voor de periode van 17 jaar (realisatie en beheerfase).
2. Hiervoor een incidenteel bedrag van € 138.509,- exclusief btw beschikbaar te stellen voor realisatie van het wandelnetwerk. Deze bijdrage wordt gedekt uit de algemene reserve.
3. Hiervoor met ingang van 2026 een budget van €13.735,- exclusief btw per jaar (prijspeil 2024 met jaarlijkse indexering) structureel vrij te maken als gemeentelijke bijdrage voor de kosten van communicatie, webbeheer, promotie en beheer en onderhoud op gemeentegrond. Vanaf de programma begroting 2026 wordt deze bijdrage voor onderhoud en beheer (prijspeil 2024 met jaarlijkse indexering) structureel opgenomen.

Toelichting

Wandelaars zijn een belangrijke doelgroep op Texel. Op dit moment ontbreekt er een compleet en actueel overzicht van de wandelmogelijkheden, zowel digitaal als op kaart. De bewegwijzering van bestaande routes is niet eenduidig, de kwaliteit is op enkele routes ondermaats en het medegebruik op fietspaden vormt door de recreatieve drukte een knelpunt. Er is op Texel behoefte aan een kwaliteitsverbetering. Op het provinciale vasteland is in opdracht van gemeenten en de provincie Noord-Hollland een wandelnetwerk uitgerold volgens de inrichtingsprincipes van Wandelnetwerk Noord-Holland. Door de huidige gemarkeerde wandelroutes op Texel te transformeren naar het provinciale en uniform ingerichte Wandelnetwerk Noord-Holland, wordt een kwaliteitsslag gemaakt in de openbare ruimte en op digitaal gebied, waarvan zowel inwoners als toeristen profiteren.

Bijlagen

1. Samenvatting rapportage QuickScan wandelnetwerk Texel
2. Uitgangspunten Kwaliteitsslag Wandelnetwerk Texel

Consequenties

Financieel	✠	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Wandelnetwerk Texel

Samenvatting

Het college heeft besloten de raad voor te stellen om een bedrag van € 138.509,- beschikbaar te stellen voor de realisatie van een provinciaal dekkend wandelnetwerk volgens de inrichtingsprincipes van Wandelnetwerk Noord-Holland. Een kwalitatief goed wandelnetwerk past in de uitvoering van het Toeristisch Toekomstplan Texel.
De provincie heeft een subsidie beschikbaar gesteld van 50% voor de realisatie van het wandelnetwerk. STIFT verstrekt hiervoor een bijdrage van € 46.600,- en VVV Texel verstrekt een bijdrage van € 30.000,- exclusief btw.
Bij het opzetten van deze samenwerkingsovereenkomst zijn verschillende stakeholders zoals Provincie, VVV Texel, STIFT en gemeente betrokken.

Wandelnetwerk Texel

Argumenten tot advies

Aanleiding
Door het aanpakken van het Texelse wandelnetwerk geven we uitvoering aan één van de adviezen uit het Toeristisch Toekomstplan Texel.
Een belangrijke doelgroep waar Texel zich op richt zijn wandelaars. Op dit moment ontbreekt er een compleet en actueel overzicht van de wandelmogelijkheden, zowel digitaal als op kaart. De bewegwijzering van bestaande routes is niet eenduidig, de kwaliteit is op enkele routes ondermaats en het medegebruik op fietspaden door de recreatieve drukte vormt een knelpunt. Er is op Texel behoefte aan een kwaliteitsverbetering.

Voordelen
Op het provinciale vasteland zijn reeds acht regionale wandelnetwerken uniform ingericht volgens de inrichtingsprincipes van Wandelnetwerk Noord-Holland. Ook in andere provincies zijn actief wandelnetwerken ontwikkeld. Meegaan in deze tendens brengt veel voordelen mee:

- Door de komende 15 jaar regie te voeren en samen te werken met diverse stakeholders wordt een kwalitatief wandelnetwerk langdurig gewaarborgd.
- Verrommeling in het landschap wordt teruggedrongen door de huidige bewegwijzering te vernieuwen en uniform te maken.
- Door combinatie van digitale informatievoorziening en fysieke bewegwijzering is een wandelaar niet verplicht een route bij een startpunt te starten en kan men een wandelroute in principe vanaf de voordeur oppakken.
- Door de uniformiteit van bewegwijzering kunnen wandelaars gemakkelijker verschillende wandelroutes op Texel combineren.
- De Provincie Noord-Holland steunt de ontwikkeling van een uniform provinciaal wandelnetwerk en stelt daarom subsidie beschikbaar van 50% van de totale realisatiekosten.
- Door provinciaal samen te werken hoeft er zelf geen uniforme netwerksystematiek, ontwerp bebording en website/app met routeplanner ontwikkeld te worden. Er kan gebruik gemaakt worden van de middelen van Wandelnetwerk Noord-Holland.
- Wandelnetwerk Noord-Holland wordt merk breed via diverse kanalen (zowel landelijk als provinciaal) gepromoot, waardoor er een groter bereik wordt gecreëerd.
- De systematiek van Wandelnetwerk Noord-Holland is op het provinciale vasteland al in acht regio's toegepast en positief beoordeeld. Inwoners en toeristen in de provincie zijn dus al bekend met het systeem.

Bovendien maakt een wandelnetwerk het landschap goed toegankelijk, zonder nieuwe drukte te veroorzaken, en geeft het een impuls aan de lokale economie. Maar nog veel belangrijker: een goed routenetwerk geeft mensen een extra stimulans om buiten te gaan wandelen en dat draagt bij aan de geestelijke en lichamelijke gezondheid. Door de huidige gemarkeerde wandelroutes op Texel aan te passen aan het provinciale en uniform ingerichte Wandelnetwerk Noord-Holland, wordt een kwaliteitsslag gemaakt in de openbare ruimte en op digitaal gebied, waarvan zowel inwoners als toeristen profiteren.

Alternatieven

Een alternatief is om de samenwerkingsovereenkomst niet aan te gaan.
De Texelse wandelmogelijkheden blijven dan op zichzelf staande en aan elkaar te schakelen wandelroutes, met (soms ondermaatse) bewegwijzering welke per terreinbeheerder verschilt en zonder centrale digitale ondersteuning. Waardoor de huidige verrommeling van het landschap blijft bestaan.

Consequenties van het advies

Planning en financiën

De provincie heeft een subsidiebijdrage beschikbaar gesteld welke 50% van de investeringskosten dekt. De jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten zullen gedragen worden door de terreinbeherende organisaties. De gemeente draagt dus alleen dat deel voor de wandelpaden in eigen beheer.
Voor de realisatie verstrekt STIFT een bijdrage van € 46.600,-. VVV Texel verstrekt een bijdrage van € 30.000,- exclusief btw.

De verdeling van de investeringskosten voor de realisatie is als volgt verdeeld onder de stakeholders:

Stakeholder	**bedrag**
Provincie	215.108,-
VVV Texel	30.000,-
Stift	46.600,-
Gemeente Texel	138.509,-
TOTAAL	**€ 430.217,-**

Een overzicht van de planning:

Activiteit	**Planning**
QuickScan	1-2-2023
uitvoeringsfase	1-1-2024
Restant uitvoeringsfase	1-1-2025
Nazorg	1-4-2026
Aanvraag subsidievaststelling	1-7-2026

De structurele beheer- en onderhoudskosten voor de gemeente bedragen:

Activiteit	**verwachte uitgaven**
Jaarlijkse onderhoudskosten gemeentelijke paden	5.135,-
(Web)beheer, communicatie en promotie	8.600,-
TOTAAL	**€ 13.735,-**

Het voorstel is om de kosten, € 138.509,- exclusief btw in 2024, te dekken uit de algemene reserve.
Vanaf de programma begroting 2026 wordt de bijdrage voor onderhoud en beheer ad € 13.735,- exclusief btw per jaar (prijspeil 2024 met jaarlijkse indexering) structureel opgenomen.

Voorgeschiedenis

Provinciaal beleid:

In de Agenda Groen en Meerjarenprogramma Groen 2018-2022 heeft de provincie Noord-Holland de ambitie uitgesproken te willen komen tot een provinciaal dekkend wandelnetwerk. Dit volgens een inrichtingssystematiek die voor de gemeenten Bergen, Alkmaar en Heiloo is ontwikkeld. De provincie heeft een subsidieregeling waarop regionale samenwerkingsverbanden aanspraak kunnen maken op 50% cofinanciering van de inrichtingskosten van het wandelnetwerk. Het initiatief en cofinanciering van de inrichtingskosten en financiering van de beheer, onderhoud en promotiekosten worden verwacht van regionaal samenwerkende gemeenten en/of intergemeentelijke samenwerkingsorganen (waar onder recreatieschappen). Het vasteland van Noord-Holland is geleidelijk voorzien van regionale wandelnetwerken volgens deze inrichtingsmethodiek in de periode 2009 - 2023. Het eiland Texel is nog niet voorzien van een wandelnetwerk volgens deze systematiek.

Het Routebureau van Recreatie Noord-Holland is in februari 2023 gestart met een QuickScan als basis voor een eerste netwerkontwerp. Er is gekeken naar een samenhangend, en voor inwoners en toeristen aantrekkelijk, netwerk waarbij een goede afweging wordt gemaakt tussen bestaande wandelroutes, specifieke wensen van terreinbeheerders en de kwaliteit van het landschap en de wandelinfrastructuur. Het resultaat van deze QuickScan, de rapportage met topografische overzichtskaart en GIS-kaart is gepresenteerd aan de gemeente Texel in de zomer van 2023.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3402778

Wandelnetwerk Texel

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.4	Recreatie faciliteren
Beleidsdoel	3.4.2	Toerisme kwalitatief stimuleren

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

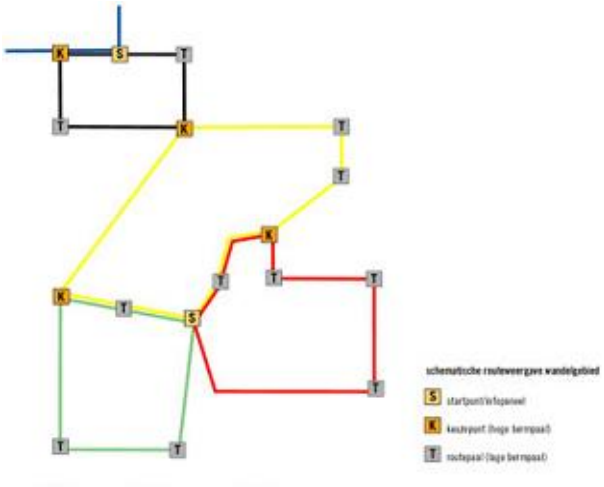
- Dat de huidige wandelroutes op Texel niet aansluiten bij het provinciale wandelnetwerk;
- Dat het wenselijk is gezamenlijk op te trekken met terreinbeheerders om een eenduidig kwalitatief wandelnetwerk op te zetten;
- Dat door het verbeteren van het wandelnetwerk Texel zich nog beter kan richten op de doelgroep wandelaars;
- Dat er uitvoering gegeven wordt aan één van de adviezen uit het Toeristisch Toekomstplan Texel.

Besluit

1. De samenwerkingsovereenkomst wandelnetwerk Texel aan te gaan voor de periode van 17 jaar (realisatie en beheerfase).
2. Hiervoor een incidenteel bedrag van € 138.509,- exclusief btw beschikbaar te stellen voor realisatie van het wandelnetwerk. Deze bijdrage wordt gedekt uit de algemene reserve.
3. Hiervoor met ingang van 2026 een budget van €13.735,- exclusief btw per jaar (prijspeil 2024 met jaarlijkse indexering) structureel vrij te maken als gemeentelijke bijdrage voor de kosten van communicatie, webbeheer, promotie en beheer en onderhoud op gemeentegrond. Vanaf de programma begroting 2026 wordt deze bijdrage voor onderhoud en beheer (prijspeil 2024 met jaarlijkse indexering) structureel opgenomen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 april 2024,

De griffier, De voorzitter,

QUICK SCAN WANDELNETWERK TEXEL

SAMENVATTING

DOEL EN AANPAK

Schetsontwerp voor een samenhangend wandelnetwerk op Texel

Een afweging van:

- Bestaande wandelmogelijkheden
- Wensen belanghebbenden
- Kwaliteit van landschap en wandelinfrastructuur

Werkwijze:

- Bestudering kaarten, publicaties, plannen
- Terreinverkenningen
- Analyseren van GIS-data
- Overleg met belanghebbenden
- Samenstellen netwerkontwerp
- Begroting op basis van kengetallen

UITGANGSPUNTEN WANDELNETWERK

verbindend

verbindt natuurgebieden met omliggende landschap en met dorpen

ontsluitend

ontsluit het agrarisch gebied en creëert nieuwe wandelmogelijkheden op boerenland

herkenbaar

uniforme uitvoering in provinciale stijl, daardoor herkenbaar voor breed publiek

- Toeristen en inwoners prikkelen om het Texelse landschap lopend te verkennen
- Routes zijn voor een breed publiek interessant qua afstand, ondergrond en beleving
- Routes moeten aansluiten op dorpskernen en verblijfscentra voor toeristen
- Routekwaliteit: exclusief wandelen, waar mogelijk onverhard, verkeersveilig
- Omgevingskwaliteit: variatie op belevingsniveau van de wandelaar; aandoen landschappelijke en cultuurhistorische bijzonderheden (poi's)
- Ondersteund door adequate en uniforme informatie, in het veld en online

HOE ZIET HET NETWERK ER UIT IN DE PRAKTIJK

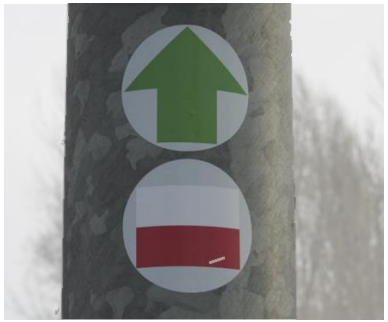

BESTAANDE GEMARKEERDE WANDELROUTES OP TEXEL

digitale bijlage bij het rapport, pdf op Ao-formaat

Type routes

- **Gemarkeerde rondwandelingen**
- **Gemarkeerde wandeltrajecten**
- **Trajecten met broedseizoen**
- **Doorgaande routes**

Kengetallen bestaande routes	
	routes in km
Staatsbosbeheer	102
Natuurmonumenten	13
Agr. Natuur- en Landschapsver. De Lieuw	61
Provincie: Noord-Hollandpad	35
Stichting Wandelnet: Streekpad WaddenWandelen	76
Totaal	**287**

Bestaande niet-gemarkeerde wandelroutes zijn in principe niet meegenomen in het netwerkontwerp, maar soms wel als inspiratiebron gebruikt. Denk daarbij aan wandelroutes van VVV Texel en online gepubliceerde wandelingen.

ANALYSE BESTAAND WANDELAANBOD

Texel is rijk aan prachtige wandelmogelijkheden, maar kan dit nog beter benutten.

Sterktes:

- Rust, ruimte, rijkdom aan natuur en kleur van landschap
- Een relatief groot aantal boerenlandpaden; opengestelde dijken en graspaden op terrein van agrariërs.
- Overwegend goed onderhouden paden en schone stranden

Zwaktes:

- Een compleet en actueel overzicht van de wandelmogelijkheden ontbreekt, zowel digitaal als op kaart.
- Bewegwijzering is divers (niet eenduidig) en toe aan vernieuwing > verrommeling in het landschap
- Matige kwaliteit van de bewegwijzering, op enkele routes ondermaats.
- Recreatieondernemers zijn veelal niet op de hoogte van routes over eigen terrein.

UITKOMSTEN DIALOOG MET BELANGHEBBENDEN

Er is op Texel behoefte aan een kwaliteitsverbetering en niet zozeer méér wandelmogelijkheden

Bereidheid:

- Belanghebbenden zijn positief en zien een meerwaarde in de uniformiteit
- Inpassing van bestaande routes is mogelijk; terrein- en routebeheerders tonen bereidheid om de routes in het netwerk te blijven onderhouden.
- Route-eigenaren staan open voor aanpassingen/verbeteringen, te bespreken tijdens de voorbereiding van het definitief ontwerp
- Terreinbeheerders zijn bereid toestemming te verlenen voor (bescheiden) bewegwijzering en wandelinfrastructuur

Aandachtspunten:

- Participatie van alle betrokken partijen alsook een goede coördinatie is van belang
- Afstemming met pachters en boerenlandpad-eigenaren behoeft nog aandacht in de vervolgfase
- Medegebruik op fietspaden is door de recreatieve drukte een behoorlijk knelpunt
- Materialen voor de bewegwijzering dienen bestand te zijn tegen ruige weersomstandigheden

SCHETSONTWERP WANDELNETWERK TEXEL: KENGETALLEN

kengetallen schetsontwerp wandelnetwerk Texel	
kilometers wandelnetwerk	268,0
trajecten in netwerk in km	237,9
trajecten strand in km: niet markeren	13,3
kansrijke, deels nog open te stellen trajecten in km	16,8
aantal startpunten	21
aantal keuzepunten	210
aantal overstapjes	17
aantal gedragsbordjes	61
aantal grote voorzieningen (bruggen, hekwerken)	0

Netwerkontwerp:

- Bestaande routes met kleur en al ingepast
- Strandtrajecten ingepast, maar niet markeren
- Trajecten met broedseizoen
- Beperkt aantal nieuwe wandelschakels en verbindingen
- Keuzepunten voor flexibel gebruik
- Startpuntlocaties met informatie over routes vanaf die plek

SCHETSONTWERP WANDELNETWERK TEXEL IN BEELD

digitale bijlage bij het rapport, pdf op Ao-formaat

Kanttekeningen bij ontwerp:

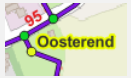
- Wijzigingsvoorstellen bestaande routes
- Gesignaleerde knelpunten
  - ✓ *Lopen op te drukke fietspaden*
  - ✓ *Lopen op te drukke wegen*
  - ✓ *Oversteken van provinciale Pontweg*
- Kansen voor nieuwe wandelverbindingen
  - ✓ *Kansen nieuwe boerenlandpaden*

Netwerktraject met id

Keuzepunt

Startpuntlocatie

AANLEG VAN NETWERK: PLANNING EN PROCES

Ontwikkeling van wandelnetwerk over tijdspanne van drie jaar

Jaar	Onderdeel	Kostenindicatie
2023	Inventarisatie, Samenwerkingsovereenkomst en subsidieaanvraag	€35.000,-
2024	Voorbereiding (DO) en start uitvoeringsactiviteiten (nog geen productie en plaatsing)	€110.000,-
2025	Sanering, productie & Plaatsing, Opening & Nazorg *	€321.000,-
* Eventueel zou de opening en nazorg ter waarde van ca €50.000, ook nog van 2025 naar begin 2026 doorgeschoven kunnen worden.		

- Voorwaarden scheppen voor samenwerking
- Definitief netwerkontwerp: intensief overleg met belanghebbenden
- Uitvoering: bestek, vergunningen, aanbrengen voorzieningen in het veld
- Promotie, openingsevenement, afronding richting beheerfase

BEHEER EN ONDERHOUD VAN NETWERK

Jaar	Onderdeel	Kostenindicatie
Vanaf 2026 jaarlijks	Beheer en Onderhoud wandelnetwerk	€34.000,- / jaar (dient jaarlijks geïndexeerd te worden)

- Onderhouden van de bewegwijzering en inspectie van paden
- Afstemming met terreineigenaren en -beheerders
- Maar ook: coördinatie en registratie, meldpunt voor wandelaars
- Beheer website en routeplanner www.wandelnetwerknoordholland.nl
- Marketing en communicatie, promotieactiviteiten

QUICK SCAN WANDELNETWERK TEXEL

RECREATIE Noord-Holland

ROUTE WERK

Memo

Zaaknummer 3402778

Aan : Raadsleden
Van : Monique de De Ridder
Datum : 4 maart 2024

Onderwerp : Uitgangspunten Kwaliteitsslag Wandelnetwerk Texel

---

Omdat Texel al over verschillende wandelmogelijkheden beschikt, vormen bij het realiseren van een samenhangend en aantrekkelijk wandelnetwerk op Texel, de bestaande gemarkeerde routes met enkele wijzigingsvoorstellen dan ook de basis voor het netwerk. Daarnaast wordt rekening gehouden met onderstaande uitgangspunten:

- Inwoners en toeristen prikkelen om het Texelse landschap lopend te verkennen.
- Kwalitatief goede routes voor een breed publiek aanbieden, zowel routes van korte als van langere afstanden.
- Rekening houden met kwaliteitsstandaarden zoals: exclusiviteit, waar mogelijk onverhard, mate van stilte, verkeersveiligheid, variatie in landschap op belevingsniveau van de wandelaar, aandoen van landschappelijke en cultuurhistorische bijzonderheden.
- Zoveel mogelijk routes die aansluiten op of vertrekken vanuit de dorpskernen en buurtschappen in de gemeente.
- Bij het bepalen van de startpunten en routes rekening houden met horeca, openbaar vervoer (bus en Texelhopper) en parkeergelegenheden die nu al voor dit doel in gebruik zijn.
- Opnemen van bestaande routes in het netwerk, in afstemming met de betreffende gebieds- en routebeheerders. Het Streekpad Waddenwandelen en het Noord-Hollandpad zijn dragers in het netwerk.
- De locatie en wijze van bewegwijzering laten aansluiten op het wandelnetwerk elders in Noord-Holland (en het Waddenwandelen).
- Bij de inrichting zoveel mogelijk gebruik maken van bestaand straatmeubilair om de routemarkering op aan te brengen, zoals verkeersbord- en lantaarnpalen.
- Gebruiken van grondstoffen met een zo laag mogelijke belasting van het milieu en rekening te houden met de beoogde levensduur van te realiseren voorzieningen.

<u>Belang fysieke routemarkering</u>

De systematiek van Wandelnetwerk Noord-Holland bestaat uit een combinatie van digitale informatievoorziening (via website en app) en fysieke bewegwijzering. Deze combinatie is belangrijk om meerdere doelgroepen te bedienen.

Onderzoek van Stichting Wandelnet laat zien dat de aanwezigheid van bewegwijzering in 2021 door 41% van de Nederlanders (zowel jong als oud) als (zeer) belangrijk wordt beoordeeld. Daarnaast meet Recreatie Noord-Holland sinds 2018, naast het gebruik van socialmediakanalen en website en app, ook wandelaars in het veld. Deze resultaten laten zien dat het aantal bewegingen hoger ligt dan het aantal gebruikers van de website en app. Dit bevestigd dat er een grote doelgroep is die niet plant via digitale kanalen en gebruik maakt van de meer traditionele middelen in de openbare ruimte. Het plaatsen van fysieke bewegwijzering is daarom nog steeds een effectief middel om wandelaars te bereiken en te helpen hun weg te vinden.

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	1819
Extern Zaak ID	3439414
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	3 april 2024
Agendapunt	10
Titel	Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	R. van de Belt
Aanleiding	

Bijlagen
Bestuurlijk advies
Bijlage 1 - Advies regiovisie sociaal domein van de kop van Noord-Holland
Bijlage 2 - De Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029
Bijlage 3 - Gebundelde adviezen adviesraden aangaande de Regiovisie SD
Antwoorden op vragen D66 nav RRN agendapunt 8 Regiovisie Sociaal Domein

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadscommissie	**3 april 2024**
Raadsvergadering	17 april 2024

Toelichting

De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel hebben, mede op basis van input van de partners in het Sociale Domein, een Regiovisie voor het Sociaal Domein 2024-2029 opgesteld. De gemeenteraden worden verzocht ‘de Regiovisie voor het Sociaal Domein van de Kop van Noord-Holland 2024-2029’ vast te stellen.

De Regiovisie beschrijft hoe de gemeenten de onderlinge samenwerking en de samenwerking met partners in het Sociaal Domein willen vormgeven.

Met de Regiovisie als kompas in de hand, kunnen we voor de inwoners:
· de zorg die nodig is nog beter organiseren,
· de benodigde, zorgfuncties beschikbaar houden,
· de leefbaarheid verder vergroten,
· het mee kunnen doen in de maatschappij bevorderen,
· het zorglandschap continue blijven verbeteren.

Wat we in het Sociaal Domein (gaan) doen moet bijdragen aan het realiseren van de ambities die in de Regiovisie zijn opgenomen.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3439414

Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029

Doelenboom
6 Zorg voor Elkaar

Advies
Wij stellen de raad voor:
1. Kennis te nemen van de Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029.
2. In te stemmen met de Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029.

Toelichting

De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel hebben, mede op basis van input van de partners in het Sociale Domein, een Regiovisie voor het Sociaal Domein 2024-2029 opgesteld. De gemeenteraden worden verzocht ‘de Regiovisie voor het Sociaal Domein van de Kop van Noord-Holland 2024-2029’ vast te stellen.

De Regiovisie beschrijft hoe de gemeenten de onderlinge samenwerking en de samenwerking met partners in het Sociaal Domein willen vormgeven.

Met de Regiovisie als kompas in de hand, kunnen we voor de inwoners:

- de zorg die nodig is nog beter organiseren,
- de benodigde, zorgfuncties beschikbaar houden,
- de leefbaarheid verder vergroten,
- het mee kunnen doen in de maatschappij bevorderen,
- het zorglandschap continue blijven verbeteren.

Wat we in het Sociaal Domein (gaan) doen moet bijdragen aan het realiseren van de ambities die in de Regiovisie zijn opgenomen.

Bijlagen

1. Advies regiovisie sociaal domein van de kop van Noord-Holland
2. De regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029
3. Gebundelde adviezen adviesraden aangaande de Regiovisie SD

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☑
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico’s	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029

Samenvatting

In de Regiovisie hebben de vier gemeenten van de Kop van Noord-Holland, met input van de partners uit het Sociaal Domein, vastgelegd wat zij in de periode 2024-2029 in het Sociaal Domein willen bereiken. Daarnaast beschrijft de regiovisie hoe de gemeenten de onderlinge samenwerking en de samenwerking met partners in het Sociaal Domein willen vormgeven. Met de regiovisie als kompas in de hand, kunnen we voor de inwoners:

- de zorg die nodig is nog beter organiseren,
- de benodigde, zorgfuncties beschikbaar houden,
- de leefbaarheid verder vergroten,
- het mee kunnen doen in de maatschappij bevorderen,
- het zorglandschap continue blijven verbeteren.

Wat we in het Sociaal Domein (gaan) doen, moet bijdragen aan het realiseren van de ambities die in de Regiovisie zijn opgenomen.

De grote uitdagingen binnen het Sociaal Domein zijn inhoudelijk voor alle vier de gemeenten gelijk. De uitdagingen, zoals bijvoorbeeld ‘Hoe kunnen we problemen bij inwoners voorkomen en vroegtijdig verhelpen’, zijn complex. Bundeling van kennis, kunde en (beperkt beschikbare) capaciteit en middelen maken dat effectiever en efficiënter met de uitdagingen aan de slag kan worden gegaan. De regiogemeenten kiezen dan ook voor een regionale visie voor het Sociaal Domein.

De uitdagingen voor het Sociaal Domein overstijgen de ‘klassieke’ zuilen van dat Sociaal Domein (Jeugd, Wmo, Arbeidsmarkt&Participatie, Inclusie, Wonen en Veiligheid). De regio kiest dan ook voor een integrale, Sociaal Domein brede, Regiovisie en niet voor een visie per ‘klassieke’ zuil.

Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029

Argumenten tot advies

- De grote uitdagingen binnen het Sociaal Domein zijn voor alle vier de gemeenten gelijk. De uitdagingen zijn complex. Bundeling van kennis, kunde en (beperkt beschikbare) capaciteit en middelen maken dat effectiever en efficiënter met de uitdagingen aan de slag kan worden gegaan.
- De uitdagingen voor het Sociaal Domein overstijgen de 'klassieke' zuilen van dat Sociaal Domein (Jeugd, Wmo, Arbeidsmarkt&Participatie, Inclusie, Wonen en Veiligheid). De regio kiest dan ook voor een integrale, Sociaal Domein brede, Regiovisie en niet voor een visie per 'klassieke' zuil.
- Met het vaststellen van de Regiovisie zal de regio voldoen aan de afspraken zoals deze zijn opgenomen in de VNG resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap (10-06-2020).

Alternatieven

Het hebben van een regiovisie voor het Sociaal Domein is geen verplichting maar een keuze. Wel hebben alle gemeenten in de regio Kop van Noord-Holland in juni 2020 ingestemd met de VNG resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap. Met het instemmen met deze resolutie zijn de gemeenten akkoord gegaan met het opstellen van een regiovisie voor de Jeugdhulp. Met het niet vaststellen van een Sociaal Domein brede Regiovisie, zal er dus in ieder geval een Regiovisie voor de Jeugdhulp moeten worden opgesteld. Hierin kunnen dan ook de afspraken die voortvloeien uit de Hervormingsagenda Jeugd worden opgenomen.

Bij het benoemen van de uitdagingen waarvoor de gemeenten in de regio staan als het gaat om het Sociaal Domein, is geconstateerd dat die uitdagingen voor een belangrijk deel de klassieke zuilen van het Sociaal Domein (Jeugd, Wmo, Participatie, Zorg-Onderwijs, Gezondheid) overstijgen. Met andere woorden: Jeugd uitdagingen kunnen voor een deel alleen in samenhang met de andere klassieke Sociaal Domein zuilen worden aangepakt en opgelost. Een regiovisie die zich zou beperken tot Jeugd zou daarmee dus niet (volledig) toereikend zijn.

Ook is geconstateerd dat de uitdagingen voor het Sociaal Domein in de vier gemeenten van de regio voor een belangrijk deel overeenkomen en dat de kennis, kunde en benodigde capaciteit op lokaal niveau in geen van de vier gemeenten toereikend is om deze uitdagingen eigenstandig het hoofd te kunnen bieden. Het niet kiezen voor een Regiovisie Sociaal Domein betekent ook dat niet wordt gekozen voor het gezamenlijk oppakken van de uitdagingen. Gevolg daarvan zal zijn dat er, op basis van de lokaal beperkt beschikbare kennis, kunde en capaciteit, keuzes moeten worden gemaakt over wat we wel en wat we niet kunnen oppakken of dat het gewenste kwalitatieve niveau niet kan worden gehaald.

Consequenties van het advies

Belanghebbenden

De Adviesraad Sociaal Domein Texel

De Adviesraad Sociaal Domein Texel juicht de ontwikkeling dat binnen de regio wordt gezocht naar nauwere samenwerking toe en benoemt een vijftal aantal aanbevelingen voor het vervolgproces.

De, door de adviesraden benoemde, aanbevelingen en aandachtspunten zullen in het vervolgproces worden meegenomen.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

De regiovisie is in lijn met de wettelijke kaders die van toepassing zijn op het Sociaal Domein opgesteld.

De Regiovisie is het resultaat van het bestuurlijk traject (wethouders met Sociaal Domein taak in hun portefeuille) en het proces dat is doorlopen met de partners in het Sociaal Domein. In de Regiovisie is de input verwerkt die door de partners tijdens de genoemde bijeenkomsten is gegeven.

De Regiovisie sluit aan op andere, aan het Sociaal Domein gerelateerde ontwikkelingen (Hervormingsagenda Jeugd, Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, Elke regio telt, het Integraal Zorgakkoord, het Gezond en Actief Leven Akkoord en de Regionale agenda onderwijs en zorg).

Met het vaststellen van de Regiovisie zal de regio voldoen aan de afspraken zoals deze zijn opgenomen in de VNG resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap (10-06-2020).

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

In de eerste helft van 2023 hebben de wethouders van Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel met een Sociaal Domein taak in hun portefeuille, zich gebogen over de uitdagingen en ambities voor het Sociaal Domein. Zij constateerden dat de uitdagingen voor het Sociaal Domein voor een groot deel voor alle gemeenten hetzelfde zijn en dat die uitdagingen groot en urgent zijn. Voor het, ieder voor zich, adequaat oppakken van de uitdagingen, is de lokaal beschikbare kennis, kunde en capaciteit niet toereikend. Het ieder voor zich oppakken zou daarnaast tot gevolg hebben dat de partners binnen het Sociaal Domein die gemeentegrens overstijgend werken, te maken zouden krijgen met vier verschillende aanpakken. Dit zou ten koste gaan van efficiëntie en effectiviteit. Door kennis, kunde en capaciteit te bundelen kan door alle betrokkenen effectiever en efficiënter worden gewerkt en ontstaat ruimte voor ontwikkeling waardoor de kans op het realiseren van ambities wordt vergroot.

Er is gekeken naar de meerwaarde van samenwerking en er is gesproken over de wijze waarop vorm gegeven kan worden aan partnerschap. Over al deze zaken hebben de bestuurders in juli 2023 een pamflet opgesteld.

De partners binnen het Sociaal Domein en (afgevaardigden van) gemeenteraden zijn tijdens bijeenkomsten gevraagd te reflecteren op het bestuurlijk pamflet. Onder Sociaal Domein partners verstaan vallen de Adviesraden Sociaal Domein van alle vier de gemeenten, cliëntenraden van welzijnspartners en zorgaanbieders, welzijnspartners (subsidiepartners), onderwijspartners, gezondheidspartners, veiligheidspartners en zorgaanbieders (gecontracteerd).
Bijna 70 organisaties en meer dan 200 personen hebben deelgenomen aan de hiervoor tussen september en november 2023 georganiseerde bijeenkomsten.

Het pamflet en de input die tijdens de bijeenkomsten is verzameld, zijn verwerkt in de nu voorliggende Regiovisie

Wat we in het Sociaal Domein doen moet bijdragen aan het realiseren van de ambities die in de Regiovisie zijn opgenomen. De opgaven, het partnerschap, de inkoopstrategie en de governance structuur worden in lijn met de Regiovisie vormgegeven.

De Regiovisie bevat, naast een inleiding, hoofdstukken over de acht ambities, de randvoorwaarden, de samenwerking & het partnerschap en de meerjarenplanning. De acht ambities in de Regiovisie zijn:

1. Een stabiel en waardig bestaan voor iedere inwoner; *We streven ernaar dat alle inwoners, ongeacht hun achtergrond of omstandigheden, een stabiel en waardig bestaan hebben.*

2. Optimaal deelnemen aan de maatschappij; *We streven ernaar dat alle inwoners zich kunnen ontwikkelen en deel kunnen nemen aan de maatschappij. Het optimaal benutten van de talenten en mogelijkheden van de inwoner staan hierbij centraal.*

3. Voorkomen en vroegtijdig verhelpen van problemen; *We streven ernaar om inwoners te helpen bij het voorkomen van problemen en, als er problemen ontstaan, die zo snel mogelijk te verhelpen.*

4. Zo veel mogelijk zelf oplossen; *We streven ernaar dat onze inwoners zo veel mogelijk zelf oplossingen zoeken voor problemen, klachten en tegenslagen en hierbij gebruik maken van personen uit hun directe omgeving.*

5. Veilig, gezond en vitaal; *We streven voor onze inwoners naar een veilige en gezonde leefomgeving in alle levensfasen; van het kansrijk opgroeien tot het vitaal oud worden.*

6. Kwaliteit, op tijd en zo dichtbij als mogelijk; *We streven naar kwalitatief goede en tijdige zorg die bij de inwoner thuis (of zo dicht mogelijk bij dat thuis) wordt geboden.*

7. Gezamenlijke verantwoordelijkheid als basis; *We streven ernaar dat, voor alle vraagstukken waarvoor dat nodig is, de kennis, kunde en capaciteit van alle benodigde partners in het Sociaal Domein vroegtijdig samenkomt om vervolgens vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid een oplossing te vinden. Dit geldt voor vragen van de individuele inwoner en voor vragen die het niveau van de individuele inwoner overstijgen.*

8. *Voldoende vrijwilligers, mantelzorgers en professionals*; *We streven naar een capaciteit van vrijwilligers en professionals die kwalitatief en kwantitatief in staat zijn om antwoord te kunnen geven op alle, binnen het Sociaal Domein vallende, vragen van onze inwoners.*

Meerjarenplanning

De regiovisie wordt vastgesteld voor de periode 2024-2029. In deze periode zullen we ons inspannen om de gestelde ambities te verwezenlijken.
Concreet betekent dit dat 2024 in het teken staat van voorbereiding, waarbij we ons richten op de structuur van het partnerschap, het per opgave samenstellen van een groep van organisaties met specifieke kennis, kunde en capaciteit rond de opgave, het inventariseren van lopende en gewenste ontwikkelingen, het concretiseren van plannen, het prioriteren en het in een tijdpad plaatsen van die plannen. Vanaf 2025 worden de plannen geïmplementeerd en uitgevoerd. Vanaf dat moment loopt het proces voor de verschillende opgaven mogelijk anders en kan de planning in tijd verschillen. Vervolgens staat de periode 2027 – 2029 in het teken van evalueren en borgen.

Communicatie

Na vaststelling van de Regiovisie vindt communicatie plaats over de Regiovisie. Dit gebeurt op het niveau van de inwoners, de Sociaal Domein stakeholders en de interne gemeentelijke organisaties. De communicatie wordt gecoördineerd vanuit de gemeente Den Helder.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3439414

Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029

Doelenboom

6. Zorg voor elkaar

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De afspraken zoals deze zijn opgenomen in de VNG resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap (10-06-2020).

Overwegende

- Dat de uitdagingen voor het Sociaal Domein de ‘klassieke’ zuilen overstijgen van dat Sociaal Domein (Jeugd, Wmo, Arbeidsmarkt&Participatie, Inclusie, Wonen en Veiligheid). De regio kiest dan ook voor een integrale, Sociaal Domein brede, Regiovisie en niet voor een visie per ‘klassieke’ zuil.
- Dat de grote uitdagingen binnen het Sociaal Domein voor alle vier de gemeenten gelijk zijn. De uitdagingen zijn complex. Bundeling van kennis, kunde en (beperkt beschikbare) capaciteit en middelen maken dat effectiever en efficiënter met de uitdagingen aan de slag kan worden gegaan

Besluit

1. Kennis te nemen van de Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029.
2. De Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029 vast te stellen.

Bijlagen

1. Advies regiovisie sociaal domein van de kop van Noord-Holland
2. De regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029
3. Gebundelde adviezen adviesraden aangaande de Regiovisie SD

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17-04-2024,

De griffier, De voorzitter,

Raadsbesluit van : Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Nummer

Contact en vragen via

Portefeuillehouder(s):

1. Peter de Vrij
2. Peter van Diepen
3. Pieter Kos
4. Maarten Versluis
5. Mary van Gent
6. Hayder Erol
7. Puck de Nijs
8. Remko van de Belt

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
28 maart 2024	19 maart 2024

Onderwerp
Regiovisie Sociaal Domein 2024-2029

Kern van het voorstel
De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel hebben, mede op basis van input van de partners in het Sociale Domein, een Regiovisie voor het Sociaal Domein 2024-2029 opgesteld. De gemeenteraden worden verzocht ‘de Regiovisie voor het Sociaal Domein van de Kop van Noord-Holland 2024-2029’ vast te stellen.

Voorgesteld advies
De RRN adviseert de raden: de Regiovisie voor het Sociaal Domein 2024-2029 vast te stellen.

Wettelijke grondslag
De regiovisie is in lijn met de wettelijke kaders die van toepassing zijn op het Sociaal Domein opgesteld. De Regiovisie is het resultaat van het bestuurlijk traject (wethouders met Sociaal Domein taak in hun portefeuille) en het proces dat is doorlopen met de partners in het Sociaal Domein. In de Regiovisie is de input verwerkt die door de partners tijdens de genoemde bijeenkomsten is gegeven.

De Regiovisie sluit aan op andere, aan het Sociaal Domein gerelateerde ontwikkelingen (Hervormingsagenda Jeugd, Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, Elke regio telt, het Integraal Zorgakkoord, het Gezond en Actief Leven Akkoord en de Regionale agenda onderwijs en zorg).

Met het vaststellen van de Regiovisie zal de regio voldoen aan de afspraken zoals deze zijn opgenomen in de VNG resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap (10-06-2020).

Openbaarheid documenten
ja

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:
Griffier Voorzitter

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies
In de eerste helft van 2023 hebben de wethouders van Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel met een Sociaal Domein taak in hun portefeuille, zich gebogen over de uitdagingen en ambities voor het Sociaal Domein. Zij constateerden dat de uitdagingen voor het Sociaal Domein voor een groot deel voor alle gemeenten hetzelfde zijn en dat die uitdagingen groot en urgent zijn. Voor het, ieder voor zich, adequaat oppakken van de uitdagingen, is de lokaal beschikbare kennis, kunde en capaciteit niet toereikend. Het ieder voor zich oppakken zou daarnaast tot gevolg hebben dat de partners binnen het Sociaal Domein die gemeentegrens overstijgend werken, te maken zouden krijgen met vier verschillende aanpakken. Dit zou ten koste gaan van efficiëntie en effectiviteit. Door kennis, kunde en capaciteit te bundelen kan door alle betrokkenen effectiever en efficiënter worden gewerkt en ontstaat ruimte voor ontwikkeling waardoor de kans op het realiseren van ambities wordt vergroot. Er is gekeken naar de meerwaarde van samenwerking en er is gesproken over de wijze waarop vorm gegeven kan worden aan partnerschap. Over al deze zaken hebben de bestuurders in juli 2023 een pamflet opgesteld. De partners binnen het Sociaal Domein en (afgevaardigden van) gemeenteraden zijn tijdens bijeenkomsten gevraagd te reflecteren op het bestuurlijk pamflet. Onder Sociaal Domein partners verstaan vallen de Adviesraden Sociaal Domein van alle vier de gemeenten, cliëntenraden van welzijnspartners en

zorgaanbieders, welzijnspartners (subsidiepartners), onderwijspartners, gezondheidspartners, veiligheidspartners en zorgaanbieders (gecontracteerd).
Bijna 70 organisaties en meer dan 200 personen hebben deelgenomen aan de hiervoor tussen september en november 2023 georganiseerde bijeenkomsten.

Het pamflet en de input die tijdens de bijeenkomsten is verzameld, zijn verwerkt in de nu voorliggende Regiovisie.

Adviezen van derden/adviesraden
Naast het feit dat de adviesraden hebben deelgenomen aan de bijeenkomsten waarin bij de Sociaal Domein partners input is opgehaald voor de Regiovisie is de Regiovisie ook voorgelegd aan de zes adviesraden van de vier gemeenten. De aanbevelingen die in de verschillende adviezen zijn gedaan, worden meegenomen in het proces dat volgt na de vaststelling van de Regiovisie. De adviesraden zullen in dit vervolgproces nauw betrokken worden. De adviezen van de adviesraden zijn als bijlage 2 (bundel) toegevoegd aan dit voorstel. Hieronder een zeer beknopte samenvatting van de adviezen. • De Adviesraad Sociaal Domein Den Helder heeft een positief advies afgegeven en heeft een tweetal aandachtspunten voor het vervolg meegegeven. • De Jongerenadviesraad Den Helder sluit in grote lijnen aan op de regiovisie en heeft op een achttal punten toevoegingen en aanpassingsvoorstellen gedaan. • De Wmo Adviesraad Hollands Kroon heeft een positief advies afgegeven. • De Cliëntenraad Participatiewet Hollands Kroon heeft aangegeven op dit moment nog geen advies uit te kunnen brengen. De nu voorliggende visie is volgens de cliëntenraad nog te vaag en vrijblijvend en concrete onderbouwing van kosten en baten ontbreken. • De Adviesraad Sociaal Domein Schagen is in haar advies positief over de voorgenomen intensieve samenwerking tussen de vier gemeenten en de betrokken zorgorganisaties om te komen tot meer kwaliteit van dienstverlening en voorzieningen voor de inwoners van de regio Kop van Noord-Holland. De regiovisie is een globale beschrijving waarbij de visie in grote lijnen wordt geschetst en die de ASD kan onderschrijven. De uitwerking van de visie is op veel aspecten nog onduidelijk en roept vragen en zorgen op welke als aandachtspunten zijn opgenomen in het advies. • De Adviesraad Sociaal Domein Texel juicht de ontwikkeling dat binnen de regio wordt gezocht naar nauwere samenwerking toe en benoemt een vijftal aantal aanbevelingen voor het vervolgproces. De, door de adviesraden benoemde, aanbevelingen en aandachtspunten worden in het vervolgproces zoals dat in de Regiovisie is beschreven onder ‘meerjarenplanning’ meegenomen.

Met de Cliëntenraad Participatiewet Hollands Kroon zal in gesprek worden gegaan over de vragen die zij nog hebben en worden toegelicht hoe in het vervolgproces doelen worden geconcretiseerd en kosten en baten in beeld worden gebracht.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
Wat we in het Sociaal Domein doen moet bijdragen aan het realiseren van de ambities die in de Regiovisie zijn opgenomen. De opgaven, het partnerschap, de inkoopstrategie en de governance structuur worden in lijn met de Regiovisie vormgegeven. De Regiovisie bevat, naast een inleiding, hoofdstukken over de acht ambities, de randvoorwaarden, de samenwerking & het partnerschap en de meerjarenplanning. De acht ambities in de Regiovisie zijn: 1. Een stabiel en waardig bestaan voor iedere inwoner; *We streven ernaar dat alle inwoners, ongeacht hun achtergrond of omstandigheden, een stabiel en waardig bestaan hebben.* 2. Optimaal deelnemen aan de maatschappij; *We streven ernaar dat alle inwoners zich kunnen ontwikkelen en deel kunnen nemen aan de maatschappij. Het optimaal benutten van de talenten en mogelijkheden van de inwoner staan hierbij centraal.* 3. Voorkomen en vroegtijdig verhelpen van problemen; *We streven ernaar om inwoners te helpen bij het voorkomen van problemen en, als er problemen ontstaan, die zo snel mogelijk te verhelpen.* 4. Zo veel mogelijk zelf oplossen; *We streven ernaar dat onze inwoners zo veel mogelijk zelf oplossingen zoeken voor problemen, klachten en tegenslagen en hierbij gebruik maken van personen uit hun directe omgeving.* 5. Veilig, gezond en vitaal; *We streven voor onze inwoners naar een veilige en gezonde leefomgeving in alle levensfasen; van het kansrijk opgroeien tot het vitaal oud worden.* 6. Kwaliteit, op tijd en zo dichtbij als mogelijk; *We streven naar kwalitatief goede en tijdige zorg die bij de inwoner thuis (of zo dicht mogelijk bij dat thuis) wordt geboden.* 7. Gezamenlijke verantwoordelijkheid als basis; *We streven ernaar dat, voor alle vraagstukken waarvoor dat nodig is, de kennis, kunde en capaciteit van alle benodigde partners in het Sociaal Domein vroegtijdig samenkomt om vervolgens vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid een oplossing te vinden. Dit geldt voor vragen van de individuele inwoner en voor vragen die het niveau van de individuele inwoner overstijgen.* *8.* Voldoende vrijwilligers, mantelzorgers en professionals; *We streven naar een capaciteit van vrijwilligers en professionals die kwalitatief en kwantitatief in staat zijn om antwoord te kunnen geven op alle, binnen het Sociaal Domein vallende, vragen van onze inwoners.*

Motivering
In de Regiovisie hebben de vier gemeenten van de Kop van Noord-Holland, met input van de partners uit het Sociaal Domein, vastgelegd wat zij in de periode 2024-2029 in het Sociaal Domein willen bereiken. Daarnaast beschrijft de regiovisie hoe de gemeenten de onderlinge samenwerking en de samenwerking met partners in het Sociaal Domein willen vormgeven. Met de regiovisie als kompas in de hand, kunnen we voor de inwoners: • de zorg die nodig is nog beter organiseren, • de benodigde, zorgfuncties beschikbaar houden, • de leefbaarheid verder vergroten, • het mee kunnen doen in de maatschappij bevorderen, • het zorglandschap continue blijven verbeteren. Wat we in het Sociaal Domein (gaan) doen, moet bijdragen aan het realiseren van de ambities die in de Regiovisie zijn opgenomen. De grote uitdagingen binnen het Sociaal Domein zijn inhoudelijk voor alle vier de gemeenten gelijk. De uitdagingen, zoals bijvoorbeeld 'Hoe kunnen we problemen bij inwoners voorkomen en vroegtijdig verhelpen', zijn complex. Bundeling van kennis, kunde en (beperkt beschikbare) capaciteit en middelen maken dat effectiever en efficiënter met de uitdagingen aan de slag kan worden gegaan. De regiogemeenten kiezen dan ook voor een regionale visie voor het Sociaal Domein. De uitdagingen voor het Sociaal Domein overstijgen de 'klassieke' zuilen van dat Sociaal Domein (Jeugd, Wmo, Arbeidsmarkt&Participatie, Inclusie, Wonen en Veiligheid). De regio kiest dan ook voor een integrale, Sociaal Domein brede, Regiovisie en niet voor een visie per 'klassieke' zuil.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
N.v.t.

Alternatieven (incl. argumenten)
Het hebben van een regiovisie voor het Sociaal Domein is geen verplichting maar een keuze. Wel hebben alle gemeenten in de regio Kop van Noord-Holland in juni 2020 ingestemd met de VNG resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap. Met het instemmen met deze resolutie zijn de gemeenten akkoord gegaan met het opstellen van een regiovisie voor de Jeugdhulp. Met het *nie*t vaststellen van een Sociaal Domein brede Regiovisie, zal er dus in ieder geval een Regiovisie voor de Jeugdhulp moeten worden opgesteld. Hierin kunnen dan ook de afspraken die voortvloeien uit de Hervormingsagenda Jeugd worden opgenomen.

Bij het benoemen van de uitdagingen waarvoor de gemeenten in de regio staan als het gaat om het Sociaal Domein, is geconstateerd dat die uitdagingen voor een belangrijk deel de klassieke zuilen van het Sociaal Domein (Jeugd, Wmo, Participatie, Zorg-Onderwijs, Gezondheid) overstijgen. Met andere woorden: Jeugd uitdagingen kunnen voor een deel alleen in samenhang met de andere klassieke Sociaal Domein zuilen worden aangepakt en opgelost. Een regiovisie die zich zou beperken tot Jeugd zou daarmee dus niet (volledig) toereikend zijn.

Ook is geconstateerd dat de uitdagingen voor het Sociaal Domein in de vier gemeenten van de regio voor een belangrijk deel overeenkomen en dat de kennis, kunde en benodigde capaciteit op lokaal niveau in geen van de vier gemeenten toereikend is om deze uitdagingen eigenstandig het hoofd te kunnen bieden. Het niet kiezen voor een Regiovisie Sociaal Domein betekent ook dat niet wordt gekozen voor het gezamenlijk oppakken van de uitdagingen. Gevolg daarvan zal zijn dat er, op basis van de lokaal beperkt beschikbare kennis, kunde en capaciteit, keuzes moeten worden gemaakt over wat we wel en wat we niet kunnen oppakken of dat het gewenste kwalitatieve niveau niet kan worden gehaald.

Gevolgen algemene middelen en begroting		
Kosten: € 0,00		
Dekking:	¨ Algemene middelen	¨ Inkomsten
	¨ Bijdragen derden	¨ Reserve
Toelichting:		

Communicatie
Na vaststelling van de Regiovisie vindt communicatie plaats over de Regiovisie. Dit gebeurt op het niveau van de inwoners, de Sociaal Domein stakeholders en de interne gemeentelijke organisaties. De communicatie wordt gecoördineerd vanuit de gemeente Den Helder.

Bijlagen
1. Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland 2024-2029 2. Gebundelde adviezen adviesraden aangaande de Regiovisie SD

Regiovisie Sociaal Domein van de Kop van Noord-Holland

2024-2029

gemeente DEN HELDER

gemeente Hollands Kroon

GEMEENTE Schagen

Gemeente Texel .txl

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1: INLEIDING	1
HOOFDSTUK 2: DE 8 AMBITIES	4
HOOFDSTUK 3: RANDVOORWAARDEN	10
HOOFDSTUK 4: SAMENWERKEN EN PARTNERSCHAP	12
HOOFSTUK 5: MEERJARENPLANNING	14

gemeente DEN HELDER gemeente Hollands Kroon GEMEENTE Schagen Gemeente Texel .txl

Hoofdstuk 1: Inleiding

In de regio Kop van Noord-Holland (Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel) krijgen alle inwoners de kans om veilig op te groeien, zich te ontwikkelen, een opleiding te volgen, te werken, mee te doen in de maatschappij en gezond oud te worden. De Kop van Noord-Holland is een regio waarin iedereen, ongeacht leeftijd, achtergrond of situatie, mee mag en kan doen. Toch kan elke inwoner in het leven weleens te maken krijgen met een tegenslag en daarbij hulp nodig hebben. Vaak kan deze hulp geboden worden door personen uit de directe omgeving van de inwoner (gezin, familie, vrienden, buurtgenoten, de sportclub, collega's et cetera). Soms is er daarnaast meer nodig. Dan kan de inwoner rekenen op ondersteuning of zorg vanuit het Sociaal Domein.

In deze regiovisie verstaan we onder het Sociaal Domein alle vrijwilligers, professionals en organisaties die bij kunnen dragen aan het veilig opgroeien, ontwikkelen, volgen van een opleiding, participeren in werk, meedoen in de maatschappij en gezond oud worden van de inwoners. Meer concreet omvat het Sociaal Domein de adviesraden Sociaal Domein, welzijns-/gezondheids-/onderwijs-/en veiligheidspartners, zorgaanbieders, en de gemeenten.

De partners in het Sociaal Domein dragen samen zorg voor:

- Het organiseren en bieden van ondersteuning en zorg aan inwoners die dat nodig hebben
- Het voor de inwoners beschikbaar hebben van de benodigde zorgfuncties
- Het vergroten van de leefbaarheid voor de inwoners
- Het bevorderen van het meedoen in de maatschappij van de inwoners
- Het, ten behoeve van de inwoners, (continue) verbeteren van het zorglandschap

Dit alles moet gerealiseerd worden binnen het financieel kader dat er voor het Sociaal Domein beschikbaar is. Effectiviteit en efficiëntie (verminderen bureaucratie) spelen dan ook een belangrijke rol.

Het document dat voor u ligt behandelt de gezamenlijke opdracht die wij als partners in het Sociaal Domein hebben. Het bevat een beschrijving van hoe we tot de regiovisie zijn gekomen tot hoe we gezamenlijk invulling zullen geven aan de opgaven in het Sociaal Domein de komende jaren.

<u>De druk op het Sociaal Domein neemt toe</u>

De partners in het Sociaal Domein zien grote uitdagingen voor de regio. Naar verwachting vergrijst de regio komende jaren sneller dan gemiddeld in Nederland doordat het aantal ouderen (75+) toeneemt terwijl het aantal jeugdigen (0-18 jaar) in de regio afneemt. Daarnaast zal de vraag naar zorg toenemen. Zo is het bijvoorbeeld de verwachting dat, bij ongewijzigd beleid, in 2027 één op de zes jeugdigen Jeugdhulp zal ontvangen. De vergrijzing en de toenemende vraag om zorg leiden tot een verdere toename van de druk op de zorg, terwijl er tegelijkertijd ook minder mensen beschikbaar zijn om het werk in deze sector uit te voeren. Het is dan ook de verwachting dat het aantal openstaande vacatures in het Sociaal Domein blijft toenemen en de druk op de mantelzorgers blijft groeien. Daarnaast lijkt de sociale samenhang te zijn afgenomen en gevoelens van eenzaamheid bij veel inwoners te zijn toegenomen. Ook hebben steeds meer inwoners moeite om, financieel gezien, de eindjes aan elkaar te knopen. Tot slot is het een uitdaging voor de regio om ervoor te zorgen dat nieuwkomers zich snel thuis voelen en kansen krijgen om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Al deze uitdagingen vragen om maximale en optimale inzet van alle partners in het Sociaal Domein.

<u>Domein overstijgende uitdagingen</u>

Het is duidelijk dat de uitdagingen waarmee de regio zich geconfronteerd ziet, de grenzen van de traditionele domeinen Jeugd, Wmo, Arbeidsmarkt & Participatie, Onderwijs & Ontwikkeling en

Gezondheid overstijgen. We zien dat hulpvragen voor het kind vanuit de Jeugdwet vaak ook verband houden met de behoefte aan ondersteuning voor ouders. Ook bij kwesties rond bestaanszekerheid zien we dat er naast financiële vragen ook vragen rond werk, inkomen en huisvesting kunnen spelen en dat deze vragen ook weer kunnen leiden tot problemen tussen gezinsleden. Het is dus nodig om de domeinen met elkaar te verbinden. Dit vraagt van alle betrokken partners in het Sociaal Domein om een integrale aanpak, waarbij voor iedere inwoner gekeken wordt naar alle levensgebieden die van invloed zijn op het welbevinden. De regio omarmt het gedachtengoed van Positieve Gezondheid in deze aanpak. Daarnaast wordt voor iedere inwoner ook gekeken naar wat personen uit de directe omgeving van de inwoner (gezin, familie, vrienden, buurtgenoten, de sportclub en collega's) kunnen betekenen.

Er zijn er ook nog uitdagingen buiten de scope van het Sociaal Domein die van invloed zijn op het welzijn en de bestaanszekerheid van de inwoners. Denk hierbij aan het hebben van een passende woning, een inkomen of gezonde leefomgeving voor de inwoners. Deze regiovisie bevat de ambities voor het integrale Sociaal Domein maar zijn ook (deels) Sociaal Domein overstijgend.

<u>Gemeentegrens overstijgende uitdagingen</u>
De genoemde uitdagingen voor het Sociaal Domein overstijgen niet alleen de grenzen van het Sociaal Domein, maar ook de gemeentegrenzen. Vraagstukken als 'het tekort aan personeel in het Sociaal Domein', 'de toenemende vergrijzing', 'de druk op het Sociaal Domein' en 'het tijdig beschikbaar houden van passende hulp' zijn vraagstukken die spelen in de hele regio. Door als vier gemeenten in de regio Kop van Noord-Holland intensief samen te werken kan beter antwoord worden gegeven op deze uitdagingen. Voor sommige vraagstukken werkt de regio ook bovenregionaal samen, bijvoorbeeld als het gaat om het beschikbaar krijgen en houden van vormen van hulp die vragen om zeer specifieke expertise en een kleine capaciteitsbehoefte.

Ook landelijke en andere (boven) regionale ontwikkelingen, zoals 'de Hervormingsagenda Jeugd', 'het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming', 'Elke regio telt', 'het Integraal Zorgakkoord (IZA), het 'Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)' en de 'Regionale agenda onderwijs en zorg', vragen om intensieve samenwerking tussen veel en soms zelfs alle partners in het Sociaal Domein en dus ook om samenwerking tussen de gemeenten. Deze regiovisie is in lijn met de hierboven genoemde ontwikkelingen opgesteld.

<u>Het doel van de regiovisie</u>
In deze regiovisie hebben de vier gemeenten van de Kop van Noord-Holland met input van de partners uit het Sociaal Domein vastgelegd wat zij in de periode 2024-2029 in het Sociaal Domein willen bereiken. Daarnaast beschrijft de regiovisie hoe de gemeenten de onderlinge samenwerking met elkaar en met partners in het Sociaal Domein willen vormgeven.

Met de regiovisie als kompas in de hand, kunnen we voor de inwoners:

- de zorg die nodig is nog beter organiseren,
- de benodigde, zorgfuncties beschikbaar houden,
- de leefbaarheid verder vergroten,
- het mee kunnen doen in de maatschappij bevorderen,
- het zorglandschap continue blijven verbeteren.

Wat we in het Sociaal Domein doen moet bijdragen aan het realiseren van de ambities die in deze regiovisie zijn opgenomen.

Het proces dat heeft geleid tot de regiovisie

Het proces is gestart met bestuurlijke bijeenkomsten. Hierin hebben de wethouders met een Sociaal Domein taak in hun portefeuille, van gedachten gewisseld over de uitdagingen waarvoor de regio staat en welke ambities zij gezamenlijk hebben. Daarnaast is gesproken over de onderlinge samenwerking en de samenwerking met partners. De uitkomst van deze bijeenkomsten is vastgelegd in een pamflet. Dit pamflet vormde het vertrekpunt voor bijeenkomsten met advies-/cliëntenraden, welzijns-/gezondheids-/onderwijs-/veiligheidspartners en zorgaanbieders (Wmo, Jeugd en Participatie). Parallel aan deze bijeenkomsten is met (een vertegenwoordiging van) de gemeenteraden in gesprek gegaan over het pamflet. Tijdens de bijeenkomsten is input opgehaald voor de regiovisie.

In het besluitvormingsproces is de (concept) regiovisie besproken in het regionaal Management Overleg (ambtelijk) het regionaal Portefeuillehouders Overleg (Sociaal Domein – Onderwijs), de colleges, de Adviesraden Sociaal Domein, de Regionale Raadscommissie Noordkop en uiteindelijk in de gemeenteraden.

Leeswijzer

In deze Regiovisie Sociaal Domein van de Kop van Noord-Holland 2024-2029 staan in hoofdstuk 2 de ambities voor het Sociaal Domein beschreven. In hoofdstuk 3 worden de randvoorwaarden voor het realiseren van deze ambities genoemd. In hoofdstuk 4 staat hoe we de samenwerking in het Sociaal Domein vorm gaan geven. In hoofdstuk 5 is een meerjarenplanning weergegeven.

Een besluit over de governance voor regionale samenwerking tussen de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel zal in Q2 van 2024 worden genomen. Met dat besluit zal de regio voldoen aan de afspraken welke voortvloeien uit de Norm voor Opdrachtgeverschap (VNG resolutie 10-06-2020).

Hoofdstuk 2: De 8 ambities

De komende jaren staat het Sociaal Domein voor een aantal complexe uitdagingen die vragen om een integrale en gezamenlijke aanpak. Per uitdaging is kennis, kunde en capaciteit nodig van meerdere partners uit het Sociaal Domein. Daarnaast is er bij iedere uitdaging, op onderdelen, ook kennis, kunde en capaciteit van buiten het Sociaal Domein nodig.

Het is duidelijk dat de Sociaal Domein uitdagingen vragen om de beweging van 'zorg' naar 'preventie'. Op de huidige manier doorgaan met het bieden van zorg en ondersteuning in het Sociaal Domein is niet houdbaar. Om alle uitdagingen het hoofd te kunnen bieden, is het nodig om, op basis van deze inhoudelijke visie, het Sociaal Domein toekomstgericht te organiseren. Hier ligt een opdracht voor alle partners in het Sociaal Domein, maar ook voor de inwoners zelf. Het is een opdracht die we echt met z'n allen op moeten pakken.

De ambities 1 en 2 vormen het fundament; een goede basis voor iedere inwoner als het gaat om gezondheid, wonen, werk, onderwijs en inkomen. Door hierin te investeren wordt het welbevinden van inwoners bevorderd en kunnen problemen worden voorkomen.

Als dat welbevinden dan toch onder druk komt te staan gaan de ambities 3 en 4 helpen om ervoor te zorgen dat inwoners zo veel mogelijk zelf (samen met personen uit hun directe omgeving)aan de slag gaan met het vinden van oplossingen. Vanuit het Sociaal Domein wordt hierbij ondersteuning geboden.

De ambities 5 en 6 zijn gericht op het creëren en in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving in alle levensfasen en het hierbij, op tijd, bieden van kwalitatief goede zorg.

Om de ambities 1 tot en met 6 te kunnen verwezenlijken is het goed organiseren van de zorg van groot belang. De ambities 7 en 8 zijn hierop gericht

1. Een stabiel en waardig bestaan voor iedere inwoner
2. Optimaal deelnemen aan de maatschappij
3. Voorkomen en vroegtijdig verhelpen van problemen
4. Zo veel mogelijk zelf oplossen
5. Veilig, gezond en vitaal
6. Kwaliteit, op tijd en dichtbij
7. Gezamenlijke verantwoor-delijkheid is de basis
8. Voldoende vrijwilligers, mantelzorgers en professionals

1. <u>Een stabiel en waardig bestaan voor iedere inwoner</u>
   We streven ernaar dat alle inwoners, ongeacht hun achtergrond of omstandigheden, een stabiel en waardig bestaan hebben.

   Om mee te kunnen doen in de maatschappij is een inkomen, een woning, toegang tot onderwijs, toegang tot zorg en een buffer voor onverwachte uitgaven nodig. Deze elementen van bestaanszekerheid vormen een randvoorwaarde voor het welzijn van al onze inwoners en helpen problemen te voorkomen. De bestaanszekerheid van inwoners staat onder druk. Hoewel de elementen van bestaanszekerheid voor een deel buiten de scope van het Sociaal Domein vallen, kan vanuit het Sociaal Domein wel een belangrijke bijdrage geleverd worden om de druk op de bestaanszekerheid te verminderen en soms zelfs weg te nemen.

   Bij deze ambitie ligt de focus op vier thema's:
   - *Werk en Inkomen*: We streven naar een nauwe samenwerking met het economische domein. In situaties waar al sprake is van schulden, bieden we ondersteuning aan individuen en gezinnen om passende financiële middelen te verkrijgen en investeren we in financiële educatie. We wijzen inwoners op de beschikbare sociale voorzieningen en bieden daarmee ondersteuning in bredere zin.
   - *Wonen*: We sluiten aan bij de woonopgave voor de regio Kop van Noord-Holland en zetten kennis, kunde en capaciteit in om ervoor te zorgen dat er passende huisvesting komt voor mensen met specifieke behoeften zoals ouderen, jongeren, mensen met een beperking of kwetsbare gezinnen.
   - *Onderwijs*: We erkennen de belangrijke rol van onderwijs voor onze inwoners en streven naar een krachtige verbinding tussen zorg en onderwijs. Dit omdat de school vaak als eerste signalen opvangt wanneer het niet goed gaat met een jeugdige. Hierdoor wordt het mogelijk om in een vroeg stadium in te grijpen en escalatie van problemen te voorkomen (preventie). Het is van belang hiervoor ruimte te creëren, zodat een leraar zich (vooral) bezig kan houden met het opleidingsperspectief, terwijl een zorgprofessional zich bezighoudt met de zorgvragen. Daarnaast streven we naar betere mogelijkheden voor onze inwoners om binnen de regio verder/door te kunnen studeren. Daarom faciliteren we meer opleidingsmogelijkheden, zodat inwoners binnen onze regio de kans krijgen om hun onderwijsambities na te streven, zich verder te ontwikkelen en in onze regio kunnen blijven wonen en werken. Ook streven we naar een doorgaande lijn vanuit het voorschoolse, naar het primair, het voortgezet en het beroeps- en wetenschappelijk onderwijs. Daarnaast wordt gestreefd naar inclusief onderwijs.
   - *Leefomgeving en zorg*: We streven voor al onze inwoners naar een gezonde leefomgeving (van opgroeien tot vitaal oud worden). Hierbij gaan we niet uit van ziekte, klachten of problemen, maar van mensen zelf. We investeren in preventie, voorlichting en hulp om ongezond gedrag tegen te gaan, gezonde keuzes te bevorderen en, daar waar dat toch nodig is, samen met de inwoner (en personen uit de directe omgeving) klachten en problemen zo goed mogelijk op te lossen.

2. <u>Optimaal deelnemen aan de maatschappij</u>
   We streven ernaar dat alle inwoners zich kunnen ontwikkelen en deel kunnen nemen aan de maatschappij. Het optimaal benutten van de talenten en mogelijkheden van de inwoner staan hierbij centraal.

   Bij deze ambitie ligt de focus op vier thema's:
   - *Inclusieve samenleving*: Iedereen krijgt, ongeacht leeftijd, achtergrond of situatie, de kans om mee te doen en zich te ontwikkelen. Hiervoor bevorderen we gelijke kansen, stimuleren we

diversiteit en bieden we ondersteuning aan inwoners om actief betrokken te zijn bij de maatschappij. Ook inclusief onderwijs is een belangrijk uitgangspunt in de regio.
- *Voorkomen en terugdringen afstand tot de arbeidsmarkt*: We ondersteunen inwoners met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt en stimuleren het zo veel mogelijk meedoen van alle inwoners in onze maatschappij en in onze arbeidsmarkt. We richten ons hierbij op (de ontwikkeling van) gerichte programma's, trainingen en ondersteuningsstructuren.
- *Nieuwkomers*: We hebben aandacht voor, en zetten in op, het integreren van, nieuwkomers in hun directe leefomgeving. Vanuit de sociale basis in de wijk/woonkern bieden we nieuwkomers ondersteuning bij het vinden van hun weg en het vinden van aansluiting in hun leefomgeving.
- *Verzilvering;* We stimuleren ouderen om hun kennis en ervaring in te zetten voor de maatschappij.

3. Voorkomen en vroegtijdig verhelpen van problemen
We streven ernaar om inwoners te helpen bij het voorkomen van problemen en, als er problemen ontstaan, die zo snel mogelijk te verhelpen.

We zetten in op voorlichting en bieden tijdig passende zorg om zwaardere zorg te voorkomen. Zo houden we de zorg beschikbaar en betaalbaar voor de inwoners die dat echt nodig hebben. Het waarmaken van deze ambitie vraagt om het samen optrekken en het verder versterken van de samenwerking tussen vrijwilligers, mantelzorgers en professionals. Samenwerking, proactieve betrokkenheid van alle partijen en een gedeelde focus op preventie, dragen bij aan het voorkomen van problemen maar ook aan het vroegtijdig verhelpen van problemen.

Bij deze ambitie ligt de focus op twee thema's:
- *Het versterken van de sociale basis*: Inwoners ontmoeten elkaar en zien naar elkaar om. Door ontmoetingen tussen inwoners te faciliteren dragen we bij aan het versterken van het netwerk van de inwoner en kunnen problemen worden voorkomen. We versterken de sociale basis door initiatieven uit wijken/kernen te stimuleren, laagdrempelige ontmoetingsplekken te creëren, vrijwilligerswerk te bevorderen en ruimte te maken voor innovatieve initiatieven uit de woonkern/wijk.
- *Preventie en vroeg-signalering*: We hebben, door de aanwezigheid van vrijwilligers en professionals, voelsprieten in de wijken/kernen. We zetten in op voorlichting en preventieve interventies. We werken outreachend, door aanwezig en zichtbaar te zijn in de wijken/kernen, op scholen, bij verenigingen en andere plaatsen waar mensen samenkomen.

4. Zo veel mogelijk zelf oplossen
We streven ernaar dat onze inwoners zo veel mogelijk zelf oplossingen zoeken voor problemen, klachten en tegenslagen en hierbij gebruik maken van personen uit hun directe omgeving.

Klachten, tegenslagen en perioden waarin het niet zo lekker gaat, horen bij het leven. Ieder mens maakt ze mee en de meeste mensen zijn ook goed in staat om daarmee om te gaan.

Bij deze ambitie ligt de focus op twee thema's:
- *Versterken van het eigen netwerk*: Indien het een inwoner niet lukt om een eigen probleem, klacht of tegenslag op te lossen, stimuleren en ondersteunen we de inwoner om personen uit de directe omgeving (gezin, familie, vrienden, buurtgenoten, de sportclub, collega's et cetera) te mobiliseren, en hen te vragen of zij de inwoner bij kunnen staan. Zo wordt het probleem, de klacht of tegenslag opgelost en het netwerk van de inwoner versterkt zodat deze ook bij een volgend(e) probleem, klacht of tegenslag samen met dat netwerk op zoek kan gaan naar een oplossing.

- *Collectieve oplossingen*: Het Sociaal Domein faciliteert en ondersteunt groepen inwoners met vergelijkbare problemen, klachten en tegenslagen in het werken aan oplossingen. Het delen van ervaringen, elkaar steunen en het samen zoeken naar oplossingen draagt bij aan het voorkomen van escalatie van problemen.

5. Veilig, gezond en vitaal
   We streven voor onze inwoners naar een veilige en gezonde leefomgeving in alle levensfasen; van het kansrijk opgroeien tot het vitaal oud worden.

   Deze ambitie is erop gericht om inwoners zo veel mogelijk in hun vertrouwde omgeving te laten wonen.

   Bij deze ambitie ligt de focus op drie thema's:
   - *Een kansrijke start*: Alle kinderen, ongeacht hun achtergrond, krijgen gelijke kansen om zich optimaal en in een veilige omgeving te ontwikkelen.
   - *Thuis (of zo thuis mogelijk) opgroeien*: Kinderen kunnen het best thuis opgroeien. We streven naar 0 uithuisplaatsingen. Als veilig thuis opgroeien echt niet kan, kan een kind opgroeien in een huis dat zo veel mogelijk op een thuis lijkt en zich zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke leefomgeving van het kind bevindt.
   - *Vitaal ouder worden*: We bevorderen het thuis kunnen blijven wonen van ouderen. Dit omvat zorg en voorzieningen die het mogelijk maken dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig, comfortabel en veilig in hun eigen huis kunnen blijven wonen. Wanneer technologische ontwikkelingen hieraan kunnen bijdragen dan zetten we deze in.

6. Kwaliteit, op tijd en zo dichtbij als mogelijk
   We streven naar kwalitatief goede en tijdige zorg die bij de inwoner thuis (of zo dicht mogelijk bij dat thuis) wordt geboden.

   Bij deze ambitie ligt de focus op vier thema's:
   - *Nabijheid en persoonlijke aandacht*: We organiseren de zorg dichtbij en rondom de inwoner met ruimte voor persoonlijke aandacht. Hierbij maken we, ten behoeve van de kwaliteit en nabijheid van zorg, ook gebruik van technologische ontwikkelingen.
   - *Tijdig en beschikbaar*: Als zorg nodig is, is dat tijdig beschikbaar. We streven naar 0 mensen op een wachtlijst. We bieden de juiste zorg op de juiste plek. Als zorg niet direct beschikbaar is, zorgen we ervoor dat er in de tussenliggende periode ondersteuning beschikbaar is.
   - *Beheersbaar*: We hebben een kwalitatief goed en financieel beheersbaar zorglandschap. De administratieve lasten en bureaucratie worden, daar waar dat kan, teruggebracht.
   - *Bereikbaarheid*: We zetten kennis, kunde en capaciteit vanuit het Sociaal Domein in om de mobiliteit voor alle inwoners te bevorderen. Toegankelijkheid tot diensten, meedoen in de samenleving en het kunnen krijgen van ondersteuning en zorg vanuit het Sociaal Domein moeten voor iedereen gegarandeerd zijn.

7. Gezamenlijke verantwoordelijkheid als basis
   We streven ernaar dat, voor alle vraagstukken waarvoor dat nodig is, de kennis, kunde en capaciteit van alle benodigde partners in het Sociaal Domein vroegtijdig samenkomt om vervolgens vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid een oplossing te vinden. Dit geldt voor vragen van de individuele inwoner en voor vragen die het niveau van de individuele inwoner overstijgen.

We zorgen ervoor dat alle Sociaal Domein partners vanuit hun eigen rol bijdragen aan integrale en passende zorg voor inwoners. Om hoogwaardige zorg aan onze inwoners te bieden, is samenwerking waarbij iedereen vanuit zijn rol en expertise kan bijdragen, cruciaal. Door goed naar elkaar te kijken en te luisteren, kunnen we beter op elkaar aansluiten. Dit geldt ook voor Sociaal Domein overstijgende vraagstukken.

Bij deze ambitie ligt de focus op twee thema's:

- *Verbonden zorglandschap*: Partners binnen het Sociaal Domein zijn verbonden met elkaar. Dit geldt op het niveau van de inwoner op het moment dat die inwoner zorg nodig heeft van meerdere partners. Dit geldt ook op het niveau van inwoner overstijgende vraagstukken als voor het oplossen daarvan de kennis, kunde en capaciteit van meerdere partners nodig is. Er is sprake van korte lijnen, partijen kennen elkaar en zijn in staat om integraal samen te werken.
- *Kijken naar de hele mens*: Bij het verwezenlijken van al onze ambities kijken we, als we in gesprek gaan met de inwoner, naar alle leefgebieden van Positieve Gezondheid (Lichamelijk welbevinden, Mentaal welbevinden, Zingeving, Kwaliteit van leven, Meedoen, Dagelijks functioneren). We gaan dus niet alleen in op de vraag die de inwoner in eerste instantie stelt, maar kijken naar alle leefgebieden en maken samen met de inwoner een plan. Als het probleem ook de naasten van de inwoner raakt (partner, gezinsleden) wordt een plan gemaakt met alle betrokkenen.

8. <u>Voldoende vrijwilligers, mantelzorgers en professionals</u>
We streven naar een capaciteit van vrijwilligers en professionals die kwalitatief en kwantitatief in staat zijn om antwoord te kunnen geven op alle, binnen het Sociaal Domein vallende, vragen van onze inwoners.

Het arbeidsvraagstuk vormt één van de grootste uitdagingen voor onze regio. Het is belangrijk dat we realistisch zijn en begrijpen dat we dit vraagstuk waarschijnlijk niet volledig kunnen oplossen. We benaderen het vraagstuk vanuit twee invalshoeken: we streven ernaar om de vraag om zorg terug te dringen en we streven ernaar om zo veel mogelijk vrijwilligers en professionals te werven en aan ons te verbinden.
Het terugdringen van de vraag om zorg bereiken we door de ambities 1 tot en met 7 waar te maken en meer concreet door:

- te normaliseren, zodat de instroom in zorg wordt beperkt,
- digitale hulpmiddelen in te zetten, zodat vrijwilligers, mantelzorgers en professionals efficiënter kunnen worden ingezet,
- de verbinding tussen informele en formele zorg te versterken zodat formele zorg eerder kan worden afgeschaald,
- bureaucratie te verminderen, zodat meer tijd over blijft het bieden van zorg.

Bij het streven naar een toereikende capaciteit aan vrijwilligers, mantelzorgers en professionalsvoldoende ligt de focus op 6 thema's:

- *Vrijwilligers en mantelzorgers voor de regio behouden*: Onze vrijwilligers en mantelzorgers ontvangen training en ondersteuning/coaching om hun taak goed uit te kunnen voeren. Hierbij wordt goed gekeken naar hoe overbelasting kan worden voorkomen. We zorgen ervoor dat onze vrijwilligers en mantelzorgers zich gewaardeerd voelen.
- *Nieuwe mantelzorgers voorbereiden op, en begeleiden bij, hun nieuwe taak*: Optimaal inzetten op het 'vinden' van mantelzorgers die net aan hun mantelzorgtaak zijn begonnen (ook als ze zich er nog niet van bewust zijn dat ze een mantelzorgtaak aan het uitvoeren zijn) en hen vervolgens trainen/voorbereiden op hun (nieuwe) taak.

- *Nieuwe vrijwilligers werven*: Daar waar mogelijk wordt gezamenlijk ingezet op het werven van vrijwilligers en het trainen/voorbereiden van nieuwe vrijwilligers op hun toekomstige rol.
- *Zorgprofessionals voor de regio behouden*: Het verwezenlijken van deze ambitie ligt primair bij de organisatie bij wie de zorgprofessional in dienst is. Er liggen ook kansen voor de partners binnen het Sociaal Domein om hierop samen te werken. Bijvoorbeeld op arbeidsmobiliteit binnen de regio en het gezamenlijk verzorgen van opleiding en training.
- *Zorgprofessionals van buiten de regio verleiden om te komen werken in onze regio*: Het verwezenlijken van deze ambitie ligt primair bij de organisatie die een vacature heeft. Er liggen ook kansen voor de partners binnen het Sociaal Domein om hierop samen te werken. Gezamenlijke wervingscampagnes, kandidaten wijzen op vacatures bij partners die (mogelijk) beter passend zijn en het gezamenlijk verzorgen van opleiding en training op de onderdelen waarop dat kan (kosten efficiënter waardoor trainingen die anders niet aangeboden kunnen worden nu wel kunnen worden aangeboden), zijn voorbeelden hiervan.
- *Aankomend zorgprofessionals in onze regio opleiden*: We versterken de relatie met de onderwijsvoorzieningen die opleiden tot een baan in de zorg. Dit doen we met onderwijsvoorzieningen die al onderwijsmogelijkheden in onze regio verzorgen, maar ook met andere onderwijsvoorzieningen in Noord-Holland. We ontwikkelen (meer) opleidings-/stageplaatsen en vergroten de mogelijkheden van doorstroom naar een baan na een stageperiode.

Hoofdstuk 3: Randvoorwaarden

We streven ernaar om, binnen de looptijd van deze regiovisie, de acht ambities waar te maken. Hieronder staan vijf voorwaarden. Hoe beter we hieraan voldoen, hoe groter de kans dat we onze doelen ook gaan halen.
Op het moment van opstellen van deze regiovisie wordt nog niet (volledig) aan alle randvoorwaarden voldaan. Het is primair de opdracht voor de regiogemeenten om hiervoor te zorgen.

Daar waar de inwoners zijn
Partners in het Sociaal Domein voeren hun taak 'daar waar de inwoners zijn' uit. We komen thuis bij de inwoner, werken wijk-/kerngericht en zijn er op de scholen. Dit doen we omdat we daarmee herkenbaar en dichtbij beschikbaar zijn en omdat we dan het beste kunnen aansluiten bij de kenmerken en behoeften van de inwoner. Voorzieningen in de wijk/kern en de scholen zijn plekken waar inwoners elkaar ontmoeten, de plek waar inwoners hun (hulp)vragen kunnen stellen en van waaruit partners van het Sociaal Domein uitvoering geven aan hun taak.

De toegang tot zorg
Elke wijk/kern heeft een team dat verantwoordelijk is voor het bieden van passende hulp en ondersteuning bij zorgvragen. Als dat nodig is, kan vandaaruit worden doorverwezen naar gecontracteerd zorgaanbod. Deze teams spelen een cruciale rol voor onze inwoners en zijn onmisbaar bij het verwezenlijken van de ambities uit de regiovisie.

De partners binnen het Sociaal Domein werken samen met deze teams. Om van elkaar te kunnen leren en gebruik te kunnen maken van elkaars ervaringen is het belangrijk dat de teams in de verschillende gemeenten/wijken/kernen op een vergelijkbare manier werken. De eenduidigheid in de werkwijze draagt niet alleen bij aan helderheid en consistentie in de uitvoering van lokale hulp, maar bevordert ook een effectievere en efficiëntere ondersteuning voor onze inwoners. De volgende uitgangspunten voor de toegang worden gehanteerd:

- We werken vanuit uniforme, regionale kaders voor de toegang.
- Er is brede kennis en kunde beschikbaar in alle teams.
- We werken vanuit de vijf basisfuncties voor de toegang: *(1) Veilige leefomgeving (2) Tijdig signaleren van de vraag (3) Vindbare en toegankelijke hulp (4) Handelen met een brede blik (5) Leren en verbeteren voor iedereen.*

Effecten meten
Om onze ambities te realiseren worden initiatieven die gestart waren voor het opstellen van de regiovisie, in lijn gebracht met de regiovisie. Daarnaast zullen er, als dat nodig is, nieuwe initiatieven worden gestart. We maken kwalitatief en kwantitatief zichtbaar in hoeverre alles wat we doen ook echt tot de gewenste effecten en verbeteringen voor onze inwoners leidt. Uiteindelijk is het ons doel om, binnen het beschikbare financiële kader, de best mogelijke zorg aan onze inwoners te bieden.

Voor het monitoren gebruiken we indicatoren die zicht geven op het effect van de activiteiten op de ambitie. Hierbij maken we gebruik van bestaande monitoringssystemen of richten hiervoor, als dat nodig is, nieuwe systemen in. Zo kan zorgvuldig worden gemonitord en tijdig worden bijgestuurd.

Leren en verbeteren

Het Sociaal Domein wil in partnerschap samen (verder) leren, ontwikkelen en groeien. Het is belangrijk om de komende jaren met elkaar te investeren in een gezond en lerend innovatie klimaat. Hierbij is het uitgangspunt niet zelf het wiel uit te willen vinden, maar bestaande, goede initiatieven te adapteren en eventueel verder uit te bouwen. Hierbij willen we zoveel mogelijk bottom-up werken.

Het Sociaal Domein heeft kansen om op veel vlakken te leren. Hierbij worden vier niveaus onderscheiden:

- *Inwonersniveau*: Ervaringen van inwoners ophalen en op basis hiervan de zorg verbeteren. Op basis van de ervaringen van inwoners kan de zorg worden doorontwikkeld zodat men goed begrijpt wat in de zorg bijdraagt aan het behalen van het gewenste resultaat.
- *Zorgproduct niveau*: Daar waar mogelijk werken we met interventies waarvan de effectiviteit is aangetoond. We volgen de ontwikkelingen in het land en adapteren effectieve interventies als deze tot een beter resultaat leiden dan de door ons tot dan toe ingezette interventies.
- *ProfessionalIniveau*: Professionals leren van het delen van ervaringen, kennis en expertise.
- *Gemeente- en regioniveau*: In heel Nederland zijn regio's bezig met de transformatie van het Sociaal Domein. De partners van het Sociaal Domein in de Kop van Noord-Holland Noord werken samen met verschillende andere regio's. We delen met elkaar succesverhalen en ervaringen die niet hebben geleid tot het gewenste resultaat.

Op al deze niveaus ontwikkelen we de komende jaren door. Op de verschillende niveaus zijn de partners in het Sociaal Domein voortdurend met elkaar in gesprek en reflecteren daarbij op de uitvoeringspraktijk. De opgedane kennis en ervaring binnen de verschillende opgaven (ambities) worden zorgvuldig verzameld, gebundeld, en gedeeld met de coalities die met betrekking tot iedere opgave zijn gevormd (zie hoofdstuk 4). Op deze manier wordt het lerend vermogen van het Sociaal Domein optimaal benut.

Binnen het beschikbare budget

Het gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het verwezenlijken van de ambities heeft naast een inhoudelijke ook een financiële kant. De beschikbare financiële middelen voor het Sociaal Domein zijn gelimiteerd. De kosten die gemaakt worden voor het verwezenlijken van de ambities moeten gefinancierd worden vanuit het beschikbare budget.

Hoofdstuk 4: Samenwerken en partnerschap

Het realiseren van de ambities kunnen de Sociaal Domein partners niet los van elkaar. Hier is samenwerking voor nodig. In dit hoofdstuk wordt samenwerken vanuit twee invalshoeken nader belicht. Allereerst wordt ingegaan op de samenwerking tussen de vier gemeenten van de regio. Daarna wordt het partnerschap tussen de Sociaal Domein partners beschreven.

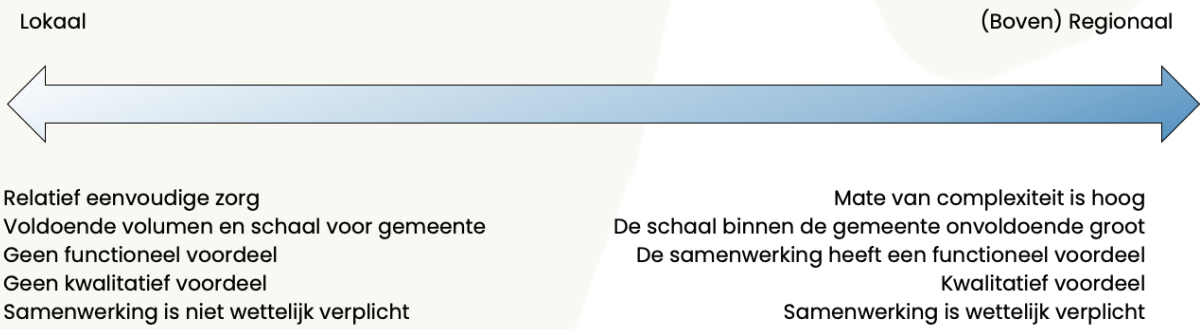
<u>Gemeentelijke samenwerking in het Sociaal Domein</u>
De samenwerking tussen de regiogemeenten vindt plaats op verschillende niveaus en onderdelen:

- Bestuurlijk
- Management
- Beleid
- Inkoop
- Uitvoering van contract- en leveranciersmanagement
- Backoffice
- Toegang tot en uitvoering van hulp
- Leren & ontwikkelen

Per niveau en onderdeel kan de samenwerking tussen de gemeenten verschillen. De regiogemeenten hebben als uitgangspunt dat wordt samengewerkt als dat *meerwaarde* heeft en als het *moet*. De gemeenten in de regio werken samen in het Sociaal Domein wanneer;

- het organiseren van zorg op regionaal niveau, *kwalitatieve en/of financiële meerwaarde* heeft (beperkte lokale capaciteitsbehoefte en specifieke expertise is vereist),
- het samenwerken een *functioneel voordeel* oplevert,
- het samenwerken *de positie van de gemeenten* ten opzichte van andere regio's en aanbieders verstevigt,
- de samenwerking (wettelijk) *verplicht* is.

De regiogemeenten toetsen alles wat zij binnen het Sociaal Domein doen aan de hierboven genoemde uitgangspunten en maken hierbij gebruik van deze schaal:

Van samenwerken naar partnerschap

De opgaven die voortvloeien uit de ambities in deze regiovisie vragen om de inzet van kennis, kunde en capaciteit die niet vanuit één organisatie kan worden geboden. De opgaven zijn ook niet op te delen in losse elementen die verdeeld worden over verschillende organisaties. Het is de overtuiging van de Sociaal Domein partners dat de ambities alleen vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid kunnen worden gerealiseerd. Iedere partner die betrokken is bij een opgave brengt specifieke expertise in en zet deze in om, met betrekking tot een specifiek onderdeel van de opgave, tot een oplossing te komen. Daarnaast zet iedere partner zich ook in om de andere partners die betrokken zijn bij de opgave, te ondersteunen bij het vinden van de oplossingen waarop die partners expertise inzetten. Bij partnerschap zet je je in voor de ander, ook wanneer je daar zelf geen (direct) functioneel belang bij hebt.

Met lef en vertrouwen draagt elke partner, vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, bij aan het realiseren van de ambities. We creëren een omgeving waarin alle partners zich uitgenodigd voelen om in gesprek te gaan over nieuwe initiatieven die aansluiten bij de ambities. We moedigen open dialogen aan, waarin innovatieve ideeën kunnen gedijen.

Dit vraagt van de gemeenten, ten opzichte van de periode voorafgaand aan het opstellen van de regiovisie, om een verschuiving van de rol van 'klassieke opdrachtgever' naar 'regisseur' binnen het partnerschap. Tegelijkertijd vraagt het van de andere partners in het Sociaal Domein om te bewegen van 'uitvoerder' naar 'medeverantwoordelijke' binnen het partnerschap. Vanuit deze nieuwe rollen en verantwoordelijkheden kunnen afspraken gemaakt worden over wat de verschillende partners gaan bijdragen.

De regiogemeenten treden bij het waarmaken van de ambities op als regisseur, ambtelijk opdrachtgever en facilitator. De overige bij een opgave betrokken partners brengen hun kennis, kunde en capaciteit in.

De regiovisie bevat acht ambities en daarmee ook acht opgaven. Bij iedere opgave geven we het partnerschap op drie niveaus vorm:

- Bestuurlijk partnerschap
- Partnerschap op het niveau van management en beleid
- Partnerschap op het niveau van de uitvoering

Bestuurlijk partnerschap

Per opgave geeft een wethouder uit de regio samen met een vertegenwoordiging van bestuurders van organisaties, (inhoudelijk) richting aan de, bij de opgave betrokken, organisaties.

Partnerschap op het niveau van management en beleid

Om de ambities te verwezenlijken wordt elke ambitie vertaald naar een concrete opgave. Voor het opstellen van die concrete opgave werken managers en beleidsmedewerkers van organisaties met, voor de opgave relevante kennis, kunde en capaciteit, nauw samen. De regiogemeenten dragen zorg voor de regie en coördinatie.

Partnerschap op het niveau van de uitvoering

Bij het uitvoeren van programma's/projecten die voortvloeien uit de opgaven, trekken vrijwilligers en professionals van de bij de opgave betrokken Sociaal Domein partners samen op. Bij het samenstellen van project-/werkgroepen is de kennis, kunde en capaciteit die nodig is leidend en de organisatie waaraan de vrijwilliger/professional verbonden is, is hieraan ondergeschikt.

Hoofdstuk 5: Meerjarenplanning

Deze regiovisie is vastgesteld voor de periode 2024-2029. In deze periode zullen we ons inspannen om de gestelde ambities te verwezenlijken.

Het jaar 2024 staat in het teken van voorbereiding, waarbij we ons richten op de structuur van het partnerschap, het per opgave samenstellen van een groep van organisaties met specifieke kennis, kunde en capaciteit rond de opgave, het inventariseren van lopende en gewenste ontwikkelingen, het concretiseren van plannen, het prioriteren en het in een tijdpad plaatsen van die plannen. Vanaf 2025 gaan we de plannen implementeren en uitvoeren. Vanaf dat moment loopt het proces voor de verschillende opgaven mogelijk anders en kan de planning in tijd verschillen. Vervolgens staat de periode 2027 – 2029 in het teken van evalueren en borgen. Hieronder staan per fasen de stappen op hoofdlijnen beschreven:

Fase 1: Voorbereiden
Stap 1: Het inrichten van de structuur van het partnerschap en het, per opgave, formeren een groep van organisaties met specifieke kennis, kunde en capaciteit rond de opgave (april – mei 2024)

Stap 2: Inventariseren (mei – juli 2024)
De groep van organisaties met specifieke kennis, kunde en capaciteit rond de opgave brengt onder regie van de gemeente in kaart welke programma's/projecten er met betrekking tot de opgave lopen. De groep stelt, op hoofdlijnen, een meerjarenplan op en benoemt daarin de (reeds lopende + nieuwe) projecten waarvan verwacht wordt dat deze een bijdrage gaan leveren aan het waarmaken van de ambitie.

Stap 3: Concretiseren (augustus – november 2024)
Per opgave worden projectplannen geschreven en alle projecten worden geplot in een gedetailleerde meerjarenplanning. De meerjarenplanning met bijbehorende projectplannen wordt eind november op inhoud ter instemming voorgelegd

Stap 4: Prioriteren (december 2024)
De meerjarenplannen met bijbehorende programma-/projectplannen van de verschillende opgaven worden met elkaar in lijn gebracht (spreiding van werkdruk en logische volgordelijkheid) en geprioriteerd. Het geprioriteerde totale meerjarenplan wordt bestuurlijk vastgesteld.
Het resultaat van deze fase is een meerjarenplanning met een aantal concrete uitvoeringsplannen en projecten.

Fase 2: Uitvoeren
Het moment waarop een programma/project start is vastgelegd in de meerjarenplanning (fase 1, stap 4). De hieronder weergegeven planning per stap is dan ook illustratief.

Stap 1: Opstarten (januari – maart 2025)
De aan een opgave verbonden groep bespreekt de start van de uitvoering met betrokkenen (uitvoering). Hierbij wordt de globale planning en de rollen en verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen doorgenomen. Eventuele knelpunten worden geïdentificeerd en er worden afspraken gemaakt over de communicatie en rapportage tijdens de uitvoeringsfase.

Stap 2: Uitvoeren (maart 2025 – december 2027)
Gedurende deze periode wordt het programma/de projecten geïmplementeerd en uitgevoerd.

Stap 3: Tussentijdse evaluaties (periodiek)
Gedurende de uitvoeringsfase voert de groep die aan een opgave verbonden is tussentijdse evaluaties uit. Er wordt gekeken naar wat goed is gegaan en waar eventuele knelpunten zijn ontstaan.

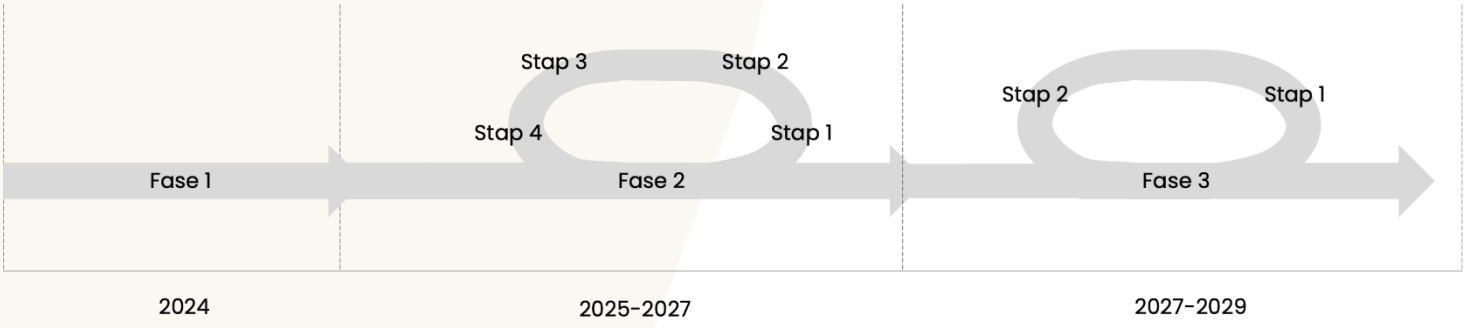
Stap 4: Verbeteren (doorlopend)
Op basis van de tussentijdse evaluatie worden verbeterpunten geïdentificeerd en vastgesteld. Het resultaat van deze stap vormt input voor eventuele vervolgfasen of nieuwe initiatieven.

<u>Fase 3: Evalueren en borgen</u>
Het moment waarop een programma/project geëvalueerd en geborgd wordt is vastgelegd in de meerjarenplanning (fase 1, stap 4). De hieronder weergegeven planning per stap is dan ook illustratief.

Stap 1: Evalueren (vanaf 2027)
Zodra een programma of project is afgerond, start de evaluatiefase. De groep van, aan de opgave verbonden organisaties, beoordelen de resultaten en effecten van het specifieke programma of project. Hierbij wordt gekeken naar: de mate waarin de gestelde doelen zijn behaald, eventuele knelpunten tijdens de uitvoering en de tevredenheid van betrokken stakeholders en inwoners. De evaluatie omvat zowel kwantitatieve als kwalitatieve aspecten.

Stap 2: *Optimaliseren en borgen*
Op basis van de evaluatieresultaten worden verbetermogelijkheden geïdentificeerd. De groep van, aan de opgave verbonden organisaties stelt een plan op om de processen en resultaten verder te optimaliseren en te borgen. Indien projecten te weinig hebben bijgedragen aan het bewerkstelligen van de ambitie worden deze afgebouwd.

<u>Circulair proces</u>
Gedurende fase 2, maar ook in fase 3, blijven de groepen die aan de opgaven verbonden zijn met elkaar in gesprek over mogelijke (nieuwe) programma's/projecten en/of het bijsturen van lopende projecten. Er is sprake van een circulair proces waarbij we, met uitzondering van stap 1 van fase 1steeds dezelfde stappen doorlopen.

Adviezen Adviesraden

Regiovisie Sociaal Domein 2024-2029

Pagina	Adviesorgaan
1.	Adviesraad Sociaal Domein Den Helder
4.	Jongeren AdviesRaad Den Helder
7.	Wmo Adviesraad Hollands Kroon
8.	Cliëntenraad Participatiewet Hollands Kroon
9.	Adviesraad Sociaal Domein Schagen
13.	Adviesraad Sociaal Domein Texel

Adviesraad Sociaal Domein
T.a.v. het secretariaat
Boterzwin 1302
1788 WP JULIANADORP
adviesraadsociaaldomein@outlook.com

Aan het college van B en W
T.a.v. het kabinet
Postbus 36
1780 AA DEN HELDER
kabinet@denhelder.nl

Den Helder, 23 februari 2024

Betreft: gevraagd advies inzake regiovisie sociaal domein

Geacht college,

Aan de totstandkoming van ons advies op de Regiovisie is een aanzienlijk traject vooraf gegaan:

- Op 16 augustus 2023 heeft de ASD voor het eerst kennis genomen van de Regiovisie middels een eerste mail van Job Laghuwitz, projectleider regiovisie, waarin een eerste bijeenkomst over de Regiovisie werd aangekondigd.
- Op 25 september 2023 is ASD lid Rita van Kleef aanwezig geweest bij een Bijeenkomst ‘Op weg naar een regiovisie voor het Sociaal Domein’
- Op 16 november 2023 is de heer Laghuwitz vervolgens bij onze ASD vergadering geweest.
- Op 6 februari 2024 is de (bijna) voltallige ASD aanwezig geweest bij een tweede Bijeenkomst van de Adviesraden over de Regiovisie voor het Sociaal Domein in de Kop van Noord Holland.
- Tenslotte is de heer Laghuwitz bij de ASD vergadering van 15 februari 2024 om nogmaals met de ASD in gesprek te gaan over de Regiovisie. Voorafgaand aan de vergadering heeft de ASD een viertal stukken ontvangen welke bij de vergaderstukken gevoegd zijn en door de leden bestudeerd zijn.

De ASD waardeert de aanwezigheid van de heer Laghuwitz. Er is zeer duidelijk geprobeerd de ASD mee te nemen in de totstandkoming van dit stuk. Naar aanleiding van bovenstaand proces geeft de ASD een ***positief*** advies op de regiovisie met daarbij volgende voorwaarden/ opmerkingen/ kanttekeningen:

- De ASD is van mening dat er heel scherp moet worden toegezien op de implementatie, dat het idee van de Regiovisie ook landt bij de lokale ambtenaren, zodat het niet verzandt.
- Tevens zou de ASD graag geïnformeerd willen worden over de voortgang van het verdere proces (wanneer wat aangepakt gaat worden).

Graag verneem ik een bevestiging van ontvangst van ons advies en uiteraard een reactie. Ook worden wij graag op de hoogte gehouden en/of meegenomen in het evaluatiemoment te zijner tijd.

Hoogachtend,

Namens de Adviesraad Sociaal Domein:
Mevrouw Karin van der Wal, voorzitter

Jongerenadviesraad Den Helder
Advies Regiovisie 2024/2029.

Jongeren Adviesraad Den Helder

Geachte college en raad van Den Helder,

De Jongerenadviesraad Den Helder heeft zich ingelezen in het concept Regiovisie 2024/2029 en sluit zich in grote lijnen hierop aan, toch heeft de Jongerenadviesraad Den Helder een aantal punten gevonden waarop wij willen aanhaken wat toegevoegd en/of aangepast kan worden wat momenteel in het concept genoteerd staat.

De JAR ziet graag een extra toevoegingen waarvan wij overtuigd zijn die zeer toepasselijk zijn. Voor gemak hebben wij *"citaten"* uit de regiovisie gehaald en vervolgens **beantwoord**.
Onze punten vindt u op de volgende pagina's tegemoet.

Wij zijn ervan overtuigd en adviseren u erop dat door ons aangegeven punten de regiovisie enorm zult versterken voor niet alleen de jongeren, maar zelfs voor alle bevolkingsgroepen.

Wij hopen dat u dit advies meeneemt in uw besluitvorming wat ten goede doet aan de samenleving van onze gemeente.

Met vriendelijke groet,

De Jongerenadviesraad Den Helder.

Jardenhelder.nl
Info@jardenhelder.nl

Onze bevindingen en toevoegingen op de Regiovisie 2024/2029.

1. **Een stabiel en waardig bestaan voor iedere inwoner.**

"We streven ernaar dat alle inwoners, ongeacht hun achtergrond of omstandigheden een stabiel en waardig bestaan hebben. Om mee te kunnen doen in de maatschappij is een inkomen, een woning, toegang tot onderwijs, toegang tot zorg en een buffer voor onverwachte uitgaven nodig."

Wat volgens de JAR ontbreekt is een budget voor vrijetijdsbestedingen, dit staat hier niet bij, ondanks dat wij denken dat dit wel een belangrijke factor is om mentale gezondheid te kunnen waarborgen (denk aan hobby's.). Het leven draait niet alleen om leren en werken. Het hoort ook te gaan om plezier, genot en vrijheid in je vrijetijd wat essentieel is voor een stabiel en waardig leven.

"• Wonen: We sluiten aan bij de woonopgave voor de regio Kop van Noord-Holland en zetten kennis, kunde en capaciteit in om ervoor te zorgen dat er passende huisvesting komt voor mensen met specifieke behoeften zoals ouderen, jongeren, mensen met een beperking of kwetsbare gezinnen."

Het is de uitdaging en taak aan de regio om een vergelijkbaar woonbeleid toe te passen dat gemeentes als Oosterhout & Breda ook gebruiken. Een selectie woningen beschikbaar stellen waarop jongeren meer kans krijgen om op uitgekozen te worden.
Momenteel hebben wij in de regio een soort gelijke regeling, maar dat wordt alleen toegepast voor 50+ & 65+, maar nog niet voor jongeren. Het wordt tijd dat hier verandering in komt en dat het opgenomen wordt in de regiovisie (en eigenlijk ook de woonzorgvisie regio Noordkop.)

"• Onderwijs: …Daarom faciliteren we meer opleidingsmogelijkheden, zodat inwoners binnen onze regio de kans krijgen om hun onderwijsambities na te streven…"

Wij als JAR begrijpen wat hiermee bedoeld wordt, aangezien wij dit met elkaar (de JAR & Job) behandeld hebben. In de regiovisie staat het redelijk summier beschreven. Het is te begrijpen dat het volgende meer in de uitvoeringsfase bevindt, maar kan wel duidelijkheid geven aan de raad als zij dit lezen. Door het benoemen van verschuivende industrie wat in de regio groeit, denk aan energie, maritiem en agrarisch geeft het kansen om meer opleidingsmogelijkheden te faciliteren in de regio op middel beroeps en hoger beroepsonderwijs. Op deze manier geeft het meer context en duidelijkheid met wat er bedoeld wordt in de visie.

"• Leefomgeving en zorg: We streven voor al onze inwoners naar een gezonde leefomgeving (van opgroeien tot vitaal oud worden). Hierbij gaan we niet uit van ziekte, klachten of problemen, maar van mensen zelf. We investeren in preventie, voorlichting en hulp om ongezond gedrag tegen te gaan, gezonde keuzes te bevorderen en, daar waar dat toch nodig is, samen met de inwoner (en personen uit de directe omgeving) klachten en problemen zo goed mogelijk op te lossen."

Er wordt uit dit kopje niet per se duidelijk of het om zowel mentale als fysieke gezondheid gaat. Het zou fijn zijn als dit duidelijker wordt vastgesteld. Maak onderscheid tussen lichamelijke en mentale gezondheid(zorg). Het gaat inderdaad allebei om zorg maar zijn in praktijk heel verschillend van elkaar en hoort zijn eigen visie te hebben, net als wat wij in het eerste gesprek

hadden aangegeven, geven wij het nu opnieuw aan.

2. **Optimaal deelnemen aan de maatschappij.**

"• Verzilvering: We stimuleren ouderen om hun kennis en ervaring in te zetten voor de maatschappij."

Wij zijn benieuwd hoe hier specifiek invulling aan gegeven gaat worden en wat er al loopt op dit gebied.

3. **Voorkomen en. Vroegtijdig verhelpen van problemen.**

"• Het versterken van de sociale basis: Inwoners ontmoeten elkaar en zien naar elkaar om. Door ontmoetingen tussen inwoners te faciliteren dragen we bij aan het versterken van het netwerk van de inwoner en kunnen problemen worden voorkomen. We versterken de sociale basis door initiatieven uit wijken/kernen te stimuleren, laagdrempelige ontmoetingsplekken te creëren, vrijwilligerswerk te bevorderen en ruimte te maken voor innovatieve initiatieven uit de woonkern/wijk."

Wij beamen het versterken van de sociale basis, om daar toevoeging op te geven zien meerdere JAR-leden zelf en in de omgeving van vrienden en familie dat het gemeenschapsleven in de omgeving nog minimaal terug en ontbreekt dit in de samenleving. Het is super dat de visie op versterking gefocust is.

"• Preventie en vroeg signalering: We hebben, door de aanwezigheid van vrijwilligers en professionals, voelsprieten in de wijken/kernen. We zetten in op voorlichting en preventieve interventies. We werken outreachend, door aanwezig en zichtbaar te zijn in de wijken/kernen, op scholen, bij verenigingen en andere plaatsen waar mensen samenkomen.'

Wordt dit overal gelijk geïmplementeerd, of zal er meer focus komen te liggen op wijken/kernen waar er een mindere sociale basis is om zo de gemeente recht te trekken? Het is belangrijk om ook goed te investeren in het zelfvoorzienend houden van buurthuizen en andere ontmoetingsplekken, om te voorkomen dat deze afhankelijk zijn van enkele individuen. Uit eigen ervaring heb ik vaak gemerkt dat buurthuizen snel verdwijnen wanneer er geen netwerk van vrijwilligers is om uitval op te vangen.

4. **Veilig, gezond en vitaal.**

"• Vitaal ouder worden: …comfortabel en veilig in een eigen huis kunnen blijven wonen."

Wij vinden dit een heel goed punt, maar ik vind ook dat benadrukt moet worden dat het verhuizen van zelfstandige ouderen naar een kleinere woning essentieel is voor het behouden van een goede doorstroom in de woningmarkt, en dat er dus genoeg ondersteuning moet zijn om dit te faciliteren. Als er hulpmiddelen beschikbaar zijn om thuis te blijven wonen, dan is het ook belangrijk dat de kennis nodig voor de aanvraag van deze hulpmiddelen beschikbaar is voor alle ouderen. De informatie hierover moet aan iedereen kunnen worden aangeboden.

Secretariaat: Huub Hermans
E-mail:
huub.hermans55@gmail.com www.wmo-adviesraadhollandskroon.nl

Ons kenmerk: U1
2024 Datum: 29
februari 20242024
Onderwerp: Advies Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord Holland

Aan Het college van B&W van de gemeente

Hollands Kroon Geacht college,

Op 1 februari 2024 heeft de wethouder ons gevraagd advies uit te brengen op de Regiovisie Kop van Noord Holland.
De Adviesraad Wmo van Hollands Kroon heeft het advies besproken in haar vergadering van 14 februari 2024. De projectleider heeft op die bijeenkomst nog een uitgebreide toelichting gegeven op het plan. Daarbij kwamen ook uitgebreid de voorbereiding, het ontwikkelen en het proces ter sprake als mede wat er in de loop van dit jaar van de vier Wmo-adviesraden van de Noordkop aan inzet verwacht wordt.
De Adviesraad van Hollands Kroon onderschrijft de visie en uitgangspunten van het plan en geeft derhalve een positief advies aan de wethouder over dit plan.

De Adviesraad is vooral nieuwsgierig naar de praktische uitwerking van het plan en zal zich zeker inspannen een positieve bijdrage te leveren aan de realisering van het plan.

Als u naar aanleiding van deze brief vragen heeft, horen wij dat graag van u..

Hoogachtend,
Namens de Wmo-adviesraad,
H. Hermans

Cliëntenraad Participatiewet
Hollands Kroon

Aan het college van Burgemeester
en Wethouders gemeente Hollands Kroon
t.a.v. Herman de Ruiter / Carina Haakman
Postbus 8
1761 VM Anna Paulowna

Hippolytushoef, 4 maart 2024.

Betreft: advies regiovisie voor het sociaal domein Noord-Holland

Geacht college,

We zijn gevraagd om advies uit te brengen over de plannen voor samenwerking binnen het sociaal domein in onze regio. We begrijpen dat deze plannen een grote invloed kunnen hebben op mensen die te maken hebben met bestaansonzekerheid, en daarom willen we enkele belangrijke punten benadrukken:

Duidelijke Communicatie en Betrokkenheid: Het is cruciaal dat alle betrokkenen, waaronder (cliënten)raden die te maken hebben met bestaansonzekerheid, worden uitgenodigd om deel te nemen aan het opstellen van de regiovisie. We hebben gemerkt dat de Cliëntenraad Participatiewet Hollands Kroon pas recentelijk is geïnformeerd, en we vragen ons af of ook anderen zijn ‘vergeten’.

Budget en Capaciteit: We maken ons zorgen over de kosten en capaciteit die nodig zijn voor de voorgestelde samenwerking binnen de regiovisie. Het is van groot belang om duidelijkheid te krijgen over hoe deze samenwerking wordt gefinancierd en welke middelen en mensen beschikbaar zijn, zodat er voldoende ondersteuning is voor inwoners die dit het meest nodig hebben.

Concreetheid in Doelstellingen: De regiovisie lijkt op sommige punten vaag en algemeen, vooral met betrekking tot operationele doelen. Het is belangrijk dat de doelstellingen specifiek worden geformuleerd, zodat mensen die te maken hebben met bestaansonzekerheid weten wat ze kunnen verwachten en hoe ze kunnen profiteren van deze initiatieven.

De Cliëntenraad wil graag meer duidelijkheid over deze punten voordat we een positief advies kunnen geven, hoewel we de voordelen van de samenwerking zien. We adviseren om een verhelderende fase in te lassen voordat er veel middelen worden geïnvesteerd in de opzet van de regionale samenwerking. Kortom, de huidige regiovisie is nog te vaag en te vrijblijvend, zonder concrete onderbouwing van kosten en baten.

Namens de Cliëntenraad Participatiewet Hollands Kroon,

Ronald van Huizen
voorzitter/secretaris

Adviesraad Sociaal Domein Schagen, p/a dhr. P.H. Sleutelberg
A. Mauvestraat 42
1741 JJ Schagen

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schagen
Laan 19
1741 EA Schagen

Schagen, 15-03-2024
Onderwerp: gevraagd advies concept Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord Holland

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein van de gemeente Schagen heeft uw verzoek van 20-02-2024 om advies betreffende de concept Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord Holland 2024–2029 in goede orde ontvangen en in behandeling genomen. De aanleiding van dit verzoek is het feit dat de gemeente Schagen haar samenwerking met de gemeenten in de regio Kop van Noord-Holland en de partners in het Sociaal Domein wil intensiveren. Daarvoor is er een regiovisie voor het Sociaal Domein in de Kop van Noord-Holland opgesteld.

De regiovisie beschrijft de ambities die de vier regiogemeenten willen verwezenlijken en hoe zij dat in samenwerking/partnerschap met de zorgaanbieders willen gaan doen.
In september 2023 heeft de ASD Schagen voor het eerst kennis genomen van de eerste proeve van de regiovisie m.b.t. het sociaal domein van de vier betrokken gemeenten. Wij hebben dit op prijs gesteld en zouden dit in de toekomst ook bij andere beleidsstukken graag zien.

In de begeleidende oplegger werden door het College van de gemeente Schagen onderstaande concrete vragen geformuleerd, waarop wij de weergegeven antwoorden hebben geformuleerd.

1. Kan de adviesraad Sociaal Domein de Regiovisie voor het Sociaaldomein van de Kop van Noord-Holland 2024-2029 onderschrijven?
   Antwoord: De ASD Schagen is positief over de voorgenomen intensieve samenwerking tussen de vier gemeenten en de betrokken zorgorganisaties om te komen tot meer kwaliteit van dienstverlening en voorzieningen voor de inwoners van de regio Kop van Noord Holland. De regiovisie is een globale beschrijving waarbij de visie in grote lijnen wordt geschetst en die we als ASD kunnen onderschrijven.
2. Welke aanbevelingen/aandachtspunten wil de Adviesraad Sociaal Domein meegeven aan de gemeente Schagen?
   Antwoord: De uitwerking van deze visie is op veel aspecten nog onduidelijk en roept vragen, zorgen en aandachtspunten op die we hieronder hebben beschreven. We willen deze hierbij meegeven aan het samenwerkingsverband regiovisie Kop van Noord Holland en in het bijzonder aan de gemeente Schagen.

In onderstaand stuk zijn wij uitgegaan van uw vraagstelling en proberen we vanuit het perspectief van de inwoners het College een aantal aandachtspunten mee te geven.

Definitie sociaal domein
De ambitie van de vier gemeenten is om samen een regiovisie te ontwikkelen en vast te stellen over het sociaal domein. In de overgelegde conceptstukken is naar ons idee geen definitie te lezen wat door deze vier gemeenten onder sociaal domein wordt verstaan. Dat maakt het ingewikkelder om te kunnen toetsen of het begrip sociaal domein in alle vier de gemeenten op dezelfde wijze wordt ingevuld en beleefd, zowel door politiek, bestuur, ambtelijke organisatie en adviesraad.
Wij stellen het college voor om eerst tot een afbakening te komen wat de gemeente Schagen onder sociaal domein verstaat en om dit vervolgens met de partners af te stemmen
In deze benadering past ook de programmabegroting 2024 van de gemeente Schagen. In het programma 1 “sociaal domein” wordt een goed leesbaar en transparant overzicht inclusief de kosten weergegeven.

Vergelijking met de drie andere gemeenten is voor de ASD niet mogelijk gebleken. Noch qua beschrijving van de activiteiten noch qua financiering. We stellen u voor als bijlage bij de regiovisie op te nemen een overzicht van de activiteiten en de gemeentelijke financiering van de vier gemeenten voor het Sociaal Domein naar het model van de programmabegroting van de gemeente Schagen. Daarmee wordt het startpunt duidelijk, kunnen veranderingen in de loop der jaren helder worden verklaard en kan worden beoordeeld wat deze regiovisie voor de inwoners van de gemeente Schagen heeft opgebracht.

Verschillen
De vier gemeenten hebben de intentie om samen te werken vanuit verschillen in problematiek, ernst van de problemen en financiële problemen. Alleen al qua inwoneraantal verschillen de gemeenten (Den Helder 56.000, Schagen 47.500, Hollands Kroon 49.431 en Texel 14.000). Daarnaast zijn er verschillen in het voorzieningenniveau en in problematiek: de concentratie van probleemwijken in de stad en sociale armoede, vergrijzing en het wegtrekken van voorzieningen in het buitengebied. Om vanuit de verschillen te werken aan één regiovisie voor vier gemeentes van deze omvang, lijkt ons een hele uitdaging. In de conceptregiovisie zien we dit onvoldoende gedifferentieerd en lijkt het of er sprake is van één globale aanpak.

Samenhang
De ambities in de Regiovisie is een goed en idealistisch streven maar naar onze mening ook hoog gegrepen. De acht ambities met 31 thema's uitwerken met 4x acht werkgroepen lijkt ons complex en organisatorisch een grote opgave zoals; het verkrijgen van een goed beeld van knelpunten en kansen, het vinden van relevante partijen voor de werkgroepen, het zorgen voor samenwerking en verbinding tussen de verschillende organisaties, het periodiek evalueren van het proces en het monitoren van de resultaten. Het is de ASD Schagen niet duidelijk geworden op welke wijze hier invulling aan gegeven zal worden en op welke manier er een monitoring plaatsvindt waardoor voor iedereen de resultaten en de stip op de horizon in 2029 helder blijft.

De ASD Schagen zou in de concept regiovisie concreter uitgewerkt willen zien welke doelen er gesteld worden en hoe de projectorganisatie vormgegeven wordt. In de notitie "Op weg naar een regiovisie voor het Sociaal Domein" (november 2023) worden er 14 doelen concreet beschreven waaronder een aantal financiële en kwaliteitsdoelstellingen. We missen de concretisering in deze zeer abstract opgestelde concept regiovisie.
Er zijn een groot aantal lokale, regionale, provinciale en doelgroepgerichte programma's zoals het Regioplan, de aanpak Positieve Gezondheid, een lokale Preventieaanpak, een Integraal Zorg Akkoord, een Lokale Inclusie Agenda enz. Ook hier missen we in de concept regiovisie op welke wijze gezorgd zal worden dat er samenwerking en verbinding plaats zal vinden tussen de verschillende programma's en organisaties. Wij merken daarbij op dat de gemeente Schagen meer en meer vanuit het sociaal domein ook op het terrein van de gezondheidszorg zal moeten acteren. De verschuivingen in de intramurale zorg (kortere opnames in ziekenhuis) hebben effect op de toestroom naar de thuiszorg. Juist nu er vanuit het IZA keuzes worden gemaakt (of al zijn gemaakt) krijgen de gemeenten meer te maken met de effecten voor hun burgers.

Zelfredzaamheid
Uitgangspunt van de regiovisie en de ambities is de zelfredzaamheid van inwoners en het zoveel mogelijk aansluiten bij de sociale basis of infrastructuur zoals; (sport)verenigingen, kerken, buurthuizen, vrijwilligersorganisaties enz. In de afgelopen jaren zijn er veel subsidies weggevallen voor o.a. verenigingen. Voor wat betreft de zelfredzaamheid van inwoners die problemen moeten oplossen met het eigen netwerk: voor de "kwetsbare" groepen geldt veelal dat zij geen of nauwelijks een netwerk hebben, terwijl bijvoorbeeld eenzaamheid, mentale problemen en schulden zorgen dat mensen geïsoleerd raken.
De ASD Schagen vindt het zorgelijk dat er gekoppeld aan de regiovisie en de ambities geen extra geld gereserveerd is voor het versterken van de sociale basis, voor nieuw aanbod of projecten daar waar witte vlekken in het zorglandschap zijn gesignaleerd. In de ambities missen we voorgenomen acties om proactief en creatief aan de slag te gaan met het verkrijgen van (interne en externe) financiële middelen. Bijvoorbeeld voor programma's gericht op jeugd en tegen eenzaamheid, via zon MW, of door het aanboren van extra middelen door het ontwikkelen van pilots met zorgverzekeraars voor bijvoorbeeld chronisch zieken.

Preventie
We missen in de nota de nadruk op preventie als basisvisie. Voor het behalen van de ambities is o.i. veel winst te halen uit een aanpak en/of hulp die zo vroeg en kort mogelijk en zo snel en zo dichtbij mogelijk plaatsvindt. Dit versterkt de hulpvrager en vergroot zijn/haar zelfredzaamheid. Voorbeelden: juist bij een vroeg begin van mantelzorg is preventieve hulp effectief, het belang van vroegtijdige signalering en ondersteuning op het primair onderwijs, vroegtijdige signalering van schulden, het stimuleren en ondersteunen van lotgenotengroepen.
Ook het inzetten op het ontwikkelen van een sociale basis en sociale infrastructuur is een randvoorwaarde en heeft een preventief effect: zorgen voor een fysieke plek en inloop voor jongeren in de eigen buurt, dorp of wijk, betaalbare ruimtes voor verenigingen.

Vrijwilligers
Het werven van vrijwilligers is in de notitie zowel een randvoorwaarde als een ambitie. We signaleren dat de uitvoering van vrijwilligerswerk nu vaak door senioren wordt gedaan terwijl er op hen vaak al een zwaar beroep gedaan wordt als mantelzorgers van ouders of partner.
Wij denken dat het van belang is om breder in te zetten op het ontwikkelen van een sociale samenleving waarbij bijvoorbeeld jongeren een maatschappelijke stage doen.

Gemeente Schagen (bestuur en ambtelijk apparaat)
Uitgangspunt van de regiovisie is een integrale samenwerking tussen de verschillende domeinen en doelgroe- pen van de vier Kop van Noord-Holland gemeenten. Dat geldt ook voor de ambtelijke afdelingen van de ge- meente Schagen.
De ASD Schagen maakt zich zorgen om de continuïteit en samenhang van het beleid doordat de Gemeente Schagen te maken heeft met grote personele wisselingen en een tekort aan eigen ambtelijke capaciteit. Daar- naast signaleren we dat veel nieuwe personeelsleden van buiten de regio komen. In een aantal gevallen zijn ze afkomstig uit andere vakgebieden/beroepen en moeten ze zich nog inwerken in het Sociale Domein en de sociale kaart van de gemeente. Sommige processen en beoogde veranderingen verlopen daardoor moei- zamer. Deelname van beleidsmedewerkers aan de structuur die aan de regiovisie hangt vraagt om ervaring en kennis van de lokale situatie en het Sociale Domein.
In 2013 is de nieuwe gemeente Schagen (een fusie tussen de gemeente Schagen, Harenkarspel en Zijpe) van start gegaan. Drie gemeenten met hun eigen kenmerken, waarden, samenleving, dorpen, voorzieningen- niveau etc. In het sociaal domein is nu opnieuw een grote verandering aanstaande. De ASD vraagt bijzondere aandacht van uw college om bij de samenwerking met de drie andere gemeenten het voorzieningenniveau in de gemeente Schagen tenminste in stand te houden.

Regionale trends
We missen in de vastgestelde ambities aandacht voor het ontwikkelen van een regio die aantrekkelijk is voor nieuwe inwoners, die voldoende werkgelegenheid en opleidingsmogelijkheden biedt en die goed bereikbaar is met het openbaar vervoer. Het behouden van jeugd in de Kop is wat ons betreft een belangrijk aandachts- punt: meer jongerenhuisvesting, een MBO bovenbouw, HBO en WO, meer aanbod van sociale activiteiten en goede openbaar vervoersopties.

Regionale organisatie
Onduidelijk is voor ons wat de positie en rol zal zijn van het te ontwikkelen regiokantoor. Hoe verhoudt de regio organisatie zich tot de verschillende gemeentelijke organisatie?. Heeft het regiokantoor mandaat om namens de vier gemeenten naar buiten te treden? Hoe bindend of vrijwillig verbinden gemeenten zich aan de regiovi- sie? Wat betekent de regionale samenwerking voor de medewerkers werkzaam binnen het Sociaal Domein, hoe kan voorkomen worden dat dit leidt tot onrust en onvoorzien verloop?

Kwaliteit
Het doel van de aanpak die voortvloeit uit de regiovisie is om te komen tot meer kwaliteit van dienstverlening en voorzieningen. Volgens ons is daarbij het welzijn en de klanttevredenheid van de inwoners zelf een belang- rijke indicator. De feedback van cliëntenpanels, adviesraden, ervaringsdeskundigen, jongerenraden, belan- genverenigingen, lotgenotengroepen e.d. zijn daarbij cruciaal. Belangrijke onderwerpen om te toetsen zijn o.a. bureaucratie binnen gemeenten en organisaties, toegankelijkheid (voor b.v. laaggeletterden en anderstaligen) en bereikbaarheid van voorzieningen binnen de gemeente. Wat betekent een grotere werkorganisatie voor de bereikbaarheid van de inwoners? Het is belangrijk om aandacht te blijven houden voor de kwetsbare groe- pen. Het gebruik van internet is niet meer weg te denken. Lang niet iedereen is in staat om ingewikkelde problemen digitaal op te lossen, zoals het invullen van aanvraagformulieren invullen of het chatten met een robot. Om dit in de praktijk te laten werken is voor de burger vaak ingewikkeld. Wij verzoeken u dit aspect niet uit het oog te verliezen.

Bestuurlijke dilemma's
Waar de regiovisie vooral beschrijft hoe gemeenten in gezamenlijkheid werken aan doelen en ambities is naar ons idee onderbelicht hoe zich dat verhoudt tot de autonomie en doorzettingskracht van de vier gemeenten onderling. Als er bijvoorbeeld keuzes gemaakt worden waardoor het voorzieningenniveau dreigt te dalen voor de inwoners van de Gemeente Schagen heeft het College van de Gemeente Schagen dan een vetorecht? Kunnen gemeenten kiezen voor een koers die afwijkt van de regiovisie? Hoe wordt er met geschillen omgegaan? De ASD raadt de gemeente Schagen aan om al in dit voortraject deze bestuurlijke dilemma's nader uit te werken.

De ASD wil de gemeente bedanken voor het betrekken van de adviesraad bij het voorgenomen beleid. Met vriendelijke groet, namens de Adviesraad Sociaal Domein Schagen,

Peter Sleutelberg
-voorzitter-

Adviesraad
Sociaal Domein
Texel

Texel, 25 februari 2024

Aan: College van Burgemeester en Wethouders

Betreft: Advies Regiovisie Sociaal Domein van de kop van Noord Holland 2024-2029

Geacht College:

De Adviesraad Sociaal Domein heeft zicht gebogen over de concept Regiovisie Sociaal Domein van de kop van Noord-Holland 2024-2029. De Adviesraad heeft tijdens de vergadering van 21 februari hierover een gesprek gehad met de regiomanager de heer Job Laghuwitz.

Binnen het Sociaal Domein zijn verschillende ontwikkelingen gaande die gemeente overstijgend zijn. Dat daarvoor binnen de regio contacten tot nauwe(re) samenwerking gezocht worden juichen wij toe. Dat voorkomt onnodige versnippering en leidt tot een efficiënte(re) inzet van middelen en menskracht. En dat is gezien de druk die binnen en op het Sociaal Domein ligt geen overbodige luxe.

Samenwerken zoals in de concept-nota wordt bepleit juichen we toe. Daarbij willen we graag uw aandacht vragen voor het volgende:

Wij adviseren u een duidelijke prioriteitsstelling aan te brengen binnen de vele zaken die (regionaal) op u af komen. Door (te) veel in een keer aan te willen pakken is o.i. de kans op verwatering of uit zicht raken van doelstellingen en uitvoering groot. Duidelijke, overzichtelijke en behapbare keuzes maken de kans van slagen voor alle betrokkenen reëel en tastbaar.

Wij adviseren u om bij de regionale aanpak de lokale kleur niet uit het oog te verliezen. Dat er zaken, van invloed zijnde op het beleid binnen de gemeente, vanuit de regio geregeld (gaan) worden spreekt gezien de huidige ontwikkelingen voor zich. Het is van belang om de inwoners duidelijk te maken dat sommige zaken, die van invloed kunnen zijn op hun leven, nu eenmaal regionaal geregeld moeten worden. Goede communicatie en duidelijk beargumenteren waarom iets regionaal wordt gedaan in plaats van lokaal is essentieel voor begrip en acceptatie. Dit voorkomt een gevoel van “vervreemding” omdat “toch allemaal op afstand geregeld wordt”. Herkenbaarheid en betrokkenheid verhoogt de kans van slagen.

Zoals al eerder gesteld neemt de druk op en binnen het Sociaal Domein meer en meer toe. Hier en daar zal tegen de grenzen van de zorg aangelopen worden en/of dreigen grenzen overschreden te worden. Dat betekent dat steeds meer zaken die vroeger vanzelfsprekend

waren binnen de zorg en maatschappelijke ontwikkelingen minder vanzelfsprekend worden en dat er een groter beroep gedaan zal worden op het individu (o.a. vrijwilligerswerk, mantelzorg). Het is belangrijk om de inwoners nauw bij die ontwikkelingen te betrekken. Wij adviseren u om hierover tijdig en helder te communiceren met de inwoners. Wij achten het daarbij van belang om goed te kijken welke groepen op welk moment (onderwerp afhankelijk) geïnformeerd en bij de gang van zaken betrokken moeten worden. Ook zal daarbij aandacht besteed moeten worden aan de wijze van faciliteren vanuit de gemeente, opdat de processen naar ieders wens kunnen verlopen. Betrokkenheid en herkenbaarheid van en voor de inwoners is van belang om samen met de gemeente te komen tot een adequate aanpak.

Als Adviesraad Sociaal Domein hebben we gemerkt dat regionale samenwerking op gemeenteniveau ook van invloed is op de werkwijze van de Adviesraad. In de afgelopen periode heeft onze Adviesraad regelmatig contacten gehad met instanties en Adviesraden aan de "overkant". Dat vinden we, gezien de ontwikkelingen, een goede zaak. Wat daarbij van belang is dat de Adviesraad tijdig in het bezit komt van de relevantie (beleids)stukken (zowel op lokaal als op regionaal niveau) en vanaf het begin van het proces meegenomen worden. Nu gebeurt het helaas te vaak dat we stukken onder ogen krijgen waarin hoogstens nog een punt of komma verplaatst kan worden. Wij adviseren u om de Adviesraad vanaf het begin "mee te nemen" in het proces van (beleids)ontwikkeling, zodat er door de betrokken partners proactief gereageerd kan worden.

Het woord "communicatie" is hiervoor al eens gevallen. Goede communicatie is van groot belang. Te dikwijls, al of niet voortkomend uit de waan van de dag, laat communicatie te wensen over. Een gebrek aan of onvoldoende communicatie is een gemiste kans. Een goede communicatie kan in hoge mate bijdragen aan het (zo) soepel (mogelijk) laten verlopen van de verschillende processen. Wij adviseren u het onderdeel "communicatie" voortdurend een hoge prioriteit toe te kennen.

Uiteraard zijn we te allen tijde bereid ons advies nader mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Namens de Adviesraad Sociaal Domein,
Albert Hoven (voorzitter)

Beantwoording vragen van; D66 Hollands Kroon, Texel, Den Helder en Schagen aangaande agendapunt 8; Voorstel met betrekking tot het vaststellen van de Regiovisie Sociaal Domein.

Vraag 1; Uitgaand van het gedachtegoed positieve gezondheidszorg, hoe stelt u het te bereiken resultaat per thema vast? Is daar een nulmeting per item het juiste instrument om dan te bepalen wat er in dan in iedere gemeente gaat veranderen en welke facilitering vanuit de gemeenten daarvoor nodig is?

Antwoord op vraag 1; In de Regiovisie wordt gesteld dat de partners in het Sociaal Domein het gedachtengoed van Positieve Gezondheid omarmen. Bij het verwezenlijken van alle ambities in de Regiovisie kijken we, als we in gesprek gaan met de inwoner, naar alle leefgebieden van Positieve Gezondheid (Lichamelijk welbevinden, Mentaal welbevinden, Zingeving, Kwaliteit van leven, Meedoen, Dagelijks functioneren). We gaan dus niet alleen in op de vraag die de inwoner in eerste instantie stelt, maar kijken naar alle leefgebieden en maken samen met de inwoner een plan.
In de Regiovisie staat niet dat er op het punt van Positieve Gezondheid een doel of resultaat moet worden behaald. Na het vaststellen van de Regiovisie zal gestart worden met het, per ambitie, opstellen van uitvoeringsprogramma's. In deze uitvoeringsprogramma's zullen concrete doelen/te behalen resultaten worden benoemt. Ook zal daarbij worden aangegeven hoe die resultaten zichtbaar worden gemaakt en dus ook of, en zo ja welke, instrumenten daarbij worden gebruikt.
Het opstellen van de uitvoeringsprogramma's zal in partnerschap met de Sociaal Domein partners worden vormgegeven.

Vraag 2; Kunt u aangeven wat de grootste veranderingen ten opzichte van de huidige situatie zullen zijn en wordt dit als programma voor de hele KOP opgepakt met een KOP financiering en hoe zijn de aansturing en begeleiding, fasering, monitoring en evaluatie geregeld?

Antwoord op vraag 2; Met het kiezen voor een Sociaal Domein brede Regiovisie verlaten we het 'verzuilde' denken en werken. Hulp en ondersteuningsvragen laten zich niet vangen in een zuil als Wmo, Jeugd of Arbeidsmarkt & Participatie. We kiezen voor een integrale benadering waarbij we voor het oplossen van vraagstukken kennis, kunde en capaciteit gaan inzetten die nodig is om dat vraagstuk op te lossen. Ongeacht waar deze kennis, kunde en capaciteit vandaan moet komen.
Een tweede grote verandering is dat we Sociaal Domein vraagstukken die in alle vier de gemeente voorkomen, niet langer 'ieder voor zich' maar 'samen' op gaan pakken. Door kennis, kunde en capaciteit van zowel de gemeenten als van onze Sociaal Domein partners te bundelen werken we efficiënter en worden we effectiever.
Zoals in het raadsvoorstel ook staat beschreven kent dit voorstel op zichzelf geen financiële consequenties. Het uitvoering geven aan plannen die ten behoeve van de realisatie van de ambities worden opgesteld, kunnen wel financiële consequenties hebben. Deze plannen zullen enerzijds vragen om incidentele uitgaven maar anderzijds structurele besparingen gaan opleveren. In de Regiovisie is opgenomen dat het de opdracht aan allen is om binnen het, voor het Sociaal Domein beschikbare, financiële kader te blijven.
In hoofdstuk 5 van de regiovisie wordt de fasering, monitoring, evaluatie en borging toegelicht. In de eerder genoemde op te stellen uitvoeringsprogramma's zullen deze onderdelen, per ambitie, nader worden uitgewerkt.
Een besluit over de governance voor regionale samenwerking tussen de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel zal in Q2 van 2024 worden genomen. De aansturing van regionale opgaven zal hierin ook aan de orde komen.

Vraag 3; De behoefte aan inzet van menskracht professioneel en op vrijwillige basis is groot. Kunt u ons verzekeren dat u bij de werving ook uitkomt bij nieuwe Nederlanders, zowel vanuit Europa als daarbuiten? En wilt u zich dan inzetten om hen op te leiden waarin vooral ook gewerkt wordt aan kennis vaardigheden in communicatie en informatie over onze normen en gewoonten in relatie tot die van hen?

Antwoord vraag 3; Ook voor ambitie 8 'Voldoende vrijwilligers, mantelzorgers en professionals' geldt, dat we samen met de Sociaal Domein partners een uitvoeringsplan zullen gaan opstellen met daarin concrete doelen en te behalen resultaten maar ook hoe we denken die doelen te gaan halen. Op dit moment valt dus geen uitspraak te doen over hoe en waar gewerkt zal gaan worden aan het werven van nieuwe vrijwilligers en professionals.

Vraag 4; Voor het uitrollen van deze visie is niet alleen bij professionals en vrijwilligers en zeker bij inwoners een breed draagvlak noodzakelijk. We willen het toch "met elkaar doen"? Kunt u een beeld schetsen hoe u de inwoners en ook de jeugdigen van de 4 KOP gemeenten informeert en betrekt over/ bij deze regiovisie en het gedachtegoed "positieve gezondheidszorg" in relatie tot de majeure veranderingen die daaruit volgen?

Antwoord vraag 4; Zoals in de regiovisie beschreven willen we de ambities in partnerschap met alle Sociaal Domein partners gaan verwezenlijken. We zullen daarbij per ambitie het partnerschap zoeken met die partijen/organisaties die beschikken over kennis, kunde en capaciteit die nodig is om die ambitie te verwezenlijken. De partners kunnen dus per ambitie verschillen. Er is echter 1 constante partner en dat is de vertegenwoordiging van inwoners in de vorm van de Sociaal Domein Adviesraden van de gemeenten. Bij het bespreken van de concept versie van de Regiovisie met de Adviesraden is hen gevraagd hoe zij hiernaar kijken. Zij hebben hier allen positief op gereageerd. Omdat de capaciteit binnen de adviesraden ook beperkt is, hebben een aantal adviesraden aangegeven dat zij in gesprek willen met collega adviesraden over of op onderdelen regionale samenwerking georganiseerd kan worden en zo efficiënt om te gaan met de beperkt beschikbare capaciteit.
Onze jongeren zijn tot op heden alleen vertegenwoordigd door de Jongeren AdviesRaad van Den Helder. Met de adviesraden van de andere gemeenten is gesproken over de wens om ook vanuit hun gemeenten een jongeren vertegenwoordiging te hebben. Een aantal Adviesraden heeft aangegeven dat zij zich zullen buigen over hoe jongeren beter vertegenwoordigd kunnen worden en kijkt daarbij naar de wijze waarop dit in Den Helder is georganiseerd.

Regionale Raadscommissie Noordkop

Nummer

Contact en vragen via
John Hagens (Commissiegriffier RRN)
j.hagens@denhelder.nl
Tel: 06-12036690

Advies aan de gemeenteraden

Agendacommissie RRN

1. **Marcel Sanders (Voorzitter)**
2. …
3. …
4. …

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
28-03-2024	N.v.t.

Onderwerp
Besluit tot het instellen van Regionale Raadsrapporteurs

Kern van het voorstel/ Samenvatting

In 2021 is binnen de RRN een pilot regionale raadsrapporteurs gestart.
In de eerste helft van 2023 is deze werkwijze geëvalueerd. Op basis van de respons is in de agendacommissie van de RRN besloten de pilot te verlengen tot en met de kadernota's 2025 van de gemeenschappelijke regelingen.
In de agendacommissie is geconstateerd dat de inzet van de raadsrapporteurs door de leden van de RRN als steeds waardevoller wordt ervaren.

Gelet op het bovenstaande is in de agendacommissie RRN van 29 februari 2024 besloten om de raden van de vier deelnemende gemeenten een formeel besluit te laten nemen over het benoemen en de inzet van de regionale raadsrapporteurs. En om dit voorstel adviserend te bespreken in de RRN van 28 maart a.s.

Voorgesteld advies

Regionale Raadscommissie Noordkop

De RRN adviseert de gemeenteraden van Den Helder, Schagen, Hollands Kroon en Texel te besluiten:

- tot het (definitief) instellen van regionale raadsrapporteurs
- deze in te zetten om te rapporteren aan de RRN omtrent de financiële en (andere) beleidsmatige stukken van gemeenschappelijke regelingen, die aan de RRN ter advisering worden voorgelegd
- deze inzet (vooralsnog) te beperken tot de drie belangrijkste gemeenschappelijke regelingen: Veiligheidsregio NHN, GGD HN en Omgevingsdienst NHN
- de raadsrapporteurs voor deze raadsperiode te laten benoemen; voor de drie gemeenschappelijke regelingen zowel een raadsrapporteur als een vervanger
- vanaf de gemeenteraadsverkiezingen de benoeming van de raadsrapporteurs en vervangers mee te nemen in de reguliere besluitvorming na de verkiezingen omtrent de bemensing van de diverse commissies e.d.

Wettelijke grondslag

Regionale Raadscommissie Noordkop

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:
Advies aan de gemeenteraden Vastgesteld in de vergadering van 28/maart/2024 Commissiegriffier Voorzitter

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies
Het rapporteursmodel is een veel gebruikte werkvorm voor raadsleden om meer grip te krijgen op gemeenschappelijke regelingen. Dit model houdt in dat er een of meer rapporteurs uit de raad worden aangewezen om tot de gemeente behorende gemeenschappelijke regelingen te volgen. Met die opgedane kennis kunnen zij de raad informeren en zaken ten behoeve van de raad voorbereiden. Door deze werkwijze hoeft niet elk raadslid alle gemeenschappelijke regelingen volledig te kennen of alle stukken behorend tot alle regelingen volledig door te nemen. In plaats van controleren en sturen op basis van incidenten wordt met de inzet van rapporteurs de rol van de raad versterkt, door naar de hele beleidsopzet en -uitvoering te kijken en waar nodig vroegtijdig te acteren. Om die reden is in 2021 binnen de RRN een pilot regionale raadsrapporteurs gestart. In de pilot richten de rapporteurs zich op de financiële stukken van de drie belangrijkste gemeenschappelijke regelingen: kadernota en begrotingen en jaarrekeningen. Voor elke gemeenschappelijke regeling werden vier regionale raadsrapporteurs gezocht (1 per gemeente), ondersteund door een griffier (van de gemeente, die ook de penvoerder levert). De ambtelijke penvoerders zijn bij de overleggen aanwezig en zijn beschikbaar voor een toelichting en eventuele vragen. In de eerste helft van 2023 is deze werkwijze geëvalueerd. Op basis van de respons is in de agendacommissie van de RRN besloten de pilot te verlengen tot en met de kadernota's 2025 van de gemeenschappelijke regelingen. In de agendacommissie is geconstateerd dat de inzet van de raadsrapporteurs door de leden van de RRN als steeds waardevoller wordt ervaren. Gelet op het bovenstaande is in de agendacommissie RRN van 29 februari 2024 besloten om de raden van de vier deelnemende gemeenten een formeel besluit te laten nemen over de inzet van de regionale raadsrapporteurs. En om dit voorstel adviserend te bespreken in de RRN van 28 maart a.s. Bij de eerstvolgende herziening van de verordening Regionale Raadscommissie Noordkop zal de inzet van de raadsrapporteurs in de verordening worden opgenomen (indien de voorgestelde besluitvorming heeft plaatsgevonden).

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
Het beoogde doel van het werken met raadsrapporteurs is dat de inzet van de raadsrapporteurs leidt tot: - een gezamenlijke, regionale voorbereiding samen met de ambtelijk penvoerder op raadsniveau - een verdiepend inzicht in de financiële stukken, het beleid van de gemeenschappelijke regelingen en daarmee het functioneren van de gemeenschappelijke regeling - een bijdrage aan de controlerende taak van de gemeenteraden - meer inzicht of het door de colleges geformuleerde concept advies kan worden gevolgd door de RRN - minder werkdruk bij de meeste raadsleden, omdat de gewenste verdieping wordt voorbereid door de regionale raadsrapporteurs.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
De inzet van regionale raadsrapporteurs vraagt een extra inspanning van enkele raadsleden en griffiers per gemeente. Gelet daarop ligt het in de rede de inzet van de regionale raadsrapporteurs vooralsnog te beperken tot de drie "grote" gemeenschappelijke regelingen waarover in RRN-verband wordt geadviseerd: de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, de GGD Hollands Noorden en de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. In de toekomst kunnen eventueel ook de overige gemeenschappelijke regelingen (regionaal archief en gesubsidieerde arbeid) worden toegevoegd. Ook kan overwogen worden de inzet van raadsrapporteurs uit te breiden tot (de voortgang van) belangrijke regionale visies/projecten.

Alternatieven (incl. argumenten)
N.v.t.

Gevolgen algemene middelen en begroting	
Kosten: € 0,00	
Dekking:	n.v.t.

Toelichting: Zie hierboven.

Advies aan de gemeenteraden

Communicatie
De communicatie over de uiteindelijke besluitvorming in de vier gemeenteraden vindt plaats op de in de eigen gemeente gebruikelijke wijze, alsmede via de commissiegriffier namens de Agendacommissie van de RRN.

Bijlagen

Handreiking pilot Regionale RaadsRapporteurs

Inleiding

Al enige jaren bespreken raadsleden uit de 4 gemeenten o.a. de begroting, jaarrekening en kadernota van Gemeenschappelijke Regelingen in de Regionale Raadscommissie Noordkop en voorzien deze van een (bij voorkeur regionaal) advies.

Vanuit de wens om de samenwerking te intensiveren maar zeker ook om de werkdruk voor het geheel aan raadsleden te verkleinen, is in 2021 is een pilot gestart met Regionale RaadsRapporteurs.

De Regionale RaadsRapporteurs verdiepen zich in de stukken die hen 'toebehoren', geven daar onderbouwde, a-politieke adviezen over en zorgen daarmee dat overige raadsleden minder diep hoeven te gaan.

Nu we een nieuwe raadsperiode naderen, wordt het tijd om de werkwijze, en het geleerde van de afgelopen maanden, te formaliseren. (Of: te beslissen dat het toch niet voldoende oplevert; het werken met regionale RaadsRapporteurs)

Daarvoor is gebruik gemaakt van twee evaluatie-momenten met de RRR's van de pilot (klik hier voor het verslag van een van deze momenten).

Hieronder schetsen wij de globale taken, rollen en afspraken.

Benoeming Regionale RaadsRapporteurs (RRR's)

Bij de start van de nieuwe gemeenteraad worden vanuit elke KOP-gemeente, **per** Gemeenschappelijke regeling, **1 raads- of commissielid** afgevaardigd (en bij voorkeur nog een schaduw-rapporteur) om een groep te vormen met de rapporteurs van de andere gemeenten.

Resultaat:
Zowel voor de GGD, de Veiligheidsregio, de Omgevingsdienst als het Regionaal Historisch Archief is er een rapporteursgroep die bestaat uit een aantal raads- en/of commissieleden van elke gemeente, een griffier en een ambtelijke deskundige (lees: de ambtelijke penvoerder van de college-adviezen over de betreffende GR)

Na 2 jaar (medio 2024) wordt een evaluatie gehouden (bemensing, benoeming, taken et cetera) en kan, indien nodig, bijgestuurd worden.

Taken RRR's

Op 3 momenten komen de RRR's in actie: bij de Begroting, Jaarrekening en Kadernota van 'hun' Gemeenschappelijke Regeling. Zij ontvangen tijdig de stukken en komen bijeen op een moment voordat de RRN het onderwerp bespreekt, zodat er tijdig een (a-politiek) advies kan worden gegeven.
Elke groep wijst één woordvoerder aan (die tijdens de vergadering van de RRN de spreker is).

Taken griffiers

Elke rapporteursgroepje heeft een griffier die het werk ondersteunt, de vergaderingen plant en de bevindingen (lees: adviezen van de RRR's) verwoordt.

Taken ambtelijke deskundigen

Omdat zij ook penvoerder zijn van de adviezen van de colleges over de betreffende stukken, beperkt hun rol zich tot met name tot beantwoorden technische en procedurele vragen. Daarnaast verzorgen zij een **a-politieke fact-check** op de rapportage van de rapporteurs, voordat deze aan de RRN wordt aangeboden.

Rol van elke Regionale RaadsRapporteur

- Contactpersoon voor de eigen raad op het terrein van de betreffende GR;
- Woordvoerder als de betreffende stukken in de eigen raad worden besproken;
- Aanspreekpunt voor de eigen portefeuillehouder;
- In de eigen gemeente: signaleringsfunctie bij relevatie informatie over afwijkingen of ontwikkelingen voor ‘hun’ GR.

Nuttige links:

- Handreiking grip en controle op gemeenschappelijke regelingen
- Handelingsperspectieven en best practices verbonden partijen

Highlights (eerste) evaluatie Regionale RaadsRapporteurs

6 juli 2021, van 11:00 – 12:00

Deelnemende rapporteurs:
Peters, Buczynski, Borst, Wiskerke, Veltkamp, Soyer
Deelnemers ambtelijk/griffiers: Engel, Huisman, Bunt, Hagens, Meijer, Hoekstra

Het plannen van de evaluatie bleek al lastig; ondanks de vele datum/tijd-combinaties was het maximale aantal beschikbare slechts 57%. Door een technische 'rariteit' waren er daarnaast deelnemers die een annulering hadden ontvangen (die zaten bij wijze van spreken klaar, maar dachten dus dat het niet doorging).

Hieronder treft u een 'dwarsdoorsnede' aan van wat er door de deelnemers is ingebracht:

- De kleine setting maakt een echt gesprek mogelijk en leer je elkaar beter kennen (dat lukt in de RRN, met zoveel deelnemers, eigenlijk niet)
- Blij met ervaring; 'learning by doing'
- Het helpt bij het verbinden (vanuit RRN naar raden, ook); constructief overleg
- I.v.m. o.a. behandeling in de RRN: elke groep wijze een woordvoerder aan (=lid RRN)
- Opvallend dat er in de RRN niets is gezegd over de rapportages (redenen waarschijnlijk: 'we zijn het zat'- corona, toe aan reces). Dus: belangrijk om de dienstdoende voorzitter van de RRN mee te geven eerst de woordvoerders het woord te geven; actief te zorgen dat erover gesproken wordt
- Omdat niemand tijd/zin heeft om bijvoorbeeld AB vergaderingen te volgen, is dit een goede, efficiënte manier om invulling te geven aan het verlengde lokale bestuur (dat dus delegeren aan de Regionale RaadsRapporteurs)
- Het was fijn en nuttig, maar: wel veel werk
- Zorgen voor duidelijkheid over eigenaarschap en over rollen van de rapporteurs, de griffiers, de griffier van de RRN en de ambtelijke deskundigen (deze laatsten zijn er voor beantwoording technische vragen; niet voor het schrijven van de rapportage; respect voor hun rol in de totstandkoming van het advies en de wensen en bedenkingen van het college)
- Ambtelijke deskundigen ook: a-politieke check op de rapportage
- Wel: eerder starten (althans: zorgen dat de rapportages op tijd bij de stukken zitten)

Overige afspraken:

- De griffiers zorgen een eerste versie van een handleiding (A4 met werkwijze en doel Regionale RaadsRapporteurs)
- Eerstvolgende moment dat een Rapportage moet worden opgeleverd: Kadernota's van de GGD, Veiligheidsregio en Omgevingsdienst.
- Belangrijk: ten tijde van de verkiezingen duidelijkheid te hebben (bij een 'ja, we gaan door!' kunnen dan bij benoeming van de leden van de RRN ook RaadsRapportage groepen worden gemaakt)

Bent u bekend met de inzet van de raadsrapporteurs?	• Ja is bekend (10x) • Nee (2x, t.w. Samen Actief, Behoorlijk Bestuur)
Wat ziet u hiervan als meerwaarde?	• **Uitgebreid en samenvattend verslag over de kern.** • Nog geen idee. • Doordat er dan al gekeken is door leden van de RRN naar de voorstellen, waarbij eventuele vragen al voorafgaand aan de vergadering gesteld en eventueel ook al beantwoord kunnen worden. • Dat deze de raad op de hoogte houden van wat er speelt in de regio. • kritisch lezen en doorvragen op de stukken kan meer info geven aan de raadsleden. • Positieve meerwaarde: ze versterken het functioneren van zowel de raad, commissies als de RRN. • De meerwaarde is dat een aantal collega's nauwer betrokken zijn en geïnformeerd zijn over een bepaalde gemeenschappelijke regeling, waardoor je kan afgaan op wat zij kunnen vertellen daarover en ons kunnen aangeven wat de belangrijkste aspecten zijn van een bepaald voorstel. Daardoor hoef je dus zelf wellicht iets minder tijd te stoppen in de voorbereiding van zo'n voorstel. • Kleine groep die dieper op (financiële) materie induikt en rapporteert. • Op papier een goed initiatief, wel belangrijk dat het inhoudelijk een sterke afvaardiging is. • Voorbereiding. • ik kan op dit moment geen goed oordeel geven opdat ik de rol van de raadsrapporteur niet goed kan plaatsen. • Indien deze verdeeld is onder alle partijen een onpartijdig uitleg over de besluit stukken waar de gros van de vragen al zijn gesteld en mee zijn genomen in de samenvatting van de rapporteurs.
Is het voor de meerwaarde noodzakelijk dat het regionaal plaatsvindt of zou dit per gemeente georganiseerd kunnen worden als voorbereiding op het debat in de RRN?	• **Regionaal is prima, gemeentelijk ook. Kwaliteit staat voorop.** • RRN. • Ik denk dat dat sowieso gaat helpen in het debat; echter dienen de stukken dan wel eerder beschikbaar moeten zijn. • Gewoon binnen eigen gemeente. • Regionaal. • Regionaal. • Maakt niet uit, zolang het kritische lezers zijn. • In 1e instantie via RRN maar ter kennisgeving vooraf naar de gemeentelijke commissies, die ook moeten kunnen agenderen om e.e.a. vooraf of achteraf te bespreken en naar de gemeenteraad lokaal door te geleiden. RRN is immers niet besluitvormend maar adviserend. • Zolang we vasthouden aan de RRN en daarin regionale onderwerpen blijven behandelen en bespreken , is het veel logischer en handiger om

	het gezamenlijk aan te pakken (bijna 4 keer zoveel raadsleden). • Het zou per gemeente kunnen gebeuren maar zie vooralsnog het voornamelijk als een regionale inzet. Zou per gemeente wel pilot willen opstarten ... dat dan weer wel! • Per gemeente. • Voorkeur liefst per gemeente. Ik kan op dit moment geen goed oordeel geven op dat ik de rol van de raadsrapporteur niet goed kan plaatsen. • Ja, want dit zou een deel van de discussie weg kunnen nemen en daardoor enkel nog de vervolg vragen kort beantwoord hoeven worden.
Bent u van mening dat de input van de raadsrapporteurs in de vergadering van de RRN zo nodig zou moeten leiden tot het bijstellen van het voorliggende concept advies? Dit betekent dat in de RRN eventuele amendementen op de inhoud van het concept advies moeten worden voorgelegd en dat daarover ook gestemd zal moeten worden (wel/niet wijzigen van het uit te brengen advies)	• Ja (8x) • Nee (4x, zie onderstaand)
En zo nee, waarom niet?	• Besluitvorming dient niet regionaal te geschieden, maar in eigen gemeenteraad. • Ik kan op dit moment geen goed oordeel geven op dat ik de rol van de raadsrapporteur niet goed kan plaatsen. • Wat wordt bedoeld met 'zo nodig zou moeten'? Ik ben er voor dat er in de RRN over eventuele amendementen gestemd kan worden maar dat is niet slechts n.a.v. de input van raadsrapporteurs, dus zoals het er nu staat is onduidelijk. • Er staat "zou moeten leiden"..... Als er zou staan "zou kunnen leiden" dan was ik het er mee eens. Evenwel vind ik dat het dan wel in diezelfde RRN meteen moet worden besproken. Want anders gaat het mee naar de afzonderlijke raden.
Is het wenselijk het werk van de raadsrapporteurs uit te breiden naar alle 5 GR-en (dus ook Regionaal Archief Alkmaar en GRGA)? Zo ja/ nee, waarom vindt u dat?	• **Ja, omdat het een regionale meerwaarde heeft.** • Nee, eerder afbouwen dan uit breiden Sowieso geen voorstander van de RRN. • Nee, ik kan op dit moment geen goed oordeel geven op dat ik de rol van de raadsrapporteur niet goed kan plaatsen. • Ja, om een nog breder inzicht te krijgen. • Ja, gelijke monniken gelijke kappen, alles op dezelfde manier behandelen. • Ja, lijkt me goed om uit te proberen en na 1 jaar te evalueren. • Ja, met uitbreiding zorg je ervoor dat alle GR's worden besproken en is het een blok (en niet lossen stukken). • Ja, Ik ben op zich positief over de pilot. Uiteindelijk kan dit informatievoorziening en/of drempel ervan verlagen richting raadsleden wat kwaliteit van het debat ten goede kan komen. • Geen mening niet de ervaring nog.

Blijft de inzet van de raadsrapporteurs zich richten op de financiële stukken of krijgen de raadsrapporteurs ook een rol bij het beoordelen van de stukken van AB-vergaderingen (teneinde input mee te geven aan een AB-lid van de betreffende gemeente. Zo ja, waarom vindt u dat belangrijk? En is het wenselijk ook dit regionaal te doen; elke gemeente heeft een AB lid en de raad kan die dus zelf instrueren (via de raadsrapporteurs)? Of is regionale afstemming ook hierbij wenselijk?	• **Ja, Beide zal het advies zijn. Als zijnde 4 ogen principe.** • Ja, dat is belangrijk om de grip van de raden op de gr-en te versterken. • Nee, vorige vraag weer onduidelijk: waar wordt nu ja/nee op gevraagd? Ja raadsrapporteurs kunnen op besluit van de RRN vergadering of de commissie of gemeenteraadsvergadering volgens mij een bredere rol krijgen, als daartoe wordt besloten in 1 of meerdere van deze gremia. • Nee, raadsrapporteurs moeten niet te veel hooi op hun vork gaan nemen. Het gaat om voorbereiding van besluitvorming in de raden, en dus voorstellen die eerst in de RRN aan de orde komen. Ze moeten zich op die voorliggende voorstellen concentreren en niet daarnaast nog andere dingen gaan doen (die we als raadsleden normaal gesproken ook niet zouden doen, i.v.m. taak en rol en verantwoordelijkheid gemeenteraad). • Nee, laat vooralsnog focus op financiën en iedere twee jaar evalueren of het al dan niet uitgebreid moet worden. • Nee, Indien ja kan het apolitieke advies bemoeilijkt worden. • Nee, ik kan op dit moment geen goed oordeel geven op dat ik de rol van de raadsrapporteur niet goed kan plaatsen.
Heeft u verder nog suggesties?	• Nogmaals de activiteiten onder aandacht brengen. • Raadsrapporteurs hebben m.i. een duidelijke meerwaarde in het gremium van de RRN. • Zeggenschap behoort bij gemeenteraad te blijven en niet regionaal. • Ik kan op dit moment geen goed oordeel geven op dat ik de rol van de raadsrapporteur niet goed kan plaatsen. • Duidelijkere vraagstelling en dit niet per enquete maar vragen voorleggen in raadscommissie bestuur ter bespreking. • Laat Den Helder goed nadenken of en hoe zij mee willen doen !

Vet: Reactie van 1 raadslid (van 3-mans Fractie Pastoor)
Rood: 1 raadslid (van 2-mans fractie Samen Actief)
Donker rood: 2 raadsleden (van 4-mans fractie Behoorlijk Bestuur voor Den Helder & Julianadorp)
Blauw: 1 raadslid (fractie Seniorenpartij Den Helder)
Oranje: 1 raadslid, 1 commissielid (van 2-mans fractie GroenLinks)
Grijs: 1 raadslid (van 3-mans fractie VVD)
Paars: 2 raadsleden (van 2-mans fractie D66)
Bruin: 1 commissielid (van 2-mans fractie PvdA)
Geel: 1 raadslid (van 3-mans fractie CDA)

Bent u bekend met de inzet van de raadsrapporteurs?	• **Ja is bekend.** • Niet direct, uit onze gemeenteraad ben ik bekend met 1 raadslid die dit doet. Ik kan mij niet herinneren dat hier veel aandacht aan besteed wordt. • Op dit moment ben ik bekend met de rapporteurs van de RRN. • Ja • Ja • Ja
Wat ziet u hiervan als meerwaarde?	• **Daar zie ik persoonlijk geen toegevoegde waarde in om deze te continueren.** • Als het goed ingezet wordt/ vorm krijgt, kan dit de raadsleden ontlasten. Het hangt en staat natuurlijk wel met de inzet/ betrokkenheid van de rapporteurs. Zo heb ik vernomen dat bij de ene GR het goed verloopt, maar bij de andere GR minder goed, mede door communicatie. • Controlefunctie van gemeenschappelijke belangen/financiën , samenwerking met omliggende gemeenten. • Sterk afhankelijk van de ervaring van de raadsrapporteur. • ja. Het heeft nog niet de tijd gehad om te groeien tot een structurele input voor de gemeenteraad. Voor sommige GR-en gaat het goed, voor andere niet (komt omdat vanuit sommige andere gemeenten niemand meedoet of men laat het afweten). • Ja dit is zinvol en er wordt nauwkeurig naar de stukken gekeken.
Is het voor de meerwaarde noodzakelijk dat het regionaal plaatsvindt of zou dit per gemeente georganiseerd kunnen worden als voorbereiding op het debat in de RRN?	• **Als er een commissie vanuit de RRN leden wordt gekozen dan zou het wenselijk zijn de uitkomsten daarvan in het RRN gremium te delen.** • Bij regionaal overleg, lijkt het mij goed om dit regionaal te laten plaatsvinden (input van andere gemeenten op onderwerpen kunnen heel divers zijn). Zie echter mijn voorgaande antwoord, als de communicatie/ afstemming niet goed van de grond komt bij overleg (voorafgaand aan het debat in de RRN) wordt de opbrengst hiervan lastig. • Daarmee wordt bedoeld dat er 1 raadadviseur per gemeente naar bv RRN gaat? Dat zou een mogelijkheid zijn. • Niet noodzakelijk en kan ook per gemeente worden voorbereid. • Wel belangrijk om dit regionaal te doen/samen op te trekken. Het heeft nog wat tijd nodig om 'in te bedden' (veel nieuwe raadsleden). • Regionaal is goed.
Bent u van mening dat de input van de raadsrapporteurs in de vergadering van de RRN zo nodig zou moeten leiden tot het bijstellen van het voorliggende concept advies? Dit betekent dat in de	• **Zie de beantwoording bij de tweede vraag.** **Als een concept advies eerst binnen de fractie/raad besproken is dan kan daarover**

RRN eventuele amendementen op de inhoud van het concept advies moeten worden voorgelegd en dat daarover ook gestemd zal moeten worden (wel/niet wijzigen van het uit te brengen advies)	**gestemd worden in de RRN vergadering. Het mandaat ligt in eerste instantie bij de raad.** • Als met een gedegen voorbereiding er een cruciale wijziging kan plaatsvinden, ben ik hier voorstander van. Ik hoor echter graag hoe andere raadsleden hier over denken, dit kan ook tot andere inzichten leiden. Ik kan niet goed de voors- en tegens afwegen zonder meer inhoud. • Ja, mits deze input vooraf in de eigen gemeente overeengekomen is. • Ja, als nodig is wel. • Ja • RRN adviseert, het amendement ligt er dan als advies onder en de eigen raad zal dan moeten beslissen.
En zo nee, waarom niet?	
Is het wenselijk het werk van de raadsrapporteurs uit te breiden naar alle 5 GR-en (dus ook Regionaal Archief Alkmaar en GRGA)? Zo ja/ nee, waarom vindt u dat?	• **Zie mijn beantwoording bij vraag twee. Geen noodzaak voor extra raadsrapporteurs bij de GRGA.** • Ik denk dat het hier met name om complexere vraagstukken gaat. Die voorzie ik eerder bij de GRGA dan bij het Regionaal Archief Alkmaar. Ook hier denk ik dat we moeten kijken naar noodzaak en draagvlak. Zijn er genoeg raadsleden die de taak van raadsrapporteurs op zich willen nemen? • Fractie denkt dat voor alle 5 GR-en een raadsrapporteur van toegevoegde waarde is. Een knelpunt hierbij kan het tijdsbeslag zijn voor de betreffende adviseur (s) • ja/twijfelgeval. Sommige vinden dat het er gewoon bij hoort en anderen vinden het voor zoiets als het Regionaal Archief onnodig. • Nee vinden wij niet noodzakelijk. Hier zijn geen grote bewegingen en als die er zijn, dan kan dit in de RRN worden besproken en beoordeeld.
Blijft de inzet van de raadsrapporteurs zich richten op de financiële stukken of krijgen de raadsrapporteurs ook een rol bij het beoordelen van de stukken van AB-vergaderingen (teneinde input mee te geven aan een AB-lid van de betreffende gemeente. Zo ja, waarom vindt u dat belangrijk? En is het wenselijk ook dit regionaal te doen; elke gemeente heeft een AB lid en de raad kan die dus zelf instrueren (via de raadsrapporteurs)? Of is regionale afstemming ook hierbij wenselijk?	• **Ik zou het bij de raadsrapporteurs voor de financiële stukken houden en niet in het AB. De financiële kwesties hebben ook directe impact op het financiële beleid van de vier kop gemeenten. Er liggen al teveel taken op het bord van de RRN vertegenwoordigers de regionale afstemming kan beter in de raad besproken worden.** • Ik heb weinig gehoord via AB leden, dus daar zit dan al de crux: communicatie. Naast financiële stukken zou samenvattend ook heel prettig zijn, ook van andere raden om zo een compleet beeld te krijgen van de stand van zaken/ GR. Ik merk wel dat agenda's overvol zijn, is er dan wel ruimte voor nog meer regionale afstemming? In mijn optiek zou dit wel wenselijk zijn, daar steeds meer vraagstukken (onderwerpen) gemeentegrenzen overstijgen.

	• Financiële stukken zijn belangrijk. De term AB-lid kan helaas ik niet plaatsen? • Nee, alleen sturen op hoofdlijnen. Dus financieel en geleverde producten/diensten in kwantiteit en kwaliteit. • Alleen financiële stukken • Nee uitbreiding is niet wenselijk, financieel is het makkelijkste om apolitiek te houden.
Heeft u verder nog suggesties?	• Raadsleden die de taak als raadsrapporteur krijgen, krijgen ook een flinke belasting daarbij (werkdruk). Ik heb hier geen ervaring mee, maar hoor en ervaar zelf al een behoorlijke werkdruk. Is dit wenselijk? Ik denk dat die vraag ook besproken moet worden met de betrokken Raden/ raadsleden. • Suggestie voor het inhoudelijke (naar voorbeeld Medemblik): op tijd memo naar de raad hoe het college er in staat; daarop kan men reageren en input meegeven. • Suggestie: Bij de vier gemeenten/RRN onder de aandacht brengen wat de bedoeling is van de raadsrapporteurs en oproepen om mee te doen. (Structuur aanbrengen.)

Vet: reactie van 1 persoon (JL)
Gewoon zwart reactie van 1 persoon (SM)
Blauw namens fractie bestaande uit 4 personen? (KP) JP ziet meerwaarde
Oranje reactie van 1 persoon (AP)
Rood fractie bestaande uit 2 personen (SB)
Groen fractie bestaande uit 4 personen (PB))

Diverse “losse reacties”:
Kan er weinig over zeggen, geen beeld van hun werk, weet ook niet goed wat hun taken zijn (JG)

Niets van gemerkt in de vorm van terugkoppeling. Behoefte is er wel en meerwaarde zie ik zeker in (LR).

Zoals je weet is de fractie (5 personen) hartstochtelijk voorstander van regionale samenwerking, maar zijn wij er niet van overtuigd dat de RRN het middel is om dit doel te bereiken. Voor zover ons bekend is nog nimmer een door de gezamenlijke colleges afgegeven zienswijze door de RRN geamendeerd of aangepast. Wij zien daarom de toegevoegde waarde van de RRN niet. In het verlengde daarvan: ook van de raadsrapporteurs zien wij de toegevoegde waarde niet. Het is voor de raadsrapporteurs ondoenlijk (qua tijdsbesteding, planning en positie) om gefundeerd (met input van de raad) naar een RRN vergadering te gaan en daar input op te halen voor een waardevolle rapportage aan de raad. Wij zien daarentegen wel degelijk een meerwaarde in de gezamenlijke zienswijze die de 4 colleges met elkaar opstellen. Wij roepen ons college van harte op om daarmee door te gaan.
Conclusie: stoppen met de raadsrapporteurs (en bij voorkeur ook met de RRN) en vol gas geven op andere, meer effectieve vormen van regionale samenwerking (JW).

Rode draad uitkomsten
In totaal reacties van/namens 18 raadsleden. Merendeel is bekend met de raadsrapporteurs, maar ook nog veel onbekendheid (ook over taak, werkwijze in relatie tot RRN e.d.). Wel/geen meerwaarde is ook een divers beeld, meerderheid ziet volgens mij de meerwaarde. Dit geldt ook voor de vraag of je dit regionaal of lokaal moet doen. Amendementen/moties ook een divers beeld, merendeel ja maar opvattingen over de vorm/ waar in te brengen verschilt.
Meesten geven aan te beperken tot de huidige 3 GR”en (andere 2 minder interessant voor deze aanpak) en beperken tot financiële jaarstukken.
Oproep is om nut en noodzaak bij alle 4 gemeenten te onderkennen en voor wat betreft de AB’s te kijken aar de werkwijze in Medemblik (raad informeren via memo en dan input kunnen meegeven aan AB lid).
Eén fractie ziet geen meerwaarde, ook niet in de RRN (in ieder geval niet voor wat betreft de GR’en).

1.	Bent u bekend met de inzet van de RaadsRapporteurs?	• Ja • Neen, dat ben ik niet • Jawel • Ja • Ja, ik ga ervan uit dat we het nu over de gemeenschappelijke regelingen hebben.
2.	Wat ziet u hiervan als meerwaarde?	• Grotere betrokkenheid van de raad bij de Gemeenschappelijke Regelingen • Geen • Dat niet alen alle documenten hoeven te lezen • Gezamenlijk intensiever en inhoudelijker naar rapportages van GR'n, niet politiek met de bril van een raadslid (kaderstellende en controlerende rol), waardoor je uiteindelijk een objectievere mening kunt vormen en beter besluit kunt nemen. • Voor Schagen zeker, mits de raadsleden over de ingediende raadsrapportages ook debatteren en het ambtelijk apparaat het proces rond de P&C van de gemeenschappelijke regelingen ook goed volgen en de raadsrapporteurs tijdig betrekken.
3.	Is het voor de meerwaarde noodzakelijk dat het regionaal plaatsvindt of zou dit per gemeente georganiseerd kunnen worden als voorbereiding op het debat in de RRN?	• Goed om de kennis te delen , dit kan regionaal plaatsvinden, en wel dat er vanuit elke raad raadsrapporteurs zijn , niet dat dit voor elke GR moet uit elke raad, maar wel dat deze rol vanuit elke raad wordt vervuld • Je hebt een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Zolang de RNN niet democratisch is, moeten we dat niet op die wijze doen. • Wat mij betreft per gemeente en daarna regionaal delen alvorens weer in eigen gemeente de besluitvorming • Uiteindelijk sta je sterker binnen een GR als je als 4 afzonderlijke gemeentes een gezamenlijk standpunt inneemt, dit wordt voorbereid door de gezamenlijke raadsrapporteurs, waar je uiteindelijk als RRN politiek kunt bespreken. • Je zou het wel hopen. Maar dan zou er een strak proces per GR moeten zijn binnen Schagen en naar de regio toe en zeker één van de Schagense raadsrapporteurs linking pin moeten zijn. Logistiek en qua timing denk ik heel lastig. En qua belangstelling van de raad van Schagen veel inspanning, weinig rendement?
4.	Bent u van mening dat de input van de RaadsRapporteurs in de vergadering van de RRN zo nodig zou moeten leiden tot het bijstellen van het voorliggende conceptadvies? Dit betekent dat in de RRN eventuele amendementen op de inhoud van het conceptadvies moeten worden voorgelegd en dat daarover ook gestemd zal moeten worden (wel/niet wijzigen van het uit te brengen advies)	• Het zou goed zijn als de het voorliggende conceptadvies van te voren wordt besproken met de RaadsRapporteurs en als dat niet leidt tot een eensluidend conceptadvies, dan zou inderdaad in de RRN amendementen moeten kunnen worden ingebracht. • Binnen de gemeente Schagen hebben we goed overleg met de ambtenaren en de portefeuillehouder. Dit gebeurd ook bij tussentijdse vergaderingen en besprekingen. De portefeuillehouder rapporteert ook weer terug. Binnen de RNN is het onjuist, omdat het i.p.v. dichter bij de gemeenteraad, verderaf komt te liggen. Dus geen amendementen, maar vooraf overleg. • Dat zou kunnen. • Zou mi wel uiteindelijke doel moeten zijn; kan me voorstellen dat dat voor aantal raadsleden lokaal moeilijk valt, maar uiteindelijk worden weer allemaal beter van, en we moeten

		natuurlijk ook oog houden voor lokale verschillen (die er mi vrijwel niet zijn) • Ja, je ziet nu dat als bijvoorbeeld de wethouder GGD er regionaal niet uitkomt, we binnen Schagen dit niet meer kunnen/mogen behandelen. Dit is een slechte zaak voor (de raad van) Schagen.
5.	En zo nee, waarom niet?	• Binnen de RNN is het onjuist, omdat het i.p.v. dichter bij de gemeenteraad, verderaf komt te liggen. • n.v.t. • nvt
6.	Is het wenselijk het werk van de RaadsRapporteurs uit te breiden naar alle 5 GR-en (dus ook Regionaal Archief Alkmaar en GRGA)? Zo ja/ nee, waarom vindt u dat?	• Nee ,niet nodig voor Regionaal Archief (beperkte omvang) , wel voor GRGA. • Nut en noodzaak zie ik niet, zie mijn eerdere opmerkingen. • In Schagen doen wij dit al. Is een keuze. • Wel een wens; echter bij GRGA doet Texel weer niet mee, Regionaal Archief zou echter in geval van ook logisch zijn • Uiteraard, waarom niet? Alle stukken komen ook ter besluitvorming in de RRN en vervolgens mag Schagen er niets meer van vinden. Dus lijkt me nuttig.
7.	Blijft de inzet van de RaadsRapporteurs zich richten op de financiële stukken of krijgen de RaadsRapporteurs ook een rol bij het beoordelen van de stukken van AB-vergaderingen (teneinde input mee te geven aan een AB-lid van de betreffende gemeente. Zo ja, waarom vindt u dat belangrijk? En is het wenselijk ook dit regionaal te doen; elke gemeente heeft een AB lid en de raad kan die dus zelf instrueren (via de RaadsRapporteurs)? Of is regionale afstemming ook hierbij wenselijk?	• Juist een grotere rol van de raadrapporteurs bij de beoordeling van de stukken van de AB vergaderingen is van belang om meer betrokkenheid te krijgen bij de gemeenschappelijke regelingen, om zo juist de inhoud van het werk beter te kunnen volgen. Ook hierbij is regionale afstemming wenselijk, bij voorkeur dat de AB-leden ook dit regionaal afstemmen. • Gemeentelijk hebben we dit wel. Wanneer we alleen al kijken naar de Omgevingsdienst, Per gemeente nemen ze verschillende zaken af. Hoe wordt dat dan besproken en beoordeeld? • Wat mij betreft uitsluitend over de financiële stukken. Informatie uit AB ter kennisgeving. Beleidswijziging hierin kunne financiële gevolgen hebben, vandaar. Hoeft niet in de regionale raad. • Bij GR OD-NHN en RHCA kijken we voor Schagen uiteraard altijd al breder. Het is kans gemist als het alleen over financiële stukken gaat. Het gaat om doelen en beleid en het halen daarvan, uiteraard kost dat geld, maar heel belangrijk is welke kaders worden meegegeven en worden de doelen gehaald. En vervolgens wat kost dat. Ideaal zou je dat ook regionaal moeten doen. Maar of dit logistiek en qua timing haalbaar is? Inspanning/nut?
8.	Heeft u verder nog suggesties?	• Mijn voorstel is doe het zoals Schagen het al jaren doet en deel het met de RRN. Maak het niet te complex vanwege de al volle agenda's. • Het raadsrapportageproces loopt binnen Schagen nog zeker niet soepel en de raad van Schagen toont nauwelijks interesse in de rapportages in de OV-vergaderingen.Dit doortrekken regionaal wordt dan wel spannend en minder effectief. In ieder geval moet er dan een linking pin Schagen/regio zijn. Het is een risico als stukken de in RRN worden behandeld niet meer kunnen worden besproken in Schagen, als het regionaal onbevredigend is verlopen (wethouder komt er niet uit…

Legenda

VvV = rood
HK = groen
CW = paars
MS = oranje
BG = blauw

Uitwerking
In totaal hebben 5 personen gereageerd.

Vier van de vijf respondenten geven aan dat zij bekend zijn met de inzet van de raadsrapporteurs. Deze vier geven aan dat zij de inzet van de raadsrapporteurs als meerwaarde zien. Volgens hen vergroot het de efficiëntie, betrokkenheid en kwaliteit. Een van de vier respondenten geeft aan dat het wel moet leiden tot een debat is de raden, de ambtelijke organisatie het proces goed moet plannen en de rapporteurs daarbij moet betrekken.
Een respondent geeft aan onbekend te zijn met raadsrapporteurs en dat de voorbereidingen die via de RRN verlopen een gemeentelijke taak zijn en dat de RRN niet democratisch is.

Vier van de vijf respondenten geven aan dat zij mogelijkheden zien voor de RRN vergaderingen tot het bijstellen van een voorliggend conceptadvies middels een amendement.
Een respondent geeft aan tegen het aanbrengen van wijzigingen middels een amendement, want het vergroot de afstand tot de gemeenteraad vergroot.

De reacties op de vraag of het wenselijk is dat het werk van de raadsrapporteurs wordt uitgebreid reageren de respondenten uiteenlopend.

- DrieTwee geven aan voor een uitbreiding naar de GRGA en regionaal archief te zijn.
- Een van de respondenten zie de nut en noodzaak niet in.
- Een respondent verwijst naar de wijze waarop het in Schagen gebeurd.

Op de vraag of er voor raadsrapporteurs naast de financiële stukken ook een rol is voor de beoordeling van stukken van de AB-vergaderingen wordt verschillend gereageerd.

- Een respondent geef aan dat een grotere rol belangrijk is. Het beoordelen van de stukken de AB vergaderingen is van belang om meer betrokkenheid te krijgen. Regionale afstemming is hierbij is wenselijk.
- Twee respondenten geven aan dat dit op gemeentelijk niveau al gebeurd bij bijvoorbeeld de omgevingsdienst en het regionaal archief. Het gaat om doelen en beleid en het halen daarvan, daar horen financiële afwegen bij. Vraag hoe dit ingeregeld gaat worden?
- Een respondent geeft aan dat de rapporteurs uitsluitend over de financiële stukken gaan. Informatie uit het algemeen bestuur is ter kennisgeving. Beleidswijziging hierin kunnen financiële gevolgen hebben. Dat hoeft niet in de regionale raad.

De respondenten hebben de volgende suggesties:

- Doe het zoals Schagen het al jaren doet en deel het met de RRN. Maak het niet te complex vanwege de al volle agenda's.
- Het raadsrapportageproces loopt binnen Schagen nog zeker niet soepel en de raad van Schagen toont nauwelijks interesse in de rapportages in de OV-vergaderingen. Dit doortrekken regionaal wordt dan wel spannend en minder effectief. In ieder geval moet er dan een linking pin Schagen/regio zijn.
  Het is een risico als stukken de in RRN worden behandeld niet meer kunnen worden besproken in Schagen, als het regionaal onbevredigend is verlopen.

Bent u bekend met de inzet van de raadsrapporteurs?	• Ja, ben zelf rapporteur voor de OD • Ja en zeker als schaduw raadsrapporteur
Wat ziet u hiervan als meerwaarde?	• Diepgaandere kennis ontwikkelen van deze GR, er vanuit gaan dat het een langdurige individuele inzet heeft (minimaal een raadsperiode) • Zeker omdat het vaak gaat om speciale materie waar het ondersteunend en dienend kan zijn enige inhoudelijke kenneis te bezitten
Is het voor de meerwaarde noodzakelijk dat het regionaal plaatsvindt of zou dit per gemeente georganiseerd kunnen worden als voorbereiding op het debat in de RRN?	• Ik vind het gebruik maken van de kennis van collega raadsleden heel zinvol en vice versa. Ook de aanwezigheid van de contactambtenaar is zinvol, kan info geven, vragen ambtelijk doorspelen en vaak kan er dan voor de RNN teruggekoppeld worden zodat daar beter gerapporteerd kan worden. Volgens mij kan dit niet op gemeentelijk niveau, dan is het een individuele klus, ook niet inspirerend. • Het gaat om de Veiligheidsregio dus samen naar een doel. Per gemeente leidt tot meer discussie en tijdvertraging
Bent u van mening dat de input van de raadsrapporteurs in de vergadering van de RRN zo nodig zou moeten leiden tot het bijstellen van het voorliggende concept advies? Dit betekent dat in de RRN eventuele amendementen op de inhoud van het concept advies moeten worden voorgelegd en dat daarover ook gestemd zal moeten worden (wel/niet wijzigen van het uit te brengen advies)	• Ja, maar dat kan evt door amendering. Het is wel zo dat de volgordelijkheid dan moet kloppen. De volgorde commissie – RNN- raad is denk ik nog wel haalbaar. Wanneer in de RNN blijkt afwijkend te worden gedacht kunnen de raadsrapporteur in hun raad het amendement toelichten. • Dat zou zeker goed zijn en geeft daarnaast waardering voor de inzet
En zo nee, waarom niet?	• Wat is dan het nut van bespreking in de RNN wanneer de uitslag vaststaat (we volgen de college's) • N.v.t.
Is het wenselijk het werk van de raadsrapporteurs uit te breiden naar alle 5 GR-en (dus ook Regionaal Archief Alkmaar en GRGA)? Zo ja/ nee, waarom vindt u dat?	• Het archief is m.i "te klein". Ik moest GRGA nazoeken, en ik ben denk ik de enige niet 😉. Zolang wij de Bolder zelfstandig hebben is dat voor ons niet zinvol. Wij haken bij bespreking "sociale werkplaats Noordkop' meestal af. • Daar waar regionaal de belangen dienen is dat zeker een goede stap.
Blijft de inzet van de raadsrapporteurs zich richten op de financiële stukken of krijgen de raadsrapporteurs ook een rol bij het beoordelen van de stukken van AB-vergaderingen (teneinde input mee te geven aan een	• Ik heb dat nog niet onderzocht. De vergaderbundel voor december was 123 pagina's en die van maart 95

AB-lid van de betreffende gemeente. Zo ja, waarom vindt u dat belangrijk? En is het wenselijk ook dit regionaal te doen; elke gemeente heeft een AB lid en de raad kan die dus zelf instrueren (via de raadsrapporteurs)? Of is regionale afstemming ook hierbij wenselijk?	pagina's. Dat is teveel om consequent te doen. Ik vind het wel een gedachte om "onze politiek gevoelige" vertegenwoordigers (portefeuillehouders) de "opdracht" te geven om bij voor de Texelse raad gevoelige / belangrijke onderwerpen, de raadsrapporteur vòòr de vergadering te vragen dat agendapunt te bestuderen en zo nodig te becommentariëren. Dit moet mi niet regionaal gebeuren. Het gaat om punten die lokaal van belang zijn. De raadsrapporteur kunnen in deze natuurlijk wel afspreken elkaar van dit soort zaken op de hoogte te houden. Maar niet structureel. Het is al moeilijk zat om den Helder erbij te krijgen. • Overleg met de vertegenwoordiger AB van de gemeente zou zeker van meerwaardfen kunnen dienen. Regionaal dus overal zelfde overleg mogelijkheid.
Heeft u verder nog suggesties?	• Druk op den Helder uitoefenen en in principe afspreken: raadsrapporteur ben je in principe minimaal een periode. Duidelijk maken dat ook commissieleden (of duo's of hoe ze ook heten) van harte welkom zijn om dit een periode te doen. In het laatste geval moeten ze natuurlijk wel via hun fractieraadslid rapporteren…… • Voor dit moment niet.

Gewoon zwart reactie van 1 persoon (HS)
Paars: reactie van 1 persoon (MvT)

'losse reacties:

Toch nog even een reactie van mijn kant. Mogelijk ben ik de welbekende mosterd na de maaltijd.
Ik heb de rapporten van de raadsadviseurs niet gelezen.
Mijn voorkeur zou uitgaan naar rapporteurs vanuit de gemeente zelf, alhoewel dat vanwege de apolitieke beoordeling eigenlijk niet hoeft.
Verder zou ik alleen inzetten op raadsadviseurs alleen voor de financiën van de GR-en.
Ik denk dat in het algemeen veel raadsleden hopen op 1 of 2 ijverige collega's die inhoudelijk de stukken doorgenomen hebben en eventueel wat kritische vragen hebben.
Zelf reken ik ook op kritische opmerkingen vanuit het college(c.q. ambtelijke organisatie)
(van: een raadslid, tevens RRN-lid)

Ik heb bewondering voor de inzet van de griffies en de raadsrapporteurs om een en ander voor te bereiden en behapbaar te maken voor de commissieleden.
Als 1-manspartij lukt het me niet meer om de RRN actief te volgen. Het rapport van de raadsrapporteurs scan ik even door, verder vertrouw ik op hun inzet. Wat dat betreft is een voortzetting van toegevoegde waarde, maar ik vraag mij af of we in de toekomst raadsrapporteurs blijven vinden……

Door deze werkwijze voel ik mij echter nog minder betrokken bij de gemeenschappelijke regelingen. Het wordt denk ik een gebeuren voor een klein groepje betrokkenen: De GRen komen nog meer op afstand van de gemeenteraden te staan.
Is dat erg? Ik weet het niet, het is een geforceerde constructie, en ik zie weinig terug voor al die inspanningen van betrokkenen. Een echt sturingsmechanisme is het niet.
(van: raadslid, tevens lid RRN)